

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ



15'inci Birleşim 7 Kasım 2018 Çarşamba



(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	377
II.- GELEN KÂĞITLAR	380
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	385
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>385:390</i>
1.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	385:387
2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	387:388
3.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, kadına yönelik şiddetin sadece Türkiye'nin sorunu olmadığına ve 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümünde depremde yitirilenleri rahmetle andığına ilişkin gündem dışı konuşması	388:390

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

390

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Düzce depreminde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

390

V.- AÇIKLAMALAR

390,410,412,420,422,426,

429,432,442,457,473

1.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, 8-9 Ağustos 2018 tarihinde Ordu'da yaşanan sel felaketi sonrasındaki mağduriyete ilişkin açıklaması

390

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da ücretli bir öğretmenin sosyal medyadaki paylaşımından dolayı işine son verildiğine, daha fazla bedel ödetmeden despotluktan vazgeçilip ortak akıl ve demokrasinin hâkim kılınması gerektiğine ilişkin açıklaması

390

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, şeker fabrikalarının özelleştirilmesiyle ağır bedeller ödendiğine ilişkin açıklaması

391

4.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, gizli tanık ifadeleriyle tutuklanan 26'ncı Dönem İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in esaretine ne zaman son verileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

391

5.- Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz'ın, Kırklareli merkez ve ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

391

6.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, narenciye üreticisine sahip çıkılmadığına ilişkin açıklaması

392

7.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'ın, Ziraat Bankası kanalıyla kullanılan çiftçi kredilerinin tümünün erteleme kapsamına alınması ve mağduriyetin bir an önce giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

392

8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Silivri'de yargılanmakta olan avukat Aycan Çiçek, avukat Selçuk Kozağaçlı ve 15 arkadaşının SEGBİS sistemiyle savunmalarının alınmasından vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

392

9.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarda ek ders ücreti karşılığı görev yapanların mağduriyetine ve bunların kadroya alınıp alınmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

393

10.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, taşeron işçilerin mağduriyetinin bir an önce giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

393

11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, bir süre önce yükselen ve yavaşlayarak düşen döviz kuruna rağmen banka faizlerinin neden hâlâ aynı seviyelerde kaldığını ve bununla ilgili önlem alınıp alınmayacağını Cumhurbaşkanı Yardımcısından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

393:394

- 12.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Muğla ilinin AKP iktidarları döneminde yeterli yatırımı alamadığına ilişkin açıklaması 394
- 13.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 8 Kasım 2018 tarihinde yapılacak olan Tarım Çalıştay'ının hayırlı olmasına, 3-9 Kasım Organ Nakli ve Bağışı Haftası'na ilişkin açıklaması 394
- 14.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 3-9 Kasım Organ Nakli ve Bağışı Haftası'na ve ilk organ nakli ameliyatını gerçekleştiren Profesör Doktor Mehmet Haberal'ı kutladığına ilişkin açıklaması 394:395
- 15.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 6 Kasım Dünya Şehircilik Günü'ne ilişkin açıklaması 395
- 16.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 7 Kasım Türkiye aydınlanmasının önemli isimlerinden İlhan Erdost'un ölümünün 38'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması 395
- 17.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, yaşanan ekonomik krizin inşaat sektörünü de bitme noktasına getirdiğine ilişkin açıklaması 395:396
- 18.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Çanakkale'nin Çan ilçesindeki 18 Mart Termik Santrali'nde yaşanan iş kazasında hayatını kaybeden işçiye Allah'tan rahmet dilediğine, termik santral kazalarının insanlara ve çevreye zarar verdiğine ilişkin açıklaması 396
- 19.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Kocakurt, Karagömlük, Havuz, Avsarören, Aşağıhöyük, Hamal ve Kırkpınar köylerindeki çiftçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması 396
- 20.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, dönemin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Eşref Fakıbaba'nın veteriner hekim, teknisyen, tekniker, ziraat ve gıda mühendislerinin istihdamı için verdiği sözlere ilişkin açıklaması 396:397
- 21.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Tonya süt fabrikasında üretimin durdurulması nedeniyle zor durumda olan Tonyalıların mağduriyetinin giderilmesi için yetkililere seslendiğine ilişkin açıklaması 397
- 22.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'daki birçok spor salonunda can güvenliğinin olmadığına, Gençlik ve Spor Bakanını gençlere sahip çıkmaya çağırdığına ilişkin açıklaması 397
- 23.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, imar barışı uygulamasıyla ilgili suistimallerin gözden kaçırılmaması gerektiğine, kadroya geçen taşeron işçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması 397:398
- 24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, ABD Dışişleri Bakanlığının PKK'lı 3 elebaşı hakkında bilgi verene ödül verileceği yönündeki açıklamasının Türkiye'nin, Fırat'ın doğusundaki doğru ve haklı duruşunu esnetmesine sebep olmaması gerektiğine, SMA olarak bilinen kas ve sinir hastalığının ülkemizde bir sağlık ve sosyal sorun olduğuna ilişkin açıklaması 398:399

- 25.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 7 Kasım 1980 tarihinde dövülerek öldürülen İlhan Erdost'u rahmetle andığına, Millî Eğitim Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı açıklamalarına, FATİH Projesi'nin sonuçlarının kamuoyuna aktarılması ve şüpheli asker ölümleriyle ilgili Parlatentonun üzerine düşeni yapması gerektiği ile Yemen'de her gün hayatını kaybeden onlarca çocuğa dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması 399:400
- 26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, söylenildiği gibi Cumhurbaşkanlığı sistemi en doğru sistem ise neden TBMM'de çalışmadıklarını, neden komisyonlarda iktidar partisinin muhalefet milletvekillerini dinleme lütfunda bulunmadığını öğrenmek istediğine, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda yaşananları protesto ettiklerine, millet iradesine ve yeterli çoğunluğa sahip muhalefetin millettten mi, saraydan mı yana olacağına karar vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması 400:401
- 27.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, ekonomik saldırılara ve kumpaslara rağmen idari, ekonomik tedbirlerle sıkıntıların aşıldığına, terör örgütlerine karşı içeride ve dışarıdaki mücadeleye sonuna kadar devam edileceğine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin erkler ayrılığını getirdiğine ilişkin açıklaması 401:403
- 28.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, çocuk gebelerle ilgili Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin 3 kez görüş değiştirdiğine, bildirim yükümlülüğünün Sağlık Bakanlığının sorumluluğunda olduğuna ve hazırlanan rapora Meclis Başkanlığı vasıtasıyla ulaşmak istediklerine ilişkin açıklaması 404
- 29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 404:405
- 30.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, Dünya Kupası'nda 2'nci olan Ampute Futbol Millî Takımı'na, takım kaptanına, yöneticilerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 410
- 31.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'ın, daha birçok başarılarla imza atacak olan Ampute Futbol Millî Takımı'nı başarılarından dolayı kutladığına ilişkin açıklaması 412
- 32.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, grup önerilerinin içeriğinin belli olduğuna ve konunun araştırılmasını istediklerine ilişkin açıklaması 420
- 33.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, sağlıkta şiddete karşı olduklarına ve bu konuda yasa tekliflerinin olduğuna ilişkin açıklaması 422
- 34.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegu'nün CHP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 426

35.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	426:427
36.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	429
37.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, MHP Grubu fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılmasına yönelik önergeyi tekrar Genel Kurul gündemine getirirse bütün partileri bu önergenin arkasında durmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması	430
38.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	432:433
39.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve FETÖ'cülüğün ismiyle mücadele edildiğine, FETÖ'cülüğün sıfatıyla mücadele etme zamanının geldiğine ilişkin açıklaması	442:443
40.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Enez ilçesindeki Amcol Mineral Madencilik fabrikasında ücretlerine zam yapılmadığı gerekçesiyle grev kararı alan işçilerin durumuna ilişkin açıklaması	457
41.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	473:474
42.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	474:475
43.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	475
44.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, milletvekillerinin birbirini dinlemesi hâlinde sorunun kalmayacağına ilişkin açıklaması	476
45.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	476

VI.- ÖNERİLER**405,410,412,421,423,428,****434***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**405:410,410:411,412:418,*

1.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	421:422,423:426,428:429
	405:410,410:411,412:413

2.- HDP Grubunun, 5/11/2018 tarihinde Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve arkadaşları tarafından, 4 Kasım 2016 tarihinde HDP Eş Genel Başkanları ve milletvekillerine yönelik hukuksuz tutuklamaların tespiti amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 413:418,421

3.- CHP Grubunun, 7/11/2018 tarihinde Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve arkadaşları tarafından, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 421:422,423:426,428:429

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ 434

1.- Danışma Kurulunun, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunmasında, üretiminde ve pazarlamasında karşılaşılan sorunlar ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin (10/406), Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in (10/407), Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin (10/361), Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/405), İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun (10/410) Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılması ve görüşmelerin tamamlanması hâlinde Genel Kurulun 8 Ekim 2018 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi 434

VII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR 418,430,433,441,470

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması 418:419

2.- Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması 419:420

3.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasında şahsına satışması nedeniyle konuşması 430:431

4.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP Grubuna satışması nedeniyle konuşması 431

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına satışması nedeniyle konuşması 433

- 6.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun birleştirilerek görüşülen (10/361; 10/405; 10/406; 10/407; 10/410) Meclis araştırması önergesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 441:442
- 7.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun birleştirilerek görüşülen (10/361; 10/405; 10/406; 10/407; 10/410) Meclis araştırması önergesi üzerinde önerge sahipleri adına yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 470:472
- 8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 472:473

VIII.-MECLİS ARAŞTIRMASI**435,443,457,477****A) ÖN GÖRÜŞMELER**

435:440,443:457,457:470,

- 1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğindeki sorunların giderilmesi, genetik çeşitliliğin korunması ve bunların sağlık sektöründeki kullanımlarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/361) 435:440,443:457,457:470, 477
- 2.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması ile bu bitkilerin daha iyi değerlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/405) 435:440,443:457,457:470, 477
- 3.- Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi ile bu süreçlerde ekolojik dengenin korunması hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/406) 435:440,443:457,457:470, 477
- 4.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tıbbi ve aromatik bitki üretiminin artırılması, üretim ve arzın her aşamasında ilgili uzmanların denetiminin sağlanması ile bu süreçlerde ekolojik dengeyi koruyucu tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/407) 435:440,443:457,458:470, 477
- 5.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/410) 435:440,443:457,458:470, 477

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, Anadolu Ajansı'nda bazı çalışanların emekliliğe zorlandığı ve kurum çalışanlarından bir kısmına yüksek miktarda harcırarh ödendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4024) 478:479
- 2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar Yüksek Hızlı Tren projesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/4087) 480:482
- 3.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, TRT'nin 200 yeni araç aldığı iddiası ve envanterine kayıtlı araç sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4089) 483:484
- 4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gazetelere ve gazete çalışanlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4112) 485:486
- 5.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sayıştay Başkanlığının Cumhurbaşkanlığı denetim raporlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4113) 487:488
- 6.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakanlığın yapımını devralmadığı bazı şehirlerin raylı ulaşım sistemlerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/4358) 489:491
- 7.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Anadolu Ajansında çalışan personelle ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4365) 492:493
- 8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4412) 494:495

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, 5 Kasım eski Başbakan Bülent Ecevit'i vefatının 12'nci yıl dönümünde saygıyla andığına ve Dünya Kupası'nda 2'nci olan Ampute Futbol Milli Takımı'nı TBMM adına saygıyla selamladığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, 28 Ekim 2018 tarihinde "Göç, Mültecilik ve İnsanlık" temasıyla toplanan Kartepe Zirvesi'ne,

Manisa Milletvekili Tamer Akkal, Manisa ilinin sorunlarına,

İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Trabzon-Maçka kara yolunun 5'inci kilometresine yapılan tünelin projesindeki hata nedeniyle Kutlugün Mahallesi'nde yaşanan mağduriyete,

Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, ekim ayı ihracat rakamlarının tüm zamanların en yüksek seviyesine çıkarak cumhuriyet tarihi rekorunu kırdığına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na ve lösemili çocuklarla ilgili bir gün değil, bir hafta değil, bütün bir yıl farkındalık yaratılması gerektiğine,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, Tarım Bakanlığının yeni logosunun Türkiye tarımının geldiği noktanın özeti olduğuna,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, gücünü milletten alan "Yoldaşımız milletir." diyen AK PARTİ'nin kutlu yürüyüşüne devam ettiğine ve millî iradenin muktedir oluşunun 16'ncı yıl dönümünü kutladığına,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, lösemi hastalarının ötekileştirilmemesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın, 3 Kasım AK PARTİ iktidarının 16'ncı yıl dönümünde millettten aldığı güçle hizmetine devam edeceğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, 5 Kasım eski Başbakan Bülent Ecevit'i ölümünün 12'nci yıl dönümünde saygıyla andığına, emeklilikte yaşa takılanların haklarının bir an önce teslim edilmesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, kim tarafından ve kime karşı olursa olsun ambargonun çağ dışı bir uygulama olduğuna,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, 2019 yılı için asgari ücretin alt sınırının ne olacağını ve toplu sözleşmeden doğan enflasyon farkının memura verilir verilmeyeceğini Hükûmetten öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, Arabuluculuk Daire Başkanlığından alınan verilere göre arabuluculuğun mahkemelerin iş yükünü önemli ölçüde azalttığına,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep'te dijital teknoloji alanında tematik teknik lise ya da liselerin açılmasının dijital dönüşümde insan kaynağı yaratılması için gerekli olduğuna,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, projesi tamamlanan 300 yataklı kadın doğum ve çocuk hastalıkları hastanesi için 2019 bütçesinden ödenek ayrılıp ayrılmadığını ve inşaatına ne zaman başlanacağını Sağlık Bakanından öğrenmek istediğine,

Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan, Kemal Kılıçdaroğlu'nun Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığının Muğla'nın ilçelerinde okul yaptırdığı ve Millî Eğitim Bakanlığına devrettiği yönündeki ifadelerine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Adana'nın ilçelerinde hastane yetersizliği nedeniyle yaşanan mağduriyete,

Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet, Kocaeli'nin Gebze Hürriyet ve Yavuz Selim Mahallesi sakinlerinin yaşadığı mağduriyete,

Samsun Milletvekili Kemal Zeybek, ülke ekonomisinin, halkın, üretkenlerin çıkarlarını korumayan saray yönetimi döneminin yaşandığına,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya, 3 Kasım 2002 tarihinden bu yana AK PARTİ'nin millete hizmet yolunda on altı yılını geride bıraktığına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, uygulanagelen tarım politikaları sonucunda yaşanan olumsuzluklara karşı Tarım Bakanının ne yapmayı düşündüğünü öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, iç mimar ve peyzaj mimarlarının yaşadığı mağduriyetin giderilmesi için Meclis Başkanlığına sunulan kanun teklifinin işleme alınmasını talep ettiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak, büyükbaş hayvan yetiştiricilerinin sorunlarına ve hayvancılık desteklemelerinin tek kalem altında toplanarak verilmesinin talep edildiğine,

Sakarya Milletvekili Çiğdem Erdoğan Atabek, lösemiyle mücadelede risk faktörlerinin bilinmesinin önemine,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, lösemi teşhisi konulan Ceren'in annesinin lösemi hastası çocuklara umut olunması, kan bağıışı yapılması ve LÖSEV'e güç verilmesi gerektiği yönündeki sözlerine,

Adana Milletvekili Hayati Arkaz, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'nda Türkiye genelinde binlerce lösemili çocuk ve ailesinin maddi manevi sorunlarına dikkat çekmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu, Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hükümetin, devletin bu topraklarda ağırlaşan mesuliyetine uygun devlet ciddiyeti taşıyan terimlerle uluslararası camiayla konuşmasını istihham ettiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, zeytinyağına yapılan desteğin yetersizliğine, sofralık zeytine prim desteği verilmesi, zeytin üreticisinin kamu bankaları ile tarım kredi kooperatiflerine olan borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi ve zeytin üreticilerinin sorunlarının bir an evvel çözülmesi gerektiğine,

Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, 4 Kasım 2016 tarihinin Türkiye demokrasisine bir kara leke olarak geçeceğine, Kars'ta yaşanan gözaltılara, yasal etkinliğe katılanların "risk analizi" diye ifade edilen muameleye maruz kalmalarının kabul edilemez olduğuna ve belediyelerdeki suistimaller, sağlıksız harcamalar, keyfi görevlendirmelerle ilgili bir açıklamanın yapılmasının önemine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, 5 Kasım eski Başbakan Bülent Ecevit'i ölümünün 12'nci yıl dönümünde saygıyla andığına, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na, Down sendromlu çocuklar için ortaya konulan siyaset üstü yaklaşımın lösemili çocuklar için de hayata geçirilmesi gerektiğine, Cumartesi Annelerinin "Nazım Gülmez'in akıbetinin açığa çıkarılarak sorumluluğu olanların cezalandırılmasını istiyoruz." sözlerine ve Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, 3-9 Kasım Organ Nakli ve Bağıışı Haftası'na, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, Dünya Kupası'nda 2'nci olan Ampute Futbol Millî Takımı'nı tebrik ettiğine, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na, Otizm, Down ve diğer gelişim bozukluklarının araştırılmasıyla ilgili önergeye SMA'nın da eklenmesini ve bedelli askerlikten elde edilecek gelirin bir kısmının SMA hastalarına ayrılmasını Büyük Birlik Partisi olarak önerdiklerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Sayıştay raporuna göre, AKP'li Afyonkarahisar Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğünün iki sene içinde 7 kez atama yapılarak istisnai memur kadrosuna geçiş kadrosu olarak kullanılmasının ne kadar doğru olduğunu ve herhangi bir soruşturma yapıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, Muhammed Levent Bülbül'e MHP Grup Başkan Vekilliği görevinde başarılar dilediğine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, lösemi, Down sendromu ve organ naklinin toplumda farkındalık yaratılması gereken konular olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Danışma Kurulunun, Down sendromunun ve otizm ile diğer gelişim bozukluklarının yaygınlığının tespiti ve bunlara sahip bireylerin ve ailelerinin sorunlarının çözümü için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Kayseri Milletvekili Hülya Nergis ve 22 milletvekilinin (10/392), Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 30 milletvekilinin (10/242), İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 19 milletvekilinin (10/349), Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 32 milletvekilinin (10/397), Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/394), İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun (10/401) Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 6 Kasım 2018 Salı günkü birleşiminde yapılması ve tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen;

Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 30 milletvekilinin,

İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 19 milletvekilinin,

Kayseri Milletvekili Hülya Nergis ve 22 milletvekilinin,

MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın,

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 32 milletvekilinin,

İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun,

Otizm, Down ve diğer gelişim bozukluklarının yaygınlık durumunun tespit edilerek bunlara sahip bireylerin ve ailelerinin sorunlarına çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/242; 10/349; 10/392; 10/394; 10/397; 10/401) yapılan ön görüşmelerden sonra kabul edildi.

Kurulacak komisyonun, 12 üyeden teşekkül etmesi, çalışma süresinin başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olması, gerektiğinde Ankara dışında da çalışması kabul edildi.

Gündemdeki işler tamamlandığından, 7 Kasım 2018 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 18.58'de son verildi.

Levent GÖK

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

İsmail OK

Balıkesir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 22

07 Kasım 2018 Çarşamba

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

- 1.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, konkordato ilan eden firma sayısı ve bu firmaların sektörlere göre dağılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4019)
- 2.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Nevşehir ili Derinkuyu ilçesindeki çiftçilerin üretimde kullandıkları elektrik maliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4020)
- 3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kanal İstanbul Projesi'nin yapılacağı Silivri bölgesinden önceki yıllarda 358 dönüm arsa satın alan firmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/4021)
- 4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi'ne tedavi olmak için müracaat eden kişi sayısı ve alkol satışından elde edilen gelire ilişkin yazılı soru önergesi (7/4022)
- 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2018 yılları arasında İşsizlik Fonu'nda biriken tutara ve fondan yapılan ödeme ve aktarımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4023)
- 6.- Muş Milletvekili Mensur Işık'ın, konkordato ilan eden şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4025)
- 7.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, FETÖ ile ilgisi bulunması gerekçesiyle haklarında soruşturma açıldıktan sonra takipsizlik ve beraat kararı verilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4026)

Adalet Bakanlığı

- 8.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Nevşehir'in Avanos ilçesinde bulunan metruk cezaevinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4027)
- 9.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Karataş Cezaevi'nde mahkumların denetimli serbestlik ve eğitim haklarından keyfi olarak yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4028)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

- 10.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep, Adıyaman ve Mardin'de bulunan ve kapatılan çadır kentlerde görevli işçilerin zorunlu tayine tabi tutulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4029)
- 11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin kanser olduğu için işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4030)
- 12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, emeklilikte yaşa takılanlar olarak ifade edilen vatandaşların haklarının iadesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4031)
- 13.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, bazı meslek gruplarının ek gösterge artışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4032)
- 14.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale İŞKUR İl Müdürlüğü tarafından yapılan işe alım mülakatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4033)

15.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, özelleştirilen kamu bankalarındaki yöneticilerin özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4034)

16.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Hatay'da son birkaç gün içinde işçilerin yaşamını yitirdiği iş kazalarının gerçekleştiği inşaatların denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4035)

17.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegu'nün, işsizlik fonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4036)

18.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 2016'da Kilis'e atılan füzeler sonucu şehit olanların yakınlarına ve gazi olanlara verilen haklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4037)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

19.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir Karabağlar'da riskli alan ilan edilen bölgelerin dönüşümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/4038)

20.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, isim değişikliği ile Osmanlıspor olan Ankaraspor Kulübünün taşınmaz mallarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4039)

21.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta ilan edilen riskli alanların yarattığı problemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4040)

22.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, yabancılara satılan taşınmazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4041)

23.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoglu'nun, Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Çiftçiye Kiralanması uygulamasında bazı değişiklikler yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4042)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

24.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana ilinin bazı mahallelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4043)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

25.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da yapılan yeni stadyuma verilecek isme ilişkin yazılı soru önergesi (7/4044)

26.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Kredi ve Yurtlar Kurumunun barınma talebini karşılama kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4045)

27.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, KYK kapsamındaki yurt verileri ve niteliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4046)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

28.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Türk lirasında yaşanan değer kaybının reel sektöre etkisine ve konkordato ilan eden firmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4047)

29.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, McKinsey şirketinden hizmet alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4048)

İçişleri Bakanlığı

30.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, futbol kulüplerinin müsabakalarında görev alan polislere ödenen harcırahlara ve yaşandığı iddia edilen hak kayıplarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4049)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikuolu'nun, gaz bombası kullanımına ve sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4050)

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Türk vatandaşlığı kazanma işlemlerine ve durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4051)

33.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, deprem riski altında olan bölgelerdeki toplanma alanlarının kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4052)

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 30 Mart 2014 yerel seçimlerinin ardından görevden alınan, gözaltına alınan, tutuklanan, istifa eden belediye başkanları, belediye meclis üyesi ve il genel meclisi üyelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4053)

35.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, Antalya'da uyuşturucu kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4054)

36.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İZFAŞ binasının üç yıl süreyle bedelsiz olarak Özel İzmir Tınaztepe Üniversitesi kullanımına tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4055)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

37.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, Antalya ilinin turizm verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4056)

Milli Eğitim Bakanlığı

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Celal Bayar Üniversitesine ait 2017 yılı Sayıştay Denetim raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4057)

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmen atamalarına ve Sosyal Bilgiler öğretmeni açığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4058)

40.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kadrosuz usta öğreticilerin çalışma koşulları ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4059)

41.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'de bir ilkokulda yaşanan kaza sonucu bir öğrencinin hayatını kaybettiği olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/4060)

42.- Ankara Milletvekili Şenol Bal'ın, Bakanlığın 2017 yılı Sayıştay denetim raporunda yer verilen tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4061)

Milli Savunma Bakanlığı

43.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, zırhlı araçların yaptığı kazaların neden ve sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4062)

44.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, yüzde yüz yerli yazılım ve mühendislik kullanan bir savunma sanayii şirketinin Hollanda'ya satılmasına ve sektördeki beyin göçüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/4063)

Sağlık Bakanlığı

45.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğüne döner sermaye saymanlığının eski askeri hastane içine taşınmasına ve güvenlik risklerine karşı alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4064)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Batman'da hastanelerde bulunan tomografi cihazlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4065)

47.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, gazilere ücret ödeyerek doktor seçme hakkı tanınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4066)

48.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, insülin pompasındaki fiyat artışına ve sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4067)

49.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Bakanlığın sağlık çalışanları için servis imkanı veya ulaşım bedeli sağlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4068)

50.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Bakanlığın 2017 yılı Sayıştay dış denetim genel değerlendirme raporunda yer verilen tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/4069)

51.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, dövizde yaşanan artışın sağlık sektörüne olan etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4070)

52.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, kamu hastanelerinin personelinin döner sermaye ödemelerine ve stajyerlerin yemek ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4071)

Tarım ve Orman Bakanlığı

53.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, atıl tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4072)

54.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, 2017 üretim yılı tarım desteklerinin ödenmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4073)

55.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'in Avanos ilçesinde Kızılırmak Nehri üzerinde bulunan HES'lerin çevreye ve canlılara verdiği zararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/4074)

56.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Kızılırmak üzerinde kurulu bulunan Yamula barajından sulama yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4075)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kırsal kalkınma için AB'den sağlanan hibe fonlarının kullanılmadığı için iade edildiği iddiası ile besi hayvanı üretimine ve ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4076)

58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, pamuk üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4077)

59.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, TİGEM'de çalışan çoban işçilerin sorunlarına ve iş bırakmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4078)

60.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, 2017 yılı sertifikalı tohum desteklerinin çiftçilere ne zaman ödeneceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4079)

61.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, kullandıkları arazilerin ecrimisil bedellerini ödeyen çiftçiler ile hazine arazilerini kiralayacak çiftçilerin doğrudan gelir desteği alabilmelerine yönelik bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4080)

62.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de üretilen şeker pancarı ve diğer tarım ürünlerinin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4081)

63.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, TÜRKŞEKER'e ait fabrikaların özelleştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/4082)

64.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, Bakanlığın Sudan ile yaptığı tarım arazisi kiralama anlaşmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4083)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

65.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa GAP Havalimanının yapılış yeri ile ilgili teknik sıkıntılar yaşandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/4085)

66.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Kuzey Ege Çandarlı Limanı Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/4086)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 21 milletvekilinin, İstanbul'da yaşanan çökme, göçük ve toprak kaymalarının nedenlerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/402) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekilinin, SMA hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle incelenerek bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/403) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

3.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 20 milletvekilinin, işsizliğin artmasının sebeplerinin incelenerek artışın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/404) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

4.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması ile bu bitkilerin daha iyi değerlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/405) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

5.- Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi ile bu süreçlerde ekolojik dengenin korunması hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/406) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

6.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tıbbi ve aromatik bitki üretiminin arttırılması, üretim ve arzın her aşamasında ilgili uzmanların denetiminin sağlanması ile bu süreçlerde ekolojik dengeyi koruyucu tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/407) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

7.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 25 milletvekilinin, Akarçay kapalı havzasında bulunan Akşehir ve Eber göllerinin kurummasının nedenlerinin incelenerek kurumunun önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/408) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

8.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

9.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/410) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

7 Kasım 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Ancak salonda bir uğultu hissediyorum. Değerli milletvekilleri, bazen arkadaşlarımızın yerlerinden yaptıkları telefon konuşmalarının bir kısmını duyabiliyorum buradan. Sizlerden ricam, lütfen, telefonlarınızla dışarıda konuşmanız ve hatibin konuşmasını da insicamını da bozmamanız. Uğultuyu da keserek gündem dışı ilk sözü vererek görüşmelerimize başlayacağız değerli arkadaşlarım.

Gündem dışı ilk söz, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü münasebetiyle söz isteyen Batman Milletvekilimiz Sayın Feleknas Uca’ya aittir.

Buyurun Sayın Uca. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Batman Milletvekili Feleknas Uca’nın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

FELEKNAS UCA (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, 25 Kasım, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Kadına şiddeti, bir Türkiye gerçeğini konuşuyoruz. İçişleri Bakanlığı, bir soru önergesine verdiği cevapta kadına yönelik şiddete ilişkin verileri ilk kez paylaştı. Bu verilere göre, geride bıraktığımız bir buçuk yılda şiddete maruz kalan 393 kadın öldürüldü. Buna göre, Türkiye’de her gün yaklaşık 400 kadın şiddete maruz kalıyor ve her üç günde 2 kadın cinayeti işleniyor.

Değerli milletvekilleri, bu rakamlar Türkiye’de kadınlara karşı şiddetin ne kadar korkunç boyutta olduğunu gösteriyor. Ancak hatırlatmak isterim ki bu rakamlar kayıt altına alınan rakamlar. Bugün Türkiye’de erkekler tarafından fiziksel, psikolojik, cinsel şiddete ve mobbing gibi çok yönlü şiddete maruz kalan kadınlar bu hakikati saklamak durumunda kalıyor. Asıl rakamlar çok daha vahimdir. Her sınıftan, her kültürden, her dinden kadın, Türkiye’de yaygın olarak şiddete maruz kalıyor.

Peki, kadınlar neden hâlâ şiddet görüyor? Kadın cinayetleri neden hâlâ durdurulamıyor? Çünkü devlet, bu konudaki sorumluluğunu yerine getiremiyor. Türkiye’de şiddet bu kadar yaygın bu, yetkililerin görevlerini yapmamasından kaynaklanıyor. Kadınlar, devlet kurumlarının, polislin ve yargının erkek yanlısı olduğunu çok iyi biliyor. Bunca kadın erkekler tarafından öldürülürken Türkiye’de hâlâ şiddet uygulayan erkekler iyi hâl ve tahrik indiriminden yararlanıyor. Devlet erkekleri koruduğu için erkekler kadınları bu kadar kolay öldürüyor.

İktidar, aileyi korumak pahasına kadına yapılan şiddeti görmezden geliyor. Bakın, bugün iktidar skandal söylemlerle kadınların nafaka hakkını bile elinden almak istiyor.

Değerli milletvekilleri, iktidarın kadın düşmanı politikaları kadınları her yerde şiddetin hedefi hâline getiriyor. OHAL'le beraber Türkiye'de kadınlar büyük oranda şiddetin hedefi hâline geldi. Kadınlar KHK'yle ihraç edildi, hakları gasbedildi, işten çıkarıldı ve çok sayıda kadın kurumu kapatıldı. Onlarca kadın gazeteci bugün cezaevinde. Ayıp bunlarla sınırlı değil. Hamile ve çocuklu kadınlar, yeni doğmuş bebeklerinden koparılan kadınlar da cezaevinde.

İktidar kadın mücadelesinden, kadınların güçlenmesinden o kadar korkuyor ki kadın mücadelesinin parçası olan herkesi cezalandırıyor. Bu nedenle kadınlar evde, sokakta, iş yerinde, cezaevlerinde ve hatta Mecliste bile ayrımcılığa ve şiddete maruz kalıyor.

Leyla Güven'in bugün burada olması gerekirdi ancak bu Meclisin bir üyesi olan Leyla Güven, kelepçeyle duruşmaya katılmayı kabul etmediği için bugün duruşmaya katılamadı.

Yine, Figen Yüksekdağ, Gültan Kışanak ve Sebahat Tuncel şahsında binlerce kadın yoldaşımız bugün cezaevinde. Kürt kadın hareketinin mücadele hafızasını temsil eden bu kadınlar zorla alıkonuldu.

Seksen yaşındaki Sise Bingöl'ü hâlâ tahliye etmeyen iktidar ve yargı utanç duymalı, Sise Bingöl'ü derhal serbest bırakmalıdır.

Kürt kadın hareketi üyeleri bugün iktidarın ciddi bir baskı ve şiddeti altındadır. Niye sürekli DBP'li HDP'li, DTK'li ve TJA'lı kadınlara devlet baskı uyguluyor, gözaltına alıyor, tutukluyor? Cevap çok açık: Çünkü bizim mücadelemiz kadın haklarının güvencesidir, bu kadın düşmanı siyasetin panzehridir.

Değerli arkadaşlar, AKP ne yaptı? AKP kayyumları ilk olarak kadın düşmanı ve cinsiyetçi politikaları uyguladı. Kadın çalışanları işten çıkardı ve ihraç etti. Kadın kurumlarının kapısına kilit vurdu. Kadın birimlerin yönetimine erkek memur atandı. Kayyum atanan bütün kentlerde, şiddete uğrayan kadınların başvurduğu merkezleri kapattı.

Diyarbakır'da 10, vekili olduğum Batman'da da 2 kadın kurumunu kapattı. İktidar bu kurumların kapısına kilit vurdu ama şunu bilsin ki kadın mücadelesini durduramadı.

Ve siz sevgili kadınlar, şundan emin olun ki, kadınların bu mücadelesi, önümüzdeki seçimlerde gasbedilen belediyeleri özgürleştirecek ve kayyumları geldikleri yere geri gönderecektir.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin on altı yıldır uyguladığı kadın düşmanı, cinsiyetçi ve ayrımcı politikaları kadınlara ölüm, yoksulluk, baskı ve şiddet olarak geri döndü. Ancak AKP'nin sindirmeye dönük tüm kadın düşmanı, baskıcı politikalarına rağmen HDP'li kadınlar mücadele etmeye devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FELEKNAS UCA (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

FELEKNAS UCA (Devamla) – Sevgili kadınlar, buradan size bir kez daha söz veriyorum. Türkiye'de kadınlar özgürleşene kadar mücadele etmeye devam edeceğiz. Türkiye'de sokak ortasında öldürülen kadınların yaşam savunucusu olmaya devam edeceğiz.

Son olarak, bugün Şengal'de DAİŞ çetelerine karşı bütün dünya kadınlarının özgürlüğü için mücadele eden Ezidi kadınları buradan selamlıyorum. "..."(x) Kadın, yaşam, özgürlük. (HDP sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Uca.

Gündem dışı ikinci söz, Malatya'nın sorunları hakkında söz isteyen Malatya Milletvekilimiz Sayın Veli Ağbaba'ya aittir.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Ağbaba, süreniz beş dakika.

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Seçim bölgesi Malatya'nın sorunlarını ve beklentilerini buradan duyurmak için söz aldım.

Malumunuz bir büyük ekonomik krizle karşı karşıyayız. Tüm Türkiye'nin etkilendiği krizden Malatya da etkileniyor. Başta inşaat sektörü olmak üzere tüm sektörlerde işler durma noktasına gelmiş, esnaf kan ağlıyor. Bunun bir sebebi yaşadığımız ekonomik kriz, bir diğer sebebi ise AKP'nin izlemiş olduğu politikalar.

“Zincir mağazalar” dediğimiz firmalar maalesef Malatya'daki esnafı bitirmiş durumda. Her mahalleye onlarca şube açarak mahalle bakkalını ve küçük esnafı yok etmiş durumda. Âdeti Malatya'da “zincir market terörü” var. Bu terör esnafı yok etmekte ve maalesef AKP bunu izlemekte. Artık mahallelerde bakkal bulmak yerine marketleri görebiliyorsunuz. Bu marketler ki çok uluslu firmalara ait, âdeti Malatya'daki parayı alıp başka ülkelere götürerek Malatya'yı sömürmekte. Bu sömürü düzenine de maalesef herkes gözünü, kulağını kapatmış, izlemekte.

Değerli arkadaşlar, Malatya ve Malatyalılar maalesef bu zincir marketlerden dolayı çok rahatsız birçok ülkede olduğu gibi. Zincir marketlerin açılmasının önünde hiçbir engel yok. Bakkal açarken zorlanırken zincir market açmak için hiçbir zorlanmanıza gerek yok. Mutlaka bu terör bitirilmeli ve Meclis bu düzene son vermelidir.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz yıllarda Malatya'da birçok açılış yapılıyor. Malatya'da yeni Devlet Hastanesinin 3 kez açıldığını gördük. Kanalizasyonun ve kaldırımın “dev proje” olarak gösterilip açıldığını gördük. Arapgir'de dört yıl önce eğitim veren okulun dört yıl sonra açıldığını gördük. Belki AKP Genel Başkanı bir kez daha gelse açılış yapacak yer bulmadığı için milattan önce 67'den kalma Nemrut'un açılışını yapabilir, belki de milattan önce 5000 yıl önce yapılmış olan Arslantepe'yi açabilir. (CHP sıralarından alkışlar)

Hadi kâğıt üzerindeki açılışları 3 kez, 4 kez yapılan açılışları gördük, duyduk da belki Türkiye'de görülmeyen bir şey daha gördük. Bir yıkım için tören düzenledi AKP'nin büyükşehir belediyesi. Hiç yıkım için tören görmemiştik. Balonlar uçuruldu, meşaleler yakıldı, nutuklar atıldı. Malatya'nın ilk göz ağrısı, herkesin tatlı anılarının olduğu Malatya İnönü Stadı törenle yıkıldı. Türkiye'de bir ilk yapıldı, yıkım için tören düzenlendi. ve Atatürk Kapalı Spor Salonunu yıkmak için tören düzenlediler. Hâlbuki bu stat korunabilir, amatör kulüpler için ya da orada yürüyüş yapan insanların hizmetine açılabilirdi ama amaç sadece İnönü Stadı'nı, bir stadı yıkmak değil; AKP'nin başındaki genel başkanı başta olmak üzere İsmet İnönü'nün ismini yıkmaya çalışıyorlar.

Değerli arkadaşlar, sanmayın ki bir şeyler yıkılırken bir şeyler yapılıyor. Neredeyse Malatya'da başlayan yatırımların tamamı durmuş durumda. Kamuda tasarruf tedbirleri kapsamında DSİ'nin Malatya'da yürüttüğü bütün gölet projeleri durmuş durumda, sulama projeleri durmuş durumda. Boztepe Barajı'nda su kullanımı denetimini sağlayacak cihazlar tasarruf nedeniyle kapatılmış ve ihalesi yapılmamış. Yıllardan beri devam eden Yoncalı Barajı, her vekilin müjdelere verdiği Yoncalı Barajı'nın tamamlanma ihalesi maalesef yapılamadı ödenek yokluğundan. Her yıl müjdelere “Yapılacak.” deniyor, maalesef yapılmıyor.

Yine, devam etmekte olan Darende Çınarköy Göletinde durum aynı. Akçadağ Taşevler aynı, Arapgir Göleti, Doğanşehir Elmalı Göleti, Erkenek Göleti maalesef yarım kalmış durumda. Her seçimde Erkeneklilerden, Arapgırlilerden, Darenelilerden oy isteyerek “Göletinizi yapacağız.” diyenlerin de tutumunu merak ediyoruz. Hekimhan Budaklı, Hekimhan Kurşunlu Göleti, Yaygın Göleti maalesef durmuş durumda.

Değerli milletvekilleri, gölet, sulama yani su Malatya için hava kadar önemli. İnsan nasıl nefes almadan yaşayamıyorsa Malatyalı çiftçi de su olmadan yaşayamaz. Geçen yıl su olmadığı için çaresizce 2 milyona yakın kayısı ağacının kesildiği iddia edilmekte. Bu ağaçların kesilmesini önleyemeyen siyasetin de gözü kör olsun diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer böyle giderse önümüzdeki yıl da sulama sorunu çözülemeyecek.

Sadece ağaçlarımız değil, yollarımız da kesiliyor değerli milletvekilleri. 2019 Ağustosunda biteceği söylenen Kuzey Çevre Yolu'nun sadece ve sadece yüzde 3'ü bitmiş durumda. Hâlâ çevre yolu olmayan tek il Malatya. Durdurulan sadece Kuzey Çevre Yolu değil; Hekimhan-Hasançelebi yolu durdu, Hekimhan-Hasançelebi'de inşa edilecek 6 tane tünel durdu, Hekimhan'ın içinden geçen çevre yolu durdu, Hasançelebi Viyadüğü durdu. Yine, defalarca gündeme getirmemiz sonucunda başlanan Kuluncak yolunun yapımı da bir başka bahara kaldı. Maalesef, Kuluncaklılar hâlâ kötü yollarda seyahat etmeye devam edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, devam edin.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yol yapımı durdu, gölet yapımı durdu, yeni yatırım yok ama hakkını yemeyelim, Battalgazi'de yapılacak hastanenin maketini AKP 2014'te yaparak hizmete açtı, maketi hizmete açtı. Battalgazi Devlet Hastanesinin yapılacağına dair defalarca söz verdiler, defalarca söz verildi; 300 bin nüfuslu yaklaşık 7 ilçeyi ilgilendiren Battalgazi Devlet Hastanesi maalesef yapılmadı. “13 Haziran 2018'de ihale yapıldı.” denildi, yalan olduğu ortaya çıktı. “23 Ağustosta yapılacak.” denildi, yine yapılmadı. Battalgazi Devlet Hastanesi de maalesef hayata geçmiş durumda değil, hâlen ihalesi yapılabilmemiş değil; bunun da yapılmasını bekliyoruz.

Maalesef, birçok söz veriliyor, Malatyalılar ayakta uyutulmaya devam ediliyor. Hızlı tren hâlâ Malatya'ya gelmiş durumda değil, hâlâ insanlar hızlı treni bekliyor, hızlı trenle ilgili her yıl verilen müjdeleri bekliyor. Burada birçok milletvekili gördü, birçok milletvekili müjde verdi ama hâlâ bu müjdenin gerçekleşmediğini görüyoruz.

Bu siyaset anlayışının, Malatya'ya yapılan bu haksızlığın, tekrar, gözü kör olsun diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ağbaba.

Gündem dışı üçüncü söz, 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yılı nedeniyle söz isteyen Düzce Milletvekilimiz Sayın Ayşe Keşir'e aittir.

Buyurun Sayın Keşir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, kadına yönelik şiddetin sadece Türkiye'nin sorunu olmadığına ve 12 Kasım Düzce depreminin 19'uncu yıl dönümünde depremde yitirilenleri rahmetle andığına ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on dokuz yıl önce, 12 Kasım Cuma günü gerçekleşen Düzce depreminin yıl dönümü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunuyorum ama öncesinde, kadına yönelik şiddetle ilgili bazı bilgi ve verileri doğrulama ihtiyacı duydum.

Kadına yönelik şiddet sadece Türkiye'nin sorunu değildir, dünyanın sorunudur; Türkiye üzerinden açılan tartışma eksik bir tartışmadır. Bugün, Danimarka'da yüzde 52, Finlandiya'da yüzde 40, İsveç'te yüzde 46 oranında kadın şiddet görmektedir. AK PARTİ iktidara geldiği günden bu yana Anayasa, TCK, İş Kanunu, 6284 sayılı Yasa başta olmak üzere bu konudaki gayretini, niyetini ve samimiyetini ortaya koymuştur. Kadın hakları mücadelesinin en etkin verildiği dönem AK PARTİ dönemidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan, yalan!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Ayrıca, PKK'nın kadın ve kız çocukları üzerinde yaptığı terör faaliyetlerine yer vermeyen kadın hakları mücadelesi eksiktir. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları İzleme Örgütünün 2017 yılı raporunda, 72'si kız olmak üzere 224 çocuğun PKK tarafından şiddet gördüğü uluslararası belgelere girmiştir. Bu rakamların olmadığı kadına yönelik şiddetle mücadele söylemleri eksiktir.

Evet, gündemime geliyorum. 12 Kasım 1999 depreminde 710 kişi hayatını kaybetti ve çok ağır bir tahribat yaşandı Düzce'de. Bilindiği gibi ülkemiz ve şehrim Düzce, deprem kuşağında bulunmaktadır. Otuz saniye süren deprem ne yazık ki çok ağır tahribatlar bırakmıştır Düzce'de, 710 vatandaşımız hayatını kaybetmişken binlerce insan da bu doğal afetin sonuçlarından etkilenmiştir.

Deprem bir gerçek, Türkiye'nin ve şehrimin bir gerçeği. Depremle yaşamayı öğrenmek ve depremin değil, bilinçsizliğin ve hazırlıksızlığın öldürdüğünü de görmüş olmak zorundayız.

Diğer taraftan, Türkiye'de yaşadığımız bu depremlerden çıkardığımız derslerle zorunlu deprem sigortası getirilmiş, 2009 yılında AFAD kurulmuş, yine, Kentsel Dönüşüm Yasası ve Afet Sigortaları Yasası yürürlüğe girerek depremle ve afetle mücadelede etkin bir yöntem izlenmiştir.

12 Kasım ve 17 Ağustos depremlerinde aziz milletimiz farklılıklarla ayrılmak yerine acıda birleşmenin, millî birlik ve kardeşliğin, dayanışmanın en iyi örneklerini göstermişlerdir. Depremden kısa süre sonra toparlanan Türkiye'nin en genç ili Düzce'dir ve bu dayanışmanın en iyi örneklerinden birini sergilemiştir.

Düzce, AK PARTİ hükümetleri döneminde şehirleşme alanında önemli mesafeler katetmiştir. 315 yeni derslik, genç bir üniversiteyle 30 bin öğrencilik bir üniversite şehri, gençlik merkezleri, spor salonu, otopark, kültür merkezi, hastane ve atıl kalan iş yerlerinin yurtlara dönüştürülmesi, semt sahaları gibi pek çok kentsel kazanımlar elde etmiştir. Fiziki ihtiyaçlarının büyük bir kısmını karşılamakla beraber eksik kalan unsurlar ve yeni ihtiyaçlar da peyderpey tamamlanmaktadır.

Düzce depremden hemen sonra il statüsü kazanmış olmakla birlikte, tarihi milattan önce 1'inci yüzyıla kadar dayanan, Eti medeniyetine kadar dayanan eski bir şehirdir. Genç Yunan ve erken Roma dönemine ait, Batı Karadeniz Bölgesi'nin ayakta kalan tek antik kenti Prusias Düzce'dedir. Konuralp Müzesi, Ceneviz Kalesi'yle büyük bir tarihî mirasa sahip bir şehirdir. Konuralp Bey tarafından 1323'te Osmanlı topraklarına katılan Düzce, Konuralp Bey'in naaşını da topraklarında muhafaza etmektedir. Tarihî evleri, tarihî camileriyle kültürel ve tarihî mirasa da sahip çıkan bir şehirdir.

Başkent Ankara'nın denize açılan kapısı Akçakoca, mavi bayraklı sahilleri, eşsiz zümrüt ormanları, termal kaynakları, yaylaları ve gölleriyle ekolojik turizmde de iddialı bir şehir hâline gelmiştir şehrimiz. Samandere, Güzeldere, Aydınpınar, Aktaş, Harmankaya başta olmak üzere şelaleleri, Efteni Gölü Kuş Gözlem Yeri, sarkıt ve dikitleriyle doğa harikası olan Sarıkaya ve Fakıllı mağaraları, Topuk, Odayeri, Pürenli, Sırık ve Kardüz yaylalarıyla toplam 19 yayla ve göletleriyle Ankara ve İstanbul'un âdeta gizli bahçesi hâlinindedir. "Yüzde 100 Doğadasım" sloganıyla Düzce ekolojik turizmde cazibe merkezi olma konusunda iddialıdır. Osmanlı bakiyesi olan tüm yerel unsurları barındıran şehrimiz kültürel çeşitliliği, gastronomi zenginliğiyle de âdeta bir açık hava müzesidir.

Daha Düzce hakkında çok söyleyecek sözüm var. Beş dakikaya şehrimin güzelliklerini sığdırmam mümkün değil.

BAŞKAN – Devam edin, devam edin, bir dakika daha ben eklerim size.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bu vesileyle ben depremde yitirdiğimiz canları tekrar rahmetle anıyorum. Allah bir daha ne Düzce’ye ne Türkiye’nin başka bir şehrine böyle acılar yaşatmasın diyorum ve tüm Parlamento üyelerimizi ve milletvekillerimizi şehrin bu güzelliklerini görmeye davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Keşir.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, Düzce depreminde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Düzce depremini hatırlattığımız için ben de ayrıca teşekkür ederim.

Düzce depreminde hayatını kaybeden tüm yurttaşlarımıza biz de buradan tekrar Allah’tan rahmet diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, gündem dışı konuşmaları bu şekilde sonuçlandırdık.

Şimdi, sisteme giren yirmi milletvekili arkadaşımıza yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Adıgüzel...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel’in, 8-9 Ağustos 2018 tarihinde Ordu’da yaşanan sel felaketi sonrasındaki mağduriyete ilişkin açıklaması

MUSTAFAADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

8-9 Ağustos 2018’de Ordu’da bir sel felaketi oldu. Ünye, Fatsa, İkizce, Çaybaşı ve Perşembe ilçelerinde büyük hasarlar oldu, köprüler uçtu, can kaybı oldu, fındık mahsulü zarar gördü.

Bunlarla ilgili zarar tespit çalışmaları yapıldı ama çok yakın dönemde de gidip tespit ettiğim ve bana iletilen bilgilere göre buralarla ilgili herhangi bir yardım devlet tarafından yapılmamış durumda. Yapılan, gelen ödeneklerin de bazı yerlerde mevcut asfaltları kazıyarak yollara tekrar sıcak asfalt döküp bu amaçla kullanıldığına dair bilgiler geliyor. Bunu kamuoyunun bilgisine sunuyorum ve bunun takipçisi olacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu’nun, Bursa’da ücretli bir öğretmenin sosyal medyadaki paylaşımından dolayı işine son verildiğine, daha fazla bedel ödetmeden despotluktan vazgeçilip ortak akıl ve demokrasinin hâkim kılınması gerektiğine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bursa’da bir ücretli öğretmenin Tunceli’de donarak şehit olan 2 askerimizle ilgili eleştirel bir sosyal medya paylaşımında bulundu diye işine son verildi. Yönetimdeki beceriksizliklerinizin faturasını insanlara soruşturmalar açarak, işlerine son vererek örtemezsiniz, insanları açlıkla ve işsizlikle tehdit ederek terbiye edemezsiniz çünkü insanlık tarihinde ekmekten daha elzem ve uğruna bedeller ödenmiş bir kavram var, o da özgürlük. Düşüncelerini ifade etme özgürlüğü, çalışma özgürlüğü, hak arama özgürlüğü uğruna bugüne kadar milyonlarca insan nasıl bedel ödediyse bugün de bedel ödemeye hazır milyonlar var. O yüzden, gelin, daha fazla bedel ödetmeden bu despotluğunuzdan vazgeçip ortak aklı ve demokrasiyi hâkim kılın, zira, zulümle abat olunmaz.

BAŞKAN – Sayın Özdemir yerine Sayın Köksal...

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, şeker fabrikalarının özelleştirilmesiyle ağır bedeller ödendiğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şeker fabrikalarını özelleştirirken, yapmayın, bunun sonuçları ağır olur dedik, AKP dinlemedi. Bugün şeker fabrikalarının özelleşmesinin ağır sonuçlarının bedelini ödüyoruz. Pancar üreticileri, şeker işçileri başta olmak üzere binlerce kişi daha şimdiden mağdur olmaya başladı. Örneğin seçim bölgem Afyonkarahisar'da bu yıl hava koşulları ve iklimsel nedenlerle polar ortalaması geçen yıla göre daha düşük. Çiftçi pancarda yüzde 35-40'lara varan fireler veriyor, bu durumda da zarar ediyor. Bu yıl pancarda kilogram fiyatı 300 liradan alım yapılırsa çiftçi rahatlayacak, yoksa ciddi zararlarla karşı karşıya kalacak. Özelleştirmeye birlikte pancar üreticisi fabrikada muhatap bulamıyor, nakliye sıkıntısı çekiyor, kantarlar kapalı, alımlar zaten normal süresinden yirmi gün sonra başladı; çiftçinin yaşadığı sıkıntılar Doğu Grubu'nun fabrikayı tam kapasite çalıştırmadığı iddialarıyla birleşince sormadan edemiyoruz: Buradaki amaç pancar üreticisine ekim yapmayı bıraktırtıp fabrikayı çalıştırmayarak oraya lüks binalar dikmek ya da Cargill'e peşkeş çekmek mi?

BAŞKAN – Sayın Topal...

4.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, gizli tanık ifadeleriyle tutuklanan 26'ncı Dönem İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in esaretine ne zaman son verileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gizli tanık ifadeleriyle tutuklanan ve yüz yirmi beş gün sonra ilk kez mahkemeye çıkarılan 26'ncı Dönem İstanbul Milletvekili ve Cumhuriyet Halk Partisi Parti Meclisi üyemiz Sayın Eren Erdem'in hakkındaki iddialar yine aynı gizli tanık tarafından mahkemede "O günlerde psikolojim bozuktum, ne dediğimi bilmiyordum. Birileri bana bu iddiaları telkin ederek bir savcıya götürdü, ilgili savcı da 'Gel, seni gizli tanık yapalım.' dedi." şeklinde ifade verilerek çürütülmüş, iddialar mesnetsiz kalmıştır. Tüm bunlara karşın Eren Erdem hâlâ tutukludur. Bu, insan hakları adına zulümdür. Eren Erdem'in esaretine ne zaman son vereceksiniz? Özgürlüğüne kavuşması için papaz mı olması gerekiyor?

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünal yerine Sayın Minsolmaz...

5.- Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz'ın, Kırklareli merkez ve ilçelerinin düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2 Kasım Vize ilçemizin, 8 Kasım Lüleburgaz ve Pınarhisar, 9 Kasım Babaeski, Alpullu ve Pehlivan köyü, 10 Kasım Kırklareli Merkez, 11 Kasım Demirköy ve Kofçaz ilçelerimizin düşman işgalinden kurtuluşlarının 96'ncı yıl dönümü olup tüm hemşehrilerime kutlu olmasını diliyorum. Yüreğinde vatan, iman ve hürriyet aşkını alev alev taşıyan kahraman Kırklareli halkı, gencinden yaşlısına, kadınından erkeğine tüm kısıtlı imkânlarla kanları, canları pahasına savaşmışlar ve düşman kuvvetlerini bozguna uğratmışlardır. Bizler de ecdadımızdan emanet aldığımız güzel şehrimizi aynı şuurla koruyarak hak ettiği şartlara ulaştırmak için yılmadan çalışmaya devam ediyoruz.

Bu anlamlı günde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyor, tüm hemşehrilerimin kurtuluş bayramını kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

6.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, narenciye üreticisine sahip çıkılmadığına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, konu fındık olduğu zaman bütün siyasi partiler kendi aralarında uzlaşarak fındık üreticisini memnun edebilecek bir rakamı açıkladılar. Yalnız şu anda narenciye üreticisi perişan durumda. Tır başı verilen nakliye desteği verilmiyor, ihracatta verilen DFİF desteği verilmiyor. Şu anda mandalınanın fiyatı 600-700 kuruş, limonun fiyatı 700 ile 1.500 kuruş arası. Hükümetin narenciye üreticisine gerekli desteği sağlamasını ve teşviki vermesini, ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı aracılığıyla okullarda portakal suyu ve limonata dağıtımını yapmasını, Coca Cola yerine portakal suyu, gazoz yerine de limonata dağıtmasını...

Fındıkla ilgili geçtiğimiz yıllarda böyle çalışmalar yapıldı ama bugün maalesef hiç kimse narenciye üreticisine sahip çıkmıyor. Ben, başta Hatay, Adana, Mersin, Antalya, Muğla ve Aydın vekilleri olmak üzere bütün Meclisi tarıma, çiftçiye sahip çıkmaya; narenciye üreticisine sahip çıkmaya davet ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

7.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Ziraat Bankası kanalıyla kullanılan çiftçi kredilerinin tümünün erteleme kapsamına alınması ve mağduriyetin bir an önce giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, afet nedeniyle ürünü zarar gören çiftçilerin Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerine olan borçlarına geçtiğimiz aylarda bir yıl süreyle erteleme getirildi. Tam güzel bir gelişme oldu derken bu kararın sadece sübvansiyonlu çiftçi kredilerini kapsadığı anlaşıldı. Yani Bakanlar Kurulu kararına istinaden kullanılan düşük faizli kredilere erteleme getirilmiş, yüksek faizli çiftçi kredilerine erteleme gelmemiş. Yani Ziraat Bankası hem pahalıya kredi kullanıyor hem de erteleme kapsamına almıyor. Ucuz krediye erteleme var, pahalı olana yok. Çiftçi 2 kere mağdur edilmiş durumda. Ziraat Bankası kanalıyla kullanılan çiftçi kredilerinin tümünün erteleme kapsamına alınmasını ve bu mağduriyetin bir an önce giderilmesini istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Silivri'de yargılanmakta olan avukat Aycan Çiçek, avukat Selçuk Kozağaçlı ve 15 arkadaşının SEGBİS sistemiyle savunmalarının alınmasından vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Adalet Bakanına soruyorum: Silivri'de yargılanmakta olan Avukat Aycan Çiçek, Avukat Selçuk Kozağaçlı ve 15 arkadaşının yargılanmasının 3-7 Aralıkta Silivri'de SEGBİS sistemiyle yapılacağı bildirilmiştir. Savunma hakkı kutsaldır. Her bir şüpheli aksi sabit oluncaya kadar suçsuzdur. Ancak bu avukatların yargılamalarının mahkeme huzurunda, duruşma salonunda yapılması mutlaka sağlanmalıdır. Silivri'de görülen bir davanın bütün sanıklarının Silivri'de olması gerekirken her biri ayrı yerlerdeki cezaevlerine gönderilmek suretiyle hem yargılamanın yüze karşı yapılmasına engel teşkil edilmekte hem de duruşma günü sanıkların getirilme zorluğu bahane edilerek SEGBİS sistemiyle savunmalarının alınacağı söylenmektedir. Bu durumlar dikkate alınarak, öncelikle sanıkların duruşmalarının bizzat yüze karşı yapılmasının sağlanmasını, SEGBİS işleminden vazgeçilmesini, Silivri'de yargılanan 17 sanığın Silivri Cezaevine nakillerinin yapılmasını istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

9.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarda ek ders ücreti karşılığı görev yapanların mağduriyetine ve bunların kadroya alınıp alınmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarda ek ders ücreti karşılığında görev yapan 3 binden fazla sosyolog, öğretmen, sosyal çalışmacı, psikolog, hemşire ve benzeri meslek elemanları bulunmaktadır. Anayasa'mızın 55'inci maddesinde “Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.” hükmü yer almaktadır. Ek ders karşılığı çalışan personellerin resmî tatillerde ücretleri ödenmemekte, hastalanıp rapor aldıklarında sigorta primleri yatırılmamaktadır. Ayrıca çalışma statülerindeki belirsizlikler yüzünden yıllık izin, analık izni, evlilik izni, süt izni gibi özlük hakları bulunmamaktadır.

Buradan ilgili bakanlığa sormak istiyorum: Ek ders ücreti karşılığı çalıştırdığımız nitelikli meslek mensuplarını kadroya almayı düşünüyor musunuz? Unvanında “aile, çalışma ve sosyal hizmetler” terimlerini bulunduran bir bakanlık olarak yaptığımız haksızlık değil midir? Yaptığımız uygulama Anayasa'ya aykırı değil midir?

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

10.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, taşeron işçilerin mağduriyetinin bir an önce giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“KHK'yle herkese koşulsuz, şartsız kadro vereceğiz.” derken asıl işi yapan binlerce taşeron işçi, personele dayalı olmayan ihaleler kapsamında çalıştığı için ne yazık ki kadroya giremiyor. Yaklaşık maliyetin en az yüzde 70'lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dâhil, işçilik giderinden oluşması şartına uymadıkları için binlerce işçi kadro alamadı. Ancak, bakanlık bu konuda taşeron işçilere herhangi bir koşul aranmayacağı taahhüdünü vermişti, her zamanki gibi taahhütlerini yerine getirmedi.

Kamuda çalışan şoför, Karayolları işçisi, hastane personeli gibi pek çok taşeron işçi kadroya alınmıyor. Oysa kadro hakkı lütuf değildir, haktır, bu onların en doğal hakkıdır. Bu adaletsizliğin bir an önce giderilmesi gerekmektedir ve hâlen, daha taşeron belasında çalışan işçiler burada kadro sözlerinin yerine getirilmesini beklemektedir. Bu sözlerin bir an önce yerine getirilmesini biz de buradan onlar adına ifade ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, bir süre önce yükselen ve yavaşlayarak düşen döviz kuruna rağmen banka faizlerinin neden hâlâ aynı seviyelerde kaldığını ve bununla ilgili önlem alınıp alınmayacağını Cumhurbaşkanlığı Yardımcısından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'a soruyorum: 95'inci yılında Türkiye Cumhuriyeti ne yazık ki iktidarın sorumsuz politikaları sonucu tarihinin en büyük siyasi ve ekonomik kriziyle karşı karşıya bırakılmıştır. Yokluk ve yoksulluğa, onca çaresizliğe karşın Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk liderliğindeki kahraman atalarımız yurdumuzu işgalden kurtarmış ve bizlere ekonomik, sosyal, kültürel açıdan tam bağımsız bir ülke emanet etmiştir.

Büyük Önderimiz Atatürk, Türkiye İktisat Kongresi'nin açılış konuşmasında “Askerî zaferler ne kadar büyük olursa olsun iktisadi zaferlerle taçlandırılmadıkça sonuçsuz kalır.” demiştir. Ancak bugün Türkiye ekonomisi derin bir kriz yaşamaktadır. Banka faizleri yüzde 15'lerden yüzde 36'lara kadar çıkmıştır. Bir süre önce yükselen ve yavaşlayarak düşen döviz kuruna rağmen banka faizleri neden hâlâ aynı seviyelerde kalmaktadır? Üretimin önündeki en büyük engellerden biri olan yüksek banka faizleri iş dünyası, esnaf, çiftçi herkesin, her kesimin belini büküyor. Bununla ilgili bir önlem alacak mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Alban...

12.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Muğla ilinin AKP iktidarları döneminde yeterli yatırımı alamadığına ilişkin açıklaması

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkanım, Muğla ilimiz başta turizmde milyarlarca dolar olmak üzere madencilikten enerjiye, tarımdan ormancılığa kadar ülkemiz bütçesine büyük bir katkı yapmasına rağmen AKP iktidarları zamanında yeterli yatırımları alamamıştır.

Muğla Büyükşehir Belediyemiz Hükûmetin yanlış tarım politikaları nedeniyle artık iflas etmiş duruma gelen çiftçimize destek olmak için 907 dönüm arazide mera ıslahı yapmıştır. Sürekli seçim kaybetmenin acısıyla üvey evlat muamelesi yaptığınız Muğla'mıza sizin yapamadığınız hizmetleri büyükşehir ve Cumhuriyet Halk Partili ilçe belediyelerimiz yapmaya devam edecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

13.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 8 Kasım 2018 tarihinde yapılacak olan Tarım Çalıştayı'nın hayırlı olmasına, 3-9 Kasım Organ Nakli ve Bağışı Haftası'na ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yarın Kahramanmaraş Tarım Çalıştayı sektör toplantısı yapılacaktır. Hayırlı olmasını diliyorum.

Yine, 3-9 Kasım Organ Bağışı Haftası devam ediyor. İnsan mükerrem bir varlıktır. Yaratıklar içinde Allah onu mümtaz kılmıştır. Maide suresi 32'nci ayette “Her kim bir hayatı kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur.” buyrulmaktadır. Bu meyanda, organ bağışı ve nakli çok önem arz etmektedir. Zaten günümüzde kan, doku ve organ nakli tedavi yolları arasına girmiş bulunmaktadır ama bunun şartları olmalıdır ve vardır. Zaruret hâlinin bulunması, hastalığın bu yoldan tedavi edileceğine zannıgalibin bulunması, organ veya dokusu alınan kişinin ölmüş olması veya yaşıyorsa alınan bu organın donörde temel bir hayati fonksiyonu devre dışı bırakmaması, organı alınacak kişinin sağlığında kendisinin, vefatından sonra ise aksine bir beyanı olmamak şartıyla yakınlarının rızasının sağlanması, organ veya doku karşılığında hiçbir şekilde ücret alınmaması, tedavisi yapılacak hastanın da bu nakle razı olması, suistimalleri önlemek için devlet kontrolünde yapılması elzemdir.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

14.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 3-9 Kasım Organ Nakli ve Bağışı Haftası'na ve ilk organ nakli ameliyatını gerçekleştiren Profesör Doktor Mehmet Haberal'ı kutladığına ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 3-9 Kasım Organ ve Doku Bağışı Haftası olarak kutlanmaktadır. Türkiye, organ nakli faaliyetleri için yeterli donanım, deneyime, nakil ekiplerine ve nakil merkezlerine sahip olmasına rağmen aşılması gereken en önemli sorun kadavra bağış oranındaki yetersizliktir. Türkiye'de organ bağışı ve nakil sayılarının yetersizliği son dönemde organ yetmezliği nedeniyle tedavi görmekte olan birçok hastanın organ beklerken hayatını kaybetmesine neden olmaktadır. Unutmamak gerekir ki her bağış yeni bir hayattır.

Türkiye'deki ilk organ nakli ameliyatını 3 Kasım 1975'te gerçekleştiren Profesör Doktor Mehmet Haberal'ı insanlık adına yaptığı faydalı çalışmalarından dolayı kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

15.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 6 Kasım Dünya Şehircilik Günü'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yarın Dünya Şehircilik Günü. Şehirleri bütün unsurlarıyla yaşayan canlı bir organizma gibi görmemiz gerekir. Şehirler, içinde yaşayan insanlara tarihî dokusuyla, gelecek perspektifiyle bir medeniyet göstergesidir. Medeniyetin kadim değeri ancak şehirlerde hayat bulur. Şehirlerimiz bu ülkenin kalbidir, ruhudur. Onları kendi kalbimiz, kendi ruhumuz gibi korumalıyız. Mahallî yöneticilerimize düşen en önemli görevlerden biri her şehrin bir ruhu, bir kimliği olduğunu bilmek ve bu ruha, bu kimliğe uygun davranmak, hizmet etmek, proje üretmektir.

İnsanın kişiliğinin ve ruhunun gelişiminde şehirlerin etkisi ve rolü önemlidir. Bizler, günümüzü evimizden daha çok şehirlerde geçiriyoruz, yaklaşık yirmi dört saatin en az on üç, on dört saatini şehir mekânlarında geçirmekteyiz. Uyku saatini çıkarırsak evlerimizde geçen süre üç, dört saati bulmuyor. Dolayısıyla, evimize gösterdiğimiz özenin çok çok daha fazlasını şehirlerimize göstermeliyiz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan...

16.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 7 Kasım Türkiye aydınlanmasının önemli isimlerinden İlhan Erdost'un ölümünün 38'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Merhum İlhan Erdost, ağabeyiyle birlikte Türkiye aydınlanmasının önemli isimlerindendi. Klasikler başta olmak üzere dünyanın değişik dillerinden birçok kitabı titizlikle Türkçeye kazandırıp yayımlıyorlardı. 12 Eylül darbesinin ardından ağabeyiyle birlikte gözaltına alındı, Mamak Askerî Cezaevine götürüldü. Suçu kitap yayımlamaktı. Öyleyse, bu büyük suça göre bir ceza almalıydı. Bindirildikleri askerî araçta öldüresiye dövüldüler ve ağabeyinin gözleri önünde hayatını kaybetti. İsmi sonraki nesillere, kitaplarını bizlere emanet ederek hayatını kaybetti İlhan Erdost. Bugün 38'inci ölüm yıldönümü. Kendisini ağabeyi Muzaffer İlhan Erdost'un şu dizeleriyle anıyorum: “Sen bir özgürlük gülüsün/Anadolu türküsüsün/Al bir atсын, süzülürsün /Dağlara taşlara kardaş.”

Ruhu şad olsun.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

17.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, yaşanan ekonomik krizin inşaat sektörünü de bitme noktasına getirdiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekonomik kriz tüm sektörleri ve vatandaşlarımızı fazlasıyla etkilemektedir. Fabrikaları iflase sürükleyen, insanları işsiz ve aşız bırakan bu kriz özellikle ekonominin lokomotif sektörlerinin başında gelen inşaat sektörünü de bitme noktasına getirmiştir. İlgili derneklerin yaptığı açıklamalara göre tam yedi ay içinde temel girdileri oluşturan demir ve çimentoya yüzde 50, akaryakıtta ise yüzde 25 zam gelmiştir. Bankalar verdikleri kredileri tekrar çağırılmaktalar. İşte böylesine zor bir dönemde, Adana'da 6, Türkiye genelinde 120 müteahhit borçlarını ödeyemedikleri için intihar etmek zorunda kalmıştır.

İflâsın eşğine gelen kamu müteahhitleri, Ulaştırma Bakanı Cahit Turhan'ı verdiği fiyat farkı ve tasfiye kararnamesinin çıkacağı sözünü tutmaya davet etmektedir. Yoksa binlerce kişinin ekmek yediği bu sektörde sorunlar daha da artacak ve ağırlaşacak, yeni sorunlar ortaya çıkacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu yerine Sayın Süllü...

18.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Çanakkale'nin Çan ilçesindeki 18 Mart Termik Santrali'nde yaşanan iş kazasında hayatını kaybeden işçiye Allah'tan rahmet dilediğine, termik santral kazalarının insanlara ve çevreye zarar verdiğiine ilişkin açıklaması

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çevreyi ve insan sağlığını tehdit eden termik santrallere karşı oluşumuzun haklılığı iki gün önce Çanakkale'de yaşanan acı bir olayla bir kez daha ortaya çıktı. En son ileri teknolojiyle donatıldığı iddia edilen ve şehrim Eskişehir'de kurulması planlanan termik santrale örnek gösterilen Çanakkale ilimizin Çan ilçesinde 18 Eylülde meydana gelen termik santral kazasının üzerinden çok geçmeden, iki gün önce yine bir termik santral kazası haberi gündeme düştü. Hayatını kaybeden işçimize ve Çanakkalelilere Allah'tan rahmet, yaralı işçimize acil şifalar diliyoruz.

Termik santral kazaları ne yazık ki çalışanların hayatlarını tehlikeye atmasının yanı sıra çevreye ve insanlarımıza zarar vermeye devam ediyor. Bu vesileyle, onca yenilenebilir ve temiz enerji kaynağı seçeneği varken termik santral kurulmasında ısrarcı olunmasını kabul etmediğimizi ve Eskişehir'de kurulması planlanan termik santral...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karasu...

19.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas ili Kocakurt, Karagömlek, Havuz, Avşarören, Aşağıhöyük, Hamal ve Kırkpınar köylerindeki çiftçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sivas ilimizde Kocakurt, Karagömlek, Havuz, Avşarören, Aşağıhöyük, Hamal ve Kırkpınar köylerimizde çiftçilerimiz 4342 sayılı Mera Kanunu'nu ihlal ettiği gerekçesiyle ağır cezalara çarptırılmıştır. İktidarın on altı yıldır uyguladığı tarım politikaları nedeniyle mağduriyeti gün geçtikçe artan çiftçimize çözüm üretmek yerine cezayı uygun gören anlayışı kabul etmiyoruz. Devlete milyonlarca borcu olan yandaş iş adamlarının vergi borçları bir kalemde silinirken geçim ve üretim sıkıntısı yaşayan çiftçilerimize uygulanan bu cezaların tekrar gözden geçirilmesi ve mağdur edilen üreticilerimize gereken desteğin sağlanmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

20.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, dönemin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Eşref Fakıbaba'nın veteriner hekim, teknisyen, tekniker, ziraat ve gıda mühendislerinin istihdamı için verdiği sözlere ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Mayıs 2018'de dönemin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Eşref Fakıbaba, ziraat mühendisi, veteriner hekim, teknisyen, tekniker ve gıda mühendisleri istihdam için 10.551 kişinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ailesine katılmasına yönelik gerekli kuruluşlarla yazışmaların başlatıldığı müjdesini vermiş, “Bir şey söylüyorsam doğrudur.” diyerek alımların gerçekleşeceğine yönelik umut yaratmış ve atama bekleyenleri sevindirmiştir. Bugün itibarıyla bakanlığa herhangi bir alım olmadığı gibi konuyla ilgili herhangi bir açıklama da yapılmamaktadır. Şubat ve mayıs aylarında Maliye Bakanlığından ikinci kez kadro talep edilmiş ancak Maliye Bakanlığında Tarım Bakanlığına

bu konuyla ilgili bir geri dönüşün olup olmadığı açıklanmamıştır. Bu atamalar yapılacak mıdır, yoksa görevi sona ermiş bir bakanın vaatleri hükmünü yitirmiş midir? İstihdam politikaları bakanların inisiyatifinde değildir, dolayısıyla AKP Hükümetinin bir önceki dönem verdiği sözler mevcut bakanlık ve iktidar için hâlâ bağlayıcıdır. Sayın Pakdemirli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Örs...

21.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Tonya süt fabrikasında üretimin durdurulması nedeniyle zor durumda olan Tonyalıların mağduriyetinin giderilmesi için yetkililere seslendiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kıymetli milletvekilleri, Trabzon'un Tonya ilçesinde uzun yıllardır faaliyet gösteren ve Tonyalı binlerce hemşehrimizin geçim kaynağı olan Tonya ve Bütün Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi yani Tonyalı hemşehrilerimizin deyimiyile Tonya süt fabrikasında üretim durdurulmuş durumda. Tonya süt fabrikası Tonya'nın ekonomik can damarı; öğrencilerin kıyafeti, okul malzemeleri, vatan hizmeti yapan kardeşlerimizin asker haçlığı, genç kızlarımızın çeyiz sandığı, Osmanlı salnamelerinde ismi geçen meşhur Tonya tereyağının yapılıp işlendiği yerdir. Ne yazık ki borç içinde olan ve geçimini hayvancılıktan temin eden Tonyalının tek dayanağı Tonya süt fabrikası faaliyetlerini durdurmuş durumda, üreticiden toplanan sütler çevre ilçelere taşınmakta, Tonyalı hemşehrilerimiz belirsizlik içinde kara kara düşünmektedir. Trabzon Milletvekili olarak yetkililere sesleniyorum: Gelin hep birlikte rüzgârı sert, insanı mert Tonya'nın mağduriyetini giderelim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, grup başkan vekillerimize söz vermeden önce son söz Sayın Aygun'a ait.

Buyurun Sayın Aygun.

22.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'daki birçok spor salonunda can güvenliğinin olmadığına, Gençlik ve Spor Bakanını gençlere sahip çıkmaya çağırdığına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gençlerimizi spora yönlendirirken lütfen canından etmeyelim. Tekirdağ'ımızın merkezde olmak üzere olimpiik yüzme havuzu, İsmet İnönü Spor Salonu, Çorlu Kapalı Spor Salonu, Çerkezköy Kapalı Spor Salonu gibi birçok spor salonunda can güvenliği tehlikesi yaşanmaktadır. Bakan Kasapoğlu'nun bütçe konuşmasında verdiği sözleri tutmasını bekliyorum. Çorlu Spor Salonu'yla beraber tüm spor salonlarımız, bahçesinden iç yapısına kadar öğrenci ve gençlerimizin can güvenliğini ve sağlığını tehdit ediyor. Bakanı gençlerimize sahip çıkmaya ve "Daha donanımlı kılacağız." yönündeki sözünü tutmaya çağırıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, şimdi sayın grup başkan vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın Ağırlioğlu'na ait.

Buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, imar barışı uygulamasıyla ilgili suistimallerin gözden kaçırılmaması gerektiğine, kadroya geçen taşeron işçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRLİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; imar barışı uygulamasıyla ilgili suistimalleri gözümüzden kaçırmamız gerektiğini düşünüyoruz İYİ PARTİ Grubu olarak. Bu mevzuda bütün milletvekili arkadaşlarımıza mutlaka benzer şikâyetler geliyordu.

İmar barışının bir kontrolsüz alan hâline gelip deprem riskinin çok fazla olduğu bir ülkede inşaat denetimlerini de gözden kaçırmamıza sebep olacak bir suistimali beslememesi lazım. Dolayısıyla bu mevzuda hassasiyet gösterilmesi gerekiyor. İstanbul’da büyük bir deprem beklerken imar barışından istifade eden insanların ya da bu kapsama alınan binaların kontrolünün yapılabilmesi için bu mevzuda, imar barışının uygulama alanlarında ne tür suiistimler olduğuyla ilgili biz bir araştırma önergesi zaten vereceğiz ama bu mevzuda ortak bir sükûnet oluşsun istiyoruz. Ortak sükûnetimiz, suistimallerin önünü kesmek olsun. Biz ilk adımı bunu duyurarak ifade etmiş olalım. Arkadaşlarımız kendilerine gelen teklifleri bütünleştirebilirlerse bu mevzu Türkiye’nin ortak sorunu hâline gelecek. Büyük acıyı yaşamadan, bu sefer önleyici bir irade ortaya koyalım istiyoruz.

Bir diğer husus, taşerondan kadroya geçenlerle alakalı mağduriyetler her geçen gün artıyor ve talepler yükseliyor. Biz şimdi EYT’lerden sonra, taşerondan kadroya geçenlerin talepleriyle bu ara biraz hemhâl olmaya başladık. Şöyle bir sıkıntı var: Kadroya geçene kadar “Bizi kadroya geçirin de ne olursa olsun.” duygusu verdikleri için bu iradeyi gösteren Hükûmet onlara “Kadroya geçtiniz, daha ne istiyorsunuz?” gibi bir cümleyle mukabele ediyor. Özlük hakları ve statüleriyle ilgili belirsizlik, maaşlarındaki dengesizlik ve statülerinden kaynaklanan belirsizlik, çalıştıkları kurumlarda kendilerini joker gibi kullanma isteğini oluşturduğu için belirsizlikle işe gidip gelme şikâyetiyle karşı karşıyayız. Bunlarda bir standardın, oryantasyonun sağlanması lazım. Taşerondan kadroya geçenlerin özlük hakları dâhil, statüleri dâhil, çalışacakları yerler dâhil açık bir şekilde belirlenmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Başkan.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Bunlara iyilik olsun, rahmet olsun diye yaptığımız iş zulüm hâline geldi. Dolayısıyla bu mevzuda Hükûmetin, böyle bir iradeyle, bunlara müjde verir gibi söylediği iş şu anda üstlerinde, boyunlarında sallanan bir kılıç hâline geldi. Bu mevzuda da bir düzeltme talebi var, o talebi dillendirmiş olalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay...

24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, ABD Dışişleri Bakanlığının PKK’lı 3 elebaşı hakkında bilgi verene ödül verileceği yönündeki açıklamasının Türkiye’nin, Fırat’ın doğusundaki doğru ve haklı duruşunu esnetmesine sebep olmaması gerektiğine, SMA olarak bilinen kas ve sinir hastalığının ülkemizde bir sağlık ve sosyal sorun olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından, terör örgütü PKK’nın 3 elebaşı için bilgi verene ödül verileceği açıklandı. Söz konusu gelişme ilk bakışta olumluymuş gibi görülmekle birlikte, temkinli davranma zarureti vardır. Bu hamlenin ABD’nin Suriye, Irak planlarında hangi hamleye karşılık geleceğini görmemiz gerekmektedir. ABD’nin bu adımı “SDG” adı altında YPG’nin gölge oyunlarla kamufle edilmesinin adımıdır, dikkat edilmelidir. Bu kararı bir rüşvetikelaam olarak görüyoruz. Bundan sonra PKK’dan YPG’ye terörist geçişini net görmeliyiz. Çatı terör örgütünün PKK’dan YPG’ye doğru kayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Daha birkaç gün önce “Menbic’te ABD-YPG paralel devriyesi” haberlerini unutmuyoruz. PKK-YPG-PYD veya onların deyişiyile SDG birbirlerinden ayrı tutulamaz. ABD istihbaratı ve uluslararası kuruluşlar dâhil pek çok raporda bu örgütlerin bir ve aynı olduğu bilgisi yer almaktadır. Mesele sadece insan kaynağı değildir, bu örgütler KCK sözleşmesinden

kurumsal örgütlenmeye kadar birdir ve bir bütünlük içerisindedir. Şüphesiz ki ABD'nin açıklamasını anlamlı kılacak olan, YPG-SDG'nin de bir terör örgütü olarak ilan edilmesidir.

Netice itibarıyla, ABD'nin bu hamlesi Türkiye'nin, Fırat'ın doğusundaki doğru ve haklı duruşunu esnetmesine sebep olmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Başkanım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu duruşun Türkiye'nin beka meselesi olduğu da unutulmamalıdır.

Sayın Başkan, “SMA” olarak bilinen kas ve sinir hastalığı ülkemizde bir sağlık ve sosyal sorun hâlinedir. SMA vakasında en büyük sorun hastalıkla mücadelede görülmektedir. İlk yıl için 6 doz, sonraki yıllar için 3'er doz alınması gereken ilacın 1 doz maliyeti 685 bin lirayı bulabilmektedir. Üç tip olan SMA hastalıklarının sadece biri için Sosyal Güvenlik ilaç maliyetlerini karşılamaktadır. Bununla birlikte, diğer iki tipteki yaklaşık bin çocuk için ilaç temini sağlanamamaktadır. Buna göre tüm SMA hastalarının ilaca erişimi sağlanmalıdır. İlaçların uygulandığı merkezlerin sayısı artırılmalıdır, ilacın fiyatı ve hasta sayısına ilişkin resmî açıklamanın da yapılma zarureti vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başkanım, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu konuda gereken resmî açıklama yapılmalı, evlilik öncesi sağlık taramalarına SMA ve diğer yaygın genetik hastalıklar da dâhil edilmelidir.

Sonuç olarak, sosyal devlet olmanın sorumluluğuyla SMA hastaları ve onların ailelerinin yanında bulunulmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ederiz.

Sayın Bilgen...

25.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 7 Kasım 1980 tarihinde dövülerek öldürülen İlhan Erdost'u rahmetle andığına, Millî Eğitim Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı açıklamalarına, FATİH Projesi'nin sonuçlarının kamuoyuna aktarılması ve şüpheli asker ölümleriyle ilgili Parlatmentonun üzerine düşeni yapması gerektiği ile Yemen'de her gün hayatını kaybeden onlarca çocuğa dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması

AYHAN BILGEN (Kars) – Sayın Başkan, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle tabii, 7 Kasım 1980'de Mamak Cezaevinde ağabeyinin gözü önünde dövülerek öldürülen İlhan Erdost'u ben de rahmetle anıyorum, ailesini de buradan selamlıyorum.

Bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi görüşülüyor. Tabii, Sayın Bakanın atmaya çalıştığı ilginç adımlar var, en azından kendinden önceki bakanların başlattığı uygulamaların tersi şeyler söylüyor. Bunların doğruluğunu ya da yanlışlığını tartışmak için ifade etmek istemiyorum ama burada özel öğretim kurumlarına dair teşvikler tartışılırken bu sistemin yanlış olduğu söylendiğinde maliyet hesabı yapılıyordu, deniliyordu ki “Bir öğrencinin kamuya maliyeti çok daha fazla, özel öğretim daha niteliklidir, daha kalitelidir; devlet, parasını karşılasın, özel öğretim versin.” Şimdi, görünen o ki Sayın Bakan bu görüşe katılmıyor, o dönemde yapılan eleştirileri belki yerinde görüyor ve teşviklerin kademeli biçimde kaldırılacağına dair bir beyanda bulunuyor.

Tabii, başka konular da var aslında kamuoyuna açıklanması gereken. Mesela, üzerinden uzun süre geçmiş olmasına rağmen FATİH Projesi'nin ne olduğunu, ne kadar para harcandığını, paranın nereye gittiğini... Öğrencilere dağıtılan bir tablet olduğuna dair bir bilgi bilmiyoruz ama bu kadar kaynak ayrılmış bir projenin en azından sonucunun kamuoyuna aktarılması galiba Sayın Bakanın da burada bulunan herkesin de sorumluluğunda.

Yine, Anayasa Mahkemesi bugün bir karar açıkladı, İmam Bildik'in -şüpheli asker ölümlerinden-Uşak'ta jandarma karakolunda görev yaparken araçtan düşerek hayatını kaybettiği yönünde bir iddia vardı. Tabii, üzerinden geçen zamanın sonunda, geç de olsa Anayasa Mahkemesinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bilgen, devam edin.

AYHAN BİLGİN (Kars) – ...etkin soruşturma yapılmadığına dair bir karar ve tazminat hükmedildi. Şimdi, burada şüphesiz, asker ölümleriyle ilgili, ailelerin taleplerini dikkate almayan, duymazlıktan gelen bir Parlamentonun galiba söyleyebileceği çok şey olmaz. Sayı oldukça kabarık ve aileler burayı aşındırıyorlar. Bu konuda Parlamentonun üzerine düşeni yapması gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyoruz.

Son olarak da Yemen'de her gün hayatını kaybeden onlarca çocuğa bir kez daha dikkat çekmek istiyoruz. Elbette Orta Doğu'da son derece kritik gelişmeler, son derece önemli gelişmeler yaşanıyor ama Yemen'de aşıktan ölen sadece çocuklar değil, aslında Orta Doğu'nun vicdanı ölüyor, bütün insanlık ölüyor. Buna tepki vermeyen, buna karşı sesini yükseltmeyen ve Yemen'deki bu tablunun failleriyle ilgili yüksek sesle gündem oluşturmaya bile çaba sarf etmeyen siyaset galiba tümünden ölüyor. Dolayısıyla, bu konunun önemine dikkat çekiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Özkoç...

26.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, söylenildiği gibi Cumhurbaşkanlığı sistemi en doğru sistem ise neden TBMM'de çalışamadıklarını, neden komisyonlarda iktidar partisinin muhalefet milletvekillerini dinleme lütfunda bulunmadığını öğrenmek istediğine, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda yaşananları protesto ettiklerine, millet iradesine ve yeterli çoğunluğa sahip muhalefetin millettan mi, saraydan mı yana olacağına karar vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin daha güçlü bir Meclis olabilmesi için, bu Mecliste yasaların gerçekten millet iradesinin etkili olup da çıkabilmesi için bu Meclisin –kurucu Meclis ve Gazi Meclis- gerçekten milletin menfaatine uygun yasaları çıkarabilmesi için dediler ki: “Cumhurbaşkanlığı sistemi en doğru sistemdir.” Peki, bu böyleyse Türkiye Büyük Millet Meclisinde neden çalışmıyoruz? Yasalar komisyonlarda görüşülürken dört duvar arasında milletvekillerimizi dinleme lütfunda dahi iktidar partisi neden bulunmuyor? Söz konusu milletin hakkıysa neden saray, kendi dediklerini, genel başkan olduğu iktidar partisinin grup başkan vekilleriyle komisyon başkanlarına dayatarak, hatta bizzat komisyonlar yürütülürken komisyon başkanının başına dikip de “Şöyle yap, böyle yap.” diyerek millet iradesine müdahalede bulunuyor? Eğer millete sesimizi duyurmamızı engellemeye çalışıyorlarsa, millete rağmen, Meclise rağmen sarayın dediklerini Türkiye Büyük Millet Meclisinden tek bir iradeyle çıkarmaya çalışıyorlarsa bunu başaramayacaklardır. Bunu başaramaları için Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeterli çoğunluğa sahibiz. Muhalefet, Türkiye Büyük Millet Meclisinde iktidar partisinin dayatmalarına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...milletin menfaatine aykırı olan yasaları çıkarmama konusunda başarılı olabilir. Yeter ki samimi bir şekilde birlik ve beraberlik içerisinde milletimiz için elimizi kaldıralım. Eğer bu mümkün olmuyor diye söze başlayan birisi varsa ona şu soruyu soralım hangi siyasi parti olursa olsun: Benim menfaatimi koruman için sana yetki verdim, sen neden sarayın çıkarlarına el kaldırıyorsun da benim için el kaldırmıyorsun? Senin elini tutan kimdir? diye sormak lazım ve o siyasi partiyi cezalandırmak lazım.

AKP'li grup başkan vekillerinin komisyon başkanına baskı yapmasını, yönlendirmesini ve komisyon üyelerinin konuşmasının engellenmesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...komisyona gelen milletvekillerimizin seslerinin kısılmasını şiddetle protesto ediyoruz. Ancak asıl üzerinde durduğumuz konu şudur: Millet iradesini göstermiş, 1'inci sıradaki partiye Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeterli çoğunluğu vermemiştir, yeterli çoğunluğu muhalefete vermiştir. O zaman muhalefet kararını vermelidir ya milletten yana ya saraydan yana.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkoç.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

27.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, ekonomik saldırılara ve kumpaslara rağmen idari, ekonomik tedbirlerle sıkıntuların aşıldığına, terör örgütlerine karşı içeride ve dışarıdaki mücadeleye sonuna kadar devam edileceğine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin erkler ayrılığını getirdiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hayırlı bir yasama günü diliyorum.

Tabii, burada biraz evvel gündem dışı söz alan arkadaşlar da kanaatlerini ortaya koydular, oradan hareketle şunları ifade etmek isterim ki: Statların yıkılması yeni bir hizmetin yapılmasına ilişkindir. Bütün şehirlerimizde yediden yetmiş yediye o şehrin halkına şehrin kalbinde daha güzel bir yaşam alanı imkânı sunabilmek adına fonksiyonunu yitirmiş statlarımız yıkılmış, yeni statlar yapılmış ve fonksiyonunu yitirmiş olanların yerine de şehirlerin nefes alacağı, vatandaşlarımızın torunlarıyla, dedeleriyle, nineleriyle beraber el ele yürüyebileceği, çeşitli sosyal, sportif aktivitelerin yaşanabileceği güzelliklerin kendileriyle buluşturulmasına ilişkin şehir parkları, millet bahçeleri inşallah dizayn edilecek. AK PARTİ hiçbir zaman yapmadığı bir hizmetin açılışını, imza atmadığı bir hizmetin açılışını bugüne kadar yapmamıştır. Zira biz yaptıklarımızı açamıyoruz ki, o kadar çok hizmet yapıyoruz ki...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Aynı yeri elli defa açıyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – ...biz onları yetiştirebilmek adına böyle bir yola tevessül edelim. En son biliyorsunuz, cumhuriyetimizin 95'inci yılı münasebetiyle de cumhuriyetimizi taçlandırdığımız dünyanın en büyük havalimanı açılışını hep beraber gerçekleştirdik. Dünyadaki projelere baktığımızda Türkiye bu konuda dünyadaki 10 en büyük projenin 6'sına sahip bir ülke olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...Osmangazi, Marmaray, Yavuz Sultan Selim köprüleri gibi devasa projelerle ve her şehre yollarıyla, barajlarıyla, hastaneleriyle, gençlik merkezleriyle, bütün bakanlık birimlerimizin yapmış olduğu güzel hizmetlerle hakikaten kurdelesini kesemediğimiz birçok hizmetimiz sırasını bekliyor.

Evet değerli arkadaşlar, tabii, Türkiye bir süreçten geçiyor. Ekonomik saldırılara ve kumpaslara rağmen Türkiye'nin almış olduğu idari, ekonomik tedbirlerle, elhamdülillah, bugün o depremleri aştık, aşyoruz ve ekonomide inşallah daha iyi neticelere varabileceğimiz bir süreci hep beraber yaşayacağız. Toplum kesimlerinin bütününe ilişkin iyileştirici yeni imkânlar getiriliyor. Bu konuda bu tedbirler artarak devam edecek ve bu, neticelerini de verecek. Tabii ki bu dinamik süreç içerisinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...içeride alınan tedbirlerle beraber dış politikada da çok yönlü ve dinamik, çok boyutlu dış politikanın etkilerini görüyoruz. Bölgemizdeki gelişmeler bunu doğrudan nitelikte. Türkiye inşallah bu süreçlerden her yönüyle daha güçlü bir şekilde çıkacak. Bu konuda, alfabenin hangi harfleriyle yan yana gelen terör örgütleri olursa olsun bütününe ilişkin, inşallah, içeride de, dışarıda da kararlılıkla ve netice alıcı, bitirici şekilde mücadele sonuna kadar devam edecek ve bu konuda da, bunların da hem bölgesel hem küresel boyutlarını inşallah çok yakın zamanda göreceğiz. Ben, bu vesileyle, tabii, şehit ve gazilerimizi de minnetle anıyorum.

Şunu da ifade etmek isterim ki Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi erkler ayrımını getirdi. Yasama kendi fonksiyonlarını, yürütme kendi fonksiyonlarını icra ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biliyorsunuz, partilerimizin ortak mutabakatıyla Meclis İçtüzüğü'nde bir düzenleme yaptık; yürütmenin istisnai olarak, zorunlu durumlarda, karşılıklı mutabakatımızla ne zaman, nerede bulunması gerektiğini de beraberce düzenledik. Bu konuda bütçe görüşmeleri yapılıyor; ilgili bakanlar gelip sunumlarını güzel bir şekilde ortaya koyuyor, bütün partilerimizin yetkilileri de kendi kanaat ve düşüncelerini özgür bir şekilde ortaya koyuyor. Bu çerçevede, bizim her türlü yasal faaliyetlerimiz kuvvetler ayrılığını esas alarak, kuvvetlerin uyumunu da gözeterek, millete ve devlete hizmet sadedinde, milletin ve devletin lehine olan düzenlemeleri getirmektir. Bu düzenlemeleri getirmeye hep beraber, özgür irademizle devam edeceğiz.

Bu vesileyle, ben hepinize teşekkürlerimi sunuyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, izin vererseniz, kayıtlara geçmesi açısından ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, birincisi: Mecliste ve komisyonlarda arkadaşlarımız huzur içerisinde çalışmamaktadır. İktidar partisinin, birinci partinin grup başkan vekilleri komisyonu baskı altında tutmaktadır, bunu bir kere daha ifade edeyim.

Sayın grup sözcüsü, grup başkan vekilimiz bir şeyden daha bahsetti, şehitlerimizle ilgili dedi ki: “Şehitlerle ilgili toplanan paralar neden şehitlerimize verilmiyor? Nerede kullanılmıştır?” Bir an önce açıklanmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben de kayıtlara geçmesi açısından şunu açıklıkla ifade edeyim ki biz herhangi bir baskı ve şiddete, nerede olursa olsun karşıyız, kadına şiddete de milletvekiline şiddete de özgürlük ve düşünce bakımından da fiilî saldırı bakımından da. Sonuç itibarıyla, burada milletvekillerimizin her biri bağımsız bir şekilde, özgür iradeleriyle yasama faaliyetlerini ortaya koymaktadır. Bu konuda, bu tür düşünceler ve yaklaşımlar kabul edilemez.

Bununla beraber, şehitler için toplanan paralar da yerlerine intikal etmiştir. İlgili bakanlıklarımızdan bunlar Meclisin denetim yetkisi çerçevesinde yazılı soruyla sorularak rahatlıkla öğrenilebilir. Fonksiyonunu iki başlıkta topluyoruz Meclisimizin: Birincisi, yasama faaliyetleri; ikincisi, denetim faaliyetleri. Dolayısıyla bütün milletvekillerimizin yazılı soruyla bunları ilgili bakanlıklardan sorabilme imkânı vardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok özür dilerim, yanlış anlaşılması gerekir. İlgili bakanlıklara sorduk, cevap bekliyoruz, gelmedi. Aradan iki yıl geçti. Paraları topladınız, şehitlerimize paralarını verin, lafı dolandırmayın, paraları şehitlerimize verin. Biz sizin ne yaptığınızı ne yapmadığınızı... Sizin polis şefiniz değiliz. Bir milletvekili olarak soruyoruz diyoruz ki: “Şehitlerimize paralarını verin.”

“Kadına şiddete de karşıyız, milletvekiline şiddete de karşıyız...” Kadından milletvekili olmuyor mu? Ne biçim bir yaklaşım tarzıdır bu? Nasıl cinsiyetçi bir yaklaşım tarzıdır bu?

Teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mecburen söz almak durumundayız, yoksa istediğimizden dolayı değil hakikaten ama.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, tabii, toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Kadına şiddetle ilgili gündem dışı konuşma yapıldığı için oraya atıftı. Yani gündem dışı konuşmanın bir tanesi... Biz kadına şiddete de erkeğe şiddete de çocuğa şiddete de gence, yaşlıya, toplumun her kesimine şiddete de karşıyız; aileye, bütün insanlığa şiddete karşıyız. Dolayısıyla biz özgürlüğün, adaletin ve merhametin bu dünyada küresel bir nizam olarak bütün insanlığa hayat bahşetmesi taraftarıyız.

Şehitlerimize de ilgi ve alaka noktasında, her birinin, hem şehitlerimizin hem ailelerinin başımızın üstünde yerleri vardır. Onların her türlü sosyoekonomik ve kültürel problemleriyle ilgili yakından ilgileniyoruz. Kendileriyle ilgili toplanan bütün paralar kendilerine intikal ettirilmiş ve bu konuda da bir tereddüde mahal yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Kerestecioğlu, söz talep etmişsiniz, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Bir açıklar mısınız nedenini?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tabii.

Maalesef, sisteme giremiyorum hiçbir şekilde. Arkada yarım saat uğraştım belki... Şimdi girebildim.

BAŞKAN – Talebiniz nedir?

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Talebim, dün yaptığım bir açıklamayla ilgiliydi, Kanuni Sultan Süleyman... Onunla ilgili bir eksik bilgiyi tamamlamak istiyorum uygun görürseniz.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

Bir dakika yerinizden söz veriyorum.

28.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir 'in, çocuk gebelerle ilgili Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin 3 kez görüş değiştirdiğine, bildirim yükümlülüğünün Sağlık Bakanlığının sorumluluğunda olduğuna ve hazırlanan rapora Meclis Başkanlığı vasıtasıyla ulaşmak istediklerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, dün bu konuda konuşmuştum, Kanuni Sultan Süleyman Hastanesinde, çocuk gebelerle ilgili; iki laf, yan yana gelmemesi gereken iki söz ama 1.260 kız çocuğunun gebeliğinden bahsetmiştim ve Sağlık Bakanlığının raporundan ve bize verilmediğinden bahsetmiştim. Siz de hatta girişimde bulunacağınızı söylemiştiniz.

BAŞKAN – Evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Şiddete karşı çıkmak, gerçekten, biraz, bu raporu da bizlere ulaştırmakla ve kız çocuklarının okullaşması yerine, gebeliğine müsaade etmemekle olabilecek bir şey, zorla evlendirmelere karşı çıkmakla. Ama bir nokta önemliydi, dün bunu eksik bıraktığım için -siz de hukukçu olduğunuz için- özellikle tamamlamak istedim.

Bu olayın olmasına neden olan en önemli faktörlerden biri, Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin 3 kez görüş değiştirmesi. Yani 2008'de Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliği, resmî nikâhı olmayan 18 yaş altındaki gebelerin sağlık kurum ve kuruluşlarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, toparlayın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Toparlıyorum.

...başvurduklarında, bunun tespiti hâlinde adli mercilere bildirim gerektiğini söylüyor. 2009'da görüş değiştiriyor, diyor ki: "15 yaş altını bildirin de 15 yaş üstünü sadece cebir, Şiddet, tehdit varsa bildirin." Şimdi, Sağlık Bakanlığının en son raporunda da tekrar 2008'e dönerek tavsiyede bulunuyor, diyor ki: "Her durumda 18 yaş altı çocuktur, bildirin." Dolayısıyla hekimler töhmet altında kalıyorlar çünkü onlar aslında Bakanlığın Hukuk Müşavirliğinin talimatını uyguluyorlar. Bu konuda bilgilendirmek istedim Genel Kurulu. Yani Sağlık Bakanlığının ciddi sorumluluğu var aslında bununla ve bildirim yükümlülüğüyle ilgili. Rapora da bir an önce ulaşmak istiyoruz sizlerin de vasıtasıyla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu 'nun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir 'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, biraz evvel Filiz Hanım'ın ifade ettiği hususla ilgili dün de dile getirmişlerdi ama daha sonra bilgi aldık, onu da bu vesileyle paylaşmak isterim. Sağlık Bakanlığını aradık ve tabii oturum bitmişti bilgi aldığımızda, iletemedik. Bu vesileyle ilettiş olayım.

İstanbul Valiliğince, o 1.260 vakayla ilgili soruştırma izni verilmediğine ilişkin bir beyanda bulunulmuştu. Bu konuda hukuk müşavirliğinin farklı görüşleri istikametinde farklı uygulamalar söz konusu olmuş ancak en son yaklaşıma göre de geriye dönük de bu işler incelendiği için ve içinde 17 yaşında mahkeme kararıyla evlenmiş evli insanların da -sonuçta 18 yaşında ama- burada çocuklarının olması münasebeti de dâhil olmak suretiyle bütün bu olayla ilgili - 4483 kapsamında- bu konuda valilik soruştırma izni vermiş. Bunu da paylaşıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

Zaten şu anda vermiş, o kamuoyu tepkisinden sonra, aradan bir yıl geçtikten sonra. Bu rapor olumlu bir rapor. “Verin.” diyoruz sadece, verin de inceleyelim. Öncesinde vermedi soruşturma iznini. Benim ifade ettiğim de oyu zaten.

BAŞKAN – Tabii ben de dün ifade ettim. Önemli bir konu, vahim bir konu. Hep beraber, bütün gruplarımızın da bu konuda duyarlı olacağını düşünüyorum.

Sayın Kerestecioğlu, sizin yaptığınız yazışmalar varsa belge, bilgileri -bana da olmak üzere- arkadaşlarımıza iletirseniz ben bu konu üzerinde çok ciddi bir şekilde ilgileneceğimi dün ifade ettim.

Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyorum.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu’nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/11/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/11/2018 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Yavuz Ağırlioğlu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

TÜİK verilerine göre ülkemizde kadınların yüzde 40’ı şiddet görmektedir. Bu oran her 10 kadından 4’ü şiddete maruz kalıyor anlamı taşımaktadır. 2017 yılında basında yer alan rakamlara göre 322 kadın cinsel şiddete maruz kalmış ve birçok kadın fiziksel şiddetle karşı karşıya bırakılmıştır. Ülkemizde 2017 yılında 409 kadın cinayeti yaşanmış, 2018 yılı başından eylül ayı sonuna kadar toplam sayı ise 329’u bulmuştur. Kadınlarımızın toplum içinde sosyal refahının artması ve kadınlarımızın şiddetten uzak, baskı ve tehdit unsurları kullanılmadan yaşam sürecekleri bir çevre edinmelerinin sağlanması sosyal devletin bir gereğidir. Bu nedenle, İYİ PARTİ Grup Başkanvekili ve İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu tarafından kadınlarımızın sosyal refahı ve huzuru, toplumda karşı karşıya kaldıkları sorunların tespiti ve çözümlerin üretilmesi, gerekli önlemlerin alınması ve sorunların ortadan kaldırılmasına yönelik adımların atılması amacıyla 7/11/2018 tarihinde (034 grup numaralı) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 7/11/2018 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Isparta Milletvekilimiz Sayın Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'mızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması konusunda İYİ PARTİ olarak verdiğimiz öneri için söz almış bulunmaktayım.

Anayasa'mız madde 10 der ki: "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz."

Evet, yine uygulanan şiddetin türü ne olursa olsun bu şiddetin önlenmesi adına Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslararası sözleşmelerle sorumluluk devlete verilmiştir. Ancak kadınların maruz kaldığı şiddet ve bunun oranları, yıllar içinde bir azalma meydana gelmediğini gösteriyor ülkemizde.

Biraz önce AK PARTİ Grubu adına konuşan Sayın Vekil Ayşe Keşir Hanımefendi kadına yönelik şiddette en iyi uygulamaların AK PARTİ döneminde olduğunu söylediler, bakalım nasılmış bu oranlar.

Evet, bizdeki veriler -ki bunlar TÜİK verileri- tam tersine, ülkemizde son on yılda kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddet oranlarında giderek kötüleşen, fevkalade sıkıntılı bir tabloyla karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor. Evet, bu verilere göre ülkemizde kadınların yüzde 40'ı şiddet görüyor ve bu oran her 10 kadından 4'ü şiddete maruz kalıyor anlamını taşıyor. Bu da 14 milyon kadın demek.

Ülkemizde 2017 yılında 409 kadın cinayeti yaşanmış. Evet, 2008 yılında 80 olan kadın cinayeti sayısı bugün, 2018 yılı başından eylül ayı sonuna kadar toplam sayı 329'u bulmuş. Geçen sene 409, dikkatinizi çekerim ve bu rakam 2008'den 2018'e kadar düzenli olarak progresif bir şekilde artma eğilimi göstermiş. 2008'den önceye ait maalesef sağlıklı veri yok. Son on yılda 2.337 kadın şiddet görek hayatını kaybederken en çok boşanmak istedikleri ve kendi hayatlarına dair karar vermek istedikleri için öldürüldükleri sonucuyla karşı karşıyayız.

World Economic Forum Global Gender GAP yani Dünya Ekonomik Forumu Küresel Cinsiyet Uçurumu 2017 Raporu'na göre 144 ülke arasında cinsiyet eşitliği açısından Türkiye 131'incilikte. Kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olması için ortalama yüzyıl, erkeklerle eşit ücrete sahip olmak için de ortalama iki yüz on yedi yıl beklemesi gerekiyor bu rakamlara göre.

Evet, maalesef, şiddet ve sonrasındaki kabullenmenin ve acziyetin ekonomik koşullarla ilgili olduğu düşüncesindeyim. Ülkemizde de bu durum gitgide kötüye gittiğine göre, kadına şiddetin neden arttığı konusunda aslında çok da fazla düşünmeye gerek yok.

Kadınların işsizlik oranı da erkeklerden daha fazla. Örneğin, tarımda çalışan kadınların yüzde 93,7'si kayıt dışı çalıştırılıyor ve ekim ayında erkekler tarafından -bu ekimde- 34 kadın öldürüldü ülkemizde. Çocuk istismarı ve cinsel şiddet de tamamen ayrı bir konu olarak karşımızda. Mesela, Uşak'ta cinsel şiddete uğradıktan sonra öldürülen Dilek Marabi şüpheli Suat Sönmez tarafından koliye konularak ormanlık alanda bırakıldı ve orada bulundu. Diyarbakır'da 25 yaşındaki Deniz K. 15 yaşındayken zorla evlendirildiği M.S.O. tarafından, boşanmak istediği için, ateşli silahla yaralandı ve şu an yaşam mücadelesi vermekte. O kadar çok örnek var ki vakit yok.

Evet, şiddet uygulayanlara uzaklaştırma gibi birçok yaptırımı düzenleyen ve kadınlara maddi yardımdan kimlik değiştirmeye birçok hak tanıyan ve kadın örgütlerinin yıllarca süren mücadelesi sonucu yürürlüğe giren 6284 sayılı Yasa etkin uygulandığı takdirde kadınları koruyor ama maalesef bu yasa etkin uygulanamıyor, çocuklar annesiz kalıyorlar. Bu ay içerisinde öldürülen 34 kadının 13'ünün çocuğu var maalesef.

Evet, değerli milletvekilleri, ülkemizde kadınlara yönelik ayrımcılık içeren her türlü uygulamanın ortadan kaldırılması, fırsat eşitliğini sağlayacak yasal düzenlemeler dâhil olmak üzere tüm önlemlerin alınması, kadınların sosyal, ekonomik, siyasal ve toplumsal alandaki konumlarının iyileştirilmesi temel hedefimiz olması gerekiyor. Şiddeti azaltmak ve kadınların toplum içinde sosyal refahını ve huzurunu artırmak, kadının eşit yaşam standartlarını önceleyen politikalar üretmekle ancak gerçekleşebiliyor.

Evet, kadın cinayetlerinde iyi hâl indirimi uygulaması derhâl kaldırılmalı. Biz İYİ PARTİ olarak, şiddet uygulayan erkeklerin oluşturulacak terapi evlerinde tedavi görmesine yönelik uygulamayı hayata geçirmeyi seçim beyannamemizde söylemiştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cesur, devam edin, toparlayın.

AYLİN CESUR (Devamla) – Kadınların toplumda karşı karşıya kaldıkları sorunların tespiti ve çözümlerin üretilmesi, gerekli önlemlerin alınması ve sorunların ortadan kaldırılması ve buna yönelik adımların atılması amacıyla Meclis araştırması açılmasının acil olduğunu düşünüyoruz.

Gelin, milletin bizden beklediklerini yerine getirelim. Burası milletin Meclisi sayın vekillerim ve bizlerin işgal ettiği bu koltuklar ve bu kürsü aslında millete ait, onlar adına buradayız. Dün de ifade ettiğim gibi, gelin, millete seçim meydanlarında söz verdiklerimizi yerine getirelim.

Özgür iradede bahsedildi az önce. Özgür irademizi kullanarak eğer burada el kaldırıyorsak, burada da 104 kadın milletvekilinin olduğu bir ortamda ve az önce söylediğim rakamlarla 14 milyon kadınımları ilgilendiren ve her geçen gün sayılarının ne kadar arttığını söylediğim bir olayda, gelin, hep beraber, dün otizm, Down sendromu gibi çocuklarımızla ilgili hep beraber aldığımız kararlar gibi bugün de önergemize olumlu bakın lütfen.

Sizlere burada dün de söyledim, gerek FETÖ terör örgütünün araştırılması gerek tren kazası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Cesur, toparlayın.

AYLİN CESUR (Devamla) – ...ve milletimizin bizden beklediği diğer konularda, 3600 gibi, emeklilerin yaşam koşullarının düzeltilmesi gibi, maaşların artırılması gibi, EYT gibi konularda ortak, hep beraber, özgürce, hür irademizle lütfen ellerimizi ona göre kaldıralım.

Tekrar ellerimi göstermek istiyorum çünkü gibi.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cesur, teşekkürler.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Arzu Erdem'e aittir.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin verilmiş olan grup önerisi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım, Gazi Meclisi, ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'dır. Çocuklarımız geleceğimiz, çocuklarımız her şeyimizdir. Onların da gözlerinin içi gülsün istiyorsak farkındalık yaratmalı ve lösemiye karşı tek yürek olmalıyız.

Yine, 3-9 Kasım Organ Bağışı Haftası'dır. Hepimiz yarın bir gün -Allah yaşatmasın- çaresizlik içinde, en sevdiğimiz nefes alabilmesi umuduyla bir organ bulabilmek için yanıp tutuşabiliriz, belki de en sevilen kişi biz de olabiliriz. Bu sebeple, organ bağışı hayattır, organ bağışı koşulsuz sevgidir ve ülkemizde en çok organ bağışı yapan kadınlarımızdır; bu açıdan minnetimizi de sunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde kadın olmak neredeyse tamamlanacağına öngörülmediği bir mücadeleyi her alanda sürdürmek demektir. Kadın olmak dik durmaktır, kadın olmak çabalamaktır, kadın olmak başarmaktır. Aile içerisinde dengenin, düzenin, sevgi ve şefkatin kaynağı olmaktır ancak önemli kararlarda zaman zaman erkeğin söz hakkına saygı göstermektir. Toplumla biricik evlatlar yetiştirmek için büyük emek sarf etmektir.

Değerli milletvekilleri, bu hususta özellikle hepimizin hafızalarında yer alan, içimizi yakan, bizleri nefessiz bırakan birçok kadın istismarı, tecavüz olayı ve hunharca işlenmiş cinayetler hafızalarımızda bulunmaktadır. İşte, bunlarla ilgili verilere baktığımızda, rakamlara baktığımızda, özellikle yıllara göre, 2015 senesinde 303, 2016 senesinde 328, 2017 senesinde 409 kadınınımızın cinayete maruz bırakıldığını biliyoruz. Bu konuyla ilgili hassasiyetimiz yüksek ve çözülmesi için de elimizden geleni Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak yapmaktayız. Özellikle dikkatinizi çekmek isterim ki bu konuyla ilgili hep birlikte Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda -ben de üyeyim, görev yapmaktayım- hakikaten fevkalade çalışan bir Komisyon olarak, burada, gerekli çalışmaları yapalım. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak vermiş olduğumuz önergemizde başta kız çocukları olmak üzere gençlerin bilim, teknoloji, matematik ve mühendisliğe yönlendirilmesi, yine, 6284 sayılı Kanun'un İstanbul Sözleşmesi kapsamında analiz edilmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi hususunda mevzuat eksikliklerinin giderilmesi, göçmen kadınlara ve kızlara eğitim verilmesi, özellikle doğum oranları göz önünde bulundurularak göçmen kadınların doğum kontrolü hususunda bilinçlendirilmeleri, karar alma mekanizmalarında kadın sayısının artırılması ve iş hayatında yer alan kadınların ev hayatı ile çalışma hayatının uyumlaştırılması ve tarihimizde büyük başarılarla imza atmış olan kahraman Türk kadınlarımızın anlatıldığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdem, toparlayalım.

ARZU ERDEM (Devamla) – Teşekkür ederim.

...kaynak kitaplarının eğitim müfredatımızda kullanılması üzerine alt komisyonların kurulması için verilmiş olan bir önergemiz bulunmaktadır.

Bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi "Ey kahraman Türk kadını, sen yerde sürüklenmeye değil, omuzlar üzerinde göklere yükseltilmeye layıksın." diyoruz. Bu konuda, kurulması gereken bir araştırma komisyonunun değil, tam tersi, ilgili komisyonda kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, istihdamın sağlanması ve gerekli çalışmaların tamamının kız çocuklarımızdan başlamak üzere yapılması gerektiğini düşünüyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Erdem.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen Ağrı Milletvekilimiz Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, kadına yönelik şiddetle mücadele için atılan her adımı parti olarak desteklediğimizi, destekleyeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Parti olarak da kadınların özgürlük mücadelesinde aslında yoğunca mücadele eden, bu konuda bedel ödeyen ve bu konunun, kadın mücadelesinin gelişmesi için de ciddi farkındalıklar yaratan bir partiyiz. O açıdan bu mücadeleyi yürüten, bugün cezaevlerinde olan yüzlerce kadın arkadaşımız, yoldaşımız, milletvekilimiz var. Bir kez daha bu kürsüde kadın mücadelesine verdikleri emek ve katkılar için onları saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye maalesef uluslararası istatistiklerin de gösterdiği gibi kadınlara yönelik hak ihlallerinde ilk sırada, yine kadın hak ve özgürlükleri konusunda ise son sırada yer almaktadır. Kadınların öldürülmediği tek bir gün aslında yaşamıyoruz. Kadın ve şiddet kavramının yan yana kullanıldığı, birbirinden bağımsız kullanılmadığı bir ülke gerçekliğini maalesef hep birlikte yaşıyoruz. Dolayısıyla bugün kadınlara yönelik şiddeti tanımlarken aslında bence tanım yetersiz, bizce kadınlara yönelik bir cins kırımını yaşıyoruz. Maalesef kadınlara yönelik yaşanan bu cins kırımına karşı ciddi bir mücadele yürütülüyor, ciddi mekanizmalar oluşturulmuyor.

Daha önce de burada kimi komisyonlar kurulmuştu. Sözüm ona, aslında kadın haklarını savunmak, kadın özgürlüğünü geliştirmek adına kurulmuştu ama maalesef bunların işlevine baktığımızda kadınların özgürlüğünü gasbeden, kadınların haklarını gasbeden, aslında kadınları kendi kafalarındaki dünyaya nasıl sığdırırız mücadelesinin verildiğini çok iyi biliyoruz. Son dönemde de nafaka tartışmaları bunun en belirgin örneği.

Dolayısıyla, kadınlara yönelik geliştirilen bu şiddete ilişkin bir program yok, bir mekanizma yok. Doğrusunu söylemek gerekirse böyle bir dert de yok. Hatta bu konuda mücadele veren, bu konuda çalışmalar yürüten kadın kurumlarına, kadın aktivistlere ciddi saldırılar da söz konusu.

Örneğin, OHAL ilan edildiğinde 20 Kasım'da bu kürsüde Adalet Bakanı şöyle söylemişti: “Biz OHAL’i devlete ilan ediyoruz. Hiç kimse kaygılanmasın, kimsenin özgürlüğü sınırlandırılmayacak.” Ama biz OHAL sürecinde şuna tanıklık ettik: 45 tane kadın kurumu kapatıldı. Bu kadın kurumları nasıl bir tehlike arz ediyordu, açıkçası bunun da izahını iktidarın yapması gerekiyor.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bütün yürütülen çalışmalar, kadınlara yönelik saldırılar aslında kadınların yaşadıkları sürece rıza göstermesini sağlamaya yöneliktir. Bunun için de kadın özgürlük mücadelesi yürüten kadınlar, kurumlar hedef hâlinindedir.

9 Ekimde Diyarbakır’da, partimizde, bileşenlerimize, demokratik siyaset...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) - ... yürüten kadınlara karşı ciddi saldırılar gerçekleşti, 67 kadın arkadaşımız gözaltına alındı. Bu kadınların çoğu kadına yönelik şiddetle mücadele yürüten kurumlarda çalışan arkadaşlarımızdı.

Yine bir şey daha ifade etmek istiyorum değerli arkadaşlar: Bizler kadın mücadelesi adına bu kürsüye çıktığımızda, kadına yönelik şiddeti gündeme getirdiğimizde, “Aslında kadın sorunu bu ülkenin temel sorunlarından birisidir.” ifadesini kullandığımızda maalesef Hükümetin politikalarını savunmak adına kimi kadın vekiller bu konuda ciddi bir saldırı pozisyonunda konumlanıyorlar. Aslında burada bunu ifade eden kadınlara da yönelik bir şiddet geliştiriliyor. Dolayısıyla, bunun kadın mücadelesi açısından da büyük bir talihsizlik olduğunu ifade ederek Genel Kurulu selamlıyorum. Dolayısıyla bizim bu araştırma önergesini destekleyeceğimizi de belirtmek istiyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşdemir.

Sayın Sancaklı, bir söz talebiniz oldu Ampute Millî Takımı’nızın başarısı üzerine. Doğal olarak, Türkiye’nin yetiştirdiği futbol değerlerinin başında gelen bir isim olarak bu Mecliste söz söylemeniz bence önemli.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı’nın, Dünya Kupası’nda 2’nci olan Ampute Futbol Millî Takımı’na, takım kaptanına, yöneticilerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bildiğiniz gibi, Ampute Millî Takımı geçen sene Avrupa Şampiyonu olmuştu, bu sene de dünya 2’ncisi oldu, büyük bir başarı elde etti. Bu kardeşlerimizle gurur duyuyoruz. Onlar bizim gururumuz ve onurumuzdur. Tabii ki büyük bir başarı. Maç 0-0 bitti. Penaltılarda son penaltıyı Takım Kaptanımız Osman Çakmak kaçırdı ve çok üzüldü, hepimiz üzüldük ama büyük bir başarıydı. Fakat maçtan sonra söylemiş olduğu bir cümle var, aynen okuyorum: “Ben 5 Kasım’da da mayına basıp ayağımı kaybetmiştim. Demek ki 5 Kasım bana yaramıyor. Bazen istiyorsun ama olmuyor. Türk milleti hakkını helal etsin.” diye bir konuşma yaptı takım kaptanı. Bizim hakkımız onların üzerinde yok, onların hakkı var, onlar hakkını helal etsinler ama bu cümle büyük Türk milletinin millî davalardaki hassasiyetini göstermiştir ve hepimizi de çok onurlanmıştır. Ben bir kez daha buradan Ampute Millî Takımı’na, takım kaptanına, yöneticilerine, hepsine teşekkür ediyorum bize böyle bir onur yaşattıkları için.

Kaptan, hiç merak etme, bizim sende hakkımız yok, olan varsa da helalühoş olsun ama senin hakkın var bizim üzerimizde, sen bize hakkını helal et.

Teşekkür ederim söz verdiğiniz için. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir değerli futbol değerimiz daha var, o da söz istemişti ama herhâlde yok. Geldiği zaman kendisine söz veririm, Alpay Bey’e de.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu’nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bartın Milletvekilimiz Sayın Aysu Bankoğlu.

Buyurun Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubunun ülkemizdeki kadına yönelik şiddet hakkında vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum.

Evet, değerli vekiller, malumunuz olduğu üzere, kadına yönelik şiddetle ilgili birçok uluslararası düzenleme ve iç hukukumuzda da birçok kanuni düzenleme mevcut. Bunların en önemlilerinden birkaç tanesi İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, CEDAW olarak hepimizin bildiği Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi ve İstanbul Sözleşmesi olarak da bilinen Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi olarak ifade edilebilir. Bu uluslararası sözleşmelerin yanında da 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun da 2012 yılında yasalâşarak mevzuatımıza girmiştir. Ancak tüm bunları vurgularken şunu belirtmek gerekir ki: Tüm bu uygulamaların, tüm bu düzenlemelerin uygulamada karşılığı ne yazık ki görülememektedir, eksiksiz bir şekilde pratikte uygulamaları söz konusu değildir ve samimiyetle bu düzenlemelerin hayata geçirildiğini de söyleyemiyoruz. Bunu da şu verilerle size dile getirmek istiyorum. Bakın, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun eylül ayına dair raporundan bahsetmek istiyorum size. İlk olarak, sadece eylül ayında 45 kadının erkek şiddeti kurbanı olduğunu görüyoruz değerli milletvekilleri ve bu yılın sadece dokuz aylık döneminde katledilen kadın sayısı 262'ye ulaşmıştır. Yine, 2011 yılından 2017'ye baktığımızda da kadın cinayeti sayısının 121'den 409'a yükseldiğini görüyoruz değerli milletvekilleri ve dile getirdiklerimizde sadece resmî rakamlar olduğunu belirtmek istiyorum. Ne yazık ki bu sayılar içerisinde yine şiddete uğrayan ve pek çoğu sessiz kalarak hayatına devam etmek zorunda olan kadınlarımız yer almıyor. Ve biz diyoruz ki: Bu utanç tablosu kabul edilemez. Ve bu yönüyle bakıldığında da ülkemizde ne yazık ki her 100 kadından 42'si şiddet görüyor değerli milletvekilleri.

Bir başka veri olarak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının resmî verisinden bahsetmek istiyorum size. Yaşadıkları şiddeti kimseye anlatamayan kadınlarımızın oranı yüzde 48,5 değerli vekiller. Tüm bu verilere bakıldığında, tüm bu düzenlemelerin yalnızca Avrupa Birliğine uyum sebebiyle yapıldığı hissi uyanıyor bende, sanırım sizde de aynı hissiyat uyanıyordu diye düşünüyorum.

Bu noktada hatırlatmak istiyorum değerli milletvekilleri: Önemli olan yasaların kâğıt üzerinde yürürlüğe girmesi ya da Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne sadece "İstanbul Sözleşmesi" denmesi değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bankoğlu.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) - Önemli olan, kadınlarımızın yaşam haklarının korunmasıdır değerli vekiller. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Gelin, kadına karşı şiddet meselesini artık bir politika malzemesi olmaktan çıkaralım, partiler üstü bir mesele olarak gelin Mecliste ele alalım ve Mecliste bu duyarlılıkta hareket edelim ve İYİ PARTİ'nin Meclis araştırma önergesine de destek verelim diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bankoğlu.

Sayın Özalan, az önce Sayın Saffet Sancaklı Türk futbolunun önemli bir ismi olarak Türkiye'yi başarıyla temsil etmiş bir futbol değeri olarak Ampute Millî Takımı'mızın başarısıyla ilgili önemli değerlendirmelerde bulundu. Siz de futbol yaşantınızda son derece başarılı bir süreç geçirdiniz. Ampute Millî Takımı'mızın başarısının ne anlama geldiğini en iyi bilecek isimlerden biri de sizsiniz. Bu konudaki duygularınızı ifade etmek üzere söz istemiştiniz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'ın, daha birçok başarılarına imza atacak olan Ampute Futbol Millî Takımı'nı başarılarından dolayı kutladığına ilişkin açıklaması

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, bu güzel sözleriniz için de ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

Tabii, Dünya Kupası finallerinde penaltı atışı sonucu Angola'ya yenilen Ampute Millî Takımı'mız gerçekten çok büyük bir başarıya imza atmıştır. Daha birkaç yıl evvel Avrupa Şampiyonu olan bu Ampute Millî Takımı'mız dünya 2'ncisi olmuştur; bu da çok büyük bir başarıdır.

Ben de Saffet Bey'in söylemiş olduğu her şeye katılıyorum. Bu millî takım formasını giydiğiniz zaman oradaki coşkunun, heyecanın nasıl hissedildiğini çok iyi anlayan birisiyim. Özellikle maçtan sonra, Osman Kardeşimizin penaltıyı kaçırdıktan sonraki açıklamaları gerçekten çok duygu yüklü açıklamalardı.

Biz hakkımızı ona helal ediyoruz; esas o bize hakkını helal etsin. Bunu söylememiz gerekiyor.

Ben, daha birçok başarılarına imza atacak olan bu Ampute Millî Takımı'nı tekrar başarılarından dolayı kutluyor, başarılar diliyorum efendim. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ampute Millî Takımı'mızı bu vesileyle tekrar kutluyoruz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önerge üzerinde son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Sakarya Milletvekilimiz Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek'e aittir.

Süreniz üç dakika.

Buyurun Sayın Atabek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım..

Kadına yönelik şiddet tüm dünyada hâlen en önemli sorun alanlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. AK PARTİ iktidara geldiği günden bugüne şiddetle mücadele hususunda sıfır tolerans ilkesiyle çok önemli adımlar atmıştır. Yasal düzenlemeler kapsamında kadın-erkek eşitliği ilkesi, Anayasa'nın 2004 yılında 10'uncu ve 90'ıncı maddelerinde, 2010 yılında ise 10'ncü maddesinde yapılan değişikliklerle güçlendirilmiştir. Özellikle 90'ıncı maddeye “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla ulusal kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi durumunda çıkabilecek ihtilaflarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.” hükmü eklenmiş, bu çerçevede CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'nde ulusal düzenlemeler karşısında üstün konuma getirilmiştir.

9 Ocak 2003 tarihinde aile mahkemeleri kurulması kararı alınmış ve bu mahkemeler aile hukukunu ilgilendiren davaların yanı sıra Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulamasından doğan davalara bakmaktadır.

Reform niteliğinde düzenlemeler içeren Türk Ceza Kanunu 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmiş, cinsiyet eşitliği ve kadına karşı şiddet konusunda çok önemli düzenlemeler yapılmıştır. Ve 2014 yılında yapılan değişiklikle cinsel suçlara ilişkin cezalar artırılmıştır.

24 Mart 2009 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kurulmuştur.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 2008 yılı itibarıyla Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı hazırlanmış ve 8 farklı konu başlığı içeren bu eylem planı uygulanmıştır. 2018-2023 yıllarını kapsayacak Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı da 5 temel politika üzerinden hazırlanmıştır. Bu politika başlıkları ise eğitim, ekonomi, sağlık, medya ve kadınların karar alma mekanizmalarına katılımını içermektedir. Ayrıca 2012 yılında yürürlüğe giren Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı da 2015'te tamamlanmış, bu eylem planı devamında İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat hükümleri, ilgili araştırma ve inceleme raporları ile kamu kurum kuruluşları, STK'lar ve üniversitelerin de katılımıyla hazırlanan -2016 itibarıyla- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3'üncü Ulusal Eylem Planı hâlâ yürürlüktedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Ayrıca 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet önleme ve izleme merkezleri 75 ilde hizmet vermektedir. Bu merkezler şiddet mağduruna yönelik barınma, maddi yardım, rehberlik ve danışmanlık hizmeti, tehlike durumunda koruma kararı, kreş yardımı ve diğer ihtiyaç olunan her alanda destek vermektedir. İktidarda olduğumuz süreçte şiddetle ciddi bir mücadele vermiş, bunun bir insanlık suçu olduğunu ve şiddete karşı sıfır toleransın olacağını defalarca dile getirdik.

Burada üç dakikada -tahmin edersiniz ki- yapılanların hepsini anlatmak mümkün değil. Kadınlarımızın toplum içinde sosyal refahının artması ve şiddetle mücadeleyle ilgili yapılanları çok kısaca anlatmaya çalıştım. Grup önerisini Genel Kurulun takdirine sunuyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atabek.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubunun vermiş olduğu grup önerisi üzerindeki işlemler ve konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi öneriyi oylarınıza sunuyorum: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 5/11/2018 tarihinde Siirt Milletvekili Meral Daniş Betaş ve arkadaşları tarafından, 4 Kasım 2016 tarihinde HDP Eş Genel Başkanları ve milletvekillerine yönelik hukuksuz tutuklamaların tespiti amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 07/11/2018 günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ayhan Bilgen

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

05 Kasım 2018 tarihinde, Siirt Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş ve arkadaşları tarafından verilen, 782 sıra numaralı, 4 Kasım 2016 tarihinde HDP Eş Genel Başkanları ve milletvekillerine yönelik hukuksuz tutuklamaların tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 07/11/2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekilimiz Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, evet, 4 Kasım siyasi darbesinin üzerinden iki yıl geçti, hatta iki yılı üç gün de geçti. Bugün, tam yedi yüz otuz üç gündür -yakalandıkları tarihten bu yana- eş genel başkanlarımız Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, İdris Baluken, Selma Irmak, Ferhat Encu, Abdullah Zeydan, Gülser Yıldırım, Burcu Çelik Özkan ve Çağlar Demirel hâlen hapiste, rehinlik durumları devam ediyor.

Ben, bu vesileyle, bu kürsüden arkadaşlarımıza en derin sevgi ve saygılarımızı, grubumuz adına ve halkımız adına göndermek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar) İy ki varlar ve onların orada onurlu duruşu, direngen duruşu ve üretmeye, kitap yazmaya, bize moral vermeye davranmaları, gerçekten bu siyasi darbenin başarısız olduğunun resmidir aynı zamanda.

Tabii, bu vesileyle 11 milletvekili arkadaşımızın milletvekilliklerinin de aynı siyasi darbe sonucu, biz burada otururken, AKP sıralarından destekle Meclis Başkanlığınca düşürüldüğünü de hatırlatmak istiyorum, 11 milletvekili arkadaşımıza da selam ve sevgilerimizi göndermek istiyorum.

Evet, 4 Kasım siyasi darbesi Türkiye tarihinin kara lekelerinden biri olarak durmaya devam ediyor. İktidar, işlediği bu suçun vebalini tabii ki ödeyecek ve bu ödeyeceği günler de emin olun çok uzak değil. 7 Hazirandan sonra iktidarını kaybeden AKP iktidarı tek ve gerçek muhalefet olan HDP’yi hedefledi. 4 Kasım siyasi darbesinin esas mantığı ve perde arkası budur.

Evet, neydi? Kendi bekasını kurtarmak için başka bir siyasi partiyi tasfiye etme, baskı ve zor yöntemleriyle, hukuk dışı yöntemlerle siyaset dışına itme çabasıydı 4 Kasım siyasi darbesi. Evet, gerçekten HDP Genel Merkezi yakılıp yıkılırken, siyasetçilerimiz ve seçmenlerimiz cezaevlerine konulurken ve tam anlamıyla bir rehin politikası uygulanırken bunların en son noktası 4 Kasım siyasi darbesiydi. Bugün de 10 binlerce partilimiz, eş genel başkanlarımız, milletvekillerimiz, belediye eş başkanlarımız hâlâ hapiste tutuklu değil, rehindirler. AKP iktidarında bu dönemin en tipik özelliği rehin politikasını devam ettirmesidir. Bu tabii ki Brunson meselesinde olduğu gibi “Al papazı, ver papazı.” meselesi de değildir. Bu daha başka bir meseledir. Onu gayet iyi biliyoruz.

4 Kasımda ne olmuştu? Ayrıntılara zaman yok ama ben de o darbeye arkadaşlarımla beraber Demirtaş’ın evindeydim. 11 milletvekili olarak, Nursel Aydoğan... Hepsini aynı saatte, 5 ayrı ilde, eş zamanlı, ortak bir kararla alındılar. 12 Eylülde de böyle olmuştu, hatırlarsınız, diğer darbe dönemlerinde de.

Bu 4 Kasım siyasi darbesine dayanak teşkil ettiği iddia edilen dava dosyalarının polisi de, savcısı da, hâkimi de, istinaf mahkemesi de AKP iktidarı ve Cumhurbaşkanıdır. Hiç kimse bize bu siyasi darbenin bir hukuki zemininin olduğunu anlatmaya kalkmasın. Bu ayrıntıları kürsüden çokça anlattık, ileriki dönemlerde de anlatacağız.

Evet, helikopterlerle, uçaklarla arkadaşlarımız Diyarbakır'a sevk edildi ve o gün Diyarbakır'da sıkıyönetim değil bir savaş hâli vardı. On binlerce kolluk gücüyle bizim bile, milletvekillerinin bile "gözaltı" adı altında arkadaşlarımızla görüşmelerimiz engellendi. Demokratik Bölgeler Partisi Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel adliye kapısında alındı. WhatsApp, İnternet, bütün şeyler durduruldu çünkü yaptıklarının çok büyük bir suç olduğunu biliyorlardı ama bu suçtan kurtulamayacaklar. Bu suçun sahibi mevcut AKP iktidarıdır. Bir suçlu varsa o da AKP'dir, HDP değildir.

Evet, Türk Ceza Kanunu'nda bir hüküm var, onu söylemek istiyorum. Kaçınıcı maddesi? 77'nci maddesi "insanlığa karşı suç". HDP'ye karşı hâlâ yürütülen operasyonların tek karşılığı insanlığa karşı suçtur ve bunun dayanağı da... Nürnberg mahkemelerinde, savaşın müsebbibi olan siyasetçiler, yargıçlar yargılanmıştı. Türkiye'de de bunun benzeri bir yargılamanın yapılacağını hepimiz gayet iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Beş dakika yetmiyor gerçekten.

Evet, AKP'li olmayanların ölümüne, tutukluluğa mahkûm edildiği bir siyasi atmosferde yaşıyoruz. Gerçekten yargının işlediği suçların sahibi yargı değildir aslında, suça azmettiren de bu kararı verdirenler de yine iktidar partisidir.

Bu aralar "insanlığa karşı suç" kavramını hepimize öneriyorum, özellikle iktidar partisi milletvekillerine; lütfen okuyun 77'nci maddeyi ve 77'nci maddede... Bir partinin on binlerce üyesinin yakalanmasının siyasi olarak bir yok etme olduğunu biliyorsunuz. Evet, AKP iktidarı AKP'li olmayanların düşmanıdır, halk düşmanıdır aslında çünkü HDP halktır. Biz halk olarak burada duruyoruz. Ve bu yaptığımız yeni cezaevleri boş kalmayacak çünkü sizler orada ağırLANACAKSINIZ. İyi yapmaya çalışın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Gerçekten, o cezaevlerini bugün yapıyorsunuz ama o cezaevlerinde sizler ağırLANACAKSINIZ ve sizin haklarınızı yine bizler savunacağız.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Cezaevlerinde teröristler kalıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz de onlarsınız zaten.

BAŞKAN - Öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Turan Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Aydoğan, süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin grup önerisi hakkında partim adına söz almış bulunmaktayım.

2016 yılının Ekim ve Kasım ayları Türkiye demokrasi tarihi açısından bir kara leke olarak tarihe geçti. 4 Kasım 2016'da dönemin HDP eş başkanları Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve 11 milletvekili gözaltına alındı, bunu diğer gözaltıları takip etti.

Yine aynı tarihlerde FETÖ'cülükten hakkında soruşturma olan bir cumhuriyet savcısı Cumhuriyet gazetesine bir operasyon yaptı, çok sayıda gazeteci tutuklandı. Yani demokratik hayatımız abluka altına alındı.

Tam da bu dönemde Cumhuriyet Halk Partisi Parti Meclisi olağanüstü toplandı ve toplantının ardından bir bildiri yayınladı. Bildiride bugün görüştüğümüz araştırma önergesine konu olan HDP'ye yönelik operasyon ve Cumhuriyet gazetesine yapılan operasyon ele alınarak şu tespitte bulunulmuştu: "AKP, bugün de Mecliste milletvekillerini tutuklatarak teröre hizmet etmektedir. Hukuki süreçler tamamlanıp hüküm kesinleşmeden milletvekillerinin tutuklanması Anayasa'ya ve Anayasa Mahkemesinin içtihatlarına aykırıdır, bu hukuk dışı uygulamaya son verilmelidir." Özeti buydu bildirinin.

Bu net duruşumuzun ve tespitimizin doğruluğunu tarih bir kez daha haklı kıldı ama ne oldu biliyor musunuz? Adalet ve Kalkınma Partisinin genel merkez iradesi ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın başvurusuyla benedizin de içinde bulunduğu Cumhuriyet Halk Partisinin genel merkez yöneticileri hakkında bu bildirdiden dolayı yani demokrasi ve insan haklarını savunmaktan dolayı bir soruşturma başlatıldı.

Sayın milletvekilleri, elbette değerlendirmelerimiz var, tahminlerimiz, yargılarımız var ama biz yine de hukuku esas alarak konuşmak istiyoruz. Türkiye'de travmatik bir yargı sistemi oluşturulmaya başlandı. Özellikle ceza davalarında istisna olması gereken konular genel kural gibi bize sunulmaya başlandı. Dünyanın bütün modern hukuk sistemlerinde özellikle seçilmiş insanların vekâlet görevlerini yerine getirmelerini kolaylaştıracak düzenlemeler ve yorumlar yapılırken ülkemizde bunun tam tersi oluyor ve demokratik hayatımız darbe alıyor. Tutuklu yargılamının koşulu vardır. Hele hele milletvekilleriyle ilgili, Anayasa'nın 83/2 istisna maddesinin dışında, herhangi bir şekilde tutuklama yargılama ya da yargılama yapmak mümkün değildir. Eskiden biz hukukçular bu davalarda "Şu aşamada tutukluluk sona erebilir." "Yurt dışı yasağı şu tarihlerde kalkabilir ya da kalkmaz." diye yargılarda bulunuyorduk. Şimdi geldiğimiz tablo itibarıyla bu yargıda bulunamaz hâldeyiz.

Bir gün milletin önüne atılıp kişiliğiyle oynanan tutuklular, bakıyorsunuz ertesi gün iktidar tarafından temizleniyor. Sayın milletvekilleri, temizlenme ve aklanma yargı kanalıyla kullanılması gereken bir haktır. İnsanların ne aklanmaları ne de aklanmamaları yürütmenin iradesi altında baskı altına alınamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi "millî irade" diyerek geldi. Millî iradenin unsuru olan yürütme-yasama-yargı arasındaki ilişkiyi yok ederek baskıcı bir rejim oluşturuldu.

Biz bu konuda çok netiz. Parti Meclisi üyemiz Eren Erdem'in tutukluluğu da bu durumdadır. Milletvekilimiz Sayın Berberoğlu'nun yargılanması da bu anlamda bir politik tutukluluktur. Tüm politik tutuklulara ilişkin aynı yargıyı ortaya koyuyoruz. Ne darbe ne dikta, yaşasın tam demokrasi!

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydoğan.

Öneri üzerinde son söz Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Tokat Milletvekilimiz Sayın Yusuf Beyazıt'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Beyazıt.

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'mıza göre Türkiye Cumhuriyeti toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluş bu Anayasa'da gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamaz.

Bizler de Parlamentoda bizlere oy verenleri temsil eden kişileriz. Biz milletvekili olarak yaptığımız yemine her zaman saygılı olmak zorundayız. Hukuk dışı eylemlerde bulunarak milletvekili saygınlığımızı kaybetmememiz gerekmektedir. Eğer herhangi bir kişinin terörle bir şekilde münasebeti varsa hukuki yaptırımları da hak etmiş demektir.

NURAN İMİR (Şırnak) – En büyük teröristi siz koruyorsunuz.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – O nedenle, hep beraber FETÖ'ye, PKK'ya, DAESH'e, IŞİD'e ve PYD'ye karşı çıkalım.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ne alakası var?

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Demokrasinin Türkiye'de çok daha farklı bir şekilde algılanmasını sağlayalım. Hukukun üstünlüğü, insan hakları ve özgürlüklerin alanını genişletelim.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – “Hukuku tanımıyorum.” diyen siz değil miydiniz? İşinize gelince tanıyorsunuz.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Siyasete seviye getirelim. Siyasetçinin seviyesini yükseltelim ve de fikir hürriyetini, inanç hürriyetini ve teşebbüs hürriyetini Türkiye'de hâkim kılalım.

Dokunulmazlıklar üzerinden Meclise, devlete, millete meydan okuyanların amacı Türkiye'yi uluslararası arenada sıkıntıya sokmaktır.

NURAN İMİR (Şırnak) – Halka meydan okuyan sizin iktidarınız!

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Bizim bu saldırlardan en ufak korkumuz ve endişemiz yoktur. Bizim için aslanan milletimizdir.

İfade vermek üzere davet edilen yargı mensuplarını ve dolayısıyla Türk devletini hiçe sayanlara mûsamaha gösterilmesi de asla söz konusu olmayacaktır. Meclisin karar verdiği, Anayasa Mahkemesinin hukuka uygun bulunduğu, yargının kendi usulü çerçevesinde harekete geçtiği konularda birilerinin çıkıp “Biz yargıyı tanımıyoruz.” deme hakkı söz konusu değildir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hangi yargı? Sizin talimatınızla çalışan yargı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hangi yargı acaba?

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – İfadeye çağrılan milletvekillerine yönelik suçlamalara baktığımızda, arabasıyla terör örgütüne silah taşımaktan terörist nakline, sırtının terör örgütüne dayandığını ilan etmeye kadar her şey vardır. Bu eylemlerin, bu ifadelerin hiçbiri de milletvekili görevi ve sıfatıyla bağdaşmamaktadır.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ona sen karar veremezsin.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Dolayısıyla, bir fikri, bir siyaseti savunmak ile terör örgütünü, teröristi, terör eylemlerini savunmak çok farklıdır. Herkes tarafından bilinmelidir ki konu, ülkemizin bütünlüğü, milletimizin birliği, vatandaşlarımızın can güvenliği olduğunda hiç kimse kusura bakmasın, sıfatı ne olursa olsun kendi ülkesine, kendi milletine, kendi devletine ihanet içinde olanların...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siziniz, ihanet içinde olan sizsiniz. Siz bu halka ihanet ediyorsunuz.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – ...yargıya hesap vermesini sağlamak bizlerin en başta gelen görevleri arasında olmalıdır. Bütün terör örgütleriyle mücadelemizi sürdürüyoruz, taviz vermeye de niyetimiz yoktur.

Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, söz istiyorum, sataşma var. “Yargıyı tanımıyoruz...” Yani bir de gerçek dışı bir beyan var.

BAŞKAN – Buyurun.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeden iki dakikada toparlayalım Sayın Beştaş.

Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın hatip gerçekten gerçekleri söyleseydi çok mutlu olurduk. Yaptığının arkasında durun ya, yapmayın, böyle sağa sola saldırmayın. Bir kere, terör eylemleriyle ilişkisi olanların siz olduğunu herkes biliyor. Biz ne terörle ne terör eylemleriyle ne de yasa dışı bir işle uğraştığımız için değil size muhalefet ettiğimiz için bu darbeye muhatabız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hangi darbe ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sizin yalanlarınızı dolanlarınızı, sizin hırsızlıklarınızı, sizin insanlığa karşı işlediğiniz suçları teşhir ettiğimiz için bugün partimiz hedefte.

“‘Yargıyı tanımıyoruz.’ dedikleri için milletvekilleri tutukludur.” deme komedisini de bir daha söylemeyin. Bir kere, tebligatlar yapılmadan dört ilde eş zamanlı yapılan bir operasyonun bununla ilgisi olmadığını siz de gayet iyi biliyorsunuz, biz de gayet iyi biliyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) – Tebligat almayanlara ne yapalım? Meclise gönderildi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bizim arkadaşlarımızın dava dosyaları, burada bulunan hepimizin dava dosyası var, bizim yargılandığımız dosyaların tümü kürsü dokunulmazlığı kapsamındadır. Burada konuştuğumuz sözler, mitinglerde yaptığımız açıklamalar, basına verdiğimiz beyanlar, demokratik siyasetin gerektirdiği fiillerimiz sebebiyle yargılanıyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) - Hiçbir ilgisi yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bizim Osman Baydemir'in, Ahmet Yıldırım'ın kürsü dokunulmazlığı –diğerleri, hepsi de öyle- sebebiyle milletvekillikleri düşürüldü. Cumhurbaşkanına hakaretten milletvekilliği düşürülen tek parlamentodur bu Parlamento. Bize böyle hikâye anlatmayın, halkı da kandıramazsınız. Siz suç işliyorsunuz, bu suçu örtmek için, bu suçu kapatmak için HDP'yi hedef tahtasına koyuyorsunuz ama HDP sizin karşınızda dimdik durmaya devam edecek.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Milletimiz gerçekleri görüyor, her şeyi görüyor milletimiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bizler sizin karşınızda değil susmak, sizin söylediklerinizi her fırsatta haykırmaya devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu millet size kanmadı, kanmıyor da.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Sayın Başkanım, direkt sataşma var.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Selahattin Demirtaş 52 kişinin katilidir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sensin katil, sen. Asıl katil sensin. Katil olmayana “katil” demek katilliktir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

Sayın Beştaş, lütfen yerimize oturalım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Selahattin Demirtaş 52 kişinin katilidir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sensin. İndir elini indir.

BAŞKAN – Sayın Eronat, bakın, konuşmacılara söz veriyorum.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 52 kişinin katilidir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sensin. Selahattin Demirtaş’ı ağzına alma, alma, yakışmıyor, o çok değerli bir insan.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Tabii ki ağzıma alacağım, katilse “katil” diyeceğim. Gerekirse ağzıma alacağım, “katil”i de kaldırtmayacağım.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hele sen hiç konuşma, hiç konuşma. Son konuşacak kişi sensin.

BAŞKAN – Sayın Beyazıt, buyurun.

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – “Teröre destek veriyorsunuz, hırsızlıklar yapıyorsunuz.” diye direkt sataşmada bulunmuştur benim konuşmam üzerine...

BAŞKAN – Bir başka sataşmaya mahal vermemek üzere söz veriyorum size.

İki dakikada toparlayalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 52 kişinin katilidir. Tutanaklara geçecek, 52 kişinin katilidir. Selahattin 52 kişinin katilidir.

BAŞKAN – Sayın Eronat, partinizin konuşmacısı konuşuyor, lütfen dinleyelim.

2.- Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; terörü kimin desteklediği, PKK’ya kimin sırtını dayadığı, Kandil’e kimin sırtını dayadığı herkes tarafından bilinmektedir.

NURAN İMİR (Şırnak) – Bu ezbere kelimelerden herkes usandı, usandı, siz usanmadınız ya.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Özellikle buradan haykırıyorum ki PKK’nın da PYD’nin de YPG’nin de DHKP-C’nin de FETÖ’nün de bunların hepsinin karşısında olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – İŞİD yok mu?

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Bu PKK’nın, PYD’nin esrar kaçakçılığı yaparak, insan kaçakçılığı yaparak, küçük çocukları dağa kaldırarak onları birer terörist yapmak için her türlü faaliyetlerini sadece bu milletimiz değil tüm dünya bilmektedir. İşte Amerika da bunun yeni yeni farkına varmıştır. Burada teröristlerle ilgili yapılan müdahalelerin, mücadelelerin sonuçlarını bu millet görmektedir. Terörle yapılan bu mücadelenin sonucunda geldiğimiz başarının burada teröristlere sırtını dayayan birtakım insanlar tarafından rahatsızlık açıkça görülmektedir.

Ben buradan tüm milletvekillerini, tüm milletvekillerimizi sağduyuya çağırıyorum. Biz teröristlerin tümüyle karşındayız, hırsızların tümüyle karşındayız ama o PKK’ya sırtını dayayarak, Kandil’e sırtını dayayarak...

NURAN İMİR (Şırnak) – Biz sırtımızı halka dayıyoruz.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - ...esrar kaçakçılığı yaparak, insan kaçakçılığı yaparak, terörleri destekleyerek, çukur eylemleri yaparak ve buralarda kahraman ordumuzun mensuplarını şehit etme pahasına mücadelelerini sürdürerek...

Bütün bunlarla mücadelemize sonuna kadar da devam edeceğiz. Burada eğer bununla ilgili herhangi bir vekil vekillik kisvesi altına sığınarak bu mücadeleyi engellerse, herhangi bir vekil burada “Dokunulmazlığı aldım.” diyerek, milletin maaşıyla, milletin oyuyla milletin bu Meclisinde, bu yüce Meclisinde, bu Gazi Mecliste bunlara destek olmaya devam edecekse bunlarla ilgili mücadelemizi de sonuna kadar sürdürmeye devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bilgen, son olarak size yerinizden söz veriyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, grup önerilerinin içeriğinin belli olduğuna ve konunun araştırılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, ben polemîği uzatmak için söz almadım.

BAŞKAN – Biliyorum, biliyorum.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sonuçta, önergemizin içeriği belli. Tutuklananlar bir gece aynı anda farklı şehirlerde farklı dosyalardan tutuklandılar; gözaltına alındılar, sonra tutuklandılar. Bu bile başlı başına işin hukuki bir süreç olmadığını gösterir.

Siyaseten bir tartışma yürütmeye kalkarsak, Birinci Meşrutiyet'in bitişinden, İstiklal Mahkemelerinde yargılanan Rauf Orbay, Kazım Karabekir gibi isimlerden, 27 Mayıs darbecilerinin siyasetçileri tutuklarken sarf ettikleri sözlerden, 12 Marttan, 12 Eylül'den, bütün bu süreçlerden siyasetçilere reva görülen sözlere baktığımızda hemen hemen aynı mantığı görürüz.

Biz araştırılın diyoruz, başka bir iddiada bulunmuyoruz. Dolayısıyla bu iddialar, bu konuşmalar, bu tartışmalar, üzerinde gerçekten söz söylemeye değer nitelikteyse sadece Türkiye'de değil -biz bunu bütün konuşmalarımızda ifade ettik- İsrail cezaevlerinde de milletvekilleri var, Mısır'da var, Pakistan'da var, kimi Orta Asya ülkelerinde var, biz her yerde söz söyleme hakkının değerli olduğunu düşünüyoruz. Bunun için de bu süreci bir yargılama süreci olarak görmüyoruz. İthamlar gerçekleri örtmeye yetmez. Elbette ki iddia edilen şeylerle ilgili burada konuşulmaya değer, bir komisyonla araştırmaya değer bir durum varsa bunun ortaya çıkarılmasını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, Sayın Bilgen'e söz verdim, Grup Başkan Vekiliniz olarak.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Vermeyecekseniz, ben de isteyeceğim Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama söz verdiniz, ben de yerimden bir dakika... İtham var ama itham var.

BAŞKAN – Ama Sayın Beştaş, grup başkan vekiliniz söz isteyince doğal olarak önceliği ona verdim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 5/11/2018 tarihinde Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve arkadaşları tarafından, 4 Kasım 2016 tarihinde HDP Eş Genel Başkanları ve milletvekillerine yönelik hukuksuz tutuklamaların tespiti amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, 7/11/2018 tarihinde Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve arkadaşları tarafından, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/11/2018 Çarşamba günü -bugün- toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya Milletvekili

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve arkadaşları tarafından "Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının araştırılması" amacıyla 7/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin -475 sıra no.lu- diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7/11/2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekilimiz Sayın Ali Fazıl Kasap.

Buyurun Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Kasap.

CHP GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetle ilgili Meclis araştırması açılması hakkında vermiş olduğumuz grup önerisi hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de her 5 sağlık çalışanından 3’ü şiddete maruz kalmaktadır. En son İstanbul Bahçelievler’de görev yaptığı sırada özel hastanede uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden ruh ve sinir hastalıkları uzmanı Doktor Fikret Hacıosman tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı ve hayatını kaybetti.

Ülkemizde hâlen sağlık personeline yönelik şiddetin varlığı günden güne artarak devam etmektedir. Bu durum kabul edilebilir bir durum değildir. AK PARTİ Grubu olarak, acaba kaç doktorumuzu daha kaybedersek bu konuda bir adım atmayı düşünmektесiniz? Bu, kamuoyunda da merak uyandırmaktadır.

Şiddeti önlemenin yolu ve yöntemleri hem sağlık çalışanları hem de yöneticiler tarafından bilinmektedir ancak eksik olan şey, şiddetin önlenmesi için bilinen faktörlerin ve önlemlerin uygulamaya konulabilmesi için gerekli olan iradeyi ortaya koymaktır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin birçok nedeni olmakla birlikte, genel ortak kanı, çalışanların haklarını savunacak yasal düzenlemelerin yeterli düzeyde olmamasıdır. Sağlık personeline karşı yapılan sözel saldırılar, yaralamalar, darp, öldürme, uygunsuz talepler ve bunların karşılığında uygulanan ve hükümler genel hükümlere tabi tutulduğundan dolayı bu konuda eksiklik arz etmektedir.

Sağlık Komisyonunda şu anda torba yasa adı altında “harar” dediğimiz, yaklaşık 40 küsur maddeden oluşan bir yasa teklifi var, adı Sağlıkta Şiddet Yasası Teklifi. Bu teklifle ilgili dün ve önceki günlerde, son üç günde karşılaştığımız olaylar zaten başlı başına sağlığa şiddeti de Komisyona taşımış durumda. Bu, hiç de kabul edilebilir bir durum değildir. En son dün, Sağlıkta Şiddet Yasası adı altında sağlığa şiddet uygulanmıştır Komisyonunda, grup başkan vekilleri ve Komisyona üye AK PARTİ ve MHP milletvekilleri tarafından. Komisyon üyelerinin hiçbirine söz hakkı dahi vermeden, birtakım ithamlarda bulunarak ve öneriler okutulmadan, kimse konuşulmadan bu yasa teklifi oldubittiyle Komisyondan Meclise gelme durumundadır. Buradaki yanlışlar çok çok büyüktür. O yanlışlar önümüzdeki günlerde daha da açığa çıkacaktır. Resmen şiddet Komisyonunda uygulanmıştır AKP grubu ve MHP grubu tarafından. Dün de Sayın Cumhurbaşkanının bu konuyla ilgili bir beyanati var grup toplantısında, “Sağlıkta çağ atladık.” deniyor.

Türkiye’deki sağlıktaki şiddetin nedenleri konusunda daha önce de komisyonlar kurulmuş ama şunu izah etmek istiyorum ki dünyada sağlıktaki şiddetin en büyük sebeplerinden birisi uzun bekleme süreleri. Türkiye’de “ALO 182” diye bir çağrı merkezi kuruldu. Bir tanesi Erzurum’da, bir tanesi Edirne’de, iki eski bakanın olduğu şehirlerde. Bu kurulan yerlerde “Alo 182” çağrı hattıyla “Merkezi Hekim Randevu Sistemi”nden randevu alabiliyorsunuz. Çağ atladık denen Türkiye’de yaklaşık günlük 1 milyon civarında randevu ilerleyen günlere, gerekirse on beş yirmi güne kadar sarkabiliyor. Yani istediğiniz zaman randevu alamıyorsunuz, artı, buna ilave olarak da 5 lira civarında bir ücret ödüyorsunuz.

Sağlıkta muayene süreleri beş dakikaya indi bakanlığın talimatıyla. Beş dakikada insanlar ne soyunabilir ne giyinebilir ne derdini anlatabilir. Sağlık sistemindeki bu çöküş sağlıktaki şiddetin de en büyük sebeplerinden biridir.

Çağ atladık denen Türkiye’de kuyruklar milyonları buldu. Ve beş dakika bile muayene olamayan bu halkın tepkisi maalesef ki sağlık çalışanlarına yansıyor.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kasap.

Sayın Aycan, bir söz talebiniz var, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, sağlıktaki şiddete karşı olduklarına ve bu konuda yasa tekliflerinin olduğuna ilişkin açıklaması*

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlıkta şiddete biz de karşıyız ve bununla ilgili de defalarca bu konuyu gündeme getirdik ve özellikle de bununla ilgili yasa teklifimiz var. Fakat konuşmacının “Komisyonda, Milliyetçi Hareket Partisi tarafından da konuşulmadığını, engellendiğini doğru bulmuyoruz...” Bu doğru bir saptama değil. Komisyonu yöneten Komisyon Başkanı ve başkan vekilleri Adalet ve Kalkınma Partisinin vekilleriydi. MHP vekillerinin böyle bir uygulaması, böyle bir engellemesi olmamıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- CHP Grubunun, 7/11/2018 tarihinde Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve arkadaşları tarafından, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Sefer Aycan.

Buyurun Sayın Sefer Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

MHP GRUBU ADINA SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi teklifiyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Evet, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet vardır, bu ciddi bir sorundur. Sadece sağlık çalışanlarına değil, tüm kamu çalışanlarına karşı da şiddet olaylarıyla karşılaşyoruz fakat en çok, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetle karşı karşıyayız. Dünyada da böyledir, dünyada da en çok şiddete uğrayan kişiler sağlık çalışanlarıdır; ülkemizde de böyledir. Ülkemizde de sağlık personelinin, sağlık çalışanlarının yüzde 23,7'sinin şiddete uğradığına dair araştırmalar vardır.

Bununla ilgili daha önce de söz aldık, bununla ilgili basın toplantıları da yaptık, defalarca gündeme getirdik sağlık çalışanlarına yönelik şiddet konusunu da. Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti asla tasvip etmiyoruz ve bununla ilgili bir an önce önlem alınmasını istiyoruz. Fakat sağlık çalışanları bizden bununla ilgili araştırma yapılmasını istemiyor, sağlık çalışanları bununla ilgili önlem alınmasını istiyor. Defalarca bu konuyu gündeme getirdik, bir an önce önlem alınmasına davet ediyoruz. Bununla ilgili yasa teklifimiz var. Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmasıyla ilgili bir teklifimiz var, Adalet Komisyonunda beklemektedir. Bir an önce bu Komisyondan bu teklifin geçmesini ve Genel Kurula gelmesini istiyoruz.

Sağlıkta şiddetin önlenmesiyle ilgili Sağlık Bakanlığının yapacağı şeyler var, İçişleri Bakanlığının alacağı önlemler var çünkü sağlıkta şiddet en çok acil servislerde yaşanmaktadır. Acil servislerdeki yoğunluğu azaltmamız, buradaki hasta bakımını azaltmamız gerekmektedir. Bunu yaptığımız zaman, acillerdeki yoğunluk azaldığı zaman ve acillerde güvenlik önlemlerini artırdığımız zaman bu şiddet olaylarını engelleyebileceğimizi düşünüyoruz.

Genel olarak, sağlık çalışanlarına sahip çıkmak gerekiyor, sağlık çalışanları ile milleti karşı karşıya getirmemek gerekiyor. Özellikle de acil servislerde güvenlik önlemlerini artırmak gerektiğini defalarca söyledik. Bir de caydırıcı olsun diye Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik öneriyoruz. Sağlık çalışanlarına yönelik yapılan şiddeti yargı mensuplarına yapılan şiddetle eş görerek cezaların artırılmasını, iki ila dört yıla çıkarılmasını teklif ettik. Bu, bu şekilde artırıldığı takdirde hem şiddet uygulayanların tutuklu yargılanması söz konusu olacak ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

SEFER AYCAN (Devamla) – Sağlık hizmetlerini de olumsuz etkiledikleri için hizmetin sunumunu etkiledikleri durumda da cezanın yüzde 50 artırılmasını teklif ettik.

Bu yüzden, sağlık çalışanları bizden yeniden araştırma istemiyor; sorun belli, sorunun nedenleri belli, boyutları belli. Artık çözüm üretmemiz lazım, çözüm de belli; teklifimiz ortada. Bir an önce bu teklifin Genel Kurula gelmesini bekliyoruz.

Hepinize saygılar sunarım.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aycan.

Önerge üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Eskişehir Milletvekilimiz Sayın Arslan Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Kabukcuoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. CHP Grubunun sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin araştırılması için vermiş olduğu araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Sağlık personeline uygulanan şiddet gün geçtikçe artmaktadır. Cumhuriyet tarihinde seksen yılda sadece 1 hekim görevi başında hayatını kaybetmişken 2012 yılından bu tarafa 11 hekim görevi başında hayatını kaybetmiştir. Son beş yılda 46.361 şiddet vakası rapor edilmiştir. Yapılan araştırmalar AK PARTİ'nin sağlık alanında yaptığı düzenlemelerle 5 puan kazandırdığını göstermektedir. Olayın rahavetine kendini kaptıran AK PARTİ'li bakanlar, bırakın tedbir almayı, zaman zaman kullandıkları dille şiddeti teşvik eder duruma gelmişlerdir.

Sağlık personelinin yüzde 64'ü meslekleri boyunca en az bir kez şiddete maruz kalmaktadır. Şiddetin yüzde 86'sı hasta yakınlarından gelmektedir. Polise bildirme oranı yüzde 40, dava açma oranı ise yüzde 33'tür. Kışkırtılmış sağlık talebi, fiziksel yetersizlik, hekimler hakkında olumsuz yayınlar şiddetin en önde gelen nedenleridir. Özellikle medyadaki şiddet yanlısı yayınlar, insanların şiddet dolu bir dünyada yaşadığını ve bu dünyada tutunabilmeleri için daha fazla şiddet uygulamaları gerektiğini düşünür hâle getirmiştir.

Şiddetin sağlığa yansımalarını şöyle sıralayabiliriz: Sağlık personelinin motivasyonu düşmektedir. İş yerine gelirken ne tür şiddetle karşılaşacağını ve ne olacağını bilmeyen sağlık personeli hâliyle isteksiz olarak ve motivasyonu düşmüş olarak işe gelmektedirler. Hastaya ihtimam azalmaktadır. Cerrahi branşlar boş kalmaktadır. Sağlık personeli cerrahi branş yerine hastayla yüz yüze gelmediği ve hastayla görüşmediği radyoloji, patoloji, mikrobiyoloji gibi klinik alanları seçmekte ve o bölümlerde çalışmayı tercih etmektedirler. Hastalar savsaklanmaktadır, gereksiz tahliller istenmektedir, konsültasyonlar istenmektedir. Hastanın kısa sürede işi görülecekken sağlık personeli ve özellikle hekimler sorumluluktan kendilerini kurtarmak için işe mümkün olduğu kadar fazla insanı ve fazla incelemeyi dâhil etmeye uğraşmaktadırlar.

Alınması gereken tedbirleri şöyle sıralayabiliriz: Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere, toplum kullandığı dile dikkat etmelidir, dilleri düzeltilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Kurumlar şiddete uğrayan personelin yanında hukuki ve idari tedbir almaya zorlanmalıdır. Hastane iş gücü planlaması yapılmalıdır. Fazla iş, fazla yorgunluk ve insanlar arasında bir uyuşmazlık problem yaratmaktadır. Televizyon spotları, eğitsel programlar vesaire artırılmalıdır.

Şu anda Sağlık Komisyonunda görüşülmekte olan torba yasa “sağlıkta şiddet” adı altında topluma lanse edilmiştir. Her ne kadar adı böyle olsa da bu yasanın getirdiği tek yenilik, tek düzenleme bir sağlık kurumunda olay olduğu zaman buraya ilk defa müracaat edecek olanın polis yerine savcı olması ve savcı tarafından ifadesinin alınmasıdır. Bunun dışında şu andaki Sağlık Bakanlığının sağlık personeline uygulanan şiddetin durdurulması için aldığı yerinde ve etkili bir tedbir yoktur.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kabukcuoğlu.

Öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen İzmir Milletvekilimiz Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlıkta şiddeti önlemenin çok acil bir sorun olduğu ortada. Bu konuda aciliyetle önlem alınması gerekiyor ve müdahale edilmesi gerekiyor. Fakat bugün sağlıkta şiddeti önlemek iddiasındaki bir yasa Komisyonumuzda görüşülüyor. Şuradan ifade etmek gerekiyor ki bu yasa teklifi sağlıkta şiddeti önlemekle alakalı olarak hiçbir çözüm getirmiyor. Aslında mevcut yasalar içerisinde sağlıkta şiddetle ilgili ne öngörülüyorsa bu yasa teklifi içerisinde de var. Sadece ve sadece biraz daha mobil karakolları artırarak bir çözüm getirilmiş, cezaları artırarak çözüm getirilmiş. Fakat bizim köklü bir şekilde bu sorunun üstüne gitmemiz gerekiyor çünkü sağlıkta şiddetin yaşanması aslında toplumda yaşanan şiddet politikalarının bir uzantısı oluyorlar. Özellikle tepeden başlayarak iktidardaki şiddet dili tamamen toplumun her tarafına nüfuz etmiş durumda.

Değerli arkadaşlar, sağlıkta şiddetle ilgili olarak, örneğin “Savaş bir halk sağlığı sorunudur.” diyen akademisyenler ya da Türk Tabipleri Birliği hedef olarak gösterilip bu kişiler kamudan tasfiye edilmeye çalışılıyorlar. Şu anda sağlıkta şiddeti önleme yasa teklifi iddiasındaki önümüzdeki dosyanın içerisinde tam da bu fikirde olanların, Hükümetle aynı fikirde olmayan kişilerin tasfiyesine yönelik olarak bir 5’inci madde getirildi.

Bu 5’inci madde bir soykırım yasasıdır, siyasi bir soykırım yapmak istiyorlar. Sağlıkta yaklaşık 7 bini aşkın hekimi, sağlık emekçisini, kendi fikirleriyle uyuşmayanları siyasi olarak tasfiye etmek isteyen iktidar partisi ömür boyu mesleki ölüme ve sosyal bir ölüme terk etmek istiyor. Tartışılan budur, tartışılan sağlık yasası değildir. Bizlerin bir an önce sağlığı konuşmamız, sağlıkta şiddeti önleyici tedbirleri konuşmamız gerekiyor. Kanun hükmünde kararnamelerle, hukuksuz bir şekilde güvenlik soruşturmalarıyla işinden, ekmeğinden, mesleğinden edilen kişilerin ömür boyu bu durumları yaşamalarına, ömür boyu mesleksiz kalmalarına... Âdeta Hitler faşizminde olduğu gibi boyalanarak, damgalanarak toplum içerisinde çifte vatandaşlık yaratma arzusundaki bu faşist yasayı mutlaka geri çektirmeliyiz ve esas gündeme dönmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Bunun için hem demokratik kitle örgütlerinin hem toplumun bütün kesimlerinin söz konusu 5’inci maddeye karşı el ele vermeleri ve bu 5’inci maddeyi geri çektirmeyi başarmamız gerekiyor çünkü eğer bu şekilde gidersek Türkiye bir cehenneme dönüşecek. Türkiye aslında şu anda da bir cehenneme dönüşmüş durumda ama bir ayrıcalıklı, AKP’li yurttaşlar, bir de yurttaş olmayanlar, siyasi olarak AKP’yle aynı fikirde olmayanların dışlandığı,

ötekileştirildiği, yok sayıldığı bir Türkiye istemiyorsak eğer bu yasayı durdurmak için elimizden geleni yapalım. Unutmayalım ki Hitler faşizmi tarihte mahkûm olmuştur. Eğer siyaseten, vicdanen, ahlaken siz de tarih önünde mahkûm olmak istemiyorsanız o zaman bu yasayı durdurmanız gerekiyor. Görüyorum ki burada da iktidar koltukları boş, aynen Komisyon da olduğu gibi sadece ellerini kaldırmak için salona gelenler Komisyon da aynı şekilde geliyorlar. Bu davranışı da bir kez daha kınıyorum.

Teşekkürler Başkanım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün CHP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, başta Türkiye’de yaşayan Yahudiler olmak üzere dünya Yahudileri isyan edecekler yani Türkiye’deki Parlamentoda, Meclisimizde Hitler’e o kadar atfı var ki eğer Türkiye’de yaşananlar Hitler faşizmiyle kıyaslanacaksa diyecekler ki, öyle söylüyorlar zaten “Bizim yaşadığımız neydi?” diyorlar. Yani biraz bence meseleleri konuşurken kelimeleri doğru ve hacminde kullanmak lazım. Şiddetle reddediyorum, reddediyoruz.

Daha evvel de bunu burada pek çok defa söyledik ama madem tekrar tekrar söyleniyor her seferinde artık söyleme ihtiyacı duyacağız, öyle zannediyorum. 5’inci maddeyle alakalı mesele bir AK PARTİ’liler meselesi değil, tabii, HDP için Türkiye’de terör bir mesele değil. AK PARTİ için, bu ülkede yaşayan, vatanını seven diğer siyasi partilerden de pek çok arkadaşım için terör hayati bir mesele. Buradaki mesele, 5’inci maddeyle alakalı konu bu suçla alakalı idari kararlar, kanun hükmünde kararnamele ve yargılamalarla ceza alanların hekimlik yapmasıyla alakalı bir mesele, hiç AK PARTİ’li olmakla ilgisi yok. Kaldı ki biz bunu kendi aslında seçmenlerimize rağmen yapıyoruz, öyle söyleyelim yani pek çok aile, onlar içerisinde AK PARTİ’ye oy verenler var, mesele oy meselesi değil, Türkiye’nin terörden temizlenmesiyle alakalı bir mesele. Bunun tekrar ben altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim? Bir düzeltme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

35.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

Sayın Başkan, bu yasa teklifi terör örgütleri ve devletin millî güvenliğiyle ilgili olduğu iddia edilen bir yasa teklifi fakat bu yasa teklifiyle ceza verilmek istenen kişiler kanun hükmünde kararnameyle ve güvenlik soruşturmasıyla mesleğinden ihraç edilen kişiler. Bu kişilerin terörle bir ilişkisi yok. Bu kişilerin aslında -başta da söylediğim gibi- Hükümetin fikirleriyle, fikriyatıyla uygun olmayan bir duruşları var ve bunun için ihraç edilmişlerdir. Yani bir “tweet” attığı için ihraç edilen insanlardır. Üniversitesinde kantin eylemine katıldığı için ihraç edilen kişilerdir bunlar. Bunlar ömür boyu mesleğini yapmamakla cezalandırılıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Mesleğini yapmamak değil, yapacakları yerlere yeni tanımlama getirmek.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yani bir daha SGK’lı bir yerde çalışmayacaklar. SGK’ya reçete yazan bir yerde ya da devletle bir ilgisi olan bir yerde çalışmayacaklardır. Yani bunun terörle bir ilgisi yoktur.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Terörle alakası var.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bu bir çarpıtmadır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Başkanım...

BAŞKAN – Bir saniye...

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine son söz Adalet Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Kayseri Milletvekilimiz Sayın İsmail Tamer’e aittir.

Sayın Tamer...

Değerli arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27



İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.46****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 7/11/2018 tarihinde Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve arkadaşları tarafından, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen İsmail Tamer, Kayseri Milletvekilimizin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Tamer, süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TAMER (Kayseri) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin sağlıkta şiddetle ilgili araştırma komisyonu kurulmasıyla ilgili önergesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İnsanların acılarını dindirmek, dertlerine derman olmak zor ve zahmetli ancak bir o kadar da erdemli bir harekettir. Bu hizmeti en iyi şekilde sunmaya çalışan sağlık çalışanları, hastaların en zor günlerinde, en ıstıraplı anlarında yanlarında bulunurlar ve en mahrem anlarını dahi o hastalarla birlikte geçirirler. Sağlık çalışanları gece gündüz demeden fedakârca çalışmalarına, sağlık hizmetlerini sunmaya da devam ederler. Bu hizmetleri sunma esnasında da zaman zaman istemediğimiz birtakım sıkıntılar, sağlık çalışanlarına karşı şiddet de söz konusu olmuştur.

Aslında “sağlıkta şiddet” dediğimizde, her şiddette olduğu gibi sağlıkta şiddetin de, partiler üstü bir mesele olmasının ve bu şekilde görmemiz gerektiğinin altını çizmek istiyorum.

Şiddetin her türlüsüne karşıyız. Sağlıkta şiddet eskiden de vardı, günümüzde de var, öyle görüyoruz ki bundan sonra da devam edecek. Bizim birlik, beraberlik içerisinde, hangi fikirde olursak olalım, sağlıkta şiddeti en aza indirebilmek, hatta yok edebilmek adına yapmamız gereken işler mevcuttur diye düşünüyorum. Bu birlikteliğimizi her zaman korumamız lazım geldiğini de tekrar ifade etmek istiyorum. Çünkü sağlıkta şiddetle mücadele etmek partiler üstüdür diye de tekrar ifade etmek istiyorum.

Bizim iktidar olduğumuz dönemde, 2008 yılında çıkardığımız kanunla sağlıkta şiddeti en aza indirmeye çalıştık. Ve benim 2012 yılında sağlıkta şiddet komisyonunun içerisinde de görev yaptığım dönemde, sağlıkta şiddet çok geniş olarak da incelendi, eksiklikler giderilmeye çalışıldı. Dönemin Sağlık Bakanı Sayın Recep Akdağ şu anda aramızda, kendisine teşekkür etmek istiyorum çünkü o zaman Komisyonun tespit etmiş olduğu en az 10 maddelik bir eksiklik söz konusuydu, anında ilettik ve çok kısa bir süre içerisinde bu eksiklikleri ortadan kaldırmaya yönelik bir genelge yayınladı. Bu genelgede kısaca şunlar vardı: Tüm sağlık çalışanlarıyla ilgili hasta ve çalışan güvenliğinin sağlanmasına dair... Biliyorsunuz, hasta haklarıyla ilgili her hastanede -belirli bir kurum şeklinde- odalarımız söz konusuydu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TAMER (Devamla) – Başkanım, bu konu biraz şey yani müsaade ederseniz devam edeyim.

BAŞKAN – Toparlamanız için bir dakika söz veriyorum.

Buyurun.

İSMAİL TAMER (Devamla) – O dönem içerisinde en önemli uygulamamız Beyaz Kod uygulamasıydı; 113’e haber vererek, ayrıca “SABİM” denilen kuruluşumuza, SABİM’e haber verilerek yapılan uygulamaydı. O zaman baktığımızda sağlıkta şiddetle ilgili yüzde 4’lük bir müracaat söz konusuydu.

Değerli arkadaşlar, sağlıkta şiddetin ve aynı zamanda her türlü şiddetin karşısında olduğumuzu, geçmişten beri bununla ilgili savaştığımızı âdeta, bundan sonra da savaşağımızı ifade etmek istiyorum. Şu anda, bulunduğum komisyonunda, sağlıkla ilgili getirdiğimiz bir kanun teklifi içerisinde, özellikle bu konuyla ilgili de bazı maddeler var.

Zamanım kalmadı ama bu konuya tüm herkesin destek vermesini talep ediyoruz, “görüşelim” diyoruz. Bu konunun partiler üstü olduğunu ifade ediyorum ve sağlıkla ilgili şiddeti önleme adına ne gerekiyorsa yapmaya hazır olduğumuzu ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – “Evet” deyin o zaman?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Evet” diyecek misiniz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tamer.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Evet Sayın Tamer, bekliyoruz!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Evet” de, kaldırırsana! Hani önemliydi?

BAŞKAN – Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum. Siyaset çok ciddi bir iştir, hele iktidar partisine mensup bir milletvekili çıkıp “Bu çok önemli bir konudur ve araştırılması gerekir.” dedikten sonra, kendi grubunun onun söylediğinin tam tersine, hatta kendisinin el kaldırmaması, milletimize karşı siyasetçinin gerçekten zayıf düşmesine neden oluyor. Bundan dolayı, hatip arkadaşımızı bu tavrından dolayı milletimize şikâyet ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Değerli Başkan, sataşma var, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Siz de yerinizden bir toparlayın.

Sayın Tamer, uzatmayalım, toparlayalım.

Buyurun.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Biz de şikâyet ediyoruz Sayın Tamer! Kürsüde böyle, burada böyle, olmaz ki! Ne diyorsan onun arkasında dur arkadaş!

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer’in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili arkadaşımın ifadesine hiçbir şekilde katılmıyorum çünkü biraz önce kürsüden ifade etmiş olduğumuz gibi, sağlıkta şiddetin siyaseti olmaz; hep beraber, birlikte hareket edelim diyorum. Bunun için de şu anda, içinde bulunduğumuz komisyonunda kanun çıkarıyoruz; buyurun, gelin, hep açığız. Orada, sizin ne öneriniz varsa -ben zaten komisyonunda teklif veren milletvekillerinden bir tanesiyim- buyurun, gelin, görüşelim; istediğiniz şekilde, bu kanunda ne istiyorsanız, komisyonunda ne araştırcaksanız burada bu kanuna dercedelim diyorum.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Buyurun Sayın Özkoç...

37.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, MHP Grubu fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılmasına yönelik önergeyi tekrar Genel Kurul gündemine getirirse bütün partileri bu önerenin arkasında durmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, Türk milletinin bütün gerçekleri bilmesi gerekiyor. Sayın hatip Sağlık Komisyonunda milletvekillerimizin konuşturulmaması için -kendisi de oradaydı, kendi verdiği tekliflerden bir tanesidir- orada grup başkan vekilleri tarafından yapılan baskıya şahit olmuştur, bu bir.

İkincisi: 5'inci maddeyle ilgili konu da -kendisinin de yargılanması gereken suçlardan dolayı- orada bazı doktorlarımızın yargılandığı fakat bundan dolayı da suç almadıkları konularda şu anda toplum nezdinde cezalandırıldıkları bir konudur. Eğer onlar Fetullahçıysa kendisine sormak gerekir, kendisi Fetullah Gülen'in koltuğunun dibinde ne arıyordu, bunun hesabını millete vermiş midir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bu, şahsi sataşma. O fotoğraf çıkalı on yıl oldu ya, hâlâ orada Engin Özkoç ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu kanun teklifini verecek durumda bir milletvekili midir, bunu sormak gerekiyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Efendim, sataşma var, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – İki dakika söz veriyorum size ama yeni bir tartışma doğurmayalım.

Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Bir kere, sayın grup başkan vekiline şunu hatırlatmak istiyorum: Siz İsmail Tamer'i araştırın, sorun. İsmail Tamer, Türk milliyetçisidir; Türk Bayrağı, Türk milleti ve bu Türk vatani uğruna canını feda edecek bir kardeşinizdir. Bunu böyle bilin, hiçbir zaman şey yapmayın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne alakası var?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Artı, o fotoğrafla ilgili olarak, ben direkt oraya gitmedim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yandan gittin, yandan; götürdüler seni.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ben adamı tanımam, bilmem. Hiçbir dönemde -işte, tanılar, beni tanıyanlar bilir- benim bunlarla hiçbir şekilde irtibatım olmamıştır.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kandırıldın, kandırıldın.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Sadece Türk Günü için buradan gittiğimizde oradaki FETÖ'cü elçilik görevlilerinin bizi tuzağa düşürerek sadece ikinci namazını kılmak için yarım saat gittiğimiz bir olaydır.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Camiye mi götürüyorlar zannettin?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ha şahsım adına da bunu hiç tasvip etmedim, etmiyorum da. Her zaman alınm açık, yüzüm ak; her zaman bu millete hesap vermeye de hazırım. Bu millet için, bu devlet için, bu bayrak için canımı vermeye de hazırım.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, doğru beyanda bulunmadığımızı ifade etmiştir, sataşmadan söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

Siz de bir iki dakikada toparlayın.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Camiye mi götürüyorlar zannettin?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yo, namaza gittik.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Namaza ha... Fetullah Hocanın yanında namaza mı gittiniz?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bana yapıştıramazsınız onu. Bunu bana yapıştıramazsınız.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

4.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli milletvekili arkadaşlarım...

Efendim, hatibi dinlemek için...

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Değerli arkadaşlar, bir hatip kürsüye çıktığı zaman lütfen onu dinleyelim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şeytanın arkasında namaz kılınmaz.

BAŞKAN – Bir grup başkan vekili konuşuyor değerli arkadaşlar, lütfen...

Buyurunuz Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, AK PARTİ samimi olmak zorundadır. Ya aranızdan bunları temizleyeceksiniz ya da “Biz de FETÖ’yle beraberiz.” diyeceksiniz. Hem kol kola girecekler hem kollarından çıkmayacaklar hem onun yanında namazlarını niyazlarını kılacaklar, başarıları örtecekler... Allah’a karşı da bunlar ihanet içerisindedir, millete karşı da ihanet içerisindedir. Ne demek “Utaniyorum.”? İstifa diye bir merci var, istifa. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan Engin Özkoç ya! Hadi oradan!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bu resimle ilgili, burada yanında durduğu kişi terör örgütünün lideridir. Yüzün kızaracak, hem terör örgütünün liderinin yanında var olacaksın hem de bu kürsüden, milletin kürsüsünden konuşacaksın, öyle yağma yok.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ben bu memleket için her şeyi yaparım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen hiçbir suçluyla fotoğraf çektirmedin mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Kendi içinizden ya bunları temizleyin ya da nerede olduğunuzu söyleyin. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Senin hiçbir suçluyla fotoğrafın yok mu Özkoç?

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkanım, FETÖ’cülükle suçlayarak...

BAŞKAN – Grup başkan vekiliniz söz istedi, ona söz veriyorum Sayın Tamer. Siz o konuda söyleyeceğinizi ifade ettiniz, şimdi sayın grup başkan vekiliniz söz istedi, ona veriyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; böyle çılgık çılgığa bağırırmaya falan gerek yok. Madem o kadar temizlikten falan bahsediyorlar, siz niye FETÖ'nün yanında duruyorsunuz şu anda ya, onların avukatı mısınız? Bu nedir yani, bu nedir? (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından “Aaa” sesleri) Aynen öyle, aynen öyle.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ayıp ettin sen!

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Pişkinliğe bak, pişkinliğe!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sağlık konuşuyoruz, sağlık konuşurken biraz da laubali bir üslupla “başını örtmek” bilmem ne. İster örter ister örtmez kardeşim, size mi soracaklar ya iş yaparken? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şartların ne olduğunu bilmiyorsunuz orada. Bu nasıl bir tavırdır yani?

ERKAN AYDIN (Bursa) – Biz nereden bilelim, siz biliyorsunuz şartları.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye, bitiriyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Otur, gülme, otur, otur.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hemen... Bir saniye, daha lafımı bitirmedim, niye ayağa kalkıyorsunuz anlamadım. Sizin, CHP'nin teamülünde...

BAŞKAN – Zaten söz vermiyorum Sayın Zengin, siz konuşun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet ama bu hareket “Ben söz istiyorum.” demek.

BAŞKAN – Olabilir, siz devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İlkokul çocukları bile arkadaşı konuşurken yerinde oturur, bekler, laf bitince elini kaldırır. Böyle bir teamülü var CHP'nin. “Söz istiyorum.” diye ayağa kalkılıyor, ben de mi ayağa kalkayım yani?

Şimdi, geldiğimiz nokta şu: Şu an sağlıkla ilgili meseleyi konuşuyoruz. Ben geçtiğimiz gece Komisyondaydım, bir madde için, “ve/veya” yapmak için yani bir şey “ve” mi olacak, “veya” mı, on iki saat konuşuluyor.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – On bir saat, on iki saat...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Kimin zamanı boldur? Gerçekten bir şey yapacaksak konuşalım. 5'inci madde için on iki saat konuşuluyor, on iki saat ve ondan sonra da hâlâ deniyor ki: “Efendim, biz burada konuşamıyoruz.” Zaten çok ciddiye alınsa, bakın, grubu görüyorsunuz, 10 kişi ancak gelinmiş yani CHP Grubu burada 10 kişiyle var. Çünkü hepsi toplaşmışlar, mümkün merteye konuşalım ama iş çıkmasın. Bizim amacımız hiç öyle değil ya, memleket yönetiyoruz, iş çıkaracağız burada yani.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Amma yönetiyorsunuz ha. Sizin yönettiğiniz memleket ne hâle geldi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Velhasılkelam, burada bu işleri konuşurken daldan dala uçmayalım, sağlıksa sağlığı konuşalım, şiddetse şiddeti konuşalım, terörse terörü konuşalım ve nerede olduğunuza karar verin artık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya)- Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, direkt olarak grubumuza ve şahsıma sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika size de söz veriyorum. Ama deneyimli bir grup başkan vekili olarak tartışmayı bir toparlayalım artık.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Fotoğrafi koysaydın keşke.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Göster, göster.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Fotoğrafi bir daha göster şöyle. Fotoğrafi çevir, fotoğrafı.

BAŞKAN – Sükûnetle dinleyelim değerli arkadaşlarım.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli arkadaşlarım, saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekili; söz alırken önce gerekçenizi söylemek durumundasınız. Oturduğunuz yerde aldığınız sözlerden hiçbir tanesinde gerekçe söylemeden direkt konuşmaya katıldınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz gerekçe mi söylediniz şu an?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Onun için sizden rica ediyorum...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben sizden de hiç duymadım şu ana kadar. Asla siz de bir şey söylemiyorsunuz, sizin gerekçeniz, bu, bu; ayağa kalkmak. Gerekçeniz ayağa kalkmak.

BAŞKAN – Sayın Zengin, böyle bir durum yok. Siz, lütfen, oturun yerinize.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sayın Grup Başkan Vekili, ne yaptığınızı sorabilir miyim?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ayağa kalktım.

BAŞKAN - Sayın Özkoç, siz Genel Kurula hitap ediniz lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Şu anda yaptığınız şey çok yakışıksız ve bir grup başkan vekiline yakışmayan bir tarzdır; birincisi budur.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Senden mi öğreneceğiz yakışığı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, siz de öyle yapıyorsunuz. Siz kendi tavrınızın aynısını karşınızda görüyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – İkincisi: Değerli milletvekili arkadaşlarım, grup başkan vekiliniz diyor ki: “Fetullah Gülen’i siz koruyorsunuz.”

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, aynen öyle.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bana bir tane -şu milletvekilleriyle ilgili- Cumhuriyet Halk Partisinden tek bir kişiyi gösterin, istifa edeyim. Yüzünüz de kızarmıyor. Yazık sizlere ya! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Onlar size geldi şimdi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanınızın danışmanı içeride.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Beraber yürüdünüz siz o yollarda.

ERKAN AYDIN (Bursa) - Ne istedilerse verdiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tek bir kişiyi gösterin. Ayıptır ya! Biraz yüzünüz kızarsın ya!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunmasında, üretiminde ve pazarlamasında karşılaşılan sorunlar ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin (10/406), Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in (10/407), Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin (10/361), Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/405), İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun (10/410) Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde yapılması ve görüşmelerin tamamlanması hâlinde Genel Kurulun 8 Ekim 2018 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

7/11/2018

Danışma Kurulunun 7/11/2018 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Binali Yıldırım	Özlem Zengin	Engin Özkoç
Türkiye Büyük Millet Meclisi	Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi
Başkanı	Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili
Ayhan Bilgen	Erkan Akçay	Yavuz Ağırlioğlu
Halkların Demokratik Partisi	Milliyetçi Hareket Partisi	İYİ PARTİ
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili

Öneriler:

Tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunmasında, üretiminde ve pazarlamasında karşılaşılan sorunlar ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin (10/406) esas numaralı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in (10/407) esas numaralı, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin (10/361) esas numaralı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/405) esas numaralı, İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun (10/410) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 7 Kasım 2018 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılması ve görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi, görüşmelerin bu birleşimde tamamlanması hâlinde Genel Kurulun 8/11/2018 Perşembe günü toplanmaması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Danışma Kurulu önerisi kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, gündemin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmına geçiyoruz.

VIII.-MECLİS ARAŞTIRMASI (x)**A) ÖN GÖRÜŞMELER**

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğindeki sorunların giderilmesi, genetik çeşitliliğin korunması ve bunların sağlık sektöründeki kullanımının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/361)

2.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması ile bu bitkilerin daha iyi değerlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/405)

3.- Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi ile bu süreçlerde ekolojik dengenin korunması hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/406)

4.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tıbbi ve aromatik bitki üretiminin artırılması, üretim ve arzın her aşamasında ilgili uzmanların denetiminin sağlanması ile bu süreçlerde ekolojik dengeyi koruyucu tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/407)

5.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/410)

BAŞKAN- Alınan karar gereğince, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunmasında, üretiminde ve pazarlanmasında karşılaşılan sorunlar ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin (10/361), Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/405), Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin (10/406), Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in (10/407), İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun (10/410) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin birlikte yapılacak görüşmesine başlıyoruz.

İç Tüzük'e göre Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunda sırasıyla siyasi parti gruplarına ve önergelerdeki birinci imza sahibine veya onun göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

Gruplar, konuşma süreleri konusunda, yirmi dakika olan süreler konusunda on beş dakika bir niyet beyanında bulundular. Önerge sahipleri için de onar dakikadır.

Şimdi söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Gruplar adına; İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Yavuz Ağırlioğlu; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekilimiz Sayın Ayşe Sibel Ersoy; Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekilimiz Sayın Necdet İpekyüz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekilimiz Sayın Erkan Aydın, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Niğde Milletvekilimiz Sayın Selim Gültekin.

Önerge sahipleri olarak; Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan, Ankara Milletvekili Sayın Nevin Taşlıçay, Hatay Milletvekili Sayın Hacı Bayram Türkoğlu, İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker, İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoglu söz almışlardır.

(x) Birleştirilerek görüşülen Meclis Araştırması Önergeleri tutanağa eklidir.

Değerli milletvekilleri, şimdi gruplar adına görüşmelere başlıyoruz.

Gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Grup Başkan Vekili Sayın Yavuz Ağralıoğlu'na aittir.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubumuzun bize dün otizmle ilgili göndermiş olduğu önerge ortak mutabakat olduğu için sükûnetle geçti, mutabakatla geçti; ortak hüzne, ortak meseleye delalet ettiği, nezaret ettiği için de biz de iyi bir şey yapıyormuşuz duygusuyla geçti. Meclisi herhangi bir mevzuda ortak çalışıyor olarak görmekten çok bahtiyar olduk.

Hükümetimizin kendi önerilerinin etrafında oluşmuş mutabakatı sevmesini anlıyorum ama ara sıra bizim de böyle duygular yaşamamıza nezaket gösterirlerse çok sevineceğiz. Yani “Bizim önerdiklerimize mutabık olun, sizin önerdiklerinizi verimli bulmuyoruz.” asabiyetinden birazcık çıkabilerseniz çok memnun olacağız.

Dolayısıyla kadına şiddetle alakalı verdiğimiz önerenin ortak sükûnetimiz hâline gelmesini çok arzu ederdik. Mecliste hatırı sayılır nispette hanım milletvekili arkadaşımız var, parti asabiyesinin dışında, partilerinin grup kararlarının dışında bu mevzuya el kaldırmış olmalarını çok arzu ederdik. Nihayetinde burada dile getirdiğimiz meselelerin empatisini yaparak aslında el kaldırıyoruz. Dün AK PARTİ Grubundan otizm ve engelli çocuklarımızla alakalı ızdırabı olan -bir milletvekili arkadaşımızı değil- bir anayı, bir ananın ızdırabını dinlerken ortak irademizin iyi bir şeye nezaret ettiğine dair, ortak sükûnetimizi milletin hayrına dönüştürdük. Bugün de kadına şiddetle alakalı hassasiyetimizi izhar ettik ama ortak mutabakata dönüşmedi çünkü Hükümetimizin iş görme şekli böyle maalesef. Hükümetimizin iş görme şekline zaman zaman analık galip gelsin, zaman zaman hanım arkadaşlarımızın vicdanı galip gelsin; istirhamımızdır, bilhassa Hükümet grubuna sitem ediyorum.

Önergemiz reddedildiği için de onun bana vermiş olduğu kızgınlık hakkını aromatik bitkilerle ilgili... Yine mutabakatımız var aslında ama bu konuşma hakkımı hanıma şiddetin bir versiyonunu partisinin genel başkanıyla alakalı yaşamış olan bir grup başkan vekilinin bir hak teslimi şekline dönüştüreceğim. Dolayısıyla, Özlem Hanım “Hangi önergeyi konuşuyorsak onunla ilgili konuşalım.” dedi ama beni bağışlasın, ben biraz gündem dışına çıkayım. Çünkü aromatik bitkilerin yetiştirilmesi, ürün standardının sağlanması, burada hanım girişimciliğinin desteklenmesi, bu ürünlerin pazara ulaşması sürecine kadar, ürün standartları ve mamul hâle gelene kadarki süreçlerin istihdam alanını verimli hâle getirmesiyle ilgili hiçbir sıkıntımız olacağını zannetmiyorum. Biz araştırma gruplarının katkı vereni olacağız bu mevzuda, şerh edeni olmayacağız. Dolayısıyla, şimdi önergemizin reddedilişine sitem hakkımı kullanacağım; bir.

Bir ikincisi: Alakasız olsun ama nasıl olsa konuşma haklarımız komisyonlarda da sınırlandırıldı için, buralarda yeterli söz hakkını bulamadığımız için bazı hususları, partimizle ilgili Mecliste konuştuğumuz, konuşmadığımız hâlde alkışladığımız, alkışlamadığımız hâlde sitemlerimizin kayıtlara ya da haberlere yanlış geçmesinden doğan algı hatalarını düzeltmek için, bir hususu tebarüz ettirmek için bu konuşma hakkımı anlayışınıza sığınarak iki bölüm şeklinde yapacağım.

Birincisi: Geçen gün Mecliste Saadet Partisi Milletvekili Cihangir İslam Bey'in 15 Temmuz konuşurken kullanmış olduğu ifadeye katılmadığımızı beyan ederek başlayacağım. Hususu arz etmemin sebebi şudur: 15 Temmuz iki batılın çarpışması değildir. Parti grubumuzun iradesini açıklıyorum. 15 Temmuz, Hükümetimizin evvelen siyasi hevesini, saniyen siyasi sağlığını, salisen siyasi körlüğünü kendine avans sağlamış bir cinayet şebekesinin devleti, milleti alma teşebbüsüne milletimizin verdiği olağanüstü reflektir. Yani biz 15 Temmuz gibi bir alçakça kalkışmayı iki batıl şeklinde takdim ederse millet irfanından çıkan “Biz devletimizi sokakta bulmadık ve bunu almaya teşebbüs edecek kalkışmaya asla prim vermeyeceğiz.” iradesine nezaketsizlik etmiş oluruz. Biz 15 Temmuzu iki batılın çarpışması

şeklinde takdim edersek annelerine babalarına poşetlerin içinde aziz naaşları verilmiş Özel Harekâtçı polislerimizin ruhlarını muazzep ederiz. Biz 15 Temmuz'u iki batıl şekilde takdim edersek yargıya yüzde 60-70 sızmış, orduya yüzde 60-70 sızmış, bürokrasiye yüzde 40-50 sızmış, millî eğitime bilmem şu kadar sızmış, devletin bütün kademelerini öyle ya da böyle Hükûmetimizin siyasi ferasetsizliğinden, siyasi körlüğünden istifade ederek kendi grubu lehine avantaja dönüştürmüş bir cinayet şebekesinin devleti işgal teşebbüsüne prim vermiş oluruz. Dolayısıyla ihtimam göstereceğimiz, bu mevzuda cümlelerimizi kurarken ihtimam göstereceğimiz şey şudur: Millet'in iradesini küçültmemek, bir. Bunu yaparken Hükûmet'in bu mevzuda ikazları duymamışlığına da ödül vermemek, iki ama Hükûmetle kavgaya edeceğimiz diye şehitlerimizin ruhlarını da muazzep etmemek.

Bu mevzuda, aslında millet irfanı, Türk milletinin irfanı siyasete de mesaj vermiştir. Yani biz, 15 Temmuz'un iki türlü mesajı olduğunu algıladık. Aslında, milletimiz 15 Temmuz kalkışmasını yapanlara şöyle demiş oldu: "Ordumuza sızabilirsiniz, bizim vergilerimizle alınmış üniformaları giyebilirsiniz, tarihi askerliğin şahıkası olmuş bir millet'in üniformaları üzerinizde silahlarını bize doğrultabilirsiniz ama biz ruhları üniformalı bir millet olarak size, bu teşebbüsünüze rağmen, devletin ve millet'in sahibinin kim olduğunu gösteririz." Milletimiz aslında, bu kalkışmaya, bu teşebbüste bulunanlara bu kadar sarıh bir mesaj vermiş oldu ama bir mesaj da Hükûmet'i yöneten irade olarak Hükûmet'inizin temsilcilerine oldu.

Ben, Hükûmet'in o gün temsilcisi konumunda olan Sayın Başbakanın ve Cumhurbaşkanın milleti mesuliyete davet eden cümlelerini de önemseyerek söylüyorum. Bunun içerisinde Bekir Bozdağ Bey'in bu Mecliste "Gerekirse öleceğiz." sözünü -birazcık da taltif edeyim, gururu da okşansın- Kurtuluş Savaşı yapılırken, Yunan topları Polatlı'dan, Ankara'dan duyulur hâle gelmişken "Kayseri'ye taşyalım." diyenlere "Polatlı'ya taşyalım." mukabelesine benzetiyorum, gururu okşansın. Bunu unutmuyacağız, Bekir Bey'in "Burada direneceğiz, öleceğiz." dediğini unutmuyacağız ama bir şeyi daha unutmuyacağız biz. Bekir Bey'in Fetullah Gülen'le ilgili cümlelere "Beğenirsiniz, beğenmezsiniz, alim bir insandır, bilge bir insandır, bu topluma hizmet eden bir insandır. Bütün her şey devletin gözetimi altındadır, kayıt kuyut altındadır." dediği günlerdeki siyasi körlüğü de unutmuyacağız ki bugünlere nasıl geldiğimiz unutulmasın. Dolayısıyla aslında, Türk irfanı siyasete şöyle bir mesaj vermiştir: "Orduya, yargıya, millî eğitime, bürokrasiye, bütün verim şubelerine tahammül edilmez oranlarda sızan bu cinayet şebekesi fark edin ki sayısal olarak bize sızamamıştır; millet öyle demiştir. Yani sayısal çoğunluk olarak bu cinayet organizasyonun, şebekesinin sayısal olarak en az sızabildiği yer arkadaşlar, millettir. Sayısal çoğunlukları yüzde 1'i bulmaz bir organizasyon devleti almaya teşebbüs etmiştir. Ama istirahat ediyorum, gözden kaçırmamak zorunda olduğumuz şey şudur: "Darbeyi eniştemden öğrendim." diyen bir devlet maharetsizliği bu adamları devleti alma cüretiyle karşı karşıya getirmiştir. "Darbeyi eniştemden öğrendim." diyecek kadar kuşatılmış bir siyasi irade bir tarafıyla bu işi yapma hevesinde olanlara avans vermiştir. Dolayısıyla ihtimam göstereceğiz, Hükûmet'i tenkit edeceğiz ama şehitlerimizin ruhlarını muazzep etmeyeceğiz. Hükûmet'i tenkit edeceğiz ama tenkitlerimizden bu devleti, bu milleti bir işgal organizasyonu gibi istila etmeye kalkan bir cinnete prim olarak dönmeyecek cümlelerimiz. Dolayısıyla Cihangir İslam'ın cümlelerini kastı aşan bir beyan gibi görüyorum. Kürsü dokunulmazlığının ihlal edilmesine karşı çıkıyorum. Yani milletvekili kürsülerinin dokunulmazlığı anayasal bir haktır, bu hakkın muhafaza edilmesi bizim namus borcumuzdur, Hükûmetimizin de öyledir. Dolayısıyla kürsü dokunulmazlığımızı muhafaza edeceğiz ama sözlerimize ihtimam göstereceğiz.

Efendim, siyasi linci doğru bulmadık. Yani bir milletvekilinin kastı aşan beyanlarına rağmen kastettiği üzerinden biraz daha zorlayarak asla tasvip etmediğimiz bir tonlamadır o, asla prim veremeyiz ama buna rağmen bir milletvekilinin kürsü dokunulmazlığına dönecek şekilde siyasi ablukaya alınmasını doğru bulmadık, bunu tebarüz ettirmek istedim.

Bizim için esas mevzu şudur: Bu teşebbüsün arkasında siyaset sosyolojisini oluşturan iklim bizdendir. Ben burada partimin grup başkan vekili olarak konuşabildiğim kadar, aslında mukaddesatçılığın mesuliyeti içerisinde bunlara kurulduğu günlerden bugünlere zaman zaman siyasal meşruiyet alanı açmış olmanın mahcubiyetiyle de konuşuyorum. Ama 15 Temmuzdan herkesin hissesine bir şey düşmüşse AK PARTİ'deki arkadaşlarımızın hissesine daha çok mahcubiyet düşmek zorundadır. Çünkü siz göremediğiniz için teşebbüs ettiler. Çünkü siz istihdam ettiğiniz için teşebbüs ettiler. Bu size doğrultulmuş namlular, sizin üzerinizden devleti almaya doğrultulmuş namlular, sizin atama kararlamalarını imzalamamızın arkasından elde ettikleri güçle yaptılar bunu yani bu ordunun içerisindeki adamları siz atadınız, sizin isabetsiz atamalarınız ya da fark edemediğiniz atamalarınız. Bunun içerisinde hani sadece Hükûmete bırakıyorum sitemleri gibi algılamayın lütfen. Tohumu beraber ektiğimiz dönemlerin içerisinde geldik bugünlere, ben bunu bilmez bir insan değilim. “Tohumu beraber ektik.” derken kastettiğim şey şudur: Mukaddesatçılığın avansıdır bu bunlara. Kimisi “Benim bunlarla irtibatım, iltisakım yok ama bu etiklerimden belki bir garip gureba istifade eder.” diye avans verdi. Kimisi dedi ki: “Biz yemeyiz ama gölgesinde biri oturur.” Kimisi dedi ki: “Yahu, gölgesinde de oturmayız ama belki bir ihtiyaç sahibine nasip olur.”

Sizin talihsizliğiniz, Hükûmetinizin talihsizliği baştan şu idi: Tohumun beraber ekildiği zamanlardan hasat size denk geldi. Hasat sadece size denk gelse yine iyiydi, siz hasada biçerdöver gönderdiniz. Ürünü topladınız, siloladınız, sattınız, kârı paylaştınız. Dolayısıyla bu sizin hisseneze birazcık mahcubiyet düşürmek zorunda. Biz size şöyle diyemeyiz: “Bu teşebbüse bilerek avans verdiniz.” diyemeyiz, bühtan edemeyiz ama bizim başımıza ne gelmişse bu siyasi ferasetsizliğimiz yüzünden geldiği gerçeğini de göz ardı edemeyiz. Bunu şu yüzden ifade ediyorum: Dostum dediğimiz insanların sonra düşmanımız olduğu süreçlerde öğrenme maliyetlerinizin tahammül edilebilecek düzeyden çok fazla olduğunu düşünüyorum. Yani Fetullah Gülen’e bu kadar hamilik ettiğimiz günlerden bugünlere geldik biz. Şimdi, Cihangir İslam üzerinden bir siyasi linç kampanyasında... Allah’tan sicili buna müsait değildir, müsait değildir. Millî görüş geleneğinin Saadet Partisinde kalan versiyonunun Fetullah Gülen organizasyonu ile kanı hiçbir zaman uyuşmamıştır. 28 Şubatı hatırlayın lütfen, rahmetli Erbakan Hoca 28 Şubatın tasallutu altındayken Fetullah Gülen onunla ilgili “Asla hiçbir gün ona kalbim ısınmadı.” demiştir. Biz o gün öğrenciydik, cemiyetçilik yapıyor ve öğrenci, gençlik teşkilatlarının başındaydık. “Bir Müslüman’ın demeyeceği bir cümleydi bu.” dedik. Bir Müslüman’ın asla söylemeyeceği bir cümledir yani kendi inancından dolayı hükûmet etmek isteyen iradeye askerler tasallut etmişken bir Müslümanın böyle zorda kalmış birine “Benim kalbim ısınmadı.” diye sıvışma temayülünü şahsiyetsizlik telakki etmiştik o zaman. Dolayısıyla onun bana vermiş olduğu hakla konuşuyorum. Şimdi Hükûmetten arkadaşlarımız diyor ki: “Bizden önce de vardı.” Evet, sizden önce de vardı ama sizin vazifeniz sizden önce olan her şeyi sizden sonra olmayacak şekilde getirmek. Dolayısıyla bu mevzuda AK PARTİ’nin siyasi mesuliyetinin cümlelerini duymadığımız için ben de tonlamayı artırmak zorunda kalıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi ne işi var onların verdiği malzemelerle size ne yapıyor? Ya da biz size ne yapmaya çalışıyoruz? Ben bir mesuliyet havzası oluşturmaya çalışıyorum. Çünkü bugün bu işin muhasebesini doğru yapamazsak, bu işi doğuran sosyolojiyi doğru konuşamazsak biz CHP’den ya da size muhalif olanlardan FETÖ’cü çıkarma teşebbüsüyle sadece size siyasi avans çıkarabiliriz. Ben istiyorum ki aynı havzadan beslenmekte olan bir dünya cemaatimiz var, onların da iltihaplı bu sahaya düşmemesi için sağlıklı işler yapmak zorundayız. 15 Temmuz oldu, henüz bugüne kadar bu FETÖ meselesini bütün kalbimizde konuşma imkânı bulamadık. Ben lafın yarısını söylüyorum. Lafın tamamı söyleyeceğim zamana birikiyorum. Ama bu mevzuyu konuşmadan mukaddesatçılığımızın yürüyeceği yol yok arkadaşlar, yok, yürüyemeyeceğiz, göreceksiniz. Sadece böyle olacak, CHP’den Engin Bey, çıkaracak size diyecek ki: “Bu resimdekiler ne olacak?” Siz de

diyeceksiniz ki: “Biz onlarla ilgili mücadele ediyoruz.” Bizim meselemiz o değil. Bizim meselemiz şu: Erzurum’dan bir vaizin devleti almaya teşebbüs edecek kadar cesareti kendinde bulacağı, devletin kendisini koruyamayacak kadar etkisiz hâle getirildiği sürecin ferasetsizliğinin hesabını vereceğiz. Teşebbüsten daha kötü olan şey şudur: Bir vaizin “Ben bu devleti alırım.” diyebilme cüretini gösterebilmesidir. Sonra buna kalkışmasıdır, sonra devletin bütün mekanizmasının bu şekilde felç edilmesidir. Özlem Hanım sitem ediyor: “Efendim ilgisini konuşalım.” Memlekette hiçbir şeyi FETÖ olmadan konuşamaz hâle memleketi siz getirdiniz; sağlık konuşuyoruz FETÖ, askeriye konuşuyoruz FETÖ, siyaset konuşuyoruz FETÖ, hukuk konuşuyoruz FETÖ, mağduriyet konuşuyoruz FETÖ, EYT konuşuyoruz FETÖ. Bugün 115 astsubay sağlık çalışanı geldi. 85’inin güvenlik soruşturması olumlu gelmiş, 15’iyle ilgili FETÖ üzerinden değil başka saiklerle endişe var. Ama sırf bürokrasi “Acaba bize FETÖ’cülük damgası yapıştırlır mı?” korkusundan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Ağırlioğlu.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Sadece bu korkudan 115’ini de mağdur edecek şekilde muamele ediyor. Dolayısıyla şu anda biz bu FETÖ meselesini bütün sarahatiyle konuşamaz isek bu bürokrasinin işleyişindeki mekanizmanın sağlıklı işlemesine imkân bulamayacağız arkadaşlar. Hususiyetle arz etmek istediğim sebep, bunu, bu mevzuyu bu kadar tekrarlamaktan kastım sadece budur. Şimdi, bu meseleyle alakalı uzunca zaman konuşma imkânı bulduğunuz hâlde konuşmadınız, bunları, televizyon programlarında, konferanslarda biz istişare ediyoruz, konuşuyoruz. Çok az buluyoruz bu imkânı.

Biz sizi sıkıntıya sokalım, efendim, sizin karşınızda siyasi avans elde edelim diye yapmıyoruz bunları ama sizin... Ben şimdi İYİ PARTİ Grup Başkan Vekiliyim, kadına şiddeti konuşuyorum, kadına şiddeti konuşma imkânı bulamadık. Bir taraftıyla mevkimin mesuliyetini taşıyarak ifade edeceğim, kadına şiddetin magazine mevzu olunca daha çok dikkatimizi çektiği yerde, işte, bir sanatçımızın şiddete maruz kalması biraz daha popüler hâle getirdiği için konuştuk. Ben, henüz yeni kurulmuş bir parti ama, izzetinin, iffetinin üstünde iki senedir tepinilen bir hanımefendinin partisinin grup başkan vekiliyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ağırlioğlu, toparlayın.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum.

Mukaddesatçılığım adına konuşuyorum. Peygamber Efendimiz’in hanımına iftira atıldı, ayetlerle uyarılmış bir ümmet olmanın sorumluluğuyla konuşuyorum. Ümmetine veda ederken “Hanımlarınız size emanettir.” diyen bir peygamber nasihatı hissesine düşmüş adam olarak konuşuyorum. 28 Şubat sürecinde rahmetli Hasan Celal Güzel, Muhsin Yazıcıoğlu, Tansu Hanım ve Meral Hanım’dan başka kimse yokken, o zaman onlara duyduğum vefa adına konuşuyorum. Efendim, bizim mahallenin, mukaddesatçıların, mukaddesatçılığımızın kavga ederken bir marjı olması gerektiğine dair hissiyatımla konuşuyorum. En son grup başkan vekili sıfatıyla konuşuyorum. Siyaseten rakip olabilir size, siyaseten siyasi muarızınız olabilir. Ama bir hanımefendinin izzeti, iffeti, namusu -bu bir anne, bu bir eş, bu bir gelin, bu bir teyze, bu bir hala- üstünde bu kadar galiz cümlelerle hakaret alanı açılmışken, bir tane partisinden bağımsız ıstırabı olan samimi bir ses duymadık. Kendileri siyasete engellenerek çıkmış bir siyasi kadrosunuz siz, Hükümet. Tayyip Bey münhasıran, önüne her tür engel, iftiralar konularak, iftiralar atılarak engellenmiş bir insan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum.

Kendisi “Ben rakiplerime siyasi mücadelede istediğimi yaparım ama asla bunların iffetlerine, izzetlerine musallat olmanıza müsaade edemem.” diyememiştir. Bizim, 28 Şubat sürecinde yazılarını iftiharla okuduğumuz adamların -güya münevverlerimiz- gazetecilerimizin Engin Ardıç olma temayülü zirve yaptı. Gazetecilerimizin hepsinin vicdanı karardı. Bizim, 28 Şubatta böyle medariftiharımız olan bir sürü kalem, kelam sahibi adam kalemlerinin namusuna sahip çıkamadılar; içlerindeki Engin Ardıç dışarı çıktı. Dolayısıyla, arkadaşlar, ben hissesine, izzetine, iffetine musallat olunmuş yani bir manevi şiddete maruz kalmış bir Genel Başkana -ya da bir hanımefendiye- onun çiğnenmiş hakkına, hukukuna cümle kurmuş olayım ki aslında kadına şiddeti konuşurken neleri de konuşmamız lazım.

Bitiriyorum Başkanım.

İsmail Kahraman Bey bütün mukaddesatçıların “ağabey” diyebildiği bir siyasi geçmişe sahip adamdır; yani, Türkiye’de “Ben mukaddesatçılık, milliyetçilik mensubiyeti taşıdım.” deyip de ona bir vesile, bir sebep “ağabey” dememiş adam yoktur. İstirham ediyorum, “Meral Kılıçdaroğlu” ne demektir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Yani, bu cümle bu mukaddesatçılık içerisinde mesuliyeti olan bir adamın zarafetine, izzetine yakışır bir laf mıdır? Dolayısıyla, bu işlerin hepsi bizim siyasi asabiyelerimize nezaketimizi kurban verdiğimizize alamettir.

Sözlerime nihayet veriyorum Başkanım, teşekkür ediyorum, Genel Kurulumuza saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Rica ederim Sayın Ağırlioğlu, sağ olun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

Sayın Zengin, biraz öne gelip anlatabilir misiniz, duyamıyorum ben sizi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben kürsüden konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Yani, herhâlde bir söz isteyeceksiniz ama söz isterken...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kürsüden konuşmak istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Biraz öne gelmenizi rica edeyim, duyamıyorum çünkü oradan. Buyurun, tamam, yeterli orası.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, beni 60 da kurtarmıyor, 69 da kurtarmıyor. Ama her hâlükârda...

BAŞKAN – Sayın Zengin, siz talebinizi söyleyin bana.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Partimize ciddi bir sataşma var, mümkünse kürsüden konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Hangi konulardan dolayı, sataşmadan dolayı söz istediniz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bizim partimize söylüyor kendisi “Hükûmette yeteri kadar idare etmediniz, sorumluluklarınızı yerine getirmediğiniz, beslediniz.” yani hepsine dair, çok karmaşık bir şey. Birkaç dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Peki, iki dakika söz veriyorum, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İki dakika şöyle uygun değil, söyleyeceğim niye uygun olmadığını.

BAŞKAN – Siz buyurun, ben gereğine daha sonra bakarım. İki dakikayla başlayalım önce.

VII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırhaoğlu'nun birleştirilerek görüşülen (10/361; 10/405; 10/406; 10/407; 10/410) Meclis araştırması önergesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; belli bir konuda konuşalım derken şunu kastediyorum Sayın Ağırhaoğlu: On beş dakika artı üç dakika, on sekiz dakika konuşuyorsunuz, sataşmalarla yığılı, inşa edilmiş bir konuşma var ve bunun içerisinde bizim tabii süreçte bir hazırlığımız yok. Yani arkadaşlarımızın söz alma imkânı yok, hangi birine cevap vereyim yani ben bir dakikada, iki dakikada. Aynı toleransla birkaç şeye cevap vermek istiyorum.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Empati yaparsınız efendim.

BAŞKAN – Siz sürenizi tamamlayın, ben gereğini yaparım.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Şimdi, burada mesele şununla alakalı...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Hükümetimizin karşısında bizim akıbetimiz, durumumuz bu, onu söylüyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Evet, akıbetiniz... Yani biz burada Meclisin akışı içerisinde devam ediyoruz.

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın, devam edin siz Sayın Zengin, insicamı bozmadan.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Şimdi, Sayın Ağırhaoğlu'nun konuşmalarında doğrular var ama doğrularla inşa edilmiş bir yanlış teori var; doğrular var, yanlışlar da var içerisinde. En temel mesele şundan kaynaklanıyor: Şimdi, siz Türkiye'deki darbeler tarihini, dünya darbeler tarihini hiçe sayarak bir konuşma yapıyorsunuz. Bu ülkede 1960'ta darbe olmadı mı? Oldu. 1980'de darbe olmadı mı? Oldu. Bunları yapan insanlar başarılı oldu mu? Oldu, maalesef. Maalesef bu koltuklar işgal edildi, bu koltukların hepsine askerler geldi oturdu. Şimdi, 15 Temmuzun bu ülkede sonuçta milletin başardığı bir şans olduğunu atlamamak lazım. Bu hissiyatı dönüştüren, Türkiye'de demokratik algıyı dönüştüren AK PARTİ hükümeti, Sayın Tayyip Erdoğan. Bunlarla dönüştü bu ülke. Daha evvel dışarıya çıkamayan insanlar o gece nasıl dışarıya çıktılar? Yani özgürlük alanları açıldığı için, düşünmeye dair imkânlar doğduğu için, insanlar kendisini, kendi sahiplenme hissiyatını dışarıda bırakmaktan korktuğu için daha evvel bunları yapamıyordu. Sokağa çıktı insanlar ve kendi lideriyle beraber buluştu ve her siyasi partiden insan da dışarıdaydı o gece, liderleri olmasa bile milletimiz dışarıdaydı hangi hayat görüşünden olursa olsun. O gece Hakkâri'de de insanlar dışarıdaydı, İzmir'de dışarıdaydı, İstanbul'da, Ankara'da, ben de Ankara'daydım. En feraset sahibi olanlar, sade vatandaşlardı, unvanı olmayan insanlar en feraset sahibi, en sakin onlardı. O gece ben bizzat yaşadım, gördüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Toparlayacağım, aynı hassasiyeti rica ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, bunları yaparken, bunları atlamadan, bunun sebepleri var. Bu ülkede -ben yaşadım- Güngören'deki patlamada darbeden birkaç yıl evvel dizlerini ponza taşıyla ponzalayan yani askerî sınavda fiziki muayeneyi geçmek için, askerî sınavdan geçebilmek için namaz kıldığı belli olmasın diye vücudunu ponza taşıyla ponzalamış bir çocuğun, bir terör örgütünün bombasıyla ölmüş bir çocuğun evini ziyaret ettiğimde annesinden ağlayarak ben bunları dinledim. İnsanlarımızın müsamaha gösterdiği inançtı, bunu en iyi siz biliyorsunuz. İnanmış olmanın bir şeyi vardı, inanmış insanlar giremiyorlardı kardeşim, namaz kılan insanlar asker olamıyordu. Buradan geliyoruz biz. Annesi başörtülü olduğu için

nüfus cüzdanlarının fotoğrafı değişiyordu ya bu ülkede. Bunları nereden atlıyorsunuz? Şimdi siz buna “FETÖ’ye destek” nasıl dersiniz, diyemezsiniz. Yani insanlar, Türkiye’de normal bir hayat olsaydı, inanan insanlar istediği gibi olabilseydi... Ben başörtülü olduğum için hâkimlik sınavına kabul bile edilmedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, son bir dakika veriyorum. Toparlayın, siz tecrübeli bir arkadaşımızsınız. Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Bak, evraklarım iade edildi. Evraklarımızın bile kabul edilmediği bir yerden geliyoruz biz, geldiğimiz yeri unutmayalım. Bu hikâye içerisinde, bu hayatımızın gerçek, sahici hikâyesi içerisinde resmi yerine oturtmanız lazım. Böyle baktığımız zaman, AK PARTİ Türkiye’de müthiş bir dönüşüm yapmıştır. İnsanlara kendileri gibi olmak için imkân vermiştir, herkese. Her birimiz, ben de böyle, sonuna kadar herkesin kendi istediği gibi yaşaması için gayret sarf eden bir insanım, bunun için siyaset yaptım. Aslında siyaset yapmak da değil, bunun için mücadele vererek bu kürsüye geldim. O yüzden tüm bunlar olurken değerli arkadaşlar, geldiğimiz yeri asla unutmamak lazım. İnsanlar iyi niyetle, halisane niyetle bir şey yaptıktan sonra karşılına muazzam bir tahminin dışında bir terörle karşılaşarlarsa o noktada durursunuz ve dersiniz ki: Yeter artık, yeter!

Arkadaşımız biraz evvel ifade etti, “Ben namaz kılmaya gittim oraya.” Gerçek böyle de olabilir. Böyleyse eğer lütfen yani bu aşamadan sonra insanlara bu alanla ilgili olarak söylediklerine itibar etmek, itimat etmek gerekir. Bir merhamet içerisinde Türkiye’deki meseleyi yerine oturtturarak bu tarihi olayları bir bütün içerisinde değerlendirmemiz lazım diye düşünüyorum ve inanıyorum ki Türkiye’de darbeler tarihi artık kapanmıştır. Her şeyin gücü siyasettedir artık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir düzeltme yapayım.

BAŞKAN – Sayın Ağırlioğlu, buyurun siz de yerinizden bir dakika söz veriyorum, toparlayın.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu’nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve FETÖ’cülüğün ismiyle mücadele edildiğine, FETÖ’cülüğün sıfatıyla mücadele etme zamanının geldiğine ilişkin açıklaması*

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Benim söylediklerimle aynı şeyleri söyledi Özlem Hanım, teşekkür ediyorum, ben de bunları söyledim.

Şimdi ilaveten bir şeyi daha arz edeceğim. FETÖ’cülüğün ismiyle mücadele ediyoruz şu anda biz, 15 Temmuz ve sonrası FETÖ’cülüğün ismi. Şimdi FETÖ’cülüğün sıfatıyla mücadele etme zamanı geliyor. FETÖ’cülüğü sıfat olarak tanımlayacağız. İftiracılık, yalancılık, haramcılık, devletin imkânlarını kendi grubu lehine talancılık, bütün bunları yaparken devletin imkânlarını kendi grubu kuvvetlensin diye kendi grubu lehine avansa çevirme asabiyesine düşkünlük; bütün bunlar üzerinden FETÖ’cülüğü bir sıfat olarak tarif edeceğiz. Hak etmediği hâlde bir mevziyi ele geçirme cinnetine kontrol edilemez bir duyguyla kapılıp orada oturan adamı alaşağı el etmek için iftiracılık... Bütün bunlardan bir elbise diyeceğiz, bu elbise kimin üzerine oturuyorsa diyeceğiz ki “Bunda FETÖ’cülüğün sıfatları var.”

Şimdi, biz 15 Temmuzda karşımızda dev şekilde beliren FETÖ’cülüğün ismiyle... Ama şimdi görünüyor ki siyasetin dili zehirlenmiş, bürokrasinin dili zehirlenmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – ...adalet mekanizması sağlıklı çalışmıyor, FETÖ’cülük bizim üslubumuza sızmış; problemimiz bu. Yani isimle mücadele ettik, tamam, fena gitmiyor, şimdi bu sıfat kısmına geleceğiz. Hükümetimizin yapmaktan imtina ettiği iş bu, bence. Yani FETÖ’cülükle mücadeleyi... FETÖ’cülüğü bir sıfat olarak tarif edeceğiz, ne olduğunu tarif edeceğiz, ondan sonra nerede görürsek başını ezeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece kayıtlara geçmesi için bir cümle ifade edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sayın hatip, grup başkan vekilimiz konuşurken gerçekten samimiyet içerisinde olaylara bakmamız gerektiğini söyledi, biz de aynı duyguyu paylaşıyoruz ama bahsettiği milletvekiliyle ilgili sözü aynen şöyleydi: “Namaz kılmaya gittiği gerçek olabilir.” Amerika Birleşik Devletleri’nde namaz kılacağı camiler var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir tek camide namaz kılınıyor, başka yerde kılınıyor(!)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Amerika Birleşik Devletleri’nde namazını kılabilceği ibadethaneler var ama o neden Fetullah’ın sarayını seçmiştir, bunun hesabını vermek zorundadır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VIII.-MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğindeki sorunların giderilmesi, genetik çeşitliliğin korunması ve bunların sağlık sektöründeki kullanımlarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/361) (Devam)

2.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması ile bu bitkilerin daha iyi değerlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/405) (Devam)

3.- Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi ile bu süreçlerde ekolojik dengenin korunması hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/406) (Devam)

4.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, tıbbi ve aromatik bitki üretiminin artırılması, üretim ve arzın her aşamasında ilgili uzmanların denetiminin sağlanması ile bu süreçlerde ekolojik dengeyi koruyucu tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/407) (Devam)

5.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu’nun, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/410) (Devam)

BAŞKAN – Önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz isteyen Adana Milletvekilimiz Sayın Ayşe Sibel Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy, süreye dikkat ederseniz sevinirim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye tıbbi ve aromatik bitkiler bakımından zengin bir vejetasyona sahip olmakla birlikte, potansiyelini yeterince değerlendiremediği ve dünya pazarından hak ettiği payı alamadığı düşüncesiyle bu konudaki problemlerin tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması komisyonu kurulmasına ilişkin Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Ayrıca, sağlığımız için bu kadar önemli bir konunun bütün partilerin ortak önerisi olması beni bir sağlıkçı olarak ve eczacı olarak ayrıca çok memnun etti.

Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin potansiyeli gündemde olmakla birlikte, bu bitkilerden katma değerli ürün elde ederek dünya pazarlarında ön plana çıkmamız için bir strateji oluşturulması gerekmektedir.

Bitkilerin endüstriyel pazarlamasında bir piramit yapı bulunmaktadır. Piramidin en altında bitki yetiştiriciliği vardır. Bunun bir üstünde, doğru cins bitkinin kaliteli ve dünya standartlarında yetiştirilmesi yer alır. Örneğin, lavanta. Lavanta bitkisini yetiştirmek üzere bir proje geliştirildiğini düşünelim. Lavanta ana grubu altında yüzlerce değişik özellik taşıyan lavanta çeşidi vardır ve doğru bitki tanımlaması yapılmadan ve dünyada hangi bitkiye ihtiyaç olduğu araştırılmadan yapılan bir yatırım boşa gidecektir.

Dünya pazarlarında katma değeri en yüksek bitki türü tıbbi lavanta olarak adlandırılan “Lavandula angustifolia” cinsidir. Ülkemizde son yıllarda değişik yerlerde girişimciler tarafından lavanta ekimi yapılmakta ancak pek çoğu hangi cinsin üretiminin katma değer yaratacağını bilmediğinden bitki kullanımı ve pazarlamasında sorun yaşamaktadır.

Piramidin bir üstünde bitkilerden uçucu yağ ya da bitki ekstraksiyonları elde etmek gelir. Bitkiden elde edilen yağ ve ekstraktların fiyatları ve kârlılığı bitkiye göre daha yüksektir ancak bunu sağlamak için bir sonraki basamağa yani kaliteli üretime geçmek gerekir.

Piramidin hemen üstü, bu yağların ve ekstraktların dünya standartlarında, kalite analizleri yapılmış, tercihen organik sertifikalı ve markalı olarak pazara sunulması yer alır. Maalesef, ülkemizin geçemediği ya da geçmekte zorlandığı basamak burasıdır. Bu durumun en büyük nedeni ise sebep ile sonucun birbiriyle karışmış olmasıdır yani dünya standartlarında ve uluslararası tanınan kalitede iş yapmak için analiz laboratuvarlarına, teknisyenlere, kaliteli personele yatırım yapılması gerekir. Ancak bu yatırım layıkıyla yapıldığında çok yüksek bir yatırımdır ve yalnızca Türkiye pazarına satış yapan bir firmanın bu masrafların altından kalkması, devlet desteği de olsa kolay değildir. Bu konuya bizzat teşkil eden marka örnekleri ülkemizde vardır ve bu yatırımı yapan Türk firmalarının tek çıkışı Avrupa, Amerika ve Asya'nın gelişmiş ülkelerine ürün satabilmesidir.

Bu konuda yanıltıcı bir durum da analiz ve kalite çalışmaları için Türkiye'de üniversitelere yapılan yönlendirmelerdir. Ürün çeşitliliği olan ve düzenli üretim yapan bir markanın her bir üretim partisi için ürünlerini üniversite laboratuvarına göndermesi, verimli ve gerçekçi bir uygulama değildir. Bu nedenle, Türkiye'deki üreticilerin hemen hepsi sadece örnek ürün analizlerini laboratuvarlara gönderirler ve sadece tek bir örnek üzerine olan raporları hazırlatırlar. Ancak gerçek kalite anlayışı, analizlerin ve kalite çalışmalarının her bir ürün, her bir parti numarası için yapılmasını gerektirir. Bu da ancak firmaların kendi bünyelerinde bir kalite laboratuvarı oluşturmasıyla mümkündür. Ancak bu laboratuvarların sadece göstermelik olmaması, tam tersine, gerçekten kalite anlayışını baz alan bir model üzerine kurulmuş olması gerekmektedir.

Türkiye, hepimizin bildiği gibi, endemik bitki çeşitliliğiyle tanınan bir ülkedir ancak bu çeşitliliği gelire dönüştürebilmek için farklı cinslere ait endemik bitkilerle ilgili araştırmanın yapılması çok önemlidir. Örneğin, ülkemizde altın otu olarak da bilinen ölmez çiçek bitkisinin dünyada en çok satılan cinsi *Helichrysum italicum*'dur. Bu cins ağırlıklı Korsika adasında ve son yıllarda Hırvatistan gibi Orta Avrupa ülkelerinde üretilmektedir. Ülkemizde de yetiştirilen *Helichrysum* çeşitleri vardır ancak literatürde en çok çalışma yapılan cins *Helichrysum italicum* olduğu için dünyada bitkinin bu türüne ilgi çok yüksektir. Bu ilgi beraberinde yüksek fiyat ve kazancı da getirmektedir.

Bitki üzerine yapılan araştırma ve çalışmaların değişik kurum ve kişilerce yapılması ve dünya literatüründe yaygın olarak yayınlanması önemlidir. Bu da üniversitelerin araştırma ve geliştirme yetenek ve imkânlarının artırılması ve gerçek bilim insanlarının olmasıyla ilgilidir. Ancak bu tek başına yeterli değildir. Yapılan araştırmalar sonunda tıbbi ve aromatik bakımdan faydası ortaya konan bitkilerden ürün elde edilerek bu ürünlerin de tanınması sağlanmalıdır.

Piramidin daha üst basamağında, bu yağ ve ekstraları kullanarak üretilen fonksiyonel ürünler vardır. Arındırıcı sprey, uyku spreyi, strese karşı koku karışımları gibi aromaterapi ürünleri, kış hastalıklarına karşı destek olarak içilen tıbbi bitki çayları bu grupta yer alır. Avrupa'da pek çok marka yüksek kârlılık nedeniyle bu alana kaymıştır. Sadece lavanta değil, lavanta yağı değil, lavanta yağı da içeren uyku karışımları yapıp satılmaktadır. Bu ürünler tüketiciye sağladığı fayda, hızlı ve kolay tüketilebilirlikleri ve yüksek kârlılık gibi sebepler nedeniyle hızla büyüyen bir endüstridir.

Basamağın en üstü, yani en kârlı ve katma değeri en yüksek ürün grupları tıbbi ve aromatik bitkilerden elde edilen kozmetik, parfüm ve geleneksel tıbbi ilaç kategorileridir. Ancak bu kategoride yatırım maliyetleri ve masraflar çok yüksektir. Kozmetik yönetmeliğine uygun üretim yapmak, tüketicinin ilgisini çekecek ambalajlarda ürünü sergilemek, pazarlama çalışmaları gibi konular, kozmetik markalarının yüksek maliyetle çalışmasına neden olur. Ancak kârlılık da o denli yüksektir. Eğer dünya standartlarında doğal ya da organik kozmetik ürün üretip pazarlayabilirseniz kârlılığı yüksek ve rekabetçi bir sektör yaratabilirsiniz. Bu konuda Fransız firmaları ön plandadır. Fransa'daki aromatik bitki çeşitliliği, dünya bitki yetiştiricilerine kolay erişim, kozmetikteki Fransa imajı gibi konular Fransız firmalara büyük avantaj sağlamaktadır. Maalesef ülkemizin doğal ve organik kozmetik sanayisinde imajı güçlü değildir.

Diğer çok önemli bir alan geleneksel tıbbi ilaç kategorisidir. Bu alandaki sağlık ürünleri tüm dünyada daha çok tercih edilmeye başlamıştır. Araştırma geliştirme çalışmaları, bilimsel yayınlar, üniversite-sektör ortak projeleri gibi çalışmalar sonunda bu alanda ülkemizde ilerleme sağlanabilir. Bu alandaki çok önemli bir konu regülasyona uygunluktur.

Evet, uzun vadeli bir bakış açısıyla bitki sanayiciliği uzun dönemde sonuçları alınabilen bir yatırım alanıdır. Bitkinin yetiştirilmesi, analizi, bitki üzerine yapılacak çalışmalar, araştırmalar, denemeler, dünya pazarına açılma çabaları hepsi ancak uzun yıllar meyvesini verecek yatırımlardır. Ancak ülkemizde kısa vadeli bakış açısı, "Bugün ekeyim, seneye parasını kazanayım." bakış açısı, bitki gibi sabır ve ilgi isteyen özel bir varlığın temel felsefesine tamamiyle aykırı bir yaklaşımdır ve ülkemizde bitki endüstrisinin gelişmesinin önündeki en büyük engeldir.

Girişimcilerin bitki sanayiciliğine yatırım yaparken bu konuyu iyi anlamış olması gerekmektedir. Bu da, sermaye birikimi olduğu kadar, uzun vadeli bakış açısı gerektiren kültürel bir olgudur.

Evet, bitki endüstrisi ve turizm ilişkisine bakacak olursak, dünyada temalı turizm daha çok ilgi çekmekte ve turizmdeki kârlılığı artırmaktadır. Örneğin, Fransa'nın Provence bölgesi en çok ilgi çeken, yüksek gelirli turizm bölgelerinden biridir. Provence bölgesindeki bitkiler ve etrafında gelişmiş olan parfüm ve kozmetik sanayisi turistler için unutulmaz deneyimler yaşatmaktadır. Ancak, bölgeye giden

turistin lavanta etrafında göreceği pek çok şey vardır; lavanta müzesi, korunmuş doğal güzellikler, kaliteli restoran ve oteller, yerel dokunuşu korunmuş mimari gibi. Ülkemizde bitki çeşitliliği çoktur, ancak turisti bitkinin yanında cezbedecek diğer konuların da geliştirilmesi gerekmektedir. Örneğin Isparta. Isparta ilimiz gül açısından dünyanın ilgisini çeken bir yerdir. Ancak, diğer unsurlar -örneğin mimari, alışveriş yerleri, doğanın korunması, restoranların çeşitliliği ve kalitesi gibi birçok unsuru sayabiliriz- Isparta'nın Türkiye dışından yeterince turist almasını engellemektedir.

Organik bitki yetiştiriciliği ve organik ürünler önem arz eden diğer bir konudur. Doğanın kirlenmesi nedeniyle, doğal ortamda yetişen pek çok bitki de çevre kirliliğinden olumsuz yönde etkilenmektedir. Tıbbi ve aromatik bitkiler gıdalarda, ilaç endüstrisinde ve kozmetikte kullanıldığı için bu bitkilerin pestisit, herbisit kalıntılarında etkilenmemiş olması çok önemlidir. Bu da organik bitki yetiştiriciliğini gündeme getirmektedir. Organik bitki yetiştiriciliği ve organik bitkilerden elde edilen ürünler dünya pazarlarında daha yüksek fiyata alıcı bulmaktadır. Aynı cins bitkinin doğal ve organik kalitesi arasında önemli bir fiyat farkı vardır. Organik tarım sadece kârlılık açısından değil, aynı zamanda tarım arazilerinin verimliliği ve doğanın korunması açısından da çok çok önemlidir.

Türkiye, iklimi ve coğrafi özellikleri nedeniyle organik bitki yetiştiriciliği açısından avantajlı bir durumdadır. Tıbbi ve aromatik bitkilerin organik tarımla elde edilmesi Türkiye açısından bir rekabet avantajı da yaratacaktır.

Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin satışının önemli bir kısmı aktarlardan yapılmaktadır. Ancak, aktarlarda bitkilerin kullanımıyla ilgili yeterli denetim yapılmadığı için, bu noktalarda bitkilerle ilgili yanlış bilgilendiren ve yönlendiren söylemler yer almaktadır. Bu da tıbbi ve aromatik bitkilere karşı halkın ve sağlık çalışanlarının kuşkuyla yaklaşmasına yol açmaktadır. Bu önemli bir konudur ve mutlaka, yetkili kurumlar tarafından ele alınması gerekmektedir. Halkı doğru bilgilendirmek tıbbi ve aromatik bitkilerin doğru kullanımını sağlayacak ve bu konuda bilinçlenen halk doğru ürünü ve doğru kaliteyi talep eder hâle gelecektir. Tıbbi ve aromatik bitkilerin satışının eczane kanalından yapılması, sektörün doğru yapılanması ve kalite ve güvenliğin daha iyi denetlenebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Evet, sağlığımızı kazanalım derken sağlımızdan olmayalım.

İyi günler. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Önerge üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen Batman Milletvekilimiz Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli üyeler; herkese merhaba.

Tabii, burada önerge üzerinde konuşmadan önce... Ben bir hekimim ve yaklaşık üç gündür bu Parlamentoda Sağlık Komisyonundaki çalışmalarını izliyordum, katılıyordum ve az önce de oradan geldim tekrar Genel Kurula. Aslında örnek olması gereken Parlamento binası ve komisyonlarda dün gece saat 2.30'da -az önce Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önerge doğrultusunda da konuşuldu- hiç istemediğimiz bir olay yaşandı. Nitekim, az önce Komisyonda tekrar görüşülmeye başlanmadan önce bütün siyasi partilerin grup başkan vekilleri ele aldığı, Adalet ve Kalkınma Partisinin grup başkan vekilleri de bu olaydan üzüntü duyduklarını dile getirdiler.

Şimdi, bakın arkadaşlar, Türkiye'yi öyle bir hâle getirdik ki öyle gergin bir ortamda yaşıyoruz ki insanlar artık birbirini dinlemiyor, insanlar sürekli birbirine öfkeyle yaklaşıyor, öfkeli bir toplum yaratmışız. “Öfkeli toplum yaratmışız.” dediğim de hekimler ve sağlık çalışanları bir olayı ele aldığında kökeninde ne yatıyor, niye böyle oldu... Bugün televizyonları açtığımızda veya gazetelerin üçüncü sayfalarına baktığımızda en alttan en üste kadar hep şiddet gündemi yani kadına şiddetten başlayın sokaktaki her şeye kadar şiddet. Bu toplumu sürekli gererek sınırlı bir hâle getirdiğinizde böyle bir sonuçla karşılaşabiliyoruz. Neye getireceğim? Parlamentoda komisyon üyeleri kendi aralarında konuşurken, bu olayı ele alırken, büyük mağduriyet yaşayan insanlar sosyal medyada üç gündür bu konuyu gündeme getirirken bu yasanın komisyonda konuşulması bütün televizyonlara ilk geldiğinde hükümet tarafından, birinci parti tarafından veya iktidar tarafından “Sağlıkta şiddet yasasına yönelik bir torba yasa geliyor.” diye tanıtıldı ve dün gece bu olay şiddetle, bir arbede şeklinde sanki yangından mal kaçırır gibi ele alındı. Ne Komisyon üyeleri görülebildi ne dile getirilebildi. Ve bu olay, bütün bu medyaya baktığımızda üç gün boyunca hiç konuşulmayan şey bugün konuşulmuş oldu. Belki de aslında dün AKP'nin yaptığına teşekkür etmek lazım, üç gündür gündeme gelmeyen konu birden gündeme gelmiş oldu, herkes izlemiş oldu. Fakat, arkadaşlar şimdi tekrar görüşülüyor, bu olaydan insanlar etkilenmiş.

Şimdi, bakın, kanun hükmünde kararname olağanüstü hâl dönemlerinde çıkıyor, yasanın kendisi geçmiş dönemlerde zaten bunu tanımlarken üçer aylık bir süre için tanımlamıştı. Olağanüstü hâl dönemleri sürekli oluyordu, olabilir de, bir şeyler yapabilirsiniz ama bunu bir cezaya ve keyfiyete dönüştürdüğünüzde sıkıntı var. Siz zor şartlar altında büyümüş bir hekime, mezun olmuş, diplomasını vermiyorsunuz ve “mecburi hizmet” dediğimiz, “devlet hizmeti yükümlülüğü” dediğimiz süreçte torbadan kurayı çekecek, bir yere gidecek; siz diyorsunuz ki: “Çekemezsin de, gidemezsin de ve altı yüz gün boyunca hekimlik de yapamazsın.” Peki ne yapacak bu? Gereğesi ne?

Bakın, birinci gün sabah altı buçukta -Komisyon üyelerinden olan arkadaşlar şimdi orada ama burada olan var mı yok mu bilmiyorum- genç bir hekim, İstanbul Kadıköy'de şimdi iş yeri hekimliği yapıyor, Komisyonda konuşulurken Başkan söz verdi ona, biz de teklif ettik, dedik ki: “Konusa iyi olur.” Genç hekim, 25 yaşında, dedi ki: “Ben burada benim fermanınım ele alındığını, bana ferman kesildiğini görüyorum.” ve şöyle söylüyor: “Ben Dicle Üniversitesi mezunuyum. Dicle Üniversitesinde biz kantinde otururken polisler de vardı, kimi kesimler vardı, tutanak tutmuşlar, bunu ele almışlar ve benim hakkımda böyle bir düzenleme yapılıyor.” Nasıl oldu bu? Dicle Üniversitesinin Rektörü 22 Temmuz 2007'de Adalet ve Kalkınma Partisinden milletvekili aday, bir yıl sonra rektör, Dicle Üniversitesinde ilk kadın rektör. Abdullah Gül tarafından, 3'üncü sırada seçilmesine rağmen rektör olarak atanmış. 2'nci kez tekrar rektör. Türkiye'de ilk türban takan rektör. Sonra, 15 Temmuz sonrası ilk tutuklanan rektör FETÖ'den. Bu, oradaki hekimi mezun eden oradaki kadro ile bu genç mezun öğrenci hakkında tutanak tutan polisler, ekip, hepsi cezaevinde fakat bu kişi hekimlik yapamıyor, diploması verilmiyor, böyle bir boyut. İkincisi: Bu kişi yarın öbür gün askere gidecek mi, gitmeyecek mi? Altı yüz gün sonra diyoruz ki: “Sen hekimlik yaptığında bile yine sıkıntılısın.”

Bir diğeri kanun hükmünde kararnameyle atılanlar. Arkadaşlar, okuduk kimi mahkeme zabıtlarından çıkan, tutanaklarından çıkanları. Anne bir şirkette aşçı, baba şoför, hakkında tutanak düzenlenmiş. Anne aşçı olduğu şirket döneminde parasını Bank Asyaya yatırmış, çocuğun işine son veriyorsunuz, eşinin işine son veriyorsunuz. Ya, bu zulüm değil, zalimlik değil, nedir? Yasayla kurulmuş, her şey düzenlenmiş, böyle yapıyorsunuz.

Bütün bunların dışında siz bu hekimlere diyorsunuz ki: “Ya, git, bir düzenleme vardı, çalışamazsın kamuda.” Tamam, hekimler özelde çalışıyordu. Şimdi diyorsunuz ki: “Sosyal Güvenlik Kurumuyla anlaşmalı kurumda da çalışamazsınız.” Ya, siz bu kişinin cezası varsa yargılayın ama böyle bir keyfiyet... “SGK’sı olan kurumla çalışmayın.” dediğinizde, sadece o da değil, kamuyla anlaşmalı... Şimdi, ben bilmiyordum, Ankara’da bazı hastanelerin SGK’yla anlaşması yok ama Meclisle anlaşması var. Hemen yanı başımızda bir hastane var, birçok vekil de oraya gidiyor, SGK anlaşması yok ama Meclis bir kamu kurumu, anlaşması var, orada da çalışamaz. Bir taraftan da siz özel şirkete diyorsunuz ki: “Ben sizin işinize son verdim. Siz bu hekimleri alırsanız anlaşmayı keserim.” Tehdit gibi, özel sektöre diyorsunuz ki: “Benim zapturaptım altında kalacaksınız.” Arkadaşlar, bütün bunların dışında bir de diyorsunuz ki: “Rapor yazamazsınız. Siz adli durumlarda, yargı durumlarında rapor yazamazsınız ama iş yeri hekimliği yapabilirsiniz.” Peki, iş kazası oldu, yere düştü, kırıldı veya vinçten düştü, buna rapor düzenlenecek. Peki, bu raporu yargı kabul etmeyecek mi? Hem diyorsunuz “İş yeri hekimliği yapabilirsin.” hem de “Rapor yazamazsın.” Böyle kendi kendine, keyfi, çelişkili bir durumla getirdiğiniz şey talimatlarla gelmiş. Komisyonda kimse bu konuda da tatmin veremiyordu. Ama en komiği ne, biliyor musunuz arkadaşlar? Ben dün şaşırımdım. Üç gün boyunca -hatta ilk gün sabah altıya kadar sürdü- dün eski bakan bu raporla ilgili, düzenlemeyle ilgili açıklama getirdiğinde “Millî Güvenlik Kurulu kararınca ve terör nedeniyle bu olay ele alındığı için Millî Güvenlik Kurulunun aldığı kararlar uygulanır.” Arkadaşlar, 28 Şubat neydi hatırlıyor musunuz, 28 Şubat? 28 Şubat da Millî Güvenlik Kurulu kararıyla gelmişti ve o dönem imam hatiplerden tutun camilere, pompalı tüfek taşımaya bile sınırlama getirilmişti, insanların giyim kuşamına getirilmişti ve Adalet ve Kalkınma Partisi o süreçten sonra, Refah Partisi döneminin dağılmasından sonra kurulmuş, bugüne gelmişti. Bu ne içindir? Kimin hangi dönemde, ne yaşayacağı belli değil, önemli olan demokratik ortamı geliştirmek, büyütme. Demokratik ortamda daha önce tepki gösterirken, öteki iken bunun aleyhinde konuşan kişi eğer statüyü kendi eline geçirirse ve statükocu davranırsa vay halimize. O zaman her şey keyfiyete dönüşür, yargısız infaza dönüşür, yargısız infaz şeklinde bütün yaşamımız altüst olur.

Daha önce bizim Diyarbakır’da... Şimdi “OHAL’den bu hâle geldik.” diyelim. Ben Diyarbakır’ta tabip odası başkanlığı yaptım. O dönem bizim arkadaşlarımız olağanüstü hâl döneminde, sırf bölgede yaşanan sıkıntıları dile getirdikleri için bölge dışına sürülüyorlardı, kamudan bile atılmıyorlardı ve daha çok böyle kutuplaşma olan yerlere gönderiliyorlar ki istifa etsinler. Bugün insanların siz işine son veriyorsunuz, onu bile geçtiniz. Bunlardan bir an önce vazgeçmek lazım. Sağlık, bir de hekimlik mesleği insanların hayatı ile yaşatmak üzerine kurulu bir meslek. Zaten eğer yaşamı tehdit eden, yaşamı tehdit altına alacak bir meslek olursa ilk başta meslek örgütü Türk Tabipleri Birliği soruşturma açar, onun hakkında ceza verir ve Sağlık Bakanlığı der ki: “Bu arkadaşımızı meslekten men ediyoruz.” Türk Tabiplerinin aldığı böyle kararlar var. Bir kişi işkence uyguluyorsa meslekten men edilir, bir kişi hastayı kandırıyorsa meslekten men edilir, bir kişi hastayı gereksiz yere ameliyat ediyorsa, hakkında şikâyet varsa bir yığın cezalar düzenlenir. Ama biz burada kişiyi yargılamadan, mesleğini icra etmesi açısından sıkıntılar çıkartıyoruz ve bu bir örnek. Aslında bu meslek üzerinden, sağlık çalışanları veya hekimler üzerinden bütün herkese de mesaj veriliyor. “Biz gerektiğinde kanun hükmünde kararnameyle ve uygulamalarla yargısız infaz yapabiliriz, yargıya ihtiyaç yok.” gibi bir anlayış çıkıyor. Bundan vazgeçilmelidir. Bir an önce bu madde geri çekilmelidir, hâlâ görüşülüyor. Bizim kendi geleceğimizle ilgili demokratik bir kurguyu kurmamız lazım. Bunu yapmadığımız zaman büyük sıkıntılar çıkar.

Bir böyle anı anlatayım bizim bir hekim ağabeyimiz, nörolojik atak geçiren bir hastayla ilgili. Hasta gelmiş, diyor ki: “Ben nörolojik bir atak geçirdim felç gibi ama ben eskisi gibi okuyamıyorum, okuduğumda hemen dikkatim dağılıyor, konuşurken konuşmanın başını sonunu getiremiyorum, orada da dikkatim dağılıyor, yazarken de sıkıntı yaşıyorum, ne yapayım?” Diyor ki: “Hiç sesini çıkartma, tam devletin istediği, Hükümetin istediği bir adama dönüşmüşsün. Ne konuş ne oku ne yaz, keyfine bak.” Biz böyle bir şey mi istiyoruz ya? Böyle bir şeyden çıkalım, bu hastalıklı durumdan çıkalım.

Şimdi, bir diğeri, gerçekten, bizim geldiğimiz süreçte, birçok yerde şiddeti benimserken biz eğer Parlamentoda da birbirimize tolerans gösteremeyeceksek, hele hele komisyonlarda bu konuyu ele alırken hiç tolerans ve demokratik zemini yaratamazsak yine vay hâlimize. Bu keyfî, otoriter bir tarzı getiriyor. Çoğulculuk yerine “Ben çoğunlukçu değil, çokum, istediğim şeyi yaparım, bana biat edeceksin, itaat edeceksin, bu olmazsa ben her şeyi yaparım.” diyor.

Şimdi, gelelim bu araştırma önergesi üzerine aslında çok konuşacak şey var ama zamanı tasarruflu kullanalım.

Şöyle bir tablo göstereyim: Bakın, bu tablodaki en büyük mavi alan Türkiye’yi gösteriyor. Bu, Türkiye’deki tarım alanlarının son yıllardaki erozyonla, barajlarla ve çoraklaşmayla, yanlış tarım politikalarıyla arttığını göstermiyor. Bu, Türkiye’nin Avrupa ülkelerinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine müracaat eden dosyalarını gösteriyor. Bir yerde insanlar buraya gidiyorsa, bu tablo doluyorsa demokratikleşmenin ne aşamaya geldiğini gösteriyor.

Gerçekten de arkadaşlar, böyle bir haritayı tarımla ilgili getirsek de böyle. Tarım politikalarında... Biz saman ithal ediyoruz ya, saman ithal ediyoruz. Türkiye gibi bir ülke saman ithal ediyor, buğday ithal ediyor. Böyle bir ülkeye döndük. Ben, buraya gelmeden önce Sayın Grup Başkan Vekilimiz “Tarımla ilgili konuşun.” deyince Isparta’daki Gül Kooperatifinin sorumlusuyla da konuştum, Şerife Hanımla da, Bismil’deki pamuk üreticisiyle de konuştum, Batman Kozluk’taki mısır ekenlerle de konuştum; diyorlar ki: “Gübre uçmuş, mazot uçmuş, sen nasıl bize bunu soruyorsun? Tarımla ilgili aromatik, bilmem ne... Mazot alamıyoruz, kredimizi ödeyemiyoruz, hiçbir şey yapamıyoruz. Önce, biz, normal ekmeğe yiyebileceğimiz unu bile alacak vaziyette değiliz. İşte kriz var, krize göre bir şey. Peki, biz nasıl yaşayacağız?”

Normalde aromatik ürünlerle ilgili bir yığın düzenleme yapılabilir. Bakın, bir hekim olarak da şunu söyleyeyim: Gerçekten, birçoğumuz evde, üşüttüğümüzde, bir şey olduğunda “İhlamur, papatya, adayaçayı...” diye başlarız. Gerçekten de hekimlik mesleğinde, sağlık çalışanlarında, bizim son yıllarda savunduğumuz şey şu: “Tamamlayıcı tıp” diyoruz “alternatif” demiyoruz. Modern tıbbı da reddetmeden bazı şeylerin yararlı olduğunu... Gerçekten, tıp fakültelerinde de eczacılık fakültelerinde de bu konuda öğretiler geliyor ama bunu tekrar bu yaptığımız keyfiyetle yaparsak, birilerine rant alanı geliştirmeye çalışırsak yine sakatlıklar çıkar. Bunda tümüyle pozitif ayrımcılıkla bölgelere göre, özelliklere göre alanlar yaratmamız lazım.

Bir öneri: Biz, grup başkan vekilimizle de konuştuk. Halkların Demokratik Partisi ilk kurulduğundan beri ilkelerinin başında ekoloji ve organik tarımı destekleme ve gerçekten mağdur olan insanlara kooperatif olmak üzere birçok konuda da olanak yaratmak. Türkiye’nin bir sınırına duvar öreceğimize mayınlı alanlar var, sökelim; aromatik ve tıbbi ürünleri yetiştirelim ve insanlara dağıtalım. Bütün sınır boyunca mayınları çıkar, ölümler olmaz. Bir taraftan aromatik ve tıbbi ürünlerin dünyadaki piyasası 60 milyar dolar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O, güvenlikle alakalı Sayın Hatip, güvenlikle alakalı o.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Normalde aromatik tıbbi ürünler nerede yetişir biliyor musunuz arkadaşlar? Az kullanılmış, doğal olan yerde. Bir kekik, bir ada çayı Kars’ın bir dağından geldiğinde, Sason’un bir dağından geldiğinde farklıdır; bir kültür olarak bir tabakta yetiştiğinde farklıdır, bir bahçede yetiştiğinde farklıdır. Normalde daha az kullanılmış yerlerde, toprağı daha az yorulmuş yerlerde, daha doğal yerlerde yetişir ki neden? Çünkü bir şeyi siz eğer uzmanına danışmadan kullanırsanız iyilik yapayım diye kötülük yaparsınız. Şimdi, deseniz ki: “Şu bitki iyidir, gidip iki kilo da yiyelim.” Her şeyin etken maddesine göre, etkisine göre ele alınması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İpekyüz, tamamlayalım.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Onun için bunun nasıl ele alınması lazım? Bunun şu şekilde ele alınması lazım: Bir heyet olacaksa bunun içinde özellikle sivil toplum örgütlerinin olması lazım, hekimlikle ilgili, eczacılıkla ilgili, ziraatla ilgili olması lazım ve köylü temsilcileri varsa, böyle pozitif ayrımcılık düşündüğümüz yerler varsa onları da katmak lazım. Bunları şirket ve şantiye yerlerine, daha çok, birçok insanla buluşabilecek... Ve Türkiye'nin birçok bölgesi farklıdır, göller bölgesi farklıdır, dağlık bölgeler farklıdır, ovalar farklıdır; oraya özgü aromatik bitkilerle ilgili düzenlemeler yapılması lazım ve mutlaka bunun, bir ranta dönüşmeden herkesin ulaşabileceği bir alana dönüşmesi lazım ve hepimizin yapmamız gereken en önemli şey, gerçekten huzurlu bir ortamda herkesin yararlanabileceği bir ortam yaratmak lazım. Unutmayalım, hâlâ mera yasakları var. Bir yerde huzur ve sıkıntı varsa sizin yaptığımız şeyler birilerini mağdur eder, diğerlerini geliştirebilir ama bu konuda, organik tarım, doğallık ve ilaç konusunda her türlü desteği verebiliriz, dört parti de anlaşmış ama bunun mutlaka ranta dönüştürülmeden bir katılımcı yapıyla dönüşmesi lazım.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İpekyüz.

Değerli milletvekilleri, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Bursa Milletvekilimiz Sayın Erkan Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tıbbi ve aromatik bitkilerle ilgili verilmiş olan araştırma önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet -Sayın Kubat burada yok ama- konu teknik olduğu için önce birazcık teknik giriş yapalım, daha sonra da işin siyasi tarafına hep birlikte bakalım.

Bitkiden ilaca giden yolda bitkilerin ülkemiz açısından ve dünya açısından önemi gerçekten çok fazla. İnsanlar yüzyıllar boyunca deneme yanılma yoluyla hangi bitkilerin zehirli, hangilerinin gıda, hangilerinin ise ilaç olarak kullanılabileceğini öğrenmiş ve bu bilgiler sürekli nesilden nesle aktararak günümüze kadar gelmiş. Bugün bu bilgiler bilim süzgecinden geçerek yeni ilaçlar, bitkisel ilaçlar keşfedilmekte ve geleneksel tıpta kullanılan bitkilerin yararlı özelliklerinden faydalanılmaktadır. Dünya üzerinde yaklaşık 450 bin bitki türü bulunmakta, yeni türler de keşfedilmeye devam edilmekte. Ülkemizde ise yaklaşık üçte 1'i endemik olmak üzere 12.500'e yakın tür bulunmakta. Bu açıdan da Avrupa kıta florasıyla eşit bitki zenginliğine sahip bir coğrafyada yaşıyoruz.

İnsanoğlu bitkileri iyi tanıdıkça, tedavi edici özelliklerinden de etkin faydalandıkça bu alana yapılan yatırımlara ilgi artmıştır. Tıbbi bitkilerin kullanımı Sümerlere, Çinlilere kadar, milattan önce de 4 bin yılına kadar dayanan, çok eski, geçmişte de baharat ticareti olarak bilinen, İpek Yolu ticareti olarak da bilinen; sömürgeciliğin, emperyalizmin ilk sebeplerinden sayılan, daha sonra sanayileşmeyle de geriye giden... Aslında bu kadar önemi baharat ticaretiyle başlamış, daha sonra da emperyalizmin başka alanlara kaymasıyla da bugün eski önemini yitirmiştir ancak sağlık ve tıp alanında hâlâ devam etmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü raporlarına göre, gelişmekte olan ülkelerde yaşayan halkın yüzde 80'i hâlâ geleneksel tıp tedavileriyle, bitkisel ilaçlarla ve -diğer ilaçlara ve hastane hizmetlerine ulaşamadığı için- bunlara mecbur bir şekilde hayatlarını sürdürüyorlar; özellikle Afrika, bazı Asya ülkeleri, Güney Amerika ülkeleri bunları en çok kullanan ülkeler.

Tıbbi bitkilerden yararlanarak hastalıkları tedavi etmek her ne kadar Uzak Doğu ülkelerinde yaygın gözükse de Batı toplumlarında da bitkisel tıbbi ürün ticareti giderek yükselen bir pazar konumuna gelmiştir. Global ilaç piyasasında bitkisel ürünlerin pazar payına bakıldığında, 2017 yılı itibarıyla 107 milyar dolara yaklaştığı rapor edilirken 2018 yılında ise gelişmiş marketlerde yüzde 7, gelişmekte olan marketlerde yüzde 69 oranında bir artış beklenmektedir. Ülkeler açısından bakıldığında da en yüksek payı Kuzey Amerika, daha sonra Avrupa, daha sonra da Japonya almaktadır.

Evet, bu zenginlikler tabii ki Türkiye'nin çeşitli yerlerinde olduğu gibi benim de memleketim olan, seçim bölgem olan Uludağ'da da kendine has endemik türleriyle, bitkisel florasının zenginliğiyle çok fazla vardır. Ama gelin görün ki on altı yıllık AKP iktidarında o zenginlikleriyle, o meşhur güzellikleriyle, yeşiliyle ünlü olan Uludağ maalesef talan edilmiş; taş ocakları, mermer ocakları, enerji tesisleri, biyokütle katı atık yakma tesisleri, termik santrallerle âdeta talan hâline gelmiştir. Geçen nisan ayında çıkarttığımız, ormanların satışı, suların satışı, özelleşmesiyle de bu talan hızla artmış. Bugün Uludağ böyle giderse birkaç yıl sonra maalesef yaşanamayacak bir hâle gelecektir. Özellikle büyük oranı Karaağız köyünde yapılmak istenen, daha önce de gündeme getirdiğimiz biyokütle katı atık tesisi ağaç yakacağını ifade etmekte. Eğer bu kadar ağacı yakar, bu kadar büyük bir tesiste yirmi dört saat boyunca ağaç yakarsak, emin olun, iki sene sonra Uludağ'da ne bir ağaç bulursunuz ne bir yeşillik bulursunuz ne de bir canlı bulursunuz.

Einstein'in yıllar önce yaptığı çok güzel bir tespiti var: "Eğer dünyada arılar yok olursa dört yıl sonra dünyada yaşam biter." Sayın iktidar vekilleri, bu coğrafyada, bu dünyada sadece insanlar yaşamıyor; arısı da var, börtü böceği de var, canlısı var, ağacı var, kuşu var, hayvanı var. Her türlü canlının bu ekosistemde bir bütünlük yaratarak yaşam hakkı var. Siz bunları yok ettiğinizde oradan elde ettiğiniz rantla belki günü kurtarıyorsunuz, belki yandaşlarınızın cebini dolduruyorsunuz ama emin olun, geleceğimizi, çoluğumuzun çocuğumuzun geleceğini karartıyorsunuz.

Gene, hemen burada güncel bir konuyu da ifade edeyim. Pazar günü, Artvin Cerattepe'de yapılmak istenen ve hâlâ izinsiz olmasına rağmen devam eden maden ocaklarıyla ilgili Bursa'da Artvin Çevre Platformunun bir toplantısı vardı. Bir ay önceden izin alınmış olmasına rağmen AKP'li Yıldırım Belediyesi bir gün önce saat üçte toplantıyı, paneli iptal ettiğini duyurdu. Sayın Kaboğlu Hocamız da konuşmacı olarak geliyordu. Yıldırım Belediyesi... Sanki Barış Manço Kültür Merkezi babasının malıymış gibi, hiç kimseye sormadan "Önümüzdeki seçimde beni belediye başkan adayı yapmazlar." diye korkarak hakkı olmadan bu toplantıyı iptal etmiştir. Buradan da onu kınıyorum. O salon Yıldırımlılarındır, kimsenin babasının malı değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Teşekkür ederiz.

Maalesef, iktidar yandaşları tüm doğayı hedef almış durumdadır. Bakın, İsrail, suyu olmayan Arava Çölü'nde su buluyor, yerin altından suyu çıkarıyor, sera çiftlikleri kuruyor, 1 milyar euroluk da tarım ihracatı yapıyor. Biz elimizdeki kaynakları ne yapıyoruz? Önce yok ediyoruz, olanları da yabancılara peşkeş çekiyoruz. Hiçbir şeye sahip çıktığımız yok. Yollar araç geçiş garantili, tüneller araç geçiş garantili, nükleer elektrik alım garantili, köprüler geçiş garantili, hapisaneler mahkûm garantili, hastaneler hasta garantili. Ne varsa yabancılara, ormanlar da yabancılara peşkeş çekilmiş durumda.

Evet, bu eleştiriler belki sizi rahatsız ediyor ama şu sözleri de ifade etmem gerekiyor, bir hikâye, meşhur: "Büyük İskender bir gün vezirine diyor ki: "Seninle artık çalışmayacağım." Tabii, vezir şaşırıyor "Hayırdır, niye çalışmıyorsun benimle?" diyor. "Çünkü ben bir beşerim, zamanı gelir şaşarım ama bu kadar süredir sen beni hiç uyarmadın. Eğer benim bir hatamı görmediysen cahilsin. Yok, hatamı gördüysen, uyarmadıysan da hainsin. İkisinden biri olduğun için seninle artık çalışmıyorum."

Bakın, arkadaşlar, saraydan gelen her şey doğru olmayabilir. Saraydan her geleni sorgulamadan -en son şu sağılıktaki yasa teklifiyle ilgili- bakmadan, halkın ne düşündüğünü görmeden, oradaki doktorun, eczacının, diş hekiminin sahada yaşayacağı sorunları bilmeden, gidip saatlerdir, cuma gününden beri bizi günlerdir uğraştırıyorsunuz. Mesele çok basit; 5'inci maddedeki bir cümleyi çıkartacaksınız. O madde ne diyor: İşte, FETÖ şüphesi, terör şüphesiyle ilgili herhangi bir şüphe varsa SGK'ye bağlı hastane ve kurumlarda çalışamaz. SGK'ye bağlı olmayan özel hastane mi var?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, var tabii.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Nerede var, bir söyleyin, örneğini verin; bir tane verin, tek bir tane verin. Varsa buyurun, söyleyin bir tane. Bakın, arkadaşlar, bir tane olmaz. SGK'yle sözleşme yapmadan hiçbir özel hastane ayakta kalmaz, bunu siz bizden daha iyi biliyorsunuz çünkü özel hastanelerin çoğu sizin yandaşlarınızın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Muayenehaneleri var.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Muayenehanecilik zaten bitti. Aile hekimi, aile hekimi hangi muayenehaneyi açacak? Devlette çalıştırmıyorsunuz, hastanede çalıştırmıyorsunuz, acilde çalıştırmıyorsunuz; “Raporu geçerli değil.” diyorsunuz, “Zabıt tutamaz.” diyorsunuz, ne yapacak? Resmen diyorsunuz ki bu doktora: “Git, ağaç kabuğu ye.” Zaten Anayasa'da belli, yasada var, eğer herhangi bir şekilde mahkeme suçlu olduğuna karar verdiyse sizin bunu, yasayı çıkartmanıza gerek yok. Hem orası, tabip odası hem eczacılar odası hem diş hekimleri odası meslekten men ediyor, zaten çalışmıyor. Ama, siz muhalif gördüğünüzü, kaşının üzerinde gözü var dediğinizi, tipini beğenmediğinizi bu yasaya dayandırarak görevinden attığınızda ya da açılığa mahkûm ettiğinizde, işte, biraz önce o Büyük İskender'in vezirinin düştüğü duruma düşersiniz, bunu yapmayın. Saraydan da gelse insan eliyle geliyor, yanlışlar olabilir, uyarın; uyarırsanız da siz yücelirsiniz, bu millet de takdir eder. Hep işi seçim sonucuna getirip bu gerçekleri maalesef göz ardı ediyorsunuz.

Evet, gene gelelim... “Yerli ve millî” diye diye ne yerli bıraktınız ne millî bıraktınız ne de üretimde bir yerlilik kaldı. İthal edilenlerin oranlarına baktığımızda, dışarıdan gelen, saman meşhur oldu zaten, cevizinden... İşte aklınıza hemen hemen ne geliyorsa yetiştirilen her şeyi ithal ediyoruz. Ama bunun yanında, doğruyu söyleyenleri, gerçeği söyleyenleri de hemen görevden alıyorsunuz. En son, Sayıştay Başkan Yardımcısı... Ne dedi adam? “Kardeşim, sizin belediyelerinizde yolsuzluk var.” dedi. İşini yapıyor. Ne dedi? “Kayyum belediyelerinde yolsuzluk var.” dedi. İşini yapıyor. Bir ay önce de TÜİK Başkanını, enflasyon oranını doğru söylediği için onu görevden alıyorsunuz. Bence bunu yapacağımıza enflasyonu düşürün, kimseyi görevden almanıza gerek kalmasin. Bunu yapacağımıza belediyelerdeki yolsuzluğu engelleyin, kimse görevinden alınmasın, doğruyu yapsın, siz de doğru yapamı ödüllendirin. Görevden alarak bir ceza ve baskı yoluna gitmeyiniz lütfen.

Gene gelelim tarımdaki oynanan büyük oyunlara. Anadolu toprağı, binlerce yıldır oluşan üretim kültürüyle, kendine has tohumlarıyla, bu tohumlarla da yıllarca, bugüne kadar yaşamış ve bunları yaşarken hiçbir hastalık, bugün görünen kanser, obezite, şeker, metabolik hastalıklar görülmemiş ama bugün geldiğimiz noktada sizin yabancı tohuma teslim ettiğiniz, ithal ilaca teslim ettiğiniz, ithal gübreye teslim ettiğiniz bu topraklarda şeker de, kanser de, kalp krizi de -genç yaşta- hepsi de patlamış durumda. İşin en acı tarafı da şu değerli iktidar milletvekilleri: Bir FOX TV muhabiri gidip Tarım Bakanına ithal edilen eti sorduğunda, bununla ilgili cevap vereceğine, gidip görevini yapan gazeteciyi azarlıyor; bu da yetmiyor, ertesi gün o gazetecinin Tarım Bakanlığındaki akreditasyonu iptal ediliyor. Siz, onu sordu diye iptal edeceğinize ithal etin ithalatını bırakın. Oradaki rakamlara baktığımız zaman, on altı yılda 852 milyar TL para harcamışsınız ithalata. Bunun yanında, on altı yılda çiftçiye verdiğiniz destek 88 milyar. Yani dünyanın hiçbir yerinde çiftçiye verdiği desteğin 10 katı ithalat yapan hiçbir

gelişmiş ülke bulamazsınız ki Anayasa'mızda yazıyor. "Gayrisafı millî hasılanın yüzde 1'ini üreticiye, çiftçiye destek olarak vermeniz gerekiyor." denirken siz ne yapıyorsunuz? Ona vermeniz gereken parayı yandaşa verip, etrafını zengin edip, ülkeyi de ithal et, ithal tarım ürünleri, ithal tıbbi bitkiler cennetine maalesef ki çevirdiniz.

Tabii, burada teknik önerilerimiz de var tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimiyle ilgili. Bunları araştırma komisyonunda konuşacağız ama birkaç tanesini -çünkü vaktim de daraldı- sizlere çok kısa söylemek istiyorum.

Bu ürünlerin elde edilmesindeki en kritik aşama, hasat makineleri, özel cihazlar, bunların temin edilmesi; ondan sonraki aşama, maliyeti düşürmek, verimliliği artırmak için bunların kümelenme mantığıyla belli yerlerde yapılması; bunların orman köylerine özellikle yakın yerlerde yapılmış olması; standardize edilmiş bitkilerin üretilmesi için tohum tescilinin yapılması ve tescilli tohum kullanılması, bunlarla ilgili yönetmeliklerin çıkarılması; özellikle de ana yollar, sanayi kuruluşları, havayolları, çevresel kirlilik ve kontaminasyona açık yerlerden uzak yerlerde olması gerekir. Havza bazlı desteklerin yerel paydaşlardan öneri alarak yapılması gerekir. Tıbbi aromatik havzaların oluşturulması gerekir. Uluslararası düzeyde piyasa değeri olan tıbbi ve aromatik bitkilerin ıslah ve tohum geliştirme çalışmalarının artırılması gerekir. Ülkemizde gıda, kozmetik, boya, süs, hayvancılık ve diğer sektörlerde kullanım potansiyeli olabilecek tıbbi aromatik bitkilerin listelerinin literatürlerden taranarak seçilmesi gerekir. Geleneksel ve tamamlayıcı tıpta kullanılan bitkilerin üretiminin planlanması gerekir. Gen kaynaklarının gene korunması ve uluslararası ticarete konu edilebilmesi açısından ülkemizdeki tıbbi aromatik bitkilerin biyolojik tanımlamalarının yapılması gerekir. AR-GE ve ölçek büyütme süreçleri düzgün planlanmalıdır. Aktarlarla ilgili mevzuat çalışmalarının ivedilikle yapılması gerekir. Farmasötik ürün formunda yer alan ürünlerin de eczanelerde satılması ve alınmasına yönelik mümkün ise yasal düzenleme yapılması gerekir. Piyasada satılan tıbbi aromatik bitkilerin üretici ve satıcılarının yasal sorumluluklarının çerçevesinin çizilmesi gerekir. Gene, pazarlama stratejisi önemli bir konu. Alım garantili sözleşmeler yapılarak üretici desteklenmelidir. Fiyat politikası ve kontrolü sağlanmalıdır. Ürün bazlı talep oluşturulmalıdır. Uluslararası fuarlarda bulunmak ve yerli fuarlarla ilgili organizasyonların düzenlenmesi, üretim yerlerinin denetlenmesi ve gerekli ceza yaptırımların da kanunla düzenlenmesi şart olarak görünüyor.

Velhastıl, bu araştırma komisyonunun kurulması... Ülkemizde yeteri kadar önem verilmeyen ancak gelişmiş ülkelerde hızla bunun sanayisinin ve kullanımının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Aydın.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

...arttığını göz önünde bulundurarak bu komisyonun güzel işler yapacağına inanıyorum ve Meclise de geldiği zaman umarım bu maddeleri daha geniş tartışır ve yasalaşması konusunda da hemfikir olur, oy birliği olur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

Gruplar adına son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Hatay Milletvekilimiz Hacı Bayram Türkoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI BAYRAM TÜRKOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de tıbbi ve aromatik bitkiler üzerine verdiğimiz Meclis araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsanlık tarihi boyunca bitkiler ve bitkilerden elde edilen ürünler çok farklı amaçlarla kullanılmıştır. Küresel bazda çok geniş bir kullanımı olan tıbbi bitkilerin tanımını tam olarak yapmak mümkün değildir. Günümüzde “tıbbi” ve “aromatik” bitkiler terimi genellikle birlikte kullanılmaktadır. Tıbbi ve aromatik bitkiler, hastalığı önlemek, sağlıklı yaşamak veya hastalıkları iyileştirmek için ilaç olarak kullanılan bitkilerdir. Tıbbi bitkiler, beslenme, kozmetik, vücut bakımı, tütsü veya dinî törenler gibi alanlarda yer alırken aromatik bitkiler ise güzel koku ve tat vermeleri için kullanılmaktadır. Dünya pazarlarında tıbbi ve aromatik bitkilere olan talep çok değişik alanlarda ve sanayi kollarında tüketimine paralel olarak her geçen gün giderek artmaktadır.

Türkiye, tıbbi ve aromatik bitkilerin dış satımında dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir. Ülkemiz farklı iklim ve ekolojik koşullara sahip olması, floranın çok sayıda bitki türü ve çeşitliliği içermesi bakımından doğadan toplanan ve kültürü yapılan tıbbi ve aromatik bitkiler açısından büyük bir ekonomik potansiyele sahiptir. Bu kadar zengin bir kaynağa sahip ülkemizde hâlen doğadan toplanan ve üretimi yapılan bitkilerin sayısı çok azdır. Binlerce yıl önce insan, bitkilerin tedavi edici gücünü tanımış ve sağlıklı yaşayabilmek için onlardan yararlanmıştı.

Tedavi amaçlı kullanılan bitki tür ve çeşitlerinin miktarı Antik Çağ'dan beri devamlı bir artış göstermiştir. Mezopotamya uygarlığı döneminde yaklaşık 250 bitki ilaç ham maddesi olarak kullanılırken, Antik Yunan Dönemi'nde 600 kadar bitki tıbbi amaçlı kullanılmıştır. Özellikle 1990'lı yıllardan itibaren doğal ürünlere olan talep artarak bitkisel kökenli ilaç ve kozmetik sanayisi hızla gelişmiştir. 19'uncu yüzyılın başlarında tedavide kullanıldığı bilinen ve tıbbi bitkilerden elde edilen ilaç ham maddesi sayısı 13 bini bulmuştur.

Türkiye'nin doğal bitki örtüsü, belirlenen 11.707 bitki çeşidiyle küresel ölçekte büyük zenginliğe sahiptir. Bu bitkilerin 3.649'u yöreye özgü iklim ve toprak şartlarında yetişen ülkemize ait endemik tür ve çeşitlerdir. İç piyasada ticarete konu olan bitki sayısı ise 350 olup bu bitkilerden yaklaşık 100 bitkinin yurt dışına ihracatı yapılmaktadır. TÜİK'in tıbbi ve aromatik bitkiler olarak özel bir sınıflandırması bulunmamakla birlikte yaklaşık 20 çeşit tıbbi ve aromatik bitkinin 1,8 milyon dekar alanda tarımı yapılmakta, üretim miktarı bakımından siyah çay, kırmızıbiber, haşhaş, kimyon, nane, kekik, yağlık gül ve anason ilk sıralarda yer almaktadır. 2000-2017 yılları arasında yetiştiricilik kaynaklı üretim miktarı yaklaşık yüzde 80 artmıştır.

Son dönemlerde tıbbi bitkilerin endikasyon belirtilerek kontrolsüz olarak satılması toplum sağlığını ciddi bir şekilde tehlikeye sokmaktadır, tehdit etmektedir. Piyasada satılan tıbbi bitkilerin gerçekten o bitki olup olmadığı konusunda şüpheler vardır. Toplanan tıbbi bitkilerin doğru bitki olup olmadığı ancak bir uzmanın bitkiyi teşhis etmesiyle mümkün olabilir. Ayrıca, tıbbi bitkilerin etki gösterebilmesi için standardize olması gerekir. Tıbbi bitkilerin doğru kısımları, doğru mevsimde, doğru saatte ve doğru bölgeden toplandıklarında standardizasyondan söz edilebilir çünkü bitkilerin içerdikleri maddeler ekolojik şartlara göre değişmektedir. Çevrecilik açısından bakıldığında, bilinçsiz toplamayla biyoçeşitlilik azalabilir ve bazı türlerin nesli tükenebilir.

Tıbbi ve aromatik bitkilerin dış ticaretinde onlarca bitki yer almaktadır. Bu bitkilerden bazıları hem endüstri bitkileri veya yağlı tohumlar sınıfında yer alırken hem de tıbbi ve aromatik bitki kabul edilmektedir. Tıbbi ve aromatik bitkilere ilişkin özel bir sınıflandırma, GTİP numarası olmadığından dış ticareti sağlıklı olarak izlenememektedir. Türkiye'nin tıbbi ve aromatik bitkileri dış ticareti 2016 yılında 303,6 milyon dolar ihracat ve 267,1 milyon dolar ithalat -kahve hariç- olmak üzere gerçekleşmiştir. İhracatta en önemli bitkiler kekik, haşhaş, defne, çay, anason, kimyon, ada çayı, mahlep, kırmızıbiber ve bitkisel çaylar şeklindedir. İhracatta kekik yüzde 25'lik payla ilk sırada yer almaktadır. Kekik ihracatı geçmişe oranla yüzde 300 artışla 61 milyon dolara ulaşmış olup yaklaşık yarısı Ege Serbest Bölgesi'nden gerçekleştirilmektedir.

İthalatta en önemli bitkiler kahve, çay, keten, karabiber, kimyon, çörek otu, şerbetçi otu şeklindedir. İthalatın yüzde 60'ını kahve oluşturmaktadır. Yine kekik, defne, kimyon, kahve, ada çayı ve keçiboynuzu gibi birçok bitkide reeksport yapılmaktadır.

Kalkınmanın, ekonomik büyümenin, istihdamın artışının temelinde girişimcilik vardır. Ülkemizde kadın girişimci oranı yüzde 7-8 civarındadır, oysa Avrupa'da bu oran yüzde 35'tir. Avrupa ülkelerine oranla daha düşük olan kadın girişimci sayısının artırılması, kadınların iş kurmaya heveslendirilmesi gereklidir. Özellikle kadın girişimcilerin desteklenmesi yalnızca onları değil, Türkiye'yi de ilgilendirmektedir.

Araştırma önergemize konu alan kadın girişimcilerimize çok uygun bir alandır. Tıbbi bitkiler ve etkileri konusunda eğitim almış tek meslek grubumuz eczacılarımızdır. 6197 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle tıbbi bitkilerin eczanelerde, eczacının danışmanlığıyla satılması söz konusudur. Bu alanda da pek çok sorun bulunmaktadır.

Gerek iç tüketimde kullanılan gerekse dış satımı yapılan tıbbi ve aromatik bitkilerde üretimi arttırmak ve istenen kalitede ürünü elde edebilmek için doğadan toplamaların sürdürülebilirlik ilkesine dayalı, floraya zarar vermeden yapılması, bitki toplayıcıların eğitilmesi, talebi fazla olan bitkilerin kültüre alınması, yetiştirme tekniklerinin her bitkiye ve ekolojik koşullara göre saptanması, yurt dışında geliştirilmiş ve ülkemiz ekolojik koşullarına adapte olabilecek çeşitlerin getirilerek ülkemiz iklim koşullarında denenmesi, bu bitki grubunun en önemli sorunlardan biri olan tohumluk temini için kurumsal altyapının oluşturulması, çeşit geliştirmeye yönelik ıslah çalışmalarının desteklenmesi, hasat sonrası işlemler, depolama ve nakliyede uygun şartların sağlanması gerekmektedir.

Yine sosyoekonomik yoksunluk içinde bulunan vatandaşlarımızın topluma entegre olmaları ve ekonomide aktif üretken duruma geçerek sürdürülebilir gelire ulaşmaları amacıyla tıbbi bitkilerin bölge kadınlarına toplatılarak kadınlar için istihdam alanı oluşturulması ekonomimiz açısından büyük fayda sağlayacaktır. Tabii, bunun işlenmesini de ihmal etmiyoruz.

Dünya piyasalarının istediği kalite ve miktarda güvenilir tıbbi ve aromatik bitki üretiminin artırılması için Bakanlığımızca yeni bir destekleme politikası uygulanmaya başlamıştır. 2018 yılı için iyi tarım uygulamaları kapsamında dekara 50 ila 100 TL, işletme büyüklüğü toplam 5 dekar veya altında tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği yapan küçük aile işletmelerine dekar başına 100 TL, mazot ve gübre desteği olarak dekar başına 14 TL, organik tarım yöntemiyle üretim yapan üreticilerimize ise dekara, ürün kategorilerine bağlı olarak 10 ila 100 TL arasında değişen destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Kırsal kalkınma destekleri, indirimli kredi destekleri, Ziraat Bankası veya Tarım Kredi Kooperatiflerinden 2 milyona kadar işletme kredisi kullananlara yüzde 50 indirim, 2 ila 3 milyon arasında işletme kredisi kullananlara da yüzde 25 destek sağlanmaktadır; kekik, biberiye, ada çayı, sıla yağı, sumak, keçiboynuzu, defne, fesleğen, ıhlamur, safran, jojoba üretimi için söz konusu bunlar.

Hazine arazilerinin tahsisi konusuna gelince, 24 Kasım 2017 tarihinde yayımlanan 379 sıra no.lu Millî Emlak Genel Tebliği'yle hazine arazilerinin rayiç bedelinin binde 1'i olarak belirlenecek kira bedeliyle tıbbi ve aromatik bitkililer üreten çiftçilere kiraya verilmesi söz konusu hâle gelmiştir. Bu kapsamda lavanta, gül, adaçayı, kekik, çörekotu ve kuşburnu başta olmak üzere 1,2 milyon metrekare yüzölçümlü hazine taşınmazı kiralanmıştır, bu proje kapsamında toplam 20 ilimizde 4,6 milyon metrekare hazine taşınmazı daha ilana çıkarılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin mevcut toprak ve su kaynakları ile biyoçeşitlilik durumu dikkate alınarak küresel rekabet gücümüzü artırmak, uluslararası piyasaların talep ettiği kalite ve özelliklerde itri tıbbi bitki üretimini sağlamak ve uluslararası pazarlarda biyolojik çeşitliğimizi avantaja dönüştürmek için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne İtri ve Tıbbi Bitkiler ile Boya Bitkileri Üretiminin Geliştirilmesi Projesi hazırlanmıştır. Projeye araştırma,

yayım ve çiftçi bağının güçlendirilmesi, üretimin iç ve dış talebe uygun olarak geliştirilmesi, uluslararası piyasaların istediği kalite ve miktarda tıbbi ve aromatik bitkilerin üretilmesi, kayıt ve izlenebilirliğin sağlanması, üretim havzalarının oluşturulması, sektörel iş birliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Projeyle Denizli'nin kekiği, Isparta'nın gülü ve lavantası, Karabük'ün safranı, Hatay'ın defnesi ve Ege'nin ada çayı dünya standartlarında üretilerek mamul ürünler şeklinde küresel pazarlara sunulacaktır.

Projenin yürütüldüğü illere gelince... 2015 yılında 25 ilde başlatılan proje, 2016 yılında 35 ilde, 2017 yılında 37 ilde, 2018 yılında 38 ilde yürütülmektedir. İlerleyen yıllarda projenin 81 ilde uygulanması hedeflenmektedir çünkü Türkiye'miz, dünyanın en zengin florasına sahip, tıbbi ve aromatik bitkiler bakımında da deste başı bir ülkedir. Bunun da gerekliliğini, inşallah, zaman dilimi içerisinde bizim yerine getirmemiz lazım. 2018 yılında proje Ağrı, Afyonkarahisar, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bursa, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Elâzığ, Eskişehir, Hakkâri, Hatay, Isparta, İzmir, Karabük, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Muğla, Niğde, Samsun, Şanlıurfa, Uşak, Tokat, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli ve Van illerinde yürütülmektedir. İlerleyen zaman diliminde saymadığımız, saymadığımız diğer illerimiz de bu kapsam içerisine dâhil edilecektir.

Proje kapsamında yürütülen çalışmalara gelince... Mevcut durum analizine yönelik çalışmalar yani hâlihazır çalışma envanterimizin olduğu yerler, Denizli, Trabzon, Hatay, İzmir ve Antalya -Akseki ilçemiz- illerinde sektörün tüm paydaşlarının katılımıyla tıbbi ve aromatik bitkiler çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Mevcut durum analizi sonrasında sektörün strateji belgesini hazırlamak üzere çalışmalar başlatılmış olup bu amaçla tıbbi ve aromatik bitkiler ticareti yapan taraflarla 2016 yılında İzmir ilinde bir araya gelinmiştir.

Teknik personele yönelik eğitim çalışması ve altyapının güçlendirilmesine gelince, projenin uygulandığı otuz sekiz ilde en az 3 personelden oluşan tıbbi ve aromatik bitkiler teknik ekibi oluşturulmuş, bu ekipte görev alan toplam 778 personele yönelik hizmet içi eğitim çalışmaları tamamlanmıştır.

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak faaliyet gösteren 15 araştırma enstitümüzde tıbbi ve aromatik bitkilere yönelik AR-GE faaliyeti devam etmektedir.

Antalya Batı Akdeniz Araştırma Enstitüsü bünyesinde Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Merkezi 2011 yılından beri faaliyettedir. Bu merkez, tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda gerek TAGEM'e bağlı enstitülerin çalışmalarına ve gerekse özel sektör çalışmalarına laboratuvar desteği sağlamaktadır.

Çiftçi bazında yürütülen çalışmalara gelince: AR-GE çalışmaları tamamlanan tür ve çeşitlerin çiftçi şartlarında yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Bu amaçla, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğümüze bağlı araştırma enstitüleriyle iş birliği hâlinde demonstrasyon çalışmaları yapılmaktadır. 2015-2017 yılları arasında, 37 ilde 888 çiftçiyle 32 bitki türünde 2.293 dekar alanda demonstrasyon yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Türkoğlu.

HACI BAYRAM TÜRKOĞLU (Devamla) – 2018 yılında 36 ilde 29 türde 460 dekar alanda çalışma planlanmıştır. Sadece 2017 yılında yürütülen demonstrasyon çalışmalarında, 1 milyon 193 bin 600 adet fide ve 442 kilogram tohum, 1.600 adet fidan ve 1.680 kilogram yumru çiftçilere temin edilmiştir. Proje çerçevesinde, toplam 7.135 çiftçiye yönelik eğitim ve yayım çalışması yapılmıştır. Demonstrasyon çalışmalarıyla uzun yıllardan beri sadece doğadan toplanarak elde edilebileceği düşünülen bazı bitkilerin üretimi başarılmıştır. Böylece, uygulamalı olarak hem teknik personelin hem de çiftçilerimizin deneyimleri artırılmıştır. Demonstrasyon yapılan bitkilerin kalitelerinin belirlenmesi için Bakanlığımız Batı Akdeniz Araştırma Enstitüsünde etken madde analizi yapılmıştır. Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satılması, kontrolü, ekolojik dengenin korunması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

HACI BAYRAM TÜRKÖĞLU (Devamla) – Bu konuda, kadın girişimciliğinin desteklenmesi gibi konularda problemlerin tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması komisyonu kurularak konunun tüm boyutlarıyla araştırılması her bakımdan yararlı olacaktır diye inanıyoruz.

Şimdiden hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türkoğlu.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Sayın Gaytancıoğlu, sisteme girmişsiniz 60'a göre söz istiyorsunuz.

Bir gerekçesini açıklar mısınız kısaca.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkanım, bizim Edirne Enez ilçesinde 86 işçimiz grev kararı almıştır. Ciddi bir konudur, onu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Enez ilçesindeki Amcol Mineral Madencilik fabrikasında ücretlerine zam yapılmadığı gerekçesiyle grev kararı alan işçilerin durumuna ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Edirne'mizin Enez ilçesinde faaliyet gösteren ve 86 işçinin çalıştığı Amerikan firması olan Amcol Mineral Madencilik Fabrikasında toplu iş sözleşmesinde çıkan anlaşmazlıklardan dolayı dün itibarıyla işçiler greve başlamıştır. İşveren, işçiyi asgari ücretle çalıştırmak istemekte, işçinin talebi ise sadece 2.200 lira, altını çiziyorum, 2.200 lira ücret talep ediyorlar yani açlık sınırının biraz üzerinde. Bu kadar düşük bir ücret talep edilmesine rağmen işçi ve işveren arasında çok az da bir fark kalmıştır. Gerek işçiler, gerekse Türkiye Maden İşçileri Sendikası yetkililerinden aldığım bilgilere göre fabrika ciddi anlamda da kârlıdır. Kendim de bizzat gittim, yapmış olduğum görüşmeler neticesinde daha vahim bir konuyla karşılaştım, bunu tüm Türkiye kamuoyuyla paylaşmak istiyorum: İşveren, işçiyle anlaşmak istiyor ancak Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durumdan ve yasaların kendine tanıdığı haklardan ötürü uzlaşmaya yanaşmıyor, hatta işveren “Biz kârlıyız ama ürün sattığımız firmalar birer birer konkordato ilan ediyorlar.” diyerek Türkiye ekonomisinin aslında bize gerçek tablosunu ortaya koyuyor.

Bu imkânı verdiğiniz için de teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VIII.-MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğindeki sorunların giderilmesi, genetik çeşitliliğin korunması ve bunların sağlık sektöründeki kullanımlarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/361) (Devam)

2.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması ile bu bitkilerin daha iyi değerlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/405) (Devam)

3.- Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi ile bu süreçlerde ekolojik dengenin korunması hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/406) (Devam)

4.- *CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tıbbi ve aromatik bitki üretiminin artırılması, üretim ve arzın her aşamasında ilgili uzmanların denetiminin sağlanması ile bu süreçlerde ekolojik dengeyi koruyucu tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/407) (Devam)*

5.- *İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağuralıoğlu'nun, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/410) (Devam)*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi önerge sahipleri adına konuşmalara başlıyoruz.

Önerge sahipleri adına ilk söz, Mersin Milletvekilimiz Sayın Rıdvan Turan'a aittir.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Turan.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, tarım konuşmak, aslında uygarlığı konuşmak anlamına geliyor. Zira avcı, toplayıcı toplumlardan günümüze kadar gelen tarihsel süreç insanın tarımla kurduğu ilişkiler bağlamında ele alınıp değerlendirilebilecek bir süreç. Özellikle tabii, buğdayın evcilleştirilmesiyle beraber ve insanın ilk kez tükettiğinden daha fazlasını üretir hâle gelmeye başlamasından itibaren uygar toplumların ortaya çıkması, sınıfların ortaya çıkması, toplumsal, sosyolojik ilişkilerin ortaya çıkması ve nihayetinde devletin ortaya çıkması bu saikle mümkün oldu. Ünlü Marksist antropolog ve tarihçi Gordon Childe “İnsan soyunun gördüğü ilk devrim, neolitik devrimdir.” der yani insanın doğada avcı, toplayıcı olmaktan çıkarak ilk kez bilinçli tarım üretmeye başlaması, insanın aynı zamanda insan olarak kendisini var etmesi, savaş, açlık, kıtlık, buna benzer pek çok musibetten kendi soyunu kurtarması açısından anlamlı oldu.

Hiç kuşkusuz tabii, bu bağlam içerisinde uygarlığın başından bu yana aromatik, tıbbi bitkilerin çok büyük önemi var. Özellikle Anadolu açısından düşünecek olursanız özellikle zeytin, defne gibi ürünlerin bütün antik metinlerde ve son derece de güzel biçimde anıldığını göreceksiniz. Yalnızca Anadolu neolitik ya da tarihi açısından değil, bütün Orta Doğu açısından, Uzak Asya açısından, dünyanın farklı yerleri açısından da böyle bir durumdan bahsetmek tabiiyle mümkün. Fakat takdir edersiniz ki şöyle bir temel meseleyle karşı karşıyayız; bu konuda -aşağı yukarı- Parlamentoda bir uzlaşma var; bu, takdire şayan bir durum ama şöyle bir problemle karşı karşıyayız: Türkiye tarımının çok önemli yapısal problemleri var.

Şimdi, pek çok hatibimizin burada anlattığı şeyler, destekler, girdiler vesair şeyler; evet, bunlar belki gerekli olan şeyler ama tarım, sınıfsal çelişkilerle bölünmüş durumda yani yoksul tarım çalışanlarıyla, topraksız köylüler ile yüz binlerce dönüm araziye hitap edenler aynı tarımsal portföy içerisinde değerlendiriliyor. Dolayısıyla böylesine bir sınıfsal çelişki yumağı söz konusu olduğunda buraya ilişkin yaptığınız destekler, aldığınız önlemler ya da sair şeyler ne yazık ki gerçek anlamını bulmuyor. Bir sacayağı nasıl ancak düz bir zeminde durursa aromatik bitkiler konusunda yaptığımız değerlendirme de ancak Türkiye'nin tarım politikasının, özellikle neoliberal siyasetten ve neoliberal tarım politikasından kurtulduğu ve kendi içerisinde demokratikleşme adımı atıldığı koşullarda anlamlı olacak. Bu nasıl olacak? Yani örneğin, ülke çiftçisi tek başına kalmış durumda. Kimler karşısında? Neoliberal tarım tekelleri karşısında.

Geçenlerde Bakanlık tohum konusunda –biliyorsunuz- bir yönetmelik çıkardı yani evlere şenlik bir yönetmelik. Bizim atalık tohumlarımızı kullanmak, bu tohumları takas etmek, üretmek, köylünün kendi içerisinde döngüsel bir biçimde yaptığı şeyler artık devlet zoruyla yasaklanmış durumda.

Şimdi değerli arkadaşlar, tarıma eğer böyle bakarsanız tarım da size ne yazık ki böyle bakar ve tarımda mutlak ihracatçı bir ülke olmaktan çıkar, sapı samanı ithal eder duruma düşersiniz, şu anda düştüğümüz gibi. Küçük aile çiftçiliğinin özendirilmediği durumda -ki kırsal tasfiye olmuş durumda; şu anda yüzde 75 kentlerde, yüzde 25 kırsalda yaşıyor- kırsalın bu kadar tasfiye olmasının özellikle güvenlikçi politikalarla, bölgede köy yakma, köy boşaltma sayesinde tarımsal tasfiye söz konusu olduğu koşullarda gerçekten bu konuda adım atmak da zorlaşıyor.

En önemli mesele şudur tarımımıza ilişkin: Türkiye’de çiftçinin pazarda ya da çok uluslu tekeller karşısında sahipsiz olmasıdır, örgütsüz olmasıdır. Çiftçi örgütlenmedikten sonra; kooperatifler, çiftçi sendikaları, köylü sendikaları biçiminde örgütlenmedikten sonra değerli arkadaşlar, her zaman sermaye karşısında sahipsiz kalacaktır. Buradan hareketle, evet, aromatik bitkileri kalkındırılım, aromatik bitkiler de bizi kalkındırsın. Tıbbi bitkilere önem verelim, destekler sağlayalım, girdi fiyatlarını düşürelim. Mesela, iktidarın yaptığı gibi, bir senede yalnızca gübreye yüzde 120 zam koymayalım. Tohumu keza yine öyle zamlandırmayalım. Traktörde kullanılan mazotu ucuzlatalım. Eyvallah, bunları ancak tarımda toptan bir demokratikleşme sağlayabildiğimiz koşullarda, örneğin topraksız köylüye toprak verdiğimiz koşullarda, bir toprak reformu yaptığımız koşullarda ancak başarabiliriz.

Bu anlamda, bütün partilerin üzerinde anlaşmış olduğu tıbbi ve aromatik bitkiler önemli bir konudur ve biz de bu konuda bir önerge vermiştik. Araştırılmasının anlamlı olacağını, ülke insanımıza ve ekonomimize katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Evet, bunun üzerinde bir fikir birliğimiz var ama fikir birliğimiz olmayan bir mesele var, en azından dün saatlerce konuştuğumuz Sağlıkta Şiddet Yasası.

Arkadaşlar, yasayı biliyorsunuz, ne getirip ne götürdüğünden bahsetmeyeceğim, ancak, mesele şu ki bu yasanın, ülke barışına, ülke demokrasisine faydalı bir sonucu yok. Özellikle, bakın, hekimlerin mesleklerini yapmaktan men edilmesi hem de haklarında herhangi bir yargı kararı olmaksızın, haklarında yazılmış çizilmiş birtakım şeylerden dolayı mesleklerinden men edilmiş olması, ülke demokrasisini geliştirecek bir durum değil. Tabii, üzücü fakat iki gün önceki toplantıda “Yahu, kardeşim, KHK’lilerin ne kabahati var?” dediğimizde, bir sayın milletvekilinin “251 şehidin ne kabahati vardı?” demesi, AKP’nin zihninin gerisindeki kodları özetliyor değerli arkadaşlar:

“Mesele, terör tehlikesiymiş.” Buna inanmamız için şunu yapmanızı tavsiye ederiz sevgili AKP’li milletvekili arkadaşlarım: Kendi içinizde FETÖ’nün siyasi ayağının ortaya çıkartılmasına dair bizi ikna edici bir çalışma içerisine girerseniz, biz de deriz ki demek ki mesele, gerçekten terörün tasfiye edilmesiymiş, terör örgütüyle ilişki içerisindekilerin açığa çıkarılmasıymış. Meselenin o olmadığını biliyoruz. “İltisak” diye bir kavram üretilmiş. Nedir iltisak ya? İrtibat değil, örgüt üyeliği değil, alaka değil... İltisakla, insanları mesleklerini yapmaktan men ediyorsunuz, olacak gibi değil.

Ülkemizin siyasetinin temel meselesi şu: FETÖ’yle kol kola girmiş olanların ülke yönetmeye ehliyeti var ama AKP gibi düşünmeyen hekimin, hekimlik yapma ehliyeti; AKP gibi düşünmeyen öğretmenin, öğretmenlik yapma ehliyeti; AKP gibi davranmayan polisin, polislik, askerinin, askerlik yapma ehliyeti yok. Arkadaşlar, böyle bir matrak durum olmaz. Bu, trajik bir durumdur. Dolayısıyla, burada 130 bin kişinin kanun hükmünde kararnamelele işinden edildiği ve özellikle 6 bin civarında sağlık çalışanının, hekimin ve genç hekimin mağdur edileceği bir durumla karşı karşıyayız. Bakın, terörle böyle uğraşılmaz, böyle mücadele edilmez.

Hani halkımızın bir lafı var, çok da sevdiğim bir laf: “Kendi gözündeki merteği görmez, elin gözündeki çöple uğraşır.” derler. Arkadaşlar, kendi gözünüzle mertekle lütfen biraz uğraşın. Bakın, komisyonda da geçen tartışmaların bize gösterdiği şey şu: Yani, demokrasinin olmadığı, insan haklarının bu kadar derdest edildiği yerde bu tür tedbirlerle daha iyi bir ülke yaratmak ne yazık ki mümkün olmayacak. İltisaklı olmaktan bahsediyorsunuz ya, iltisaklı olma hasebiyle insanları kapının dışına koyuyorsunuz.

Ben size söyleyeyim, sizinki iltisaklı olmak değil, sizinki aynı örgüt içerisinde olmak. “Ne istediniz de vermedim?” diyen, ardından efendim, Ankara’yı parsel parsel satan... Bu, açık bir örgütsel ilişkinin karşılığı. Böyle bir örgütsel ilişki sizi kriminalize etmiyor, bu ülkeyi yönetme ehliyetini aslanlar gibi elinizde tutmaya devam ediyorsunuz. Ama bunun dışında bilmem hangi bankanın önünden geçmiş... Ya şöyle bir şey olur mu: Babası HDP’ye oy vermiş diye kanun hükmünde kararnameyle işinden edilen ve şimdi de hekimlik yapması elinden alınan insanlar var. Biraz vicdan yok mu? Biraz insanlık yok mu? Yani bu 5’inci madde, gerçekten, değerli arkadaşlar, ülkeyi bir adım ileriye götürecektir değil, tam tersine bu, toplumumuzdaki kutuplaşmaları ve gerilimi çok daha fazla artıracak bir durumdur. Bu açıdan diyorum ki, şimdi Komisyonunda 5’inci madde yeniden görüşülmeye başlandı ama benim gördüğüm şu, sevgili arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Toparlıyorum.

Gördüğüm şey şu: AKP dün akşamki ortamı şeklen tashih etmek için yeniden görüşüyor, yoksa bu meselenin yakıcılığını, bu meselenin kaç tane hekimin hayatına mal olacağını, kaç insanın intihar edeceğini, kaç insanın hayatının söndüğünü, ailesinin hayatının söndüğünü gördüğümüz için, buna ikna olduğu için değil; bir şekil şartını yerine getirmek için bunu yapıyor. O sebepten, sevgili arkadaşlar, bu ülke hepimizin.

Bakın, size ilginç bir ülke örneği vereyim. Bir profesyonel kamu hizmetinin yenilenmesi yasası çıkartılıyor, ardından lidere ve partiye güvenmemek ve kendini teslim etmemek sebebiyle önce çok sayıda doktorun sigortayla ilişkisi kesiliyor -bizde de öyle, önce sigortayla ilişkisi kesilecek bu insanların- ardından da doktorluk yapımları engelleniyor. Bura nere biliyor musunuz? 1933 ve 1938 Almanya’sı. Takdir, yüce heyetiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RIDVAN TURAN (Devamla) – 5’inci maddenin keenlemeyekün addedilmesi gerekir. Ne siz hiç getirmiş olun ne de biz konuşmuş olalım.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Turan.

Değerli milletvekilleri, salonda bir uğultu var, lütfen biraz sessiz olalım.

Önerge sahipleri adına ikinci söz, Ankara Milletvekilimiz Sayın Nevin Taşlıçay’a ait.

Süreniz on dakika Sayın Taşlıçay. (MHP sıralarından alkışlar)

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, tıbbi ve aromatik bitkilerle ilgili araştırma komisyonu kurulması hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Ankara Eczacı Odası ve Türk Eczacıları Birliğinde uzunca bir süre görev almış, özellikle de bu konuda çalışmış bir eczacı olarak sağlığı ilgilendiren her türlü ürünün, öncelikle de suistimale bu kadar açık olan bitkisel ürünlerin eczacı eliyle ve eczane kanalıyla hastaya ulaştırılması gerekliliğini ifade ederek başlamak istiyorum. Tabii, her türlü ruhsatlandırma ve kontrol işlemlerinin de Sağlık Bakanlığı eliyle yürütülmesi gerekliliğinin de altını çizmek isterim .

Tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, işlenmesi ve akabinde dünya pazarından pay almasının sağlanması, Türkiye için oldukça önemli bir fırsattır. Hem ekonomik değeri açısından hem de ilaç sanayisi gibi stratejik öneme sahip bir alanda kritik bir eksiği kapatacak olmasından dolayı tıbbi ve aromatik bitkilerle ilgili atılacak bu adımlar, ülkemiz adına faydalı olacaktır.

Şu an için sadece “bitki satan ülke” konumunda olmamız büyük bir eksiklik olsa da tıbbi ve aromatik bitki floramız, yarımlar için büyük bir istihdam kapısı, inovatif bir ihracat ürünü olarak da önümüzdedir.

Artan eczacılık fakültelerinden sonra ortaya çıkan eczacının istihdam sorununun çözümünden ekonomik değeri yüksek alternatif tarım ürünlerine, yani ekonomiden tarıma kadar birçok alanda katkısı olabilecektir.

Tıbbi ve aromatik bitkiler, koruyucu sağlık hizmetlerinde yani hastalıkların önlenmesi, sağlıklı hâlin sürdürülmesi ve hastalıkların iyileştirilmesi için ilaç olarak geleneksel ve modern tıpta kullanılmaktadır.

Aynı zamanda bu bitkilerden besin takviyeleri, bitkisel çay, tat ve çeşni olarak beslenmede faydalanılmaktadır. Parfümeri ve kozmetikte kullanılmalarının yanı sıra parlaticılar, hatta böcek ilaçları olarak sanayinin farklı kollarında geniş bir kullanım alanı bulunmaktadır.

Tıbbi ve aromatik ürünlere olan talep, son yıllarda oldukça artmış ve artmaya devam etmektedir. Bu değer artışındaki en önemli itici güç ise sağlıklı kalmak ve yaşlılığını iyi bir şekilde geçirmek isteyen orta ve ileri yaş grubu nüfustur.

Bitkisel ürünlerin sentetik ilaçların aksine çok az yan etkisi olan güvenli ve sağlıklı ürünler olarak kabul edilmesinin de pazar payının büyümesinde önemli bir etken olduğunu düşünüyoruz.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre 20 bin civarında bitki türünün modern ve geleneksel tıpta kullanıldığı bilinmektedir. Kozmetik ve botanik endüstrisinin de kullandığı bitki türleri bu sayıya dâhil değildir.

2000 yılında tıbbi ve aromatik bitkiler piyasasının yıllık yaklaşık 60 milyar dolarlık bir pazar payına sahip olduğu kaydedilmiştir. Bu rakam, dünyadaki yıllık ilaç pazarının yaklaşık yüzde 20'sini oluşturmaktadır. Uluslararası raporlara göre, tıbbi bitkisel ürün ve ilaçların global pazarı 2015'te 93 milyar dolara, 2017'de ise 107 milyar dolara ulaşmıştır.

Bitkisel ürünler ve ilaçlar pazarı, son on yıl içerisinde dünya genelindeki ekonomik durgunluğa rağmen kayda değer bir büyüme göstermiştir.

Dünyada bitkisel droglar için başlıca ticaret merkezleri Çin, Almanya, Amerika, Fransa, İtalya, Japonya, İspanya, İngiltere ve Hong Kong'dur. Bitkisel ilaçların kişi başına en yüksek tüketiminin olduğu ülke de Japonya'dır. Peki Türkiye'de tıbbi ve aromatik bitkiler adına durum nasıl? Doğal yapısı itibarıyla üç eski kıtanın birleşmesiyle oluşan Türkiye'nin ekolojik ve biyolojik çeşitliliği, bölgenin diğer yerlerini kıymet açısından geride bırakır. Türkiye, gelişmiş ülkelerin bitkisel ilaç, bitki kimyasalları, gıda ve katkı maddeleri, kozmetik ve parfümeri sanayilerinin girdisini oluşturan pek çok bitkisel ürünü, florasında barındırmaktadır. Bu bitkisel ürünlerdeki çeşitlilik açısından baktığımızda mevcut türler içerisinde 8.988 bitki türü doğal, 2.991 bitki türü de endemik türdür.

Türkiye, Avrupa kıtasında bulunan bitki türlerinin yüzde 75'ini barındırmakta olup bunun yaklaşık üçte 1'i de endemiktir. Endemik bitkilerin 2.282 kadarının yurdumuzun coğrafik bölgelerinden yalnızca birisine has oldukları ve sadece o bölgede yayılış gösterdikleri saptanmıştır.

Tıbbi ve aromatik bitkiler, Ege, Marmara, Akdeniz, Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden toplanmaktadır.

Türkiye'de iç ve dış ticareti yapılan tıbbi ve aromatik bitkiler hakkında yapılan bir çalışmaya göre bitki türü sayısı alt türler de dâhil olmak üzere 347 adet olup bunlardan 139 türünün ihracatı yapılmaktadır.

Türkiye, tıbbi ve aromatik bitkiler yönünden dünyanın en önemli ülkelerinden birisi olmasına rağmen tıbbi ve aromatik bitki ihracatı henüz istenilen düzeylerde bulunmamaktadır.

Türkiye’de 2017 yılı verilerine göre, yaklaşık 140 milyon dolar civarlarında tıbbi ve aromatik bitki ihracatı gerçekleştirilirken toplam pazar 2,5 milyar doları bulmuştur. Tıbbi bitki ihracatı yapan 110 ülke arasında Türkiye 18’inci sırada bulunmaktadır.

Türkiye, Doğu ve Güneydoğu Avrupa ülkeleri arasında ise ihracatta 5’inci sırada iken ithalatta 8’inci sırada yer almıştır. Türkiye’nin ihracatında önemli olan 16 bitkinin ihracat değeri 2001 yılında 52 milyon dolar olarak gerçekleşmişken 2009 yılında 94 milyon dolar seviyesine yükselmiştir.

Ticareti yapılan tıbbi ve aromatik bitki türleri içerisinde yağ gülünün yanı sıra kimyon, kekik, anason, rezene, çemen, kişniş, nane ve çörek otunun kültürü yapılmakta olup bu bitkilerin üretimleri, diğer kültür bitkilerine oranla oldukça sınırlıdır.

Ülkemizde genelde tıbbi ve aromatik bitkiler, ham hâlde ihraç edilmekte olup düşük katma değer yaratmaktadır. Bunu tekrar etmek istiyorum: Ülkemiz bitki satan bir ülkedir. Ülkemizde genelde tıbbi ve aromatik bitkiler ham hâlde ihraç edilmekte olup düşük katma değer yaratmaktadır. Hâlbuki ham madde hâlindeki bu bitkileri işleyerek neredeyse ürüne 7-8 kat ekonomik değer katmak mümkün

Türkiye ciro bazında dünyanın 16’ncı, Avrupa’nın ise 6’ncı büyük ilaç pazarına sahiptir. Dünya ilaç sektöründen daha hızlı büyüyen Türkiye ilaç sektörü, 2017 yılında 20 milyar TL’yi aşmıştır.

Türkiye’nin ilaçta dışa bağımlılığı her geçen yıl daha da artmaktadır. Uluslararası ilaç şirketleri, Türkiye’deki ilaç pazarının yüzde 60’ından fazlasını elinde tutmaktadır. Sektörde yaşanan hızlı tekelleşme ise pazarın rekabetçi yapısını bozmaktadır. Ülkemizde ilaç AR-GE yatırımları çok az düzeydedir. Zaten yeni ilaç keşfi, dünyada çok az sayıda ülkede global ilaç firmaları tarafından yapılmaktadır. Diğer ülkelerde ise AR-GE giderlerinin büyük bir kısmı kamu fonlarınca karşılanmaktadır. Bu anlamda, Türk ilaç sanayisinin gerçek anlamda inovatör olması ve referans ilaç üretmesinden daha kolay olanı, tıbbi ve aromatik ürünleri tarladan başlayarak her aşamada üretmek, yeni ürünleri geliştirerek pazara sunmak olarak karşımızda duruyor. Ülkemiz ilaç sanayisi, bitkisel ilaçları üretecek, hatta geliştirecek ve Anadolu tıbbını özümseyerek yeni ürünleri pazara sunacak yeterli bilgi birikimi ve teknolojiye sahiptir.

Bu çerçevede, ülkemizde öncelikle birçok firma tarafından dünya standartlarında tıbbi ve aromatik bitki üretimi, sonrasında da gıda, kozmetik ve ilaç sanayisinin kullandığı standardize bitkisel ham maddeler üretilmesi gerekmektedir. Çünkü kaliteli ve standardize ham madde bu işin olmazsa olmazıdır. Bitkisel ham maddeleri kullanan sektörlerce bitmiş ürün olarak fonksiyonel gıda, gıda takviyesi, bitkisel çay, bitkisel kozmetik ve bitkisel ilaçlar üretilerek hem Türkiye pazarında hem de dünya pazarlarında hak ettiğimiz noktaya sanayi, üniversite ve kamu kurumları iş birliği ile bir an önce varılmalıdır.

Reçete hazır, buyurun: 35 üniversitede eczacılık fakültesi, 40 üniversitede ziraat fakültesi, kadrolarıyla bekliyorlar. Bu araştırma komisyonuyla hem raporlama döneminde hem de akabinde üniversitelerimizi aktive edelim, Türk tarımının da Türk ilaç sanayisinin de kaderini değiştirelim.

İç tüketimde kullanılan, dış satımı yapılan tıbbi ve aromatik bitkilerde üretimi artırmak ve istenen kalitede ürünü elde edebilmek için gerekeni Meclis olarak yapalım. Doğadan toplamaların sürdürülebilir şekilde, floraya zarar vermeden yapıldığı, bitki toplayıcılarının eğitildiği, talebi fazla olan bitkilerin kültüre alındığı, yetiştirme tekniklerinin her bitkiye ve ekolojik koşullara göre saptandığı, yurt dışında geliştirilmiş ve ülkemiz ekolojik koşullarına adapte olabilecek çeşitlerin getirtilerek ülkemiz iklim koşullarında denendiği, tıbbi ve aromatik bitkilerin en önemli sorunlardan biri olan tohumluk temini için kurumsal altyapının oluşturulduğu, çeşit geliştirmeye yönelik ıslah çalışmalarının desteklendiği, hasat sonrası işlemlerin, depolama ve nakliyede uygun standartların sağlandığı, üretilen bitkilerin işlenmesi ve pazarda istenilen standartlara uygun hâlde getirilmesi ve uygun pazarın bulunması için gerekli çalışmalar yapıldığı tıbbi ve aromatik bitki sektörü hayal değil.

Bilelim ki tüm bu koşullar yerine getirildiğinde dünya pazarının istediği kalite ve standartta ürün elde etmemek için hiçbir neden bulunmamaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak tıbbi ve aromatik bitkiler için çağım gerektirdiği çalışmalarını başlatmalı ve hızlı bir şekilde, sağlıklı bir şekilde ekonomik üretimi hayata geçirmeliyiz.

İlginiz için teşekkür ediyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşlıçay.

Önerge sahipleri adına üçüncü söz, Niğde Milletvekilimiz Sayın Selim Gültekin'e aittir.

Buyurun Sayın Gültekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde var olan tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satılması, kontrolü, ekolojik dengenin korunması ve bu konuda kadın girişimcilerin desteklenmesi amacıyla verilen Meclis araştırması hakkında önerge sahipleri adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dünyada ve ülkemizde gıda, baharat, boya, ilaç, kozmetik ve parfüm olmak üzere birçok alanda yaygın şekilde ham madde olarak kullanılan tıbbi ve aromatik bitkilere ilgi son yıllarda artarak devam etmektedir. Bu ilginin artışı tıbbi ve aromatik bitkilere ait pazarın da ekonomik açıdan çok yüksek rakamlara ulaşmasına sebebiyet vermektedir. Türkiye 3 önemli floristik bölgenin keşiştiği alanda bulunması nedeniyle geniş bir bitki çeşitliliğine, farklı iklimlere ve geniş yüzölçümüne sahip olması bakımından bu bitkilerin üretilmesinde önemli bir ticari potansiyele sahiptir. 2000'li yıllarda yapılan araştırmalar dünyada yayılış gösteren mevcut 422 bin kadar çiçekli bitki türünden yaklaşık yüzde 17'sinin tıbbi değer taşıdığını göstermektedir. Yine, Dünya Sağlık Örgütü'nün yayınladığı listeye göre bu rakam 20 bin civarındadır. Bunlardan da yaklaşık 5 bin tanesinin dünya ticaretinde dış alımı ve dış satımı yapılan ürünler olduğu kaydedilmektedir. Ülkemiz bu yönden önemli bir avantaja sahip bulunmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün yayınlamış olduğu listede bulunan bitkilerden 1.700 tanesi ülkemizde yetişmektedir, daha da önemlisi bu bitkilerin büyük oranı endemiktir yani sadece ve sadece ülkemizde yetişmektedir. Bu durum ülkemizi dünya genelinde büyük bir yere sahip olan bu sektörün doğal bir parçası hâline getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünya pazarına sunulan tıbbi ve aromatik bitki droglarının neredeyse yüzde 90'dan daha fazlası doğadan yabancı olarak toplanmaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda gıda, baharat, geleneksel ve modern tedavi yöntemlerinin parçası olan tıbbi ve aromatik bitkilerin yoğun ve kontrolsüz toplamalar sonucu ekolojik dengede bozulmaya sebebiyet verdiği ve tıbbi bitki türlerinin yüzde 20'den fazlasının geleceğinin tehlike altında olduğu görülmüştür. Örneğin, Anadolu'da kardelen ve centiyan gibi endemik türler yok olma tehlikesi altındadır. Bu konuya özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Endemik yani sadece ülkemizde bulunan bu kıymetli ürünlerin geleceğini de güvenliğini de sağlamamız gerektiğini düşünüyorum.

Yabancı olarak toplanmış drogların etkin madde içeriği ve çeşitliliği, kültür koşullarında yetiştirilenlere göre ekseriyetle daha fazladır ancak dünya genelinde tıbbi ve aromatik bitkilerin yüzde 1'inden daha azının ekonomik anlamda kültürü yapılmaktadır. Kültür olarak üretmenin yabancı toplamaya göre birçok avantajı vardır. Her şeyden önce, belirli standartlarda ve kalitede, sürekliliği olan bir üretim yapılıır. Bu çalışmalar sonucunda yüksek verim alındığından, üretim maliyetleri de düşmektedir.

Türkiye'de ticareti yapılan tıbbi ve aromatik bitkilerin bir kısmı doğadan toplanarak, bir kısmı da kültür yapılarak üretilmektedir. Ada çayı, biberiye, defne, ıhlamur, ısırğan otu, kantaron, kuşburnu, meyan kökü, oğul otu, papatya, salep, yabancı kekik doğadan toplanan önemli bitkilerdir. Kültürü yapılarak üretilen tıbbi ve aromatik bitkiler olaraksa kekik başta olmak üzere, ada çayı, nane, rezene, papatya, biberiye ve lavanta sayılabilir.

2000 yılında 50 milyar dolar büyüklüğünde olan küresel tıbbi ve aromatik bitkiler pazarı önemli bir artış göstererek 2018 yılında yaklaşık 200 milyar dolara ulaşmıştır. Dünyada tıbbi ve aromatik bitki üretiminde Çin, toplam üretim miktarının yüzde 57'sini gerçekleştirerek ilk sırayı almaktadır. Ülkemizde bu pazarda yüzde 0,6 üretimle 17'nci sırada yer almaktadır. 2012-2017 yılları arasındaki veriler baz alındığında, üretim alanında yüzde 10,3; üretim miktarı ton olarak yüzde 45 artmıştır. Verilerden anlaşılacağı üzere, Türkiye tıbbi ve aromatik bitkiler üretim ve ihracatında dünyanın en önemli ülkelerinden birisi olmasına rağmen, ihracat miktar ve değerini istenilen düzeylerde artıramamıştır.

Günümüzde tıbbi ve aromatik bitki olarak çok uzun yıllardan beri kullanılmakta olan birçok tür doğadan aşırı toplama nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu değerlerin hem yok olmasının önlenmesi hem de daha büyük ekonomik katkılar sağlayacak yeni türlerin bir an öne tarımsal üretime kazandırılması ekolojik dengenin korunması açısından da yarar sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Müdürlüğü tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda 19 üniversite, 6 özel sektör, 1 sivil toplum kuruluşu ve 1 kamu kurumu olmak üzere toplam 27 adet projeyi toplam 27 adet projeyi 5 milyon 322 bin Türk lirası bütçeyle desteklemektedir.

TAGEM'e bağlı olarak çalışan araştırma enstitülerinin tıbbi bitkilerle yürütülen projelerine birkaç örnek vermek gerekirse Ankara'da bulunan Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsünde kekik, ada çayı ve çörek otu ıslah çalışmaları, Samsun'da bulunan Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde tıbbi aromatik olarak değerlendirilecek ıhlamur tiplerinin belirlenmesi çalışmaları, yine İzmir'de bulunan Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsünde Ege Bölgesi tıbbi ve aromatik bitkiler çeşitliliğini geliştirme çalışmalarıdır.

2010 yılında Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde Tıbbi Aromatik Bitkiler Araştırma Merkezi kurulmuştur. 430 bitki türünden oluşan koleksiyon bahçesi, 3 bin metrekare cam sera, 10 bin örnek analiz kapasiteli laboratuvar bulunmaktadır. Laboratuvarlarda mikrobiyal analiz, kimyasal analiz, fiziksel analiz yapılabilmektedir. Ayrıca ülkemizde iki yılda bir düzenlenen Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Sempozyumu'nun bu sene dördüncüsü uluslararası katılımlı olarak 2-4 Ekim 2018 tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyum sayesinde dünyadaki en son eğilimleri, bu konuda yapılmış araştırma sonuçlarını, sektör sorunlarını ve çözüm önerilerini değerlendirme konusunda imkân bulunmuştur.

Son dönemlerde tıbbi bitkilerin endikasyonunun belirtilerek kontrolsüz olarak satılması toplum sağlığını ciddi bir şekilde tehlikeye sokmaktadır. Piyasada satılan tıbbi bitkilerin gerçekten o bitki olup olmadığı konusunda şüpheler vardır. Toplanan bitki türlerinin doğru bitki olup olmadığı ancak bir uzmanın bitkiyi teşhis etmesiyle mümkün olabilir. Ayrıca, tıbbi bitkilerin etki gösterebilmesi için standardize olması gerekiyor yani bitkilerin doğru kısımları, doğru mevsimde, doğru saatte ve doğru bölgeden toplandıklarında standardizasyondan söz edebiliriz çünkü bitkilerin içerdikleri maddeler ekolojik şartlara göre değişmektedir. Çevrecilik açısından bakıldığında, bilinçsiz toplamayla biyoçeşitlilik azalabilir ve bazı türlerin nesli tükenebilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplanması ve üretiminin uygun kalite standartlarına göre yapılması sonrasında bu ürünlerin işlenmesi ve uzman kişilerce tüketicilerle buluşması da son derece önemlidir. Bu alanda ürünlerin, bitkiler hakkında eğitim almış ve gerekli donanıma sahip bir meslek grubu olan eczacılar kontrolünde ve yalnızca eczanelerde satılması yönünde bir sınırlandırma getirilmesi son derece önemlidir.

Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayesinde yürütülen Sıfır Atık Projesi'nin de tüm ülkemizde uygulanmaya başlanmasıyla daha temiz, kaynaklarını daha verimli ve geri dönüşümlü kullanabilen bir Türkiye'yle bitki florasız da çeşitlenecek ve bu ürünlerin kalitesi ve verimliliği daha da artacaktır.

Araştırma önergemizin konularından birisi olan, kadınlarımızın doğasında var olan sevgi, emek, yetiştiricilik, bakım temelinden hareketle, ülkemizde yaklaşık yüzde 7 civarında olan kadın istihdamının artırılmasına yönelik, tıbbi ve aromatik bitkilerin kaliteli ve doğal ortamına zarar vermeden toplama, kültür çalışmalarının yapılması hususunda eğitimler verilebilir. Sosyoekonomik yönden topluma entegre olmaları, ekonomide aktif, üretken duruma geçerek sürdürülebilir gelire ulaşmaları amacıyla istihdam alanları oluşturulması ülkemiz ekonomisi açısından da ayrıca büyük önem arz etmektedir. Bu konuda Tarım Bakanlığımızın destek ve teşvikleriyle kadınlarımızın tıbbi ve aromatik bitkiler pazarında bulunmaları ve daha etkin olmaları sağlanabilir. Bu sayede hem kadınlarımızın istihdam oranında artış hem de tıbbi ve aromatik bitkiler pazarında daha yüksek rakamlar hedeflenebilir.

Ülkemiz açısından son derece önemli bu konuda emeği geçen herkese yürekten teşekkür ediyorum. Gerek kamu gerek özel sektör gerekse üniversite aracılığıyla çalışmaların hızla devam edeceğini, ülkemizin bu sektör pazarında hak ettiği yere hızla ulaşarak ekonomik açıdan devletimize ve milletimize büyük katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satılması, kontrolü, ekolojik dengenin korunması ve bu konuda kadın girişimciliğinin desteklenmesi gibi konularda problemlerin tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük'ünün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması komisyonu kurularak konunun tüm boyutlarıyla araştırılması her bakımdan yararlı olacaktır.

Sayın milletvekilleri, gündem konumuzun temelinde sağlık bulunmaktadır. 2-8 Kasım arası her yıl Lösemili Çocuklar Haftası olarak belirlenmiştir. Lösemi hastalığı tedavi edilen bir hastalıktır. Tedavisi pahalı da olsa hasta çocuklar sadece ailelerinin değil, toplumun çocuklarıdır. Sağlıklı toplum sağlıklı bireylerden oluşur ilkesi gereği devletimiz bu konuda çocuklarımızın ailelerine her türlü desteği sağlamaktadır. Başta çocuklarımız olmak üzere bütün lösemili hastalarımıza acil şifalar diliyorum.

Ayrıca 3-9 Kasım arası Organ Bağışı Haftası olarak belirlenmiş ve bu konuda farkındalık etkinlikleri düzenlenmektedir. Organ bağışındaki yetersizlik dünyanın ve ülkemizin en önemli sorunlardan birisidir. Organ bağışının artması için toplumun her bireyine önemli görevler düşmektedir. Hayatını kaybeden bir insan böbrek, karaciğer, akciğer, kalp, bağırsak ya da kornealarını bağışlayarak birçok insana sağlıklı bir hayat için yeni bir başlangıç ve hayata yeniden sarılabilmek imkânı verebilir. Unutmayın bağış için iki dakikanızı ayırmanız yeterli olacaktır.

Teşekkür ediyorum, tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gültekin.

Değerli milletvekilleri, söz sırası önerge sahipleri adına söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ali Şeker'e aittir.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üç gündür mücadele veriyoruz Sağlık Komisyonunda sağlıksız bir karar çıkmasını diye, onun için sesimizi kaybettik. Biz diyoruz ki: Sesimizi kaybedelim ama insanlar hayatlarını kaybetmesin. Çünkü haksız bir kanun çıkardığımızda biz buradan insanlar intihar edecek, insanların hayatları karacak, o hekimler görev yapmadığı için binlerce, on binlerce hastanın da hayatı karacak, onun için herkesi sorumluluklarının gereğini yerine getirmeye davet ediyorum.

Tıbbi aromatik bitkilerin korunması tabii ki önemli ama insan hayatının korunması, hak, hukuk ve adaletin korunması hepsinden önemli. Mahkeme kararları olmadan sadece birilerinin değerlendirmesiyle... Bugün Hüseyin Avni Mutlu, daha önceki İstanbul Valisi hapse atıldı. Nedir? İşte FETÖ'yle iltisaklı diye, FETÖ terör örgütüne yardım etti diye şu anda hapiste. Şimdi, biz ne yapıyoruz? O valilerin, o emniyet müdürlerinin düzenlediği raporlar üzerinden, mezun olan tıp fakültesi öğrencilerine, doktorlara doktorluk yaptırıyoruz. Brecht'in bir şiiri var:

“Biliriz nedir bizi hasta eden!
Söylenir bizi senin iyileştireceğin,
Hastalandığımız zaman.
Diyorlar ki, sen, tam on yılda
Öğrenmişsin hastalar iyi etmesini
Halkın parası ile yapılan
Güzel okullarda.
Dünyanın parasını dökmüşsün
Olmak için bilgi sahibi.
Senin elinde öyleyse iyileştirmek bizi.
Ne dersin, elinde mi?” diyor Brecht.

Şu anda elinde değil. O tıp fakültesinden mezun olmuş pırıl pırıl insanlar, daha mesleğinin başında güvenlik soruşturmasıyla, Özgecan'ın katledilmesinin protestosuna katıldı diye, Berkin Elvan'ın cenazesine katıldı diye, daha önce FETÖ'cü polisler haklarında rapor düzenledi diye bunlar altı yüz gün boyunca evde annesinin babasının eline bakacak ve doktor bulamayan hastalar da hastalıklarıyla baş başa kalacaklar.

Bu ülkede siyasi ayak çözülmeden hiçbir şey çözülmez. Bu kanunun hazırlanmasında bu “iltisak” dediğimiz bir şey var ya bu maddede, “iltisakı, irtibatı” diye. Bakın, yapışık bir kişi var burada. Bu Fetullah Gülen Hoca Efendinizle yapışık olan kişi bu kanunu hazırlayan kişi. Yok muydu bir tane Fetullah Gülen'le fotoğraf çekirtmeyen birisi de bu kanunu hazırlasın? Şimdi bu kişi diyor ki bize: “Bununla nasıl mücadele edeceğinizi... Ben bir kanun çıkarıyorum, bunu onaylayın, bununla mücadele edeceksiniz.” Bu, bizim aklımızla alay etmek, bu akla izana sığan bir şey değil. Bu itirafçı da mı oldu acaba bu işten kurtardı, bu gizli tanık oldu da mı bu işten kurtardı? Şimdi bize akıl öğretiyor. Herkesin aklı kendine yeter. Bizim aklımızla alay etmeyin.

Yani burada ne diyor? “Terör örgütlerine veya terör örgütü üyelerine suçlarından dolayı ceza verdiğinizde bir gün bile ceza verseniz...” Zaten 1219 sayılı Yasa'nın 28'inci maddesine göre hekimlik yapamıyor. Böyle bir kanun varken bu kanunu uygulamak yerine. “Biz bu kanunu uygulamayı beceremiyoruz, keyfi bir madde çıkaralım. Ne yapalım? Bütün muhalifleri hekimlik yapamaz hâle getirelim ve bunların hastalarını da mağdur edelim...”

Burada, bu maddede, yan yana duran, bitişik duran, yapışık değil, şurada güvenlik soruşturmalarında babası FETÖ'ye müzahir bir şirkette şoför, hamal diye, annesi açığı diye, kişinin hiçbir bağlantısı yok diye tespit edip sonra o kişiye doktorluk yaptırılmıyorsunuz ya da doktora da mesleğinden atıyorsunuz. Bu doğru değil, KHK'yle ilgili yüzde 7'sinin hatalı işlem yapıldığını siz kendi komisyonunuzda tespit ettiniz. Bugün yaklaşık 7.500 kişiyi mağdur edecek bir madde; aileleriyle birlikte bir stadyum dolusu insan; 30 bin kişi. Aynı 1935'te Hitler'in Nürnberg mahkemeleri gibi insanları ölüme mahkûm edeceksiniz. Bunların içerisinde çok sayıda insan intihar edecek, bunların içerisinde birçok yetkin profesör hastalarını tedavi edemediği için o hastalar ölecek.

Bu yetkin hocalardan birkaç örnek vermek istiyorum size. Çocuk nefrolojisi profesörü, siz bunu işten attığınızda o çocuk nefrolojisi profesörü olarak baktığı çocuklar da hastalıklarıyla baş başa kalıp ölecekler. Cem Terzi, kanser cerrahı ve onun muayenesinde olan, onun takibinde olan kanser hastaları onun tedavisinden mahrum kalacak; o da gidecek evinde oturacak. Bunu kabul etmek mümkün değil. Bu, insan haklarına da aykırı, Anayasa'ya da aykırı. İnsanların emeklerini üretime katmak gibi bir hakları var. Devletin de görevi, insanların çalışma hakkını korumaktır onların çalışmasını engellemek değil.

Terör örgütüne üye ise en ağır cezaları verebilirsiniz ama buradaki bu maddede, efendim “Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum, gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı...” Yani yan yana duran yapışık değil, o hamalın, o şoförün oğlu doktor oldu diye yapışık oldu, o aşçının oğlu doktor oldu diye yapışık oldu. Yani bundan daha fazla yapışık kimse yok! (CHP sıralarından alkışlar) Siyasi ayağı temizlemeden FETÖ ile mücadele edemezsiniz.

Bu yapılan nedir biliyor musunuz? İlk günlerde FETÖ'cüler listeler hazırladılar, dediler ki: “Bunları atalım, atalım ki FETÖ'cülere sıra gelmesin.” FETÖ'cüler atılmasın diye... Ve o raporlarla insanların hayatını karartmaya hakkımız yok. Mahkeme kararlarıyla bunu yapma imkânı var, bunu yapabilirsiniz; bunu yapın. Yani bugün Suriye'den gelen, IŞİD'e mi mensup, başka bir terör örgütüne mi mensup, El-Kaide'ci mi belli değil, bunları biz aile hekimi olarak çalıştırıyoruz, kendi öz evlatlarımızı açlığa mahkûm ediyoruz. Diyoruz ki “Bunların içinde FETÖ'cü olabilir, birkaç tane terör örgütü üyesi olabilir; hepsi ağaç kökü yesin.” Ağaç kökü yedirmekle olmaz. Biz burada tıbbi aromatik bitkileri tartışıyoruz ama millete ağaç kökü yediriyoruz. Buna hakkımız da haddimiz de yok.

Şimdi, bir kişiyi bile mağdur etsek, buna hakkımız yok. Demokratik rejimlerde böyle bir şey mümkün yok.

Mihriban Yıldırım var, aylarca Ankara sokaklarında dolaştı, en sonunda “Limon satacağım.” dedi ve o kişi haksızlığa uğradığını söyledi, dedi ki: “Benim bu yapılarla alakam yok, beni haksız yere attınız.” Sonra “Mor Beyin” olduğu çıktı ama o kızımız perişan oldu. Bunu yapmaya kimsenin hakkı yok.

Çenk Yiğiter “KHK'li bir hukuk doktoruyum. Bazı dergilerde yazımın yayınlanması, bazı bilimsel toplantılara katılmam yasak, vakıf üniversitesinde çalışmam yasak, avukat olmam yasak, Ankara Üniversitesinde öğrenci olmam yasak, pasaport almam ve yurt dışına çıkmam yasak.” diyor. Bu kişi üniversiteden atıldı, öğrenci olması engellendi, danışman olması engellendi. Burada bu kişi niçin bunlara maruz kaldı biliyor musunuz? Sırf “barış” dedi diye. “Barış” demeyen bir kişinin doktorluk yapmaması lazım. İnsan hayatından yana olmayan bir kişinin doktorluk yapmaması lazım. (CHP sıralarından alkışlar) Hipokrat yemini eden bir kişi insan hayatını karartmaz. Kim insan hayatını karartır biliyor musunuz? O F16'ları, o bombaları verdiğiniz o FETÖ'cüler var ya, biz uyardık, rahmetli Kamer Genç -saygıyla anıyorum- sizi uyardı “Bu yılın sizi de sokar.” diye ve o 50 polisi katleden, o bombayı atanlar sizler tarafından korundu ve o uyarıları dikkate alsaydınız o bombaları onlara vermezsiniz. Ama diyorsunuz ki doktorun eline stetoskop vermeyim çünkü ben insanların eline tankları verdim, topları, tüfekleri, bombaları verdim. Bu sizin hatanız, bunun hesabını siz vermelisiniz. Bunları yapan sizler insanların elindeki stetoskopu alamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar) 12 Eylül faşist diktatörlüğü bile, cuntası bile böyle bir düzenleme yapmadı. Siz de hani bir yönteminiz var ya eğit-donat diye, siz bir hekimi, bir kişiyi, en yüksek puanları alan kişiyi, Türkiye'nin yetişmiş beyinlerini alıyorsunuz, tıp doktoru yaptıktan sonra eğitiyorsunuz, donatıyorsunuz sonra yok ediyorsunuz. Böyle bir lüksü yok Türkiye'nin. Bu yetişmiş profesörlere, bu yetişmiş doktorlara ihtiyacı var bu ülkenin.

Şimdi, bu yasa ne getiriyor? Doktora ceza, eczacıya ceza, gemicikleri olanlara ceza indirimi. Onların cezası çokmuş, onları indirelim diyorsunuz. Eczaneye gitti bir Vermidon aldı çocuğu ateş içinde yanyor, ona o ilacı verirse 2 bin lira ceza verecek. Öbür tarafta eczacı o ilacı verirse kendisi yanacak, vermezse o çocuğun evladı yanacak. Bunu hangi vicdan kabul eder? 2 bin lira ceza verilecek diye eczacı vermediğinde o eczacı bu sefer şiddete maruz kalacak.

Bu sağlıklığıya şiddet yasası, sağlıkta şiddeti önleme yasası değil. Onun için bu yasanın çekilmesi lazım. 5'inci maddenin dün akşamki oylamalarında maalesef -ben komisyon üyesiyim- on bir saat beklediğim hâlde bana söz verilmedi. Oldubittiyle o madde oylatılmaya çalışıldı. O madde o şekilde oylatılmaya kalkıldığından bugün tekriri müzakere kararı almak durumunda kaldınız ve tekrar görüşülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Buradan oraya gideceğim, o yasanın görüşülmesine.

Bu yasanın derhâl geri çekilmesi lazım. İnsanları mağdur edecek, intihara sürükleyecek kararları bu kadar kolay almamamız lazım. Bu ülkenin bağımsız mahkemelerini adam gibi çalıştıralım. Yasalarımız var. Bunları uygularlarsa bunlara hak ettikleri en ağır cezaları verirler. Ama bunları bahane edip “Bütün muhaliflerimizi yok edeceğiz, açlığa mahkûm edeceğiz.” diyorsanız buna karşı direnmek haktır. Bu tür zulüm karşısında sizin de direnmeniz gerekir. Sizin de bu zulme ortak olmamanız gerekir.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, bu direnişe ortak olmaya çağırıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şeker.

Değerli milletvekilleri, araştırma önergesi üzerinde önerge sahipleri adına son söz, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hayrettin Nuhoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Nuhoğlu, süreniz on dakika.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması konusunda önergemizin arkasındayız. İYİ PARTİ olarak destekliyoruz. Şahsen ben de bundan mutluluk duyuyorum.

Ama çok geç kalınmış bir konu. Çünkü on beş yıldan fazladır bizim ülkemizde gerçekten çok zengin olan bu bitkiler üzerine, bizzat kendim rastladığım için söylüyorum, başta İsrail olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinden insanlar “İlmî çalışma, araştırma yapıyoruz.” diyerek sürekli dolaştılar, neyimiz varsa numunelerini alıp götürdüler.

Değerli arkadaşlar, her konuda olduğu gibi bu konuda da devlet ciddiyeti yok. Alınacak tedbir nedir? Bana sorarsanız alınacak tedbir, devlet ciddiyetini yeniden tesis etmektir. Bunu niçin söylüyorum? Değerli arkadaşlar, hem Türk yönetim düşüncesini hem İslam yönetim düşüncesini inceleyen bazı ilim adamlarının eserlerinden baktım, ortak 3 tane hususu tespit ettim. Bir tanesi adalet, diğeri liyakat, üçüncüsü istişare. 3'ü de on altı seneye yaklaşan süre içerisinde yok. Liyakat olsa konuştuğumuz konu gibi diğer bütün konularda en iyi insanlar yönetici olur, hassasiyetini gösterir ve mesele kalmaz.

Bu liyakat konusunda o kadar gelişigüzel davranılmıştır ki... Geçen hafta yaşadığımız, bu, Harran Üniversitesindeki olay aslında herkesi uyandırmalıydı. 2015'te rektörlük seçimleri yapılıyor, 58 oyla 5'inci sırada yer alan kişi rektör olarak atanıyor. Tabii ki 5'inci sıradaki rektör olursa ne yapacak? Yağcılık yapacak, yalakalık yapacak, biat edecek ve bunun sonucunda da ne diyor? Üstelik İslam adına konuşuyor hoca, profesör, rektör “İslami olarak Cumhurbaşkanıya itaat etmek farzıyandır, karşı gelmek de harpten kaçmak manasına gelir, haramdır.” diyor. Tepkileri bu Mecliste de çok gördük, kamuoyunda da gördük, tepkiler üzerine istifâ ediyor. Şimdi bu rektör ne zaman, hangi daha iyi bir yere atanacak diye ben takip ediyorum çünkü bundan önce bunun örneklerini çok gördük biz.

Hani hatırlayacaksınız, bir üniversitemizin rektör yardımcısı vardı, Sabahattin Zaim Üniversitesinin Rektör Yardımcısı, ne demişti? “Okuma oranı arttıkça beni afakanlar basıyor, ben her zaman cahil halka güvendim.” demişti. Bunu diyen rektör yardımcısı, profesör. Arkadaşlar, bu kişi kısa zamanda terfi ettirildi ve YÖK’te Denetleme Kurulu üyesi oldu.

Terfi etmenin yolu belli; iyi iş yapmayacaksın, vasıflı olmayacaksın, yalakaılığı iyi yapacaksın, o zaman terfi edersin. Zaten bu konuda o kadar çok örnek var ki, ben bazılarını tespit ettim, sizlere arz ediyorum:

Bir milletvekilimiz vardı, hatırlayacaksınız, “Fetullah Gülen son bin yılın en büyük Türk büyüklerinden biridir.” demişti. Ne oldu? Yeniden milletvekili olamadı ama eşi şu anda vali oldu, son kararnameyle vali oldu.

Eski İçişleri Bakanı -şu anda yok zannediyorum- milletvekili “Peygamber gurura kapıldı ama biz gurura kapılmadık.” dedi ve nitekim yeniden milletvekili oldu.

Düzce eski milletvekili vardı. Ne dedi Cumhurbaşkanı için? “Allahuteâlâ’nın bütün vasıflarını toplamış bir liderdir.” dedi ve hâlen o partide duruyor. Hiç kimse dokunmuyor.

Bursa eski milletvekili -o zaman Başbakanı Cumhurbaşkanı- diyor ki: “Sayın Başbakana dokunmak bile ibadettir.” ve hâlâ duruyor o partide, kimse dokunmuyor.

Eski meşhur bakan vardı ya hani “Bu Bakara iyi makara, oradan beğen, bir tane salla gitsin” dedi ve son törende gördüm, gene boy gösteriyor, havaalanında boy gösteriyor. Ne güzel ya! Bunlar o kadar çok ki bunları ben araştırıp nasıl bulduysam, unutmadıysam Harran Üniversitesi Rektörünü de öyle takip edeceğim, bakalım, nereye terfi edecek. Bu ödüllendirme işi aslında AKP’ye hiçbir fayda sağlamayacaktır, ülkemize sağlamıyor, Türk milletine sağlamıyor ama partiye de bir fayda sağlamayacaktır.

Son olarak, geçen hafta bana bir fotoğraf gönderdiler Ordu’dan. Bir pankart asılmış Ordu Belediyesi tarafından, pankartın bir tarafında Cumhurbaşkanlığı amblemi ve Cumhurbaşkanının resmi, pankartta şöyle yazıyor: “Biz denize insan dökmedik, biz denize taş dökerek Avrupa’nın tek havalimanını inşa ettik.” Bu pankartı yazdıranlara, astıranlara, o fikirde olanlara, hepsine seslenmek istiyorum: Değerli arkadaşlar, biz Türk milleti olarak denize insan dökmedik, düşman dökük, düşman. Aklınızı başınıza alın! (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu nasıl bir lafutr ve nasıl bu pankart asılabiliyor, buna nasıl müsaade ediyorsunuz? Ülkemizi yönetiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu yönetim şekli zaten nasıl bir hâl aldı? “Partili Cumhurbaşkanlığı sistemi” Adı böyle değil mi? Adı böyle ama televizyona çıkan pek çok insan ve sizin burada, kürsüde söz alan bazı milletvekilleriniz “başkan” diyor. Kardeşim, partili Cumhurbaşkanlığı sistemini getirdiysek başkan değildir, Cumhurbaşkanıdır. Zaten buraya gelirken, bu “yeni Türkiye” dediğiniz sistem değişikliğine kadar gelirken neler demediniz ki? “Bu Anayasa değişikliği ilk adımdır, sonra daha da değişecektir.” Sonra “Anayasa’nın değiştirilemez maddelerini de kabul etmek mümkün değildir.” demişsiniz, “Yeni bir devlet kuruyoruz. Beğenin, beğenmeyin, bu yeni devletin kurucu lideri Tayyip Erdoğan’dır.” demişsiniz. Bir devlet mi kuruldu, biz mi farkında değiliz? Değerli arkadaşlar, bu yanlışlığa bir son vermek gerekir.

Sayın Cumhurbaşkanı da kendini kaptırdı gidiyor. Hafta sonu İstanbul’da bir okul açılışında diyor ki: “Kazanırsak hep birlikte kazanacağız, kaybedersek hep birlikte kaybedeceğiz.” Hatırlar mısınız, iki hafta evvel grup konuşmasında da şöyle bir ifade de bulunmuştu: “Tarih bizi öyle bir noktaya getirdi ki ülkemizin kaderi ile partimizin kaderlerini birleştirdi. Allah korusun, AK PARTİ’nin yıkılması Türkiye için felaket olacaktır.” Olamaz arkadaşlar, Türk milletinin devlet yönetimi anlayışında ebet müddet anlayışı hâkimdir. Burada böyle kibirlenmek, böbürlenmek olmaz.

Bakın ne diyor Atatürk: “Bir devlet adamı kerameti kendinde görmeye başladı mı devlet adamlığını yitirdi demektir.” Ve bir şey daha söylüyor kendisi için: “Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.” İşte anlayış bu, devleti yönetme anlayışı bu. Hiç kimse kerameti kendinde görmemelidir.

Bu konu oldukça hassas bir konudur ama Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında -ben ilk konuşmamda da ifade etmiştim, tekrar ifade ediyorum- bütün bunları ve sorunlarımızı konuşarak çözebilmeyi de becermeliyiz arkadaşlar.

Özellikle AKP sıralarından -ben şimdi göz atıyorum- dinlemek istemiyorlar, duymak istemiyorlar ama mecburuz konuşarak anlaşmaya. Konuşarak anlaşabiliriz, sorunlarımızı konuşabileceğimiz en yüce yer burasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Nuhoglu, toparlayın.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sizi yine konuşturuyorlar, şanslısınız.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Burada konuşarak çözebileceğiz, birbirimizi anlamaya çalışacağız ama buranın itibarını korumak da bizim görevimizdir, buranın itibarını düşürmek kimseye fayda sağlamayacaktır. Tabii, itibarını korumanın ilk şartı da yeminimize sadık kalmak ve kurucu iradeye saygılı olmaktır.

Ben de sizlere saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Nuhoglu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Özlem Hanım.

Ayakta ifade eder misiniz Özlem Hanım talebinizi lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Talebimi ayakta... Partimize çok ciddi bir sataşma var, o yüzden söz talep ediyorum. Kendimize gelmekten bahsetti sayın hatip. Bayağı bir kendimdeyim çünkü.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika kürsüden veriyorum.

Yeniden sataşmaya mahal vermeden iki dakikada toparlayalım.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun birleştirilerek görüşülen (10/361; 10/405; 10/406; 10/407; 10/410) Meclis araştırması önergesi üzerinde önerge sahipleri adına yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; günün sonuna geldik. Doğrusu, herkesin sabrının da sonunda olduğunu düşünüyorum fakat söz almam elzem olduğu için kürsüye gelme ihtiyacı duydum.

Şimdi, sayın hatip diyor ki: “Kendinize gelin.” “Kendinize gelin.” ne demek ya, ne demek? Herkes kendinde; herkesin iradesi, aklı, muhakemesi başında, ne yaptığını biliyor, iradi. Hayatımız boyunca iradi işler yapıyoruz, hiç kimse uyumuyor. Dinlenmek için de başka şartlar gerekiyor. Eğer siz aromatik bitkilerle ilgili çıkıp buradaki insanlara “Kendinize gelin.” diye hakaret ederek seslenirseniz kim sizi dinleyebilir ki, kim dinleyebilir?

Şimdi, buradan baktığımızda şunu görüyorum: Bir pankarttan bahsediyorsunuz. “Biz denize insanları dökmedik, taş döktük.” İyi bir pankart mı? Bence değil, iyi bir pankart değil ama bu pankartın bir evveliyatı var, bir çağrışımında bulunmak için bunu yapmış. Çağrışımındaki konu da bellidir. Yani Türkiye’de daha evvel referandum yapıldı, bu 16 Nisan referandumunda, referandum için yapılan kampanyalarda CHP’nin bir milletvekili 3 Nisan 2017’de Konya’da dedi ki: “Eğer ‘Evet’ çıkarsa hepimizi denize dökceğiz.” Alenen bu söylendi. Bunun çok tartışması oldu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hayda...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Öyle bir şey demedi.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Aynen böyle söylendi. Bunun günlerce tartışması oldu.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Öyle bir şey demedi, yalan söylüyorsunuz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Çarpıtmayın, öyle bir şey demedi.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz, bir daha aç bak.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Asla, asla! Bana kimse “Yalan söylüyorsunuz.” diyemez.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – “Yalan söylüyorsunuz.” diyemezsiniz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yok, öyle bir şey demedi.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Söz hakkı alırsınız, konuşursunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Hürriyet gazetesini açın, bakın hemen adını yazdığımızda tak diye çıkıyor. Bana oradan bağırmayın.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Kimse bana “Yalan söylüyorsunuz.” diyemez.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz ama.

BAŞKAN – Sayın Zengin, siz sükûnetle Genel Kurula hitap edin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Hayır Sayın Başkan, lütfen.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Bana “Yalan söylüyorsunuz.” diyemezsiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Zengin, siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kocaman bir yalan söylüyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Hayır, kimse “Yalan söylüyorsunuz.” diyemez böyle kayılmış bir şekilde. Herkes haddini bilecek.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kocaman bir yalan söylüyorsunuz, kocaman.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, konuşmacıya müdahale etmeyelim.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Nihayetinde gelir burada konuşursunuz. Bu cümleler sarf edildi, sizin partinizin milletvekili söyledi, bu konuyu açan da İYİ PARTİ’li milletvekilidir. Bu böyle söylendiği için bu pankart yazılmıştır. Dürüstçe de söylüyorum, böyle bir pankartın gerçek olmasına rağmen yazılmasını da ben şahsen doğru bulmam ama nihayetinde buraya gelen hatip Allah rızası için mevzuyla alakalı laflar söylesin, insanların sabrını zorlamasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu, önce Sayın Özkoç'a, ondan sonra size söz veririm.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekiliyle ilgili – geçmiş dönemdeki- ağır bir sataşmada bulunmuştur. İzin istiyorum sataşmadan.

BAŞKAN – İki dakika süreniz var. Toparlayarak bitirelim.

Buyurun.

8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; arkadaşlar, birbirimize saygı göstermeliyiz ama Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan vekiline -kim olursa olsun- saygı göstermeliyiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben sonuna kadar Başkana saygılıyım, bana had bildirmeyin.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bu nasıl bir şey, nasıl bir grup başkan vekilliğidir.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben Başkanıma saygılıyım.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Ben daha bir şey söylemedim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır söylüyorsunuz, bu laf bana dönük.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bu nasıl bir grup başkan vekili tarzıdır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben Sayın Başkana sonuna kadar saygılıyım.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bir grup başkan vekili böyle saygısızca... Yahu arkadaş, bir grup başkan vekili konuşuyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, bana saygısızlık itham edemezsin.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Özkoç, siz devam edin lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben Başkana saygılıyım, lütfen!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Birincisi: Sizi saygısızlıkla itham ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Edemezsiniz, değilim çünkü; değilim, değilim.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Yani bunu siz söyleyebilirsiniz ama ben ediyorum, ne yapacağımızı da çok merak ediyorum, nasıl bir tavır içerisine gireceğinizi çok merak ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değilim, değilim; söylüyorum.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım değerli arkadaşlar.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bir grup başkan vekiline yakışır bir tarzla...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sizin partinizin yaptığı...

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bir grup başkan vekiline yakışır bir tarzla konuşmuyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kayda geçsin, zinhar reddediyorum, reddediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – O şekilde davranmıyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Nasıl davranacağıma ben karar veririm, ben karar veririm.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Meclis Başkan Vekiliyle konuşurken ayağa kalkmıyorsunuz. Sizi saygıya davet ediyorum, birincisi bu.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben karar veririm. Ben nasıl olacağını gayet iyi biliyorum.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Başkanım, böyle bir usul yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – İkincisi: Burada bir milletvekilimiz konuşmuş. Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili bir sataşmada bulunuyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – O milletvekilimiz diyor ki: “Gerçekten bu ülkede kendisini Yunan’la birlikte hareket edenleri nasıl denize döktüysek şimdi de Fetullah’la beraber hareket edenleri öyle denize dökeceğiz.” diyor. Bu iradeyse o, o iradeyi de dökcek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Nuhoğlu...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Vekiliniz öyle dedi, hâlâ mı savunuyorsunuz?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Burada var Sayın Grup Başkan Vekilim. Grup Başkan Vekilim, burada var, yazdığı burada, söylediği bu. Arkasında duramayacağımız sözü söylemeyin. Arkasında duramıyorsanız söylemeyin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne dediysek söylüyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kendisi özür diledi ya, kendisi.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kendisi özür diledi.

BAŞKAN – Bir saniye, değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayın lütfen...

Buyurun Sayın Nuhoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bana gönderilen pankartın resmini ben saklıyorum, dilerlerse veririm. Eğer pankarta karşıysalar ben bundan mutluluk duyarım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Söyledim zaten.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Pankartı asanlar ve asturanlar kimlerse onları da partiden uzaklaştırırlarsa tebrik ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Aynı şekilde...

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Diğer taraftan da sistem konusunda “Kendinize gelin.” derken değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı partili sistemi mi, Başkanlık sistemi mi? İki de bir çıkıp “Başkan” dersiniz elbette ben de bunu size söyleyeceğim, burada bir hakaret yok ki, hiçbir şey yok. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemi varsa bu sistemi kabul edelim ama ısrarla “Başkan” diyorsanız televizyona çıkan birçok insan hâlâ “Başkan” diyorsa ben de “Kendinize gelin.” deme hakkını kendimde bulmaz mıyım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, tekrar söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

Sükûnetle... İsterseniz yerinizden, oradan vereyim.

Toparlayalım ama lütfen, artık tartışmaları bitirelim.

42.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, ben sakinim normal şartlar altında.

Size bakın “Başkanım” diyorum, “Başkan” falan da değil, orada oturduğunuz müddetçe hiçbir siyasi partinin önemi yok, benim Başkanımısınız ve çok rızayla bunu ifade ediyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

Müsaade eder misiniz bir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Sayın Zengin, lütfen Genel Kurula hitap edin siz.

Arkadaşlar...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, yahu hakaret etmeden lütfen, sataşma var...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

Sayın değerli arkadaşlar, bir grup başkan vekili konuşuyor, lütfen.

Siz tamamlayın.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bir saygı göster ya! Bir konuşmasını bitirsin be!

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, lütfen arkadaşlarınıza müdahale edin.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, bir kez daha söylüyorum.

Sayın Başkanım, aklım başımda, size iradi olarak çok büyük saygı duyuyorum ve bence fevkalade iyi bir yönetim sergiliyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler)

Susar mısınız arkadaşım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu manada hiçbir itirazım yok. Fakat ben orada konuşurken kürsüdeyim, konuşmam bitsin, arkadaşın paşa gönlü ne istiyorsa söylesin, oturduğu yerden bana “Yalan söylüyorsunuz.” dediği an insanım ve kızarım. Niye yalan söyleyeyim? Yalan söyleyemiyorum...

BAŞKAN – Peki.

İki grup başkan vekilinin artık toparlamasında yarar var.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye...

Ve hiç kimse de sizi saygısızlıkla itham edemez çünkü hiçbir şey yapmadım. Hayatım boyunca yaptığım her şeyin bedelini öderim, hataysa da söylerim ama bir partinin milletvekili bunu söylemişse, her taraf bunu yazıyorsa beni yalanla itham edenin kendisi... Neyse “Kendisi öyledir.” diyeceğim, iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konu anlaşılmıştır.

Sayın Özkoç...

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın İslam.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bu söz kesme konusu açılmışken bir dakikalık konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Siz bir sisteme bir girin, toparlayacağız.

Sayın Özkoç, siz de yerinizden bir toparlayın.

Buyurun.

43.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, hanımefendinin doğruyu söylemediğini iddia ediyoruz. Arkadaşımız kayıtlarda olduğu şekliyle arkadaşımızın ne dediğini okuyacak.

BAŞKAN – Peki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bugün emperyalizmin kucagında oturan Fetullah terör örgütünden neden bahsettiğini de açık bir şekilde ortaya koyacak.

BAŞKAN – Sayın Zengin'in anlattığı konu da o “İnternette bakın.” dediği...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet.

BAŞKAN - Sadece o bölümü okuyun Sayın Sertel, bitirelim tartışmayı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Engin Bey, bir dakika... Düzeltmesini değil, önce ne söylediğini okusun.

BAŞKAN – Lütfen susar mısınız değerli arkadaşlar.

Arkadaşlar, grup başkan vekillerinin olduğu yerde milletvekillerinin araya girmesi yanlış olur.

Sayın Sertel, siz devam edin, toparlayalım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şimdi, Hüsnü Bozkurt arkadaşımız Mecliste değil, keşke olsaydı o yanıt verirdi.

BAŞKAN – Siz lütfen ne söylediğini okuyun, o sözleri söyleyin siz sadece Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ama şunu söyleyeceğim: Hüsnü Bozkurt o programda -ben de o programı canlı olarak izledim- “Ülkeyi bölmek isteyenlere, emperyalist güçlere ve onların iş birlikçilerine karşı ayağa kalkarız ve emperyalist güçlerin iş birlikçilerini denize dökeriz.” dedi. Burada emperyalist güçler kastı eğer bu arkadaşları çok ilgilendiriyorsa alınganlık gösterebilirler ama biz emperyalizme karşı hep mücadele ettik, emperyal güçlere karşı da mücadele edeceğiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, hayır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Olanı okuyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ama Sayın Zengin...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Olmaz, hayır, lütfen...

BAŞKAN - Sayın Zengin, bir saniye lütfen.

Sayın İslam, siz benden söz talep ettiniz. Yerinizden bir dakika söz veriyorum.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama konuyu bölüyoruz, hiç alakası yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Zengin, bir oturun lütfen, sakın olalım.

Buyurun Sayın İslam.

44.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, milletvekillerinin birbirini dinlemesi hâlinde sorunun kalmayacağına ilişkin açıklaması

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bir dakika da sürmeyebilir Sayın Başkan.

Ben Sayın Zengin'i takip eden bir siyasetçiyim, izleyen bir siyasetçiyim. Bakın, o bile sesini yükseltmek zorunda kaldı Mecliste. Birisi şu kürsüye çıktığında birbirimizi dinlesek -ben öyle yapacağım, kim ne yaparsa yapsın- inanın ortada çok fazla büyük bir sorun kalmayacak. Bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, son defa söz veriyorum, lütfen sükûnetle toparlayalım artık, bitirelim. Buyurun.

45.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, sükûnet nasıl bizim kendi irademizse celallenmek de böyle fevri olan, kendiliğinden olan bir şey değil.

BAŞKAN – Ama grup başkan vekillerinin biraz soğukkanlı olması gerekiyor tabii, lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, bir saniye, bir saniye... Hayır.

Sayın Başkanım, bakınız, Sayın İslam söyledi, ben normal şartlarda fevkalade sakin bir insanım.

BAŞKAN – Peki, tanıyoruz sizi tabii, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama bana “yalan” dendiği an hakikaten dayanmam mümkün değil. Arkadaşlarımız kendi milletvekillerinin yorumunu -ben “arkadaşım” diyorum “bu” demeyeceğim- ifade ediyor. Oysa ki ifadenin tamamında kendisi çok aleni olarak “Evet çıkarsa denize dökeriz.” diyor.

BAŞKAN – Bu tartışma artık geride kaldı, ama bitti.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu tartışma değil, hayır... Ben isteyerek...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Okuyun, oradan okuyun efendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Açar mısınız. Okuyacağım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Okuyun oradan. Niye açmadınız daha önce?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bana emretmeyin, bana emretmeyin!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, karşılıklı konuşmayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Okuyun o zaman.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Emretmeyin” diyorum, hâlâ “okuyun” diyorsunuz ya!

BAŞKAN – Lütfen tartışmayı sonuçlandırın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ne yapmayı düşünüyorsunuz Sayın Grup Başkan Vekili?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Okur musunuz?” diye bir Türkçe kelime var. Nezaket “Okur musunuz!”

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Hakikaten ne yapmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Lütfen tartışmayı keselim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne yapacağıma kendim karar veririm, ifade aynen böyledir: “Evet çıkarsa denize dökeriz.”

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Neden okumadınız?

VIII.-MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)**A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)**

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğindeki sorunların giderilmesi, genetik çeşitliliğin korunması ve bunların sağlık sektöründeki kullanımının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/361) (Devam)

2.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması ile bu bitkilerin daha iyi değerlendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/405) (Devam)

3.- Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve 24 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi ile bu süreçlerde ekolojik dengenin korunması hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/406) (Devam)

4.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tıbbi ve aromatik bitki üretiminin artırılması, üretim ve arzın her aşamasında ilgili uzmanların denetiminin sağlanması ile bu süreçlerde ekolojik dengeyi koruyucu tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/407) (Devam)

5.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/410) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Meclis araştırması önermeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Meclis araştırması açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Meclis araştırması açılması kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, açılan Meclis araştırması önergesi üzerine yapılması gereken birkaç oylamamız daha var. Birincisi: Meclis araştırmasını yapacak komisyonun 12 üyeden kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

İkincisi: Komisyonun çalışma süresinin başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üyenin seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemimizde başka görüşecek konu kalmadığından, denetim konuları ve “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler”i sırasıyla görüşmek üzere, 13 Kasım 2018 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum.

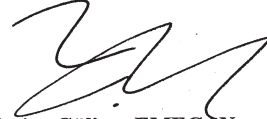
Kapanma Saati: 19.46

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, Anadolu Ajansı'nda bazı çalışanların emekliliğe zorlandığı ve kurum çalışanlarından bir kısmına yüksek miktarda harcırah ödendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4024)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY** tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.



Emine Gülizar EMECAN
İstanbul Milletvekili

14 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı kurulmuş ve Anadolu Ajansı ilgili başkanlığa bağlanmıştır. Son beş yıl içerisinde ajansın personel sayısında ciddi oranda artışlar olduğu, Anadolu Ajansı'nın bazı çalışanlarını işten çıkardığı, bazılarında da baskı yaparak emekliliğe zorlandığı, bir kısmının ise istifa ettirilerek, daha sonra düşük maaşlarla yeniden işe başlatılacakları taahhüdünde bulunduğu iddia edilmektedir. Emekli edilmek istenenlerin ortalama tazminat yükünün 50 milyon TL civarında olacağı söylenmektedir.

Ayrıca geçtiğimiz yıl içerisinde kurum çalışanlarından bir kısmına 10 milyon TL'yi bulan çok yüksek miktarlarda harcırahlar ödendiği de edindiğimiz bilgiler arasındadır.

Bu bağlamda;

- 1- Halen çalışmakta olan 4250 civarında personelden, son beş yıl içerisinde kuruma alınanların sayısı kaçtır?
- 2- 10 yıl ve üzeri hizmeti olan bazı çalışanların istifaya zorlandığı doğru mudur? Son günlerde işten çıkarılanların sayısı kaçtır?
- 3- 20 yıl ve üzeri hizmeti olan 70 kişinin yakın zamanda işine son verildiği ve düşük maaşlarla yeniden başlatıldıkları doğru mudur?
- 4- Yine bazı çalışanların da istifa ettirilip, daha düşük maaşlarla yeniden işe alınacakları sözü verildiği doğru mudur?
- 5- Emekliliği hak edenlerin emekli olmaya zorlandığı ve hatta bunun için özel baskı yöntemleri uygulandığı doğru mudur?
- 6- Bu operasyonu yürüten yöneticilerin maaşlarına zam yapılacağı sözü verildiği iddiaları hakkında ne gibi bir açıklamanız vardır?
- 7- Ortalama tazminat yükünün 50 milyon TL olacağı tahminleri yapılmaktadır? Bu ekonomik kriz ortamında bu kadar yükün devlete yüklenmesi hususunda yorumunuz nedir?
- 8- Kurumunuzca sadece geçen yıl içerisinde 10 milyon TL. harcırah ödendiği iddia hakkında ne gibi bir açıklamanız vardır? Bu kadar yüksek miktardaki harcırahlar kimlere ve hangi görevler için ödenmiştir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Tarih: 07.11.2018
Sayı: -120.07-E.00000378356

Sayı : 13717388-610-E.130253

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/10/2018 tarihli ve 43452547120.07-368498 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar EMECAN tarafından Cumhurbaşkanı Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4024] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

EK

Önergeyi Veren Milletvekili: Emine Gülizar EMECAN

İstanbul Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4024

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Anadolu Ajansı Türk A.Ş. kamu tüzel kişiliğine haiz olmayıp faaliyetlerini Türk Ticaret Kanunu'na bağlı yürüten anonim şirket statüsündedir.

2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar Yüksek Hızlı Tren projesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/4087)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması için;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.08.10.2018


Ali Fazıl KASAP
Kütahya Milletvekili

TCDD Genel Müdürlüğü'nün hayata geçireceği projeler arasında yer alan Antalya, Isparta ve Burdur'u da içeren Batı Akdeniz'i yakından ilgilendiren Afyonkarahisar-Antalya-Burdur-Eskişehir-Isparta-Kütahya Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesi için Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar etabının öncelikli olarak başlanacağı ve bölgede uygulama projelerinin tamamlanmak üzere olduğu 2017 yılında ifade edilmişti.

Bu bağlamda:

1. Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesi şuan hangi aşamadır?
2. Eskişehir-Kütahya-Afyonkarahisar etabının uygulama projesinin son durumu nedir? İlgili projelerin kamulaştırma çalışması ve yapım ihalesi yapılmış mıdır?
3. İlgili projelerin ÇED, etüt ve fizibilite etüdü çalışması sonuçlanmış mıdır?
4. Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesi ne zaman hayata geçecektir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/32357
Konu : Kütahya Milletvekili
Sayın Ali Fazıl KASAP'ın
yazılı soru önergesi

05 -11- 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18.10.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.368497 sayılı yazınız.

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl KASAP'ın 7/4087 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.


M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ FAZIL KASAP'IN
7/4087 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

TCDD Genel Müdürlüğü'nün hayata geçireceği projeler arasında yer alan Antalya, Isparta ve Burdur'u da içeren Batı Akdeniz'i yakından ilgilendiren Afyonkarahisar-Antalya-Burdur-Eskişehir-Isparta-Kütahya Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesi için Kütahya-Eskişehir- Afyonkarahisar etabının öncelikli olarak başlanacağı ve bölgede uygulama projelerinin tamamlanmak üzere olduğu 2017 yılında ifade edilmişti.

Bu bağlamda:

SORULAR:

- 1- Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesi şuan hangi aşamadadır?
- 2- Eskişehir-Kütahya-Afyonkarahisar etabının uygulama projesinin son durumu nedir? İlgili projelerin kamulaştırma çalışması ve yapım ihalesi yapılmış mıdır?
- 3- İlgili projelerin ÇED, etüt ve fizibilite etüdü çalışması sonuçlanmış mıdır?
- 4- Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesi ne zaman hayata geçecektir?

CEVAPLAR :

Kütahya-Eskişehir-Afyonkarahisar Yüksek Hızlı Tren (YHT) Projesinin fizibilite etüdü tamamlanmış, ÇED çalışmaları ile etüt-proje çalışmaları devam etmekte olup, kamulaştırma çalışmalarının da tamamlandıktan sonra yapım işine ait ihale süreçlerine başlanılacaktır.

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, TRT'nin 200 yeni araç aldığı iddiası ve envanterine kayıtlı araç sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4089)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.



Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş Milletvekili

Hükümet'in kamuda tasarruf açıklamalarına rağmen TRT'nin araç filosunu yenilediği iddia edilmektedir. AKP ne zaman kamuda tasarruf tan sözetsen, ya makam araçları yenileniyor yada lüks uçaklar alınıyor. Son olarak Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın kamuda araç harcamalarını kısmak üzere tüm kamu kurumlarına bir genelge göndermesinin ardından bütçe harcama rakamları genelgenin "göstermelik" olduğunu gözler önüne sermiştir. Kamuda görev zararları Ağustos ayındaki 14.5 milyar TL'lik büyük zararlarla 55 milyar TL ödeneğın şimdiden üzerine çıkarak 61 milyar TL olmuştur.

Yüzlerce çalışanın emekliliğe zorlayan ve dış yapımcı şirketlerine ödenen yüksek ücretlerle tartışılan TRT'nin, ekonomik krizin yaşanmasına karşın 200 yeni araç alımı yapması, kamuda tasarrufun göstermelik olduğunu bir kez daha bize göstermiştir.

Buna istinaden;

- 1- Tasarruf bahanesiyle yüzlerce çalışanın emekliye zorlayan TRT'nin, 200 yeni araç alımı yaptığı doğru mudur? Ülkenin yaşadığı derin kriz ortamında böyle bir harcama yapılmasını doğru buluyor musunuz?
- 2- Ekonomik kriz ile mücadele edildiğini söyleyerek vatandaşın altın ve döviz birikimlerini yastık altından çıkarmalarını isteyip de kamu kurumlarının tasarruf yapmaması bir samimiyetsizlik değil midir?
- 3- TRT'nin envanterine kayıtlı araç sayısı kaçtır?
- 4- TRT'nin aldığı 200 araç için ödenen miktar ne kadardır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Tarih: 07.11.2018
Sayı: -120.07-E.00000378353

Sayı : 13717388-610-E.132698

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/10/2018 tarihli ve 43452547120.07-369662 sayılı yazınız.

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ali ÖZTUNÇ tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4089] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

EK

Önergeyi Veren Milletvekili: Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4089

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Anayasa, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ve ilgili meri mevzuat hükümleri çerçevesinde faaliyetlerini yürütmektedir.

Kurumda makama tahsisli araç bulunmamaktadır. Mevcut araçlar merkez ve taşra teşkilatında idari hizmetler ve yayın ihtiyaçları doğrultusunda kurumsal amaçlı olarak 3 yılda bir kiralanmak suretiyle ilgili birimler tarafından kullanılmaktadır. Kurum envanterine kayıtlı araç sayısında herhangi bir değişiklik söz konusu olmadığından herhangi bir bedel ödenmemiştir.

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gazetelere ve gazete çalışanlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4112)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 08.10.2018



Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

- 1) Ülkemizde kaç ulusal, kaç günlük yerel gazete çıkmaktadır?
- 2) Kaç tane haftalık süreli yayın gazete çıkmaktadır?
- 3) Kaç kişi sigortalı olarak bu gazetelerde çalışmaktadır? Yerel basında çalışan sigortalı sayısı kaçtır? Ülkemizde kaç kişi sarı basın kartı bulunmaktadır?
- 4) Kaç kişi daimi sarı basın kartı sahibidir? 2017 ve 2018 yıllarında kapanan ulusal ve yerel gazete sayısı kaçtır? Kaç kişi bu kapanmalar sonucu işten çıkarılmıştır, kaç kişi işsizlik ödeneği bağlanmıştır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞITarih: 07.11.2018
Sayı: -120.07.E.00000378352

Sayı : 13717388-610-E.132709

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/10/2018 tarihli ve 43452547120.07-369662 sayılı yazınız.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4112] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

EK

Önergeyi Veren Milletvekili: Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4112

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Basın Kartları Elektronik Başvuru Sisteminde kayıtlı günlük ulusal düzeyde 46, günlük yerel düzeyde 757, haftalık 346, süreli yayın bulunmaktadır. Yurt genelindeki resmi ilan yayımlama hakkı olan gazete sayısı 1.099 adettir. Basın Kartları Elektronik Başvuru Sisteminde kayıtlı basın kartı sayısı 15.404'tür. Basın Kartları Elektronik Başvuru Sisteminde kayıtlı sürekli basın kartı sayısı 5.710'dur.

5.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sayıştay Başkanlığının Cumhurbaşkanlığı denetim raporlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4113)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.



Dr. Murat EMİR
Ankara Milletvekili

Sayıştay Başkanlığının Cumhurbaşkanlığı Denetim Raporlarının "Faaliyet Sonuçları Tablosu" başlığı altında "Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transfer"lere ait bilgiler yer almaktadır. Söz konusu raporlara göre bu kuruluşlara 2015 yılında 5 milyon 850 bin, 2016 yılında, 7 milyon 146 bin 230, 2017 yılında ise 7 milyon 975 bin TL kaynak transferi yapılmıştır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında;

- 1- Üç yıllık süre zarfında kaç "Kar amacı gütmeyen" kuruluşa kaynak transferi yapılmıştır?
- 2- Raporlarda yer alan ve kaynak aktarımı yapılan "Kar amacı gütmeyen kuruluşlar" hangileridir.

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞITarih: 07.11.2018
Sayı: -120.07-E.00000378354

Sayı : 13717388-610-E.132716

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/10/2018 tarihli ve 43452547120.07-369662 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Murat EMİR tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4113] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

EK

Önergeyi Veren Milletvekili: Murat EMİR
Ankara Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4113

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Cumhurbaşkanlığı Bütçesinin “Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler” tertibinden 2015 yılında 4.150.000 TL, 2016 yılında 5.450.000 TL, 2017 yılında ise 5.475.000 TL kullanılmıştır.

Yarımda bulunan dernek, vakıf ve kuruluşlardan bazıları şunlardır; Fiziksel Engelliler Vakfı, Türkmeneli İşbirliği ve Kültür Vakfı, Türk Devlet ve Topulukları Dostluk, Kardeşlik ve İşbirliği Vakfı, Türkiye Gaziler ve Şehit Aileleri Vakfı, Türk Ocakları Vakfı, Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonu, Türk Dil ve Edebiyat Derneği, Balkan Müslümanlarıyla Yardımlaşma Dayanışma Derneği, Türkiye Verimlilik Vakfı, Türkmen Alevi Bektaşî Derneği, Göç Araştırmaları Vakfı, Türkiye Yeşilay Cemiyeti, Türkiye Beyazay Derneğidir.

6.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakanlığın yapımını devralmadığı bazı şehirlerin raylı ulaşım sistemlerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/4358)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12/10/2018


İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olarak, Türkiye'deki bütün metroları devralarak Belediyelerin üzerinden ciddi mali yük almış olduk.

10 Aralık 2010 tarihli Resmî Gazete yayınlanan, Bakanlar Kurulu kararına göre; "Şehir içi raylı ulaşım sistemleri metrolar ve bunlarla ilgili tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca devralınması ve tamamlanmasını müteakip devri ile ilgili şartların belirlenmesine ilişkin kararın amacı, 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 9 uncu ve geçici 7'nci maddeleri uyarınca şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metrolar ve bunlarla ilgili tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca devralınması ve tamamlanmasını müteakip devri ile ilgili usul ve esasların belirlenmesidir."

Bu bağlamda;

1. Kanunda değişiklik yapıldığı tarihte öncelikli olarak sıkıntı yaşanan İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyeleri dâhil edilmiş olup, Erzincan, Erzurum, Antalya ve Konya illerimiz daha sonradan ilave edilmiştir. İvedilikle çözülmesi gereken Adana ilimizde yapımı devam eden şehir içi hafif raylı ulaşım sistemi neden dâhil edilmemiştir?
2. 2011 yılı seçimlerinden önce ilimizi ziyaret eden dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın. Binali Yıldırım'ın yaptığı konuşmada Adanalı hemşerilerimize 2. Etapı olan Akıncılar-Çukurova Üniversitesi hattının başlanacağına sözünü vermiştir, 7 yıl geçmesine rağmen neden başlanmamıştır?
3. Adana Metrosunun Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınızca devralınması ile ilgili herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
4. Akıncılar-Çukurova Üniversitesi ve Sarıçam'daki yeni stadyumu kapsayan ikinci etap raylı sistem güzergâhı ne zaman tamamlanacaktır, tarih verir misiniz?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/32333
Konu : Adana Milletvekili
Sayın İsmail KONCUK'un
yazılı soru önergesi

05 -11- 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.10.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.369662 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın İsmail KONCUK'un 7/4358 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.


M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL KONCUK'UN
7/4358 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olarak, Türkiye'deki bütün metroları devralarak Belediyelerin üzerinden ciddi mali yük almış oldunuz.

10 Aralık 2010 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan, Bakanlar Kurulu kararına göre; "Şehir içi raylı ulaşım sistemleri metrolar ve bunlarla ilgili tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca devralınması ve tamamlanmasını müteakip devri ile ilgili şartların belirlenmesine ilişkin kararın amacı, 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 9 uncu ve geçici 7'nci maddeleri uyarınca şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metrolar ve bunlarla ilgili tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca devralınması ve tamamlanmasını müteakip devri ile ilgili usul ve esasların belirlenmesidir." Bu bağlamda;

SORULAR:

1. Kanunda değişiklik yapıldığı tarihte öncelikli olarak sıkıntı yaşanan İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyeleri dahil edilmiş olup, Erzincan, Erzurum, Antalya ve Konya illerimiz daha sonradan ilave edilmiştir. İvedikle çözülmesi gereken Adana ilimizde yapımı devam eden şehir içi hafif raylı ulaşım sistemi neden dâhil edilmemiştir?

2. 2011 yılı seçimlerinden önce ilimizi ziyaret eden dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Binali Yıldırım'ın yaptığı konuşmada Adanalı hemşerilerimize 2. Etapı olan Akıncılar-Çukurova Üniversitesi hattının başlanacağını sözünü vermiştir, 7 yıl geçmesine rağmen neden başlanmamıştır?

3. Adana Metrosunun Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınızca devralınması ile ilgili herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

4. Akıncılar-Çukurova Üniversitesi ve Sarıçam'daki yeni stadyumu kapsayan ikinci etap raylı sistem güzergâhı ne zaman tamamlanacaktır, tarih verir misiniz?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (AYGM); "Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ve il özel idareleri", "AYGM Ulaşım tarafından yaptırılacak metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin projelerinin ve Fizibilite Etüdü Teknik Şartnamesi" ile "AYGM Raylı ve Kablolu Toplu Taşım Sistemleri Tasarım Kriterleri"ne uygun olarak hazırlanacak ulaşım ve fizibilite etütlerinin sonuçlarına göre Raylı Toplu Taşım sistem seçiminin uygunluğu ile; ön/kesin projelerin onayı ve onaylı projelerin gerçekleştirilmesi sırasında yapılan önemli güzergah veya profil değişikliği, istasyon sayısı ve yerlerinin değiştirilmesi gibi fizibiliteyi etkileyecek revizyonlarının kontrolü yapılmakta ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile üstlenilen Raylı Sistem Projelerinin yapımını gerçekleştirmektedir.

Soru önergesindeki sözkonusu hafif raylı sistem hattı Adana Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının sorumluluğundadır.

7.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç 'un, Anadolu Ajansında çalışan personelle ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4365)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

- Saygılarımla.



Ali ÖZTUNÇ

Kahramanmaraş Milletvekili

- 1- Anadolu Ajansında merkez, taşra ve yurtdışı olmak üzere çalışan personel sayısı kaçtır?
- 2- Son bir yılda ajansa başlayan ve emekli olan personel sayısı kaçtır?
- 3- Yeni işe başlayan personeller ne kadar ücretle işe başlatılmaktadır?
- 4- Anadolu Ajansında çalışan personelin kaç kadrolu, kaç hizmet alımı, kaç serbest haberci olarak çalışmaktadır?
- 5- Yurtdışında, özellikle Mısır ve Fas'ta çok fazla eleman çalıştırılmasının sebebi nedir? Bu ülkelerdeki personel sayısı kaçtır? Bu personellere ödenen en yüksek ve en düşük maaş ne kadardır?
- 6- Anadolu Ajansı Genel Müdürünün, Genel Müdür Yardımcılarının ve Birim Müdürlerinin maaşları ne kadardır?
- 7- Son bir ay içinde kaç personel işten çıkartılıp, tekrar işe alınmıştır? Bu kişilerin çıkarılma ve yeniden aynı kişilerin işe başlatılma nedeni nedir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Tarih: 07.11.2018
Sayı: -120.07-E.00000378358

Sayı : 13717388-610-E.132721

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/10/2018 tarihli ve 43452547120.07-370411 sayılı yazınız.

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ali ÖZTUNÇ tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4365] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

EK

Önergeyi Veren Milletvekili: Ali ÖZTUNÇ

Kahramanmaraş Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4365

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Anadolu Ajansı Türk A.Ş. kamu tüzel kişiliğine haiz olmayıp faaliyetlerini Türk Ticaret Kanunu'na bağlı yürüten anonim şirket statüsündedir.

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlık kadrolarında görevli özel kalem müdürlerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4412)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Sayın Fatih DÖNMEZ** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.



Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

1. Göreve geldiğiniz tarih itibariyle bakanlığınızda bulunan görevli özel kalem müdürlüğü personel sayısı kaçtır? Görev alan özel kalem kaç yıllık mesleki tecrübeye sahiptirler?
2. Görev alan özel kalem müdürlüğü personellerinin kaç kişi kurumun kadrolu personeli ve kaç kişi açıktan atama ile çalışmaktadır?
3. Görevli özel kalem müdürlüğü personellerine makam aracı, ücretsiz GSM hattı, lojman tahsis edilmiş midir? Tahsis edilmiş ise bu ayrıcalık kimlere uygulanmıştır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

06 Kasım 2018

Sayı : 64272063-610- 31679
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-4412)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 22.10.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.370411 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/4412 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.


Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-4412 Esas Numaralı Önerge Cevabı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M. SEZGİN
TANRIKULU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI

Sorular:

- Göreve geldiğiniz tarih itibariyle bakanlığınızda bulunan görevli özel kalem müdürlüğü personel sayısı kaçtır? Görev alan özel kalem kaç yıllık mesleki tecrübeye sahiptirler?
- Görev alan özel kalem müdürlüğü personellerinin kaç kişi kurumun kadrolu personeli ve kaç kişi açıktan atama ile çalışmaktadır?
- Görevli özel kalem müdürlüğü personellerine makam aracı, ücretsiz GSM hattı, lojman tahsis edilmiş midir? Tahsis edilmiş ise bu ayrıcalık kimlere uygulanmıştır?

Cevaplar:

Bakanlığımız Özel Kalem Müdürlüğünde 67 personel görev yapmakta olup, her biri değişik yıllarda mesleki tecrübeye sahiptir. Özel Kalem Müdürlüğünde açıktan atama usulü ile atanan personel bulunmamaktadır. Bahse konu personele önergede bahsedilen herhangi bir tahsisat yapılmamıştır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

15'İNCİ BİRLEŞİM
7 KASIM 2018 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Plan ve Bütçe Komisyonu**

7.11.2018 Çarşamba - Saat: 10.00

8.11.2018 Perşembe - Saat: 10.00

9.11.2018 Cuma - Saat: 10.00

*** Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu**

7.11.2018 Çarşamba - Saat: 11.00

*** Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu**

7.11.2018 Çarşamba - Saat: 15.00

*** Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

7.11.2018 Çarşamba - Saat: 11.00

8.11.2018 Perşembe - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

15'İNCİ BİRLEŞİM

7 KASIM 2018 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 21 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazadan kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1)

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, gazetecilik mesleğinin sorunlarının araştırılarak bu sorunların giderilmesi için bir denetim mekanizması kurulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2)

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3)

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 27 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilindeki haşhaş üreticilerinin zararlarının giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, bazı illerde tarım sektörünün sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 28 milletvekilinin, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, seçim güvenliğinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde meydana gelen tren kazasının nedenlerine ilişkin tüm iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, ekonomideki kötüye gidişin nedenlerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 23 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Botan Vadisi'nde yapılacak olan barajların bölgeye etkilerinin araştırılarak olası zararların önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 22 milletvekilinin, Menderes Nehri'ndeki kirliliğin çevreye ve insan sağlığına etkilerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli önlemlerin ve bu önlemlerin maliyetinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, İstanbul'da çeşitli hastanelerde çocuk gebeliği vakalarının gizlendiğine ilişkin iddiaların tüm yönleriyle incelenerek başka benzer vakaların tespiti ve önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 22 milletvekilinin, 20 Temmuz 2016'da ilan edilen Olağanüstü Hal Yönetimi'nin ülkeye etkilerinin tespit edilerek olumsuz etkilerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, çiftçilerin buğday üretiminde yaşadığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 19 milletvekilinin, Mersin'de kurulması planlanan balık çiftliklerinin çevre ve insan yaşamına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

19.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde seçim öncesinde yaşanan olayların tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde 14 Haziran 2018 tarihinde yaşanan silahlı çatışma olayı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, Van havzasındaki lahana sektörünün ve lahana üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanlarının sorunlarının ve bu kurumların işleyişinin incelenerek bu çalışanlara memur statüsü tanınması olanaklarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, meslek hastalıklarında yaşanan artışın sebeplerinin incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Marmara Denizi’nde yaşanan “kırmızı su” oluşumunun nedenlerinin ve çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, şifalı olarak nitelendirilen bitkilerin denetimsiz satışı ile medya organlarının konuya ilişkin yayınların olumsuz etkilerinin incelenerek gerekli denetim ve önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, yangın merdivenleri için gerekli standartların tespit edilerek gerekli yasal düzenleme ve denetimlerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, kitap okumanın özendirilmesine yönelik çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, yerel yönetimlerin spor hizmetlerine daha çok katkı yapabilmeleri için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, demiryolu piyasasının serbestleştirilmesinin TCDD üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yüksek fruktozlu mısır şurubunun üretimi, satışı ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, kamuda madencilik alanında istihdam edilen mühendislerin bir süre sonra işten ayrılmalarının nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, tohum üretimindeki dışa bağımlılığın ve yerli tohum üretimindeki sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

35.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, bağış adı altında yapılan yardımların ekonomik ve sosyal sonuçlarının araştırılması ve denetiminin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

36.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, erken çocukluk eğitiminin geliştirilmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

37.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, şiddet olaylarında görülen artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

38.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, medya ve internetin çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'nin Ulukışla ilçesinin potansiyel gelişmişlik düzeyine ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

40.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Veterinerlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

42.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, üniversite mezunları arasındaki işsizliğin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, pamuk üretiminde yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

44.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, tehlikeli işlerin sınıflandırılması, denetimi ve bu alanda karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, şoför ve nakliyatçı esnafının sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'deki şifa merkezlerinin tüm yönleriyle araştırılarak tanıtılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 32 milletvekilinin, Devlet Malzeme Ofisinin çeşitli sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, sanat tarihi eğitimine gereken önemin kazandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, Aladağlar Milli Parkının durumunun ve Park'ta yapılabilecek çalışmaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, EPDK'nın Gün Öncesi Piyasası ve Dengeleme Güç Piyasasındaki fiyat politikalarının tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'de yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

52.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, 14-17 yaş grubunda okullaşma oranının düşme nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

53.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Türkiye'deki öğrencilerin PISA testinde başarısız olma sebeplerinin incelenerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, madencilik sektörünün sorunlarının incelenerek sektörün sürdürülebilir gelişimi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

56.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Niğde'de kalsit madenciliğinin sorunlarının incelenerek gelişim olanaklarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

57.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, engellilere Evde Bakım Ücreti ödenmesi için şart koşulan gelir tespiti uygulaması kapsamında yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli yasa değişikliklerinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

58.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın örgütlenme, yapılan çalışmalar ve çalışanların sorunları bağlamında incelenmesi ile gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

59.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, iş güvenliği ve işçi sağlığı denetimleri ile Mesleki Yeterlilik Belgesi alınmasında yaşanan sorunlar incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

60.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen ve Sayıştay ile TBMM'nin denetimi dışında kalan projelerdeki uygulamaların incelenerek olası risklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

61.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yabancıların ve yabancı ortaklı Türk şirketlerinin Türkiye'de yaptıkları yatırımalarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

62.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Ege Denizi'nde yer alan Türk adalarının Yunanistan tarafından sahiplenildiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

63.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, imalat sanayindeki sorunların ve bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

64.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, bireysel silahlanmanın olumsuz etkilerinin incelenerek bireysel silahlanma oranının en aza indirgenmesi alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, demiryolu yapım, onarım ve uluslararası standartlara uyum çalışmalarının bütün yönleriyle incelenerek aksaklıkların giderilmesi için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

66.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/66)

67.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, ithalat kolaylığı sağlanan tarım ürünlerinin tarım sektörüne olumsuz etkilerinin incelenerek yerli ürün üretim ve pazarlamasındaki sorunlara dair çözüm yollarının bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/67)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, Sümer Holding A.Ş.’nin özelleştirilmesi sürecinde yaşanan sorunların ve yapıldığı iddia edilen hatalı uygulamaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/68)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, Suriye’den gelen göçmen çocukların eğitim-öğretime katılımlarının sağlanması için gerekli tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/69)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, eğitim kurumu yöneticilerinin belirlenmesinde sıklıkla uygulama değişikliğine gidilmesinin yarattığı sorunların ve bunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/70)

71.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, öğrenci mutsuzluğunun nedenlerinin tespit edilerek sorunun çok yönlü bir şekilde incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

72.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, harp ve vazife şehitlerinin yakınları ile malul gazilere tanınan ancak “Muharip Gaziler” ve yakınlarının yararlanmadığı hakların ve bu gazilerin diğer sorunlarının belirlenerek gerekli çözümlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nün mevcut sorunlarının incelenerek gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

74.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, eğitim-öğretimde cinsel taciz ve istismar olaylarının incelenerek bu alanda alınabilecek önleyici tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, başta tarım sektöründeki tekelleşme olmak üzere çiftçilerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

76.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, ülkemizde matematik alanındaki başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek matematik eğitimi açısından alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

77.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, su kaynaklarının doğru kullanımı için gerekli önlemlerin tespit edilerek ilgili yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, yabancı göçmen işçilerin kaçak olarak çalıştırılmasından kaynaklanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

79.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

80.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 23 milletvekilinin, Muğla'nın Yatağan ilçesindeki bir termik santralde yaşanan kazanın nedenlerinin araştırılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

81.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 21 milletvekilinin, fındık üretiminde görülen verim düşüşünün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

82.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 22 milletvekilinin, kredi sicili bozuk vatandaşların sözde kredi danışmanlık şirketleri tarafından yanıltılarak dolandırıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

83.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 25 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

84.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

85.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, milli şuurun ve manevi değerlerin çocuklara ve gençlere kazandırılması için eğitim sisteminde yapılması gereken değişikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)

86.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, çocuk ihmali ve istismarı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

87.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, iş yaşamında kadınlara yönelik ayrımcılık sorununun tüm yönleriyle araştırılarak kadın istihdamının artırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

88.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, basın özgürlüğüne getirilen sınırlamaların tahlil edilerek sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

89.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, son yıllarda yaşanan maden facialarında özelleştirme politikalarının etkilerinin araştırılması ve bütünlüklü çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/89)

90.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde artış gösteren iş kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/90)

91.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Iısu Barajı inşası nedeniyle Hasankeyf'te meydana gelen zararın tespiti ile kültürel ve tarihi mirasın korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

92.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 19 milletvekilinin, eczacılara yönelik şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

93.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 28 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/93)

94.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, Çanakkale'de faaliyet gösteren termik santrallerin ve maden ocaklarının çevreye ve insan sağlığına etkilerinin tüm yönleriyle incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

95.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 milletvekilinin, demiryollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

96.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

97.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, küresel ısınmanın etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

98.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, liselere ve üniversiteye giriş sınavlarındaki başarısızlığın sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98)

99.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemlili alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

100.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, Türkiye'ye sığınan Ezidilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

101.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 19 milletvekilinin, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

102.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, sokak hayvanlarının sorunlarının incelenerek sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/102)

103.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli önlemlerin ve sorunun çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/103)

104.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 20 milletvekilinin, OHAL döneminde yapılan düzenlemelerin üniversiteler ve akademisyenler üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/104)

105.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekilinin, Doğu Karadeniz'deki sel afetlerinin nedenlerinin incelenmesi ile afetlerden etkilenenlerin belirlenip kayıplarının tazmininin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/105)

106.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekilinin, döviz kurundaki artışları ve olası ekonomik krizi önleyici bir çözüm modeli geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/106)

107.- Ordu Milletvekili Seyit Torun ve 21 milletvekilinin, Ordu’da yaşanan sel felaketinin nedenlerinin araştırılarak meydana gelen zararların tazmini için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/107)

108.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, geçmişte yaşanan faili meçhul cinayetlerin incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108)

109.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunların incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)

110.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan hamile veya yeni doğum yapmış kadınların yaşadıkları sorunların tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)

111.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 19 milletvekilinin, Kamu Personeli Seçme Sınavında teknik bir hata yaşandığı iddialarının araştırılarak olası mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

112.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, son günlerde ortaya çıkan şarbon hastalığı vakalarının incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/112)

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/113)

114.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Ceza yargılamalarında kullanılan Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi’nin yol açtığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

115.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Türk Telekom’un özelleştirilmesi sürecinde kamunun zarara uğratıldığı iddialarının incelenerek sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/115)

116.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul’daki yeni havalimanı inşaatında yaşandığı iddia edilen iş kazalarının ve işçi ölümlerinin incelenerek sorunların çözümü için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/116)

117.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 milletvekilinin, son dönemde görülen şarbon vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/117)

118.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin ulaşım sorununun tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/118)

119.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/119)

120.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin su sorununun nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)

121.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı ve 19 milletvekilinin, Kastamonu’da meydana gelen sel felaketlerinin nedenlerinin araştırılması, meydana gelen zararın tespit edilmesi ve benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121)

122.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 milletvekilinin, darbe girişimi sonrası ihraç edilenlerin iş yaşamına katılımda karşılaştıkları iddia edilen engellerin incelenerek bunların kaldırılması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

123.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız ve 20 milletvekilinin, Aydın’daki çevre kirliliğinin ve kanser vakalarının nedenlerinin incelenerek yer altı ve üstü kaynaklarının korunması için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

124.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)

125.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 20 milletvekilinin, Tekirdağ’ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)

126.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve 22 milletvekilinin, son günlerde artış gösteren çocuk kaçırma ve kayıp olaylarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespiti için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

127.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin sonuçlarının araştırılarak ortaya çıkan sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/127)

128.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı ve 19 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/128)

129.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, internet, televizyon ve radyo aracılığıyla satış ve pazarlaması yapılan bazı ürünlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak bunların satışının önüne geçilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/129)

130.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130)

131.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 22 milletvekilinin, elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki artışın nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131)

132.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, Adana Şehir Hastanesi’nde yaşanan sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/132)

133.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, çiftçilerin sorunları konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

134.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, taşeron çalışanların kadroya geçiş sürecinde yaşadıkları sorunlar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/2)

135.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, kâğıt ve kâğıda bağlı sektörlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133)

136.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek başta tarımsal üretim potansiyeli yüksek iller olmak üzere ulusal üretimi destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134)

137.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ve 20 milletvekilinin, Balıkesir Ayvalık'a bağlı Altınova'da yapılması planlanan demir madeni arama faaliyetlerinin sosyal ve ekonomik hayata etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135)

138.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, canlı hayvan ithalatındaki kontrol mekanizmalarının incelenerek gerekli denetimlerin sağlanması ve şarbon hastalığının önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/136)

139.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ile inşaatın ekonomik ve ekolojik etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/137)

140.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 26 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için ilgili mevzuat, uygulama, eğitim ve denetimlerin incelenerek saptanan eksiklikleri giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)

141.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 22 milletvekilinin, Burdur Gölü'ndeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun engellenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)

142.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve tersine çevirmeye yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/140)

143.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 21 milletvekilinin, Başta Çorlu'da meydana gelen tren kazası olmak üzere ulaşım sektöründeki kazaların nedenlerinin ve özelleştirme uygulamalarının kazalardaki payının incelenerek alınacak tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/141)

144.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, öğrenci sayısındaki artış hızı ve sosyolojik etkenler dikkate alınarak ikili eğitim uygulamasının nedenlerinin ve yarattığı sorunların incelenerek saptanan sorunları giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/142)

145.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143)

146.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144)

147.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Niğde Altınhisar, Yeşilyurt, Çömlekçi, Ulukışla, Keçikale'de bulunan tarihi kalıntıların incelenerek kültür varlıklarının korumaya alınması ve turizm potansiyelinin artırılması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145)

148.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, başta esnaflara yönelik kredi uygulamaları olmak üzere esnafların sorunlarının incelenerek gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146)

149.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Orta Anadolu’da tarım ve hayvancılığın sorunlarının incelenerek çiftçilerin sorunlarının çözümü için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147)

150.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, akaryakıt kaçakçılığı sorununun incelenerek denetim ve düzenlemelerdeki eksikliklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/148)

151.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, özelleştirme sonrası Tekel’in zarar etme sebeplerinin incelenerek şirketteki her türlü sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/149)

152.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/150)

153.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, atıl durumdaki kamu yatırımları ile kamu zararı oluşan diğer durumların tespit edilerek kamu kaynaklarının verimli kullanımının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/151)

154.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, Kırklareli’nde yapılması planlanan Entegre Termik Santralinin çevreye ve insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek sürdürülebilir kalkınma için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/152)

155.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 26 milletvekilinin, sulak alanlara yönelik tehditlerin incelenerek bu alanların korunması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/153)

156.- Yozgat Milletvekili Ali Keven ve 22 milletvekilinin, Yozgat’taki çiftçilerin sorunlarının incelenerek çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/154)

157.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 21 milletvekilinin, iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının yaşadığı sorunların tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/155)

158.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, Tuz Gölü’ndeki küçülmenin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/156)

159.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 22 milletvekilinin, Yıldız Dağları bölgesinde yaşayan vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/157)

160.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ve 22 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/158)

161.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 28 milletvekilinin, kamu kaynaklarının kullanımında toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetilmesinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/159)

162.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van ilinin çeşitli sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160)

163.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 25 milletvekilinin, yerel basın sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161)

164.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162)

165.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, engellilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/163)

166.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, Kayseri'nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/164)

167.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının nedenlerinin incelenerek kazanın sorumlularının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/165)

168.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve 19 milletvekilinin, İşsizlik Fonu tarafından tahvil satın alınıp satılarak kamu bankalarına sermaye aktarıldığı iddialarının tüm boyutları ile incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/166)

169.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

170.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, Hatay'daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

171.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi ile istismar mağdurlarının yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/169)

172.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, yükseköğretime yerleşme oranındaki devamlı düşüşün nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/170)

173.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, Akdeniz anemisi hastalığının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması ve kamuoyunun konuya ilişkin farkındalığının artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/171)

174.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/172)

175.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 22 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/173)

176.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, anadilde eğitim alamayan çocukların eğitim hayatında yaşadıkları sorunların tespit edilerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/174)

177.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'de kapanan ticari işletmelerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/175)

178.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 19 milletvekilinin, hasta mahpusların temel sağlık haklarına erişimlerine dair sorunların incelenerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/176)

179.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek bu tür olayların yeniden yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/177)

180.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, kadın yoksulluğunun nedenlerinin incelenerek yoksulluğa sebep olan etmenlerin ortadan kaldırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/178)

181.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz ve 20 milletvekilinin, Düzce'nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/179)

182.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 26 milletvekilinin, Gaziantep'teki her türlü ulaşım sorununun incelenerek tespit edilen sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/180)

183.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 27 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak vakaları önleyici politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/181)

184.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 23 milletvekilinin, ekonomik gidişatın basın-yayın sektörüne etkilerinin incelenerek başta kâğıt temini olmak üzere sektörün sorunlarının çözülmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/182)

185.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için madenin kullanım alanlarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/183)

186.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 28 milletvekilinin, ALS hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/184)

187.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 milletvekilinin, SMA hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/185)

188.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/186)

189.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, eğitimde başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek başta sınav sistemleri olmak üzere eğitimdeki sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

190.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, orman yangınlarındaki artışın sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması ile ormanlık alanlardaki azalmanın etkilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

191.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 22 milletvekilinin, İzmir Aliğa'da denizde meydana gelen petrol sızıntısının insan yaşamına ve ekolojik sisteme verebileceği zararların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

192.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 26 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen projelerin incelenerek olası kamu zararlarının ve sözleşmelerdeki hataların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190)

193.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay'daki narenciye üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunları giderici ve üreticiyi teşvik edici çalışmalar yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/191)

194.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Hatay'da zeytincilik sektöründe yaşanan sorunların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/192)

195.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 23 milletvekilinin, Türk vatandaşlığı kazanmayı kolaylaştıran düzenlemelerin yarattığı sorunların tespit edilerek olası sorunları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/193)

196.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Eski Ankara, Balıkesir, Bursa ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanları'nın görevleri boyunca yapılan imar değişikliklerinin ve İmar Komisyonu üyelerinin malvarlıklarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/194)

197.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 27 milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/195)

198.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, TRT'deki yurtdışı görevlendirmelerin incelenerek bu görevlendirmeler sırasında tahsis edilen kaynaklar ile kamunun zarara uğratılıp uğratılmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/196)

199.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Hatay'da yerli hayvan yetiştiriciliğinin korunması ve geliştirilmesi için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/197)

200.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, Suriye'deki iç savaşın Hatay'a etkilerinin incelenerek olumsuz etkilerin bertaraf edilmesini sağlayıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/198)

201.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun ve ekonomik krizin önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199)

202.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Yusufeli'nin yeni bir yerleşim alanına taşınacak olmasından kaynaklanan sorunların incelenerek ilçe halkının mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200)

203.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, Hopa Limanı'ndaki yükleme-boşaltma faaliyetleri esnasında yayılan toz bulutlarının insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin incelenerek liman çevresinde yaşayanların mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201)

204.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin'de faaliyet gösteren bir madencilik şirketinin faaliyetlerinin devamı amacıyla çeşitli kişilere maddi menfaat sağladığı iddialarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/202)

205.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, çeşitli firmalar tarafından yapılan dolandırıcılık faaliyetlerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/203)

206.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek başta Alpu Termik Santrali olmak üzere olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/204)

207.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında İŞKUR tarafından yapılan alımlarda haksızlık yapıldığına dair iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/205)

208.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın iş güvenliği uygulamalarının incelenerek Başkanlığın işlerinde iş kazalarının önüne geçilmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/206)

209.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve İl Müdürlükleri'nde çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/207)

210.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, özel sektörde çalışan çevre mühendislerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/208)

211.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/209)

212.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, kamuda çalışan avukatların özlük haklarına dair sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/210)

213.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, bazı vakıf ve dernekler arasında ayrımcılık yapıldığına ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211)

214.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ulaşım sektöründe çalışanların sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212)

215.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Yusufeli Barajı ve bağlantılı HES projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213)

216.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerin incelenerek uygulamadaki sorunların önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/214)

217.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 30 milletvekilinin, Kırıkkale'nin sorunlarının incelenerek başta sanayi alt yapısı olmak üzere şehrin tüm sorunları için çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215)

218.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 30 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin insan sağlığına ve çevreye olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/216)

219.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 32 milletvekilinin, linyit rezervlerinin incelenerek çevreye duyarlı termik santraller kurulmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/217)

220.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, TRT'nin maddi kaynaklarını kullanım biçiminin ve personel politikasının incelenerek tüm iş ve işlemlerde şeffaflığı sağlayıcı tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/218)

221.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 25 milletvekilinin, Ergene Nehri’ndeki kirliliğin sebeplerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/219)

222.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Sarp Sınır Kapısı’nda yaşanan sorunların incelenerek başta fiziki yetersizlikler olmak üzere sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/220)

223.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Arhavi’deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/221)

224.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, yüksek gelir elde ettiği iddia edilen iş insanlarının vergi rekortmenleri arasına giremeyişinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222)

225.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin Cerattepe’deki maden sahası hakkında verilen bilirkişi raporunun bilimsel gerçeklere uygunluğunun incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/223)

226.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin’de yüksek gerilim enerji hatları güzergâhlarından kaynaklanan sorunların araştırılarak yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/224)

227.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 27 milletvekilinin, şarbon hastalığının yarattığı tehlikenin tüm yönleriyle incelenerek gıda güvenliğinin sağlanması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/225)

228.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 25 milletvekilinin, ilaç fiyatlarındaki artışların yarattığı sorunların incelenerek ilaç teminindeki sıkıntıların bertaraf edilmesi ve yerli ilaç üretiminin desteklenmesine yönelik politikalar geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/226)

229.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin’de yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/227)

230.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 30 milletvekilinin, kâğıt fiyatlarındaki artışın yerel basına olan etkilerinin incelenerek yerel basının devamlılığı için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/228)

231.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, banka çalışanlarının çalışma koşullarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/229)

232.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 26 milletvekilinin, tarladan sofraya ürün fiyatındaki artışın sebeplerinin incelenerek gıdaya ucuz erişimin sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/230)

233.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/231)

234.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/232)

235.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay’daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/233)

236.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234)

237.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 25 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235)

238.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan engelli mahkûmların özel ihtiyaçlarının tespiti ve bunlara çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236)

239.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, yoksulluğun çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenerek maddi sıkıntı yaşayan çocuklar için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237)

240.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara’da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek olayın yaşanmasında sorumluluğu bulunanların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/238)

241.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, son 15 yıldaki orman yangınlarının sebep ve sonuçlarının araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/239)

242.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, basın özgürlüğü konusundaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/240)

243.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Kars ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/241)

244.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, döviz kurundaki dalgalanmaların sebeplerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/243)

245.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, bilim ve sanayi alanındaki sorunların incelenerek bu alanlarda ilerlemenin sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/244)

246.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 35 milletvekilinin, ihtiyaç sahiplerine ücretsiz kömür dağıtımında yaşandığı iddia edilen uygunsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/245)

247.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, Erzurum ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/246)

248.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, öğrencilerin barınma ve hayatını idame ettirmede yaşadığı sorunların incelenerek sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/247)

249.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 32 milletvekilinin, çam fıstığı üretimindeki düşüşün nedenlerinin incelenerek verimsizlik sorununun çözümü için gerekli çalışmaların sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/248)

250.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, büyükşehirlerde köylerin mahalleye dönüştürülmesinin yol açtığı sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/249)

251.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, bebek ve çocuk ticaretinin nedenlerinin incelenerek bu duruma sebep olan faktörlerin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/250)

252.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, deprem fonunda biriken paranın ve deprem toplanma alanlarının kullanım biçimlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/251)

253.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, kentsel dönüşüm nedeniyle mağdur olan vatandaşların sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/252)

254.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 26 milletvekilinin, Suriye iç savaşının Türkiye'ye etkilerinin incelenerek başta vatandaşlarımızın terör örgütlerince kandırılması olmak üzere savaş sonrası yaşanabilecekler için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/253)

255.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 40 milletvekilinin, Hatay'da uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin incelenerek kullanımla etkin mücadele için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/254)

256.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, tarımda dışa bağımlılığın kaldırılması, yerli tohumculuğun geliştirilmesi ve Hatay'ın bir tarım merkezi olarak yapılandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/255)

257.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, bedelli askerlik uygulamalarından elde edilen gelirin nasıl harcadığının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/256)

258.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 41 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/257)

259.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, iş kazaları sonucu meydana gelen ölümlerin nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/258)

260.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, topluma kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasına yönelik yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/259)

261.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 28 milletvekilinin, başta Şile'deki gemi batması olayının nedenleri olmak üzere denizcilik sektöründeki sorunların ve denetim eksikliklerinin incelenerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/260)

262.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek özgür bir eğitim ortamı için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/261)

263.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/262)

264.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, İstanbul Otopark İşletmeleri Ticaret A.Ş.'deki yolsuzluk iddialarının incelenerek kamu zararının önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/263)

265.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, İskenderun Körfezi’ndeki kirliliğin nedenlerinin incelenerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/264)

266.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/265)

267.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 30 milletvekilinin, İstanbul’da hatalı yapılaşmanın sonuçlarının incelenerek gerekli yeşil alan ve deprem toplanma alanlarının sağlanması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/266)

268.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, beslenmenin insan sağlığına etkilerinin incelenerek insan sağlığına zararlı gıdalar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/267)

269.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/268)

270.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 19 milletvekilinin, işçi ve emekçilerin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/269)

271.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Bolkar Dağlarının Ulukışla ilçesi sınırları içerisinde kalan kısmında yapılan tesislerin tamamlanamamasının nedenlerinin araştırılarak yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/270)

272.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 30 milletvekilinin, Gediz Havzası’ndaki kirliliğin temizlenmesi ve Havza’nın korunması için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/271)

273.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, kamuda tasarruf politikalarının uygulamaya konulduğu son dönemde bazı kamu kurum ve kuruluşlarında yüksek harcamalar yapıldığı iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/272)

274.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, göç konusunun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli politikaların geliştirilmesi için çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/273)

275.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 30 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilinde yaşanması muhtemel depremlerin etkilerinin en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/274)

276.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Türkiye’deki erken çocukluk eğitimindeki durumun tespit edilerek ortaya çıkan sorunların giderilmesi için çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/275)

277.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, uygulanan tarım politikalarındaki yanlışlıkların belirlenerek durumun tüm yönleriyle ele alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/276)

278.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 32 milletvekilinin, Aksu Çayı’ndaki kirliliğin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/277)

279.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 28 milletvekilinin, çöp ve atık yönetimi konusunda gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/278)

280.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının önüne geçmek için alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/279)

281.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 27 milletvekilinin, sağlık sistemindeki eksikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/280)

282.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 milletvekilinin, SMA hastalığından muzdarip vatandaşlar ve ailelerinin sorularının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/281)

283.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 26 milletvekilinin, Menderes Nehri’ndeki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak ortaya çıkan zararların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/282)

284.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 24 milletvekilinin, zabıtalardan sorunlarının incelenerek bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/283)

285.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, taşımaya eğitimin yarattığı sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/284)

286.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 32 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/285)

287.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, çay üretimi ve satışında yaşanan sorunların araştırılarak yaşandığı iddia edilen mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/286)

288.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 35 milletvekilinin, Tuzla’da yapılan kimyasal atık deşarj işlemlerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/287)

289.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 28 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek yerli tarımsal üretimin tüm paydaşlarını destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/288)

290.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde ek ders karşılığı çalışan personelin özlük haklarına ilişkin yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/289)

291.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, basın sektörünün ve gazetecilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/290)

292.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Uzman Jandarmaların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/291)

293.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 32 milletvekilinin, Ankara’nın tarihi değerlerinin ortaya çıkarılması ve bu değerlerin korunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/292)

294.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 26 milletvekilinin, İzmir Bergama’daki altın madenciliği çalışmalarının insan sağlığına ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/293)

295.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, hazırlanıp uygulanmayan kamu projelerinden kaynaklanan zararların araştırılarak bu konuda yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/294)

296.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Polis Meslek Yüksek Okullarında yaşandığı iddia edilen keyfi mülakat iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/295)

297.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 27 milletvekilinin, Türkiye'ye göç ederek çevre dengesinin bozulmasına sebep olan canlıların tespit edilerek endemik canlıların korunması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/296)

298.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 28 milletvekilinin, üniversite ve kamu hastanelerinde yaşandığı iddia edilen ödeme gecikmelerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/297)

299.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 30 milletvekilinin, ayçiçek üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/298)

300.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 28 milletvekilinin, Elbistan Akbayır'da yapılması planlanan termik santralin bölge ekonomisine ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/299)

301.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ziraat mühendisi istihdamının yeterli olup olmadığının incelenerek milli tarımsal üretim için gerekli ziraat mühendisi istihdamının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/300)

302.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Arhavi'deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/301)

303.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 28 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının incelenerek nedenlerinin ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/302)

304.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin'deki tünellerde sıklıkla kaza yaşanmasının nedenlerinin incelenerek tünellerin standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/303)

305.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/304)

306.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 29 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın ve bu konudaki ihmallerin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/305)

307.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/306)

308.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, tüp mide ameliyatlarında yaşanan sorunların incelenerek gereksiz yahut hatalı yapılan ameliyatların önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/307)

309.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 26 milletvekilinin, faili meçhul siyasi cinayetlerin tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/308)

310.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 29 milletvekilinin, uyuşturucu kullanım oranlarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/309)

311.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 26 milletvekilinin, et ve canlı hayvan ithalatındaki sorunların incelenerek yerli üretimi destekleyici politikalar üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/310)

312.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin esnafının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/311)

313.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 29 milletvekilinin, olası depremlere karşı bina onarım ve güçlendirme çalışmalarının incelenerek bu konuda yaşanan aksaklıkların saptanarak giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/312)

314.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 28 milletvekilinin, bebek ölüm oranındaki yüksekliğin nedenlerinin incelenerek sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/313)

315.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 28 milletvekilinin, iş kazalarının nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/314)

316.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 31 milletvekilinin, Suriye’den gelen göçmen kadın ve çocukların sorunlarının incelenerek için dil, barınma ve okullaşma sorununun çözümü için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/315)

317.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 28 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek eğitim kalitesinin artırılması için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/316)

318.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 32 milletvekilinin, gözü altında yaşandığı iddia edilen kayıp vakalarının incelenerek sorumluların ve kayıpların akıbetlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/317)

319.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 milletvekilinin, gıda güvenliğinin sağlanması ve zararlı gıdaların piyasaya girişinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/318)

320.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 31 milletvekilinin, Tarsus Boğazpınar’da yapılması planlanan HES projesinin çevreye ve canlı yaşamına olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/319)

321.- Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 19 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin yöntemlerin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/320)

322.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 19 milletvekilinin, ekonomik gerekçelerle tedavi hizmetlerinde aksamalar olduğuna ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/321)

323.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 21 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/322)

324.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/323)

325.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, Trakya’da kanser vakalarındaki artışın nedenlerinin incelenerek sorun hakkındaki çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/324)

326.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/325)

327.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, Kanun Hükmünde Kararname ile meslekten çıkarılanların avukatlığa kabul edilmemesinden ileri geldiği iddia edilen hak ihlallerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/326)

328.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, buğday üretiminde ve stoklarında yaşanan sorunların incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/327)

329.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, yargı bağımsızlığını olumsuz etkileyen durumların incelenerek tam bağımsız yargının sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/328)

330.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan ve 20 milletvekilinin, İstanbul’da bir okulun inşaatının mahkeme kararı hilafına devam ettiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/329)

331.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan ve 20 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanının ihale ve inşaat sürecindeki usulsüzlük iddialarının incelenerek olası riskleri bertaraf edici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/330)

332.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/331)

333.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, ekonomik durumun intihar vakalarına etkilerinin incelenerek bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/332)

334.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/333)

335.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin ve halka etkilerinin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/334)

336.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 19 milletvekilinin, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişle kurulan yeni yapının kamu çalışanlarının iş hayatına, verimliliklerine ve motivasyonlarına olan etkilerinin araştırılması ve tespit edilecek sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/335)

337.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Sayıştay tarafından Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ilişkin hazırlanan 2017 denetim raporundaki bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/336)

338.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Sayıştay tarafından hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporundaki Sağlık Bakanlığına ilişkin bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/337)

339.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, otomotiv sektöründe görülen daralmanın sonuçlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/338)

340.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, konkordato müessesinin yarattığı mağduriyetlerin tüm yönleriyle araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/339)

341.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TRT bünyesinde yaşanan sorunların incelenerek Kurum'un yayıncılık ve personel politikalarındaki sorunların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/341)

342.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 35 milletvekilinin, Türk Lirası'nın değer kaybetmesinin nedenlerinin incelenerek değer kaybının önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/342)

343.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, sanayi sektörünün başta enerji girdi maliyetleri olmak üzere tüm sorunlarının incelenmesi ve bu sorunlara çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/343)

344.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 21 milletvekilinin, iş hayatına bağlı olarak yaşanan intihar vakalarının incelenerek gençlerin iş dünyasında yaşadıkları sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/344)

345.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, mühendis, mimar ve şehir planlamacıların özlük haklarındaki sorunların incelenerek yapılması gereken iyileştirmelerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/345)

346.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, Çukobirlik'in ekonomik durumunu iyileştirmek için yapılması gerekenlerin tespit edilerek Birliğin tarıma desteğinin artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/346)

347.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 21 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/347)

348.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 24 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının nedenlerinin incelenerek başta yüksek riskli fabrikalar olmak üzere bu yangınların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/348)

349.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/350)

350.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, dini inançları istismar etmek suretiyle ticari kazanç sağlamaya çalışanların tespit edilerek dini istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/351)

351.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 23 milletvekilinin, hasta mahpusların durumlarının araştırılarak tedavi koşullarının iyileştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/352)

352.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürüldüğü iddialarının incelenerek süreçte yaşananların tüm yönleriyle ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/353)

353.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/354)

354.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 31 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/355)

355.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van depremine bağlı olarak ortaya çıkan ve devam eden sorunların incelenerek sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/356)

356.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 32 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/357)

357.- Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 20 milletvekilinin, besicilik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/358)

358.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 milletvekilinin, başta Gaziantep'te faaliyet gösterenler olmak üzere yerel basının sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/359)

359.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 30 milletvekilinin, kamu yönetiminde israfın önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/360)

360.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğindeki sorunların giderilmesi, genetik çeşitliliğin korunması ve bunların sağlık sektöründeki kullanımlarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/361)

361.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 31 milletvekilinin, Türkiye'de futbol alanındaki ırkçı ve ayrımcı nitelikteki olayların incelenerek bu olayların yinelenmemesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/362)

362.- İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 31 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/363)

363.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel ve 19 milletvekilinin, üniversitelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/364)

364.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/365)

365.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, yerli tıbbi cihaz üretiminin artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/366)

366.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, Ladik, Eber, Akşehir, Burdur ve diğer göllerdeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/367)

367.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, madde bağımlılığındaki ve buna bağlı ölümlerdeki artışların nedenlerinin incelenerek bu konuda önleyici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/368)

368.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 21 milletvekilinin, buğday üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/369)

369.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 24 milletvekilinin, SMMM ve YMM’lerin mesleki sorunlarının araştırılarak bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/370)

370.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, mısır üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/371)

371.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması, yönetimi ve kirlenmesinin önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/372)

372.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 29 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin doğal çevreye, insan sağlığına, ekonomik, sosyal ve siyasal hayata etkilerini araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/373)

373.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 30 milletvekilinin, Gaziantep ve tüm Türkiye’de artan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının tüm boyutlarıyla araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/374)

374.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 31 milletvekilinin, kadın sığınma evlerinin koşullarının ve ihtiyaçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/375)

375.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 30 milletvekilinin, Balıkesir’de faaliyet gösteren maden ocaklarının çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/376)

376.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 25 milletvekilinin, taş ve kum ocaklarının çevreye, insan sağlığına ve tarihi yapıları olası zararlarının incelenerek bu zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/377)

377.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter ve 20 milletvekilinin, Uzman jandarma ve çavuşların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/378)

378.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Tunceli’nin Nizamiye ilçesinde operasyon sırasında hipotermi nedeniyle iki askerin şehit olduğu olayın tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/379)

379.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 28 milletvekilinin, Alevi vatandaşların evlerinin işaretlendiği iddialarının araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/380)

380.- Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı ve 32 milletvekilinin, 674 sayılı KHK ile kayyım atanan belediyelerdeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırılık iddialarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/381)

381.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/382)

382.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu ve 21 milletvekilinin, Çin’de Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan Uygur Türkleri’ne yönelik olumsuz uygulamaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/383)

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

383.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, çiftçilerin kredi temininde ve borçların geri ödenmesinde yaşadıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/384)

384.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, Beyşehir Gölü’ndeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun olumsuz etkilerini bertaraf etmek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/385)

385.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, yükseköğretim kurumlarının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/386)

386.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, ortaöğretim kurumlarındaki başarı düşüklüğünün ve sorunların incelenerek eksiklik ve sorunların giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/387)

387.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 20 milletvekilinin, KHK ile kamu görevinden çıkarılıp takipsizlik veya beraat kararı aldığı halde görevine iade edilmeyenlerin yaşadıkları sıkıntıların tespiti ve mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/388)

388.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 22 milletvekilinin, Ladik Gölü’nde görülen su seviyesindeki düşmenin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/389)

389.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 19 milletvekilinin, havayolu şirketlerindeki çalışma koşullarının araştırılarak personelin çalışma koşullarının iyileştirilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/390)

390.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası başlatılan dayanışma kapsamında toplanan yardımların hangi şekilde kullanıldığının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/391)

391.- İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ ve 20 milletvekilinin, İstanbul Havalimanı’nın adının belirlenmesi ve yapım sürecindeki iş güvenliğine ilişkin iddialar hakkında bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER



TBMM Basımevi/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

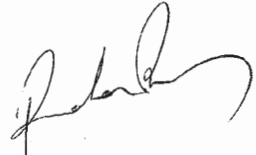
2

**Birleştirilerek Görüşülen
Meclis Araştırması Önergeleri
(10/361, 10/405, 10/406, 10/407,
10/410)**

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğindeki sorunların giderilmesi, genetik çeşitliliğin korunması ve bunların sağlık sektöründeki kullanımlarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/361)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye coğrafi yapısı nedeniyle genetik çeşitlilik ve endemizm bakımından zengin bir ülke olmasının yanı sıra birçok bitkinin de gen merkezidir. Türkiye tıbbi bitkiler ticaretinde dünyada en önemli ülkeler arasında yer almaktadır. Türkiye’de gerek iç tüketimde kullanılan gerekse dış satımı yapılan tıbbi ve aromatik bitkilerde üretimi arttırmak ve istenen kalitede ürünü elde edebilmek için; tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması, floraya zarar vermeden sürdürülmesi ve değerlendirilmesi için gerekli her türlü yasal düzenlemenin yapılarak hayata geçirilmesi, yetiştirme tekniklerinin her bitkiye ve ekolojik koşullara göre saptanması, tıbbi konsültasyon olmadan alınabilecek sağlığa ilişkin ürünlerle ilgili kanuni düzenlemenin tasarlanması, tohumluk temini için kurumsal alt yapının oluşturulması ve çeşit geliştirmeye yönelik ıslah çalışmalarının desteklenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.



Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Gıda, baharat, boya, ilaç, kozmetik ve parfüm olmak üzere bir çok alanda yaygın şekilde kullanılan tıbbi ve aromatik bitkilere olan ilgi artarak devam etmektedir. Dünyada yaklaşık olarak 422.000 bitki türü bulunmakta olup, bunlardan 52.885'i tıbbi bitkilerdir. Türkiye, florasında 174 familyaya ait 1.251 cins ve 12.000'den fazla tür ve tür altı taksonu (alt tür ve varyete) bulunmaktadır, ayrıca birçok bitkinin de gen merkezi konumundadır. Türkiye'de ise, 9.222 bitki türü olup bunlardan yaklaşık 500 tanesi (%5'i) tıbbi bitkiler grubunda yer almaktadır.

Türkiye tıbbi ve aromatik bitkilerin dış satımında dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olup, birçok tıbbi bitkinin dış satımını yaparken, aynı zamanda birçok bitkinin de dış alımını gerçekleştirmektedir. Tıbbi ve aromatik bitkilerde sürdürülebilir üretim ve pazar potansiyelini yeterince değerlendirmek için bu ürünlerin istenen miktar ve kalitede olması gerekmektedir. Türkiye'de tıbbi bitkilerin öneminin artmasına paralel olarak tarımsal çalışmalara başlanmış, özellikle son yıllarda bu bitkilerde çeşit geliştirmeye yönelik ıslah çalışmalarında artışlar gözlenmiştir.

Türkiye'de gerek iç tüketimi gerekse dış satımı yapılan tıbbi ve aromatik bitkilerin tahminen %20 kadarının tarımı yapılmaktadır. Türkiye'de yetişen bitkiler yok olma tehlikesi altında olup bir kısmı neslini devam ettirebilmekte zorluklarla karşılaşmaktadır. Sanayileşme ve şehirleşme, baraj yapımı, erozyon tarla açma ve aşırı otlatma, çorak, tuzcul alanların ıslahı ve yangınlar bu bitkiler için büyük bir tehlike arz etmektedir.

Günümüzde tıbbi ve aromatik bitki tarımını yapmak isteyen üreticilerin en önemli sorunlarından biri de tohumluk materyal teminidir. Yetiştiricilerin ihtiyaç duyduğu tohumluğu (her türlü çoğaltım materyali) sağlayacak kurumsal alt yapının mutlaka oluşturulması gerekmektedir. Tıbbi bitki ihracatında Türkiye'nin pazar payını arttırmak için, ekonomik değeri yüksek olan bitkilerin kültüre alınması ve ıslahı sağlanmalıdır. Türkiye'nin tıbbi bitki ihracatının artmasını sağlamak için tıbbi ve aromatik bitkilerin kültüre alınması ve ıslah çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Bununla birlikte, çeşit geliştirme çalışmalarının yapılması önem arz etmektedir.

Türkiye'de gerek iç tüketimde kullanılan gerekse dış satımı yapılan tıbbi ve aromatik bitkilerde üretimi arttırmak ve istenen kalitede ürünü elde edebilmek için; tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması, floraya zarar vermeden sürdürülmesi ve değerlendirilmesi için gerekli her türlü yasal düzenlemenin yapılarak hayata geçirilmesi, yetiştirme tekniklerinin her bitkiye ve ekolojik koşullara göre saptanması, tıbbi konsültasyon olmadan alınabilecek sağlığa ilişkin ürünlerle ilgili kanunî düzenlemenin tasarlanması, tohumluk temini için kurumsal alt yapının oluşturulması ve çeşit geliştirmeye yönelik ıslah çalışmalarının desteklenmesi, Türkiye'de yetiştiriciliği yapılan ve doğadan toplanan tıbbi ve aromatik bitkilerin toplayıcı, aracı, ihracat firmaları ve ilgili devlet kurumlarıyla birlikte çalışılarak tamamının tespitinin yapıp tam listesinin hazırlanması ve bir veri tabanı oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Pero DUNDAR
HDP Mardin Milletvekili



Mensur IŞIK
HDP Muş Milletvekili

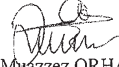


Ömer ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili



Hasan ÖZGÜNEŞ
HDP Şırnak Milletvekili

Muazzez ORHAN
HDP Van Milletvekili



Murat SARISAÇ
HDP Van Milletvekili



Tuma ÇELİK
HDP Mardin Milletvekili

Ebrû GÜNAY
HDP Mardin Milletvekili

Şevki ÇOŞKUN
HDP Muş Milletvekili

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
HDP Muş Milletvekili

Sıdık TAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Nusrettin MAÇIN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Ayşe SÜRÜCÜ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Hüseyin KAÇMAZ
HDP Şırnak Milletvekili

Bediâ ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

Tayip TEMEL
HDP Van Milletvekili





Garo PAYLAN
HDP Diyarbakır Milletvekili



Remziye TOSUN
HDP Diyarbakır Milletvekili

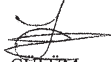
Sait DEDE
HDP Hakkâri Milletvekili



Habip EKSİK
HDP Iğdır Milletvekili



Dilşat CANBAZ KAYA
HDP İstanbul Milletvekili



Züleyha GÜLÜM
HDP İstanbul Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP İstanbul Milletvekili



Oya ERSOY
HDP İstanbul Milletvekili



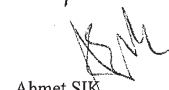
Erol KATIRCIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili



Ali KENANOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili



Zeynep ÖZEN
HDP İstanbul Milletvekili



Ahmet ŞİK
HDP İstanbul Milletvekili

Serpil KEMALBAY PEKGÖZGÜ
HDP İzmir Milletvekili



2.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğın korunması ile bu bitkilerin daha iyi değeriendirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/405)

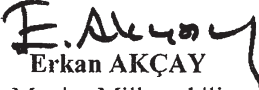
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
TBMM
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 3043
Konu :

06 11/ 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

Türkiye, tıbbi ve aromatik bitkiler bakımından zengin bir vejetasyona sahip olmakla birlikte, potansiyelini yeterince değeriendiremediğı ve dünya pazarından hak ettiği payı alamadığı düşüncesiyle bu konudaki problemlerin tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına arz ederim.


Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili
MHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Dünya pazarlarında tıbbi ve aromatik bitkilere olan talep her geçen gün giderek artmaktadır. Tıbbi ve aromatik bitkilerin özellikle ilaç ve gıda sanayi hammaddesi olmak üzere dünyada geniş bir pazarı bulunmaktadır.

Türkiye coğrafi yapısı nedeniyle genetik çeşitlilik ve endemizm bakımından zengin bir ülke olmasının yanı sıra birçok bitkinin de gen merkezidir. Bu anlamda bitkisel ilaç, bitki kimyasalları, gıda ve katkı maddeleri, kozmetik ve parfümeri gibi pek çok sanayi dalında hammadde olarak kullanılan zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. Farklı iklim ve ekolojik koşulların olması, floranın çeşitli ve bol bitki türünü içermesi açısından büyük bir ekonomik potansiyele sahiptir.

Türkiye tıbbi ve aromatik bitkilerin dış satımında dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olup, birçok tıbbi bitkinin dış satımını yaparken, aynı zamanda birçok bitkinin de dış alımını gerçekleştirmektedir.

Tıbbi ve aromatik bitkilerde sürdürülebilir üretim ve pazar potansiyelini yeterince değerlendirmek için bu ürünlerin istenen miktar ve kalitede olması gerekmektedir.

Tüketici ve sanayici taleplerine cevap veren kaliteli ve standart ürün için ıslah edilmiş çeşitlerin geliştirilmesi, uygun ekolojik koşulların belirlenmesi, doğal bitkilerin doğaya zarar vermeden zamanında toplanması, hasat sonrası işlemler ve işleme teknolojisinin belirlenmesi tıbbi ve aromatik bitkilerde üretim ve pazar olanaklarını arttıracaktır.

Dünya pazarları ve ilaç sanayi etken madde miktarı ve kalitesi yüksek ve bu yönleriyle "standart" ürün talep etmektedir. Günümüzde Türkiye'de yeterli miktarda standart ve kaliteli ürün temini doğal bitkilerin toplanmasıyla mümkün olamamakta, bu bitkilerin düzenli olarak kültürü ve ıslah çalışmalarıyla istenilen niteliklere ulaştırılması gerekmektedir.

Sektörün başlıca sorunları, bitkilerin bilinçsizce doğadan toplama yoluyla elde edilmesi, kültürünün yeterince yapılmaması ve pazarlamada yaşanan sıkıntılardır.

Hasat sonrası işlemler, depolama ve nakliyede uygun şartların sağlanması, yurt dışında geliştirilmiş ve ülkemiz ekolojik koşullarına adapte olabilecek çeşitlerin getirtilerek denemesi, bu bitki grubunun en önemli sorunlardan biri olan tohumluk temini için kurumsal alt yapının oluşturulması ekonomimiz açısından büyük fayda sağlayacaktır.

Yoğunluklu olarak Ege, Marmara, Akdeniz, Doğu Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinden toplanan tıbbi ve aromatik bitkiler gerek kullanım ağının çok geniş olması gerekse tarımsal faaliyet alanında olması sebebiyle istihdama pozitif etki sağlamaktadır. Bölgesel kalkınmanın sürdürülebilir kılınması ve tarımın canlandırılmasına katkısı da göz ardı edilmemelidir.

Bitkilerin devamlı olarak doğadan bilinçsizce sökülmesi doğal vejetasyonun bozulmasına, nadir ve endemik bitki türlerinin yok olmasına ve ülkemizde çok önemli bir sorun olan erozyonun artışına neden olmaktadır.

Tıbbi ve aromatik bitkilerin doğadan toplanması ve üretilmesi ile ilgili mevzuat eksikliklerinin giderilmesi ve toplayıcılara doğanın tahrip edilmesini ve tıbbi bitki türlerinin neslinin tehlikeye girmesini engellemek amacıyla eğitimler verilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Türkiye'de tıbbi ve aromatik bitkilerin işlenmesi, tali ürünlerinin satışa hazır hale getirilmesi vb. faaliyetlerin henüz istenen seviyede olmaması nedeniyle, bazı tıbbi ve aromatik bitkiler hem ihracat hem de ithalata konu ürünler olarak görülebilmektedir.

Kıscacası tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması, sürdürülebilmesi ve değerlendirilmesi için gerekli her türlü yasal düzenlemenin yapılarak hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede problemlerin tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince ekte yer alan gerekçe doğrultusunda Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

GEREKÇE

Dünya pazarlarında tıbbi ve aromatik bitkilere olan talep çok değişik alanlarda ve sanayi kollarında tüketimine paralel olarak her geçen gün giderek artmaktadır. Türkiye tıbbi ve aromatik bitkilerin dış satımında önde gelen ülkelerden biridir. Ülkemiz farklı iklim ve ekolojik koşullara sahip olması, floranın çok sayıda bitki türü ve çeşitliliği içermesi bakımından doğadan toplanan ve kültürü yapılan tıbbi ve aromatik bitkiler açısından büyük bir ekonomik potansiyele sahiptir. Bu kadar zengin kaynağa sahip ülkemizde halen doğadan toplanan ve üretimi yapılan bitkilerin sayısı çok azdır. Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin üretiminin artırılması, bu daldaki birçok sanayi kolunun gelişmesi, bazı önlemlerin alınması ile kısa zamanda sağlanabilir.

Son dönemlerde tıbbi bitkilerin endikasyon belirterek kontrolsüz satılması toplum sağlığını ciddi bir şekilde tehlikeye sokmaktadır. Piyasada satılan tıbbi bitkilerin gerçekten o bitki olup olmadığı konusunda şüpheler vardır . Toplanan tıbbi bitkilerin doğru bitki olup olmadığı ancak bir uzmanın bitkiyi teşhis etmesiyle mümkün olabilir. Ayrıca tıbbi bitkilerin etki gösterebilmesi için standardize olması gerekir. Tıbbi bitkilerin doğru kısımları, doğru mevsimde, doğru saatte ve doğru bölgeden toplandıklarında standardizasyon söz edilebilir. Çünkü bitkilerin içerdikleri maddeler ekolojik şartlara göre değişmektedir. Çevrecilik açısından bakıldığında, bilinçsiz toplama ile biyo çeşitlilik azalabilir ve bazı türlerin nesli tükenebilir.

Kalkınmanın, ekonomik büyümenin, istihdam artışının temelinde girişimcilik vardır. Ülkemizde kadın girişimci oranı %7 civarındadır. Oysa Avrupa’da bu oran %35 civarındadır. Avrupa ülkelerine oranla daha düşük olan kadın girişimci sayısının artırılması, kadınların iş kurmaya heveslendirilmesi gereklidir. Özellikle kadın girişimcilerin desteklenmesi yalnızca onları değil, Türkiye’yi ilgilendirmektedir. Araştırma önergemize konu alan, kadın girişimcilerimize çok uygun bir alandır.

Tıbbi bitkiler ve etkileri konusunda eğitim almış tek meslek grubu eczacı olduğu için 6197 sayılı kanunda yapılan değişiklikle tıbbi bitkilerin eczanelerde, eczacının danışmanlığı ile satılması söz konusudur. Bu alanda da pek çok sorun bulunmaktadır.

Gerek iç tüketimde kullanılan gerekse dış satımı yapılan tıbbi ve aromatik bitkilerde üretimi arttırmak ve istenen kalitede ürünü elde edebilmek için, doğadan toplamaların sürdürülebilirlik ilkesine dayalı floryaya zarar vermeden yapılması, bitki toplayıcıların eğitilebilmesi, talebi fazla olan bitkilerin kültüre alınması yetiştirme tekniklerinin her bitkiye ve ekolojik koşullara göre saptanması, yurt dışında geliştirilmiş ve ülkemiz ekolojik koşullarına adapte olabilecek çeşitlerin getirilerek ülkemiz iklim koşullarında denenmesi, bu bitki grubunun en önemli sorunlarında biri olan tohum temini için kurumsal alt yapının oluşturulması, çeşit geliştirmeye yönelik ıslah çalışmalarının desteklenmesi, hasat sonrası işlemler, depolama ve nakliyede uygun şartların sağlanması gerekmektedir. Yine sosyo-ekonomik yoksunluk içinde bulunan vatandaşlarımızın topluma entegre olmaları ve ekonomide aktif üretken duruma geçerek, sürdürülebilir gelire ulaşmaları amacıyla tıbbi bitkilerin bölge kadınlarına toplatılarak, kadınlar için istihdam alanı oluşturulması ekonomimiz açısından büyük fayda sağlayacaktır.

Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satılması, kontrolü, ekolojik dengenin korunması, bu konuda kadın girişimciliğin desteklenmesi gibi konularda problemlerin tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98 nci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105 nci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurularak konunun tüm boyutlarıyla araştırılması her bakımdan yararlı olacaktır.

4.- *CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tıbbi ve aromatik bitki üretiminin artırılması, üretim ve arzın her aşamasında ilgili uzmanların denetiminin sağlanması ile bu süreçlerde ekolojik dengeyi koruyucu tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/407)*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tıbbi ve aromatik bitkiler (TAB), ilaç olarak geleneksel ve modern tıpta, besin takviyeleri, bitkisel çay, tat, çeşni olarak beslenme alanında ve vücut bakım ürünleri olarak parfümeri ve kozmetik alanında kullanılmaktadır. Dolayısıyla TAB'ların sanayinin farklı kollarında geniş bir kullanım alanı bulmaktadır. Dünyada bulunan yaklaşık 425.000 bitkinin 50.000 ile 70.000 kadarının tıbbi bitki türü olarak tanımlandığı bilinmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, tıbbi ve aromatik bitkilerin sayısı 20.000 civarındadır.

Orman Bakanlığı verilerine göre ülkemizde ise yaklaşık 9.700 adet bitki türü bulunmakta ve bunların yaklaşık 3.000'i endemik. Türkiye'deki bitkilerin 1.700 tanesi tıbbi özellik gösteriyor. Bu bitkilerin 500 tanesi ise tıbbi ve aromatik özelliğinin iyi bilindiği kaynaklarda yer almaktadır. 2000 yılında 60 Milyar Dolar olan tıbbi ve aromatik bitki pazarının hacmi 2017 yılında 110 milyar Dolar'a yükselmiştir. Orman Bakanlığı verilerine göre Türkiye pazarının ise 2.3 Milyar TL olduğu ifade edilmektedir.

Ülkemizin bitki zenginliği düşünüldüğünde Türkiye pazarının, büyüklüğünün çok alt bir seviyede kaldığını söylemek mümkündür. Bu sebeple bu pazarın geliştirilmesi ve özellikle ihracat kapasitesinin yükseltilmesi hem ülke kaynaklarının verimli kullanılmasını hem de doğrudan ülkemizin dış ticaret dengesine katkı sağlayacaktır.

İlaç üretiminde de TAB'lar halen ağırlıktadır ve toplam ilaçların %60'ı halen bitkisel orijindir. Özellikle anestetikler, anajezikler, kalp ilaçları, laksatifler ve kas gevşetici ilaçların bu bitkilerden elde edilmektedir.

Özellikle ilaç hammaddesi olan etken maddelerin (moleküllerin) keşfedilmesinden üretilmesine, dağıtımından halka ulaştırılmasına kadar bilgili ve sorumlu tek sağlık meslek mensubu eczacılardır. Eczacılar ilaç uzmanıdır. Üniversitede almış oldukları eğitim ile ilaç ve ilaç hammaddesi olarak kullanılan materyaller konusunda engin bir bilgi dağarcığına ve bu bilginin nasıl uygulamaya dönüştürüleceğine ilişkin bir donanımına sahip olurlar. Eczacılık fakültelerinden farmasotik bakımdan, organik kimyaya, modern Farmakognozî'den, Sağlık ve İlaç Ekonomisi'ne, Türkiye Bitkilerinin Eczacılık Bakımından Değerlendirilmesi'nden, Etnobotanik ve Halk İlaçları'na kadar 40'a yakın ders verilmekte, Eczacılıkta uzmanlık alanı olarak belirlenen Fitofarmasi uzmanlığı eğitiminde ise bu konuyla ilgili 40'dan fazla ders bulunmaktadır. TAB'ların üretilmesi, paketlenmesi, dağıtımı ve halka ulaştırılması süreçlerinde eczacıların sahip oldukları bilgiler ve uygulama yetenekleri ile kullanmaları en doğru, güvenli, bilimsel ve verimli yöntemdir. Bu sebeple, ülkemizin üretim ve ihracat kapasitesinin geliştirilmesi süreçlerinde büyük katkılar sağlayacak TAB üretiminin artırılması ve ihracatının geliştirilmesi kuşkusuz bilimsel bilgiye sahip sorumlu uzmanlar aracılığıyla gerçekleştirilmelidir.

Bilimsel yöntemler ve bilgi sahibi sorumlu uzmanlar olmadan yapılan TAB üretimi ve satışı ülkemizde insan sağlığı açısından geri dönülemez hata ve yanlışların sürekli olarak tekrar edilmesine sebep olmaktadır. Bu amaçla, TAB'ların üretiminden halka ulaştırılmasına kadarki tüm alanların eczacıların mesleki ve bilimsel bilgileri doğrultusunda şekillendirilmeleri, TAB üretim alanında bilimsel bir çerçevede üretimini ve halka en güvenli şekilde bu ürünlerin ulaştırılmasını sağlanmış olacaktır. TAB'ların üretiminden halka ulaştırılmasına kadar Bilimsel



Üretim, dağıtım ve pazarlama süreçlerinde eczacı istihdamının sağlanması büyük önem taşıtmaktadır.

Bu nedenlerle tıbbi ve aromatik bitkilerin bilimsel süreçler gözetilerek, insan sağlığı açısından hata yapılmadan kullanımının sağlanması, konunun uzmanları eczacılar ve bilimsel bilgiye sahip sorumlu uzmanlar aracılığıyla TAB üretiminin artırılarak, ihracatının geliştirilmesi, bilimsel bir çerçevede üretiminin ve halka en güvenli şekilde bu ürünlerin ulaştırılmasını sağlanması ve ekolojik dengenin de gözetilerek bu alandaki çözüm önerilerinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Ecz. zgn ÖZEL
Manişa Milletvekili
CHP GRUP BAşKANVEKİLİ



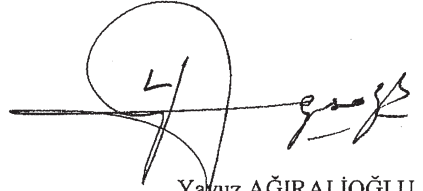
5.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi, satımı, denetimi hususunda yaşanan sorunlara çözümler üretilmesi ve bu alanda kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/410)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnsanlık tarihi boyunca, hemen hemen yaşamımızın her alanında yararlandığımız tıbbi ve aromatik bitkiler sanayileşme ve sentetik maddelerin keşfedilmesiyle popüleritesini yitirmiş olsa da son zamanlarda ülkemizde ve dünyada kullanımı tekrardan yaygınlaşmaya başlamıştır. Tıbbi ve aromatik bitkilerin ülkemizde kontrollü bir şekilde; üretiminin ve satışının yapılması, kullanımının artırılması ve söz konusu alan için kadın girişimciliğinin desteklenmesi, gerekli teşvik ve yatırımların yapılabilmesi, bu konudaki problemlerin giderilerek çözüm yollarının üretilmesi maksadıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 07.11.2018

Aylin
Aylin Cesur
Isparta Milletvekili


Yavuz AĞIRLIOĞLU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Dünya tarihinde kullanımı en eskiye dayanan maddelerden biri olan tıbbi ve aromatik bitkiler; çeşitli hastalıkların tedavisi başta olmak üzere, ilaç sanayinde, gıda, kimya, kozmetik ve zirai sektörlerinde hammadde olarak kullanılmaktadır. Bu alanlarda kullanımı fazla olan tıbbi ve aromatik bitkiler ekonomik açıdan da büyük bir değer taşımaktadır.

Tıbbi ve aromatik bitkiler sanayileşme ve sentetik maddelerin keşfi ile popülaritesini yitirmiştir ancak yaklaşık son 30-40 yıldır tekrar bu bitkilere bir dönüş gerçekleşmektedir. Gelişmiş ülkelerde bu bitkilerin kullanım oranı giderek artmaktadır. Örneğin; Almanya'da aromatik ve tıbbi bitki kullanım oranı %40-50, ABD'de %42, Avustralya'da %48 ve Fransa'da %49 olduğu bilinmektedir.

Türkiye'de özellikle 2010'dan sonra resmen tıbbi tedavilerde kullanılmaya başlamıştır. Dünya ve ülkemiz için çok değerli olan bu bitkilerin gelecekteki hayatımızda çok daha önemli bir yer tutacağı kesindir.

Ülkemiz, gerek coğrafi bakımdan gerekse iklim şartları bakımından tıbbi ve aromatik bitkiler yetiştirmek için oldukça elverişlidir. Tıbbi ve aromatik bitkilerin ülkemizde üretilmesi ekonomik açıdan büyük kazanım olacaktır. Fakat tıbbi tedavilerde kullanılan bu bitkilerin doğru kullanılmaması sonucunda yararı kadar zararı da olabilmektedir. Dolayısıyla bu bitkilerin üretiminin ve tüketiminin kontrollü bir şekilde yapılması gerekmektedir. Tıbbi ve aromatik bitkilerden istenilen faydayı sağlamak için her bitkinin ekolojik denge içerisinde doğru yerlerde ve doğru şekilde üretiminin yapılması gerekmektedir. Bu sebeple bu bitkilerin hem üretiminin hem de tüketiminin bilinçli ve kontrollü bir şekilde yapılması bakımından söz konusu alan için eğitim ve uzmanlık şarttır.

Ülkemiz için büyük bir ekonomik değer olacak olan tıbbi ve aromatik bitki üretimi, kadın girişimciliğini desteklemek ve bu alanda kadın istihdamını arttırmak açısından da güzel bir fırsattır. Aynı zamanda bu alan endüstriyel üretimin geliştirilmesi bakımından da önem arz etmektedir. Bu alanda üretilen ürünlerin endüstriyel ürünlere dönüştürmesi ve bu ürünlerin katma değerinin artırılması gerekmektedir. Bu bitkilerin üretiminde endüstriyel üretim kadın girişimciliğinin de önünü açmaktadır. Gelişmiş ülkelere oranla kadın girişimciliği konusunda geride kalmış olan ülkemiz için söz konusu alanla beraber, kadın girişimciliğine desteğin artırılması ülkemizin gelişmişliğine de ekonomisine de katkıda bulunacaktır.

Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin üretiminin ve satışının yapılması, kullanımının artırılması, bunun için gerekli koşulların sağlanabilmesi ve söz konusu alan için kadın girişimciliğinin desteklenmesi, gerekli teşvik ve yatırımların yapılabilmesi, bu konudaki problemlerin giderilerek çözüm yollarının üretilmesi maksadıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

